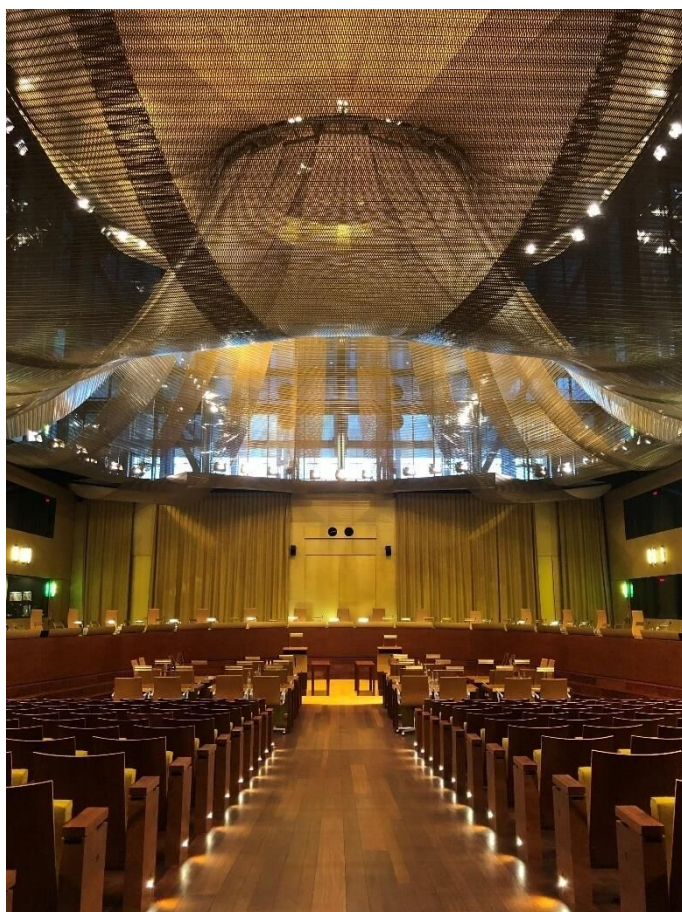

**ZPRÁVA O ČINNOSTI VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE
PRO ZASTUPOVÁNÍ ČESKÉ REPUBLIKY
PŘED SOUDNÍM DVOREM EVROPSKÉ UNIE
ZA ROK 2024**

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
ODBOR KOMUNITÁRNÍHO PRÁVA
PRAHA 2025**

Tato zpráva byla předložena vládě České republiky pro informaci, a to na jejím zasedání dne 20. srpna 2025. Vláda vzala zprávu na vědomí.

© Tato zpráva je dílem autorského kolektivu pracovníků Kanceláře vládního zmocněnce působících při Odboru komunitárního práva Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Na zprávě se jmenovitě podíleli Jana Benešová, Lucie Březinová, Anna Edelmannová, Ludmila Halajová, Markéta Hedvábná, Natalie Rymeš Illková, Lucie Langrová, Jan Mais, Thomas Müller, Kristýna Najmanová, Tereza Němcová, Jana Očková, Anna Pagáčová, Hana Pešková, Martin Smolek, Tereza Suchá, Soňa Šindelková, Ondřej Šváb a Jiří Vláčil.

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	9
ÚVODNÍ SLOVO VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE.....	10
KANCELÁŘ VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE	13
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE V ROCE 2024	15
ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE.....	16
K POVAZE ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE	16
K ÚČASTI VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE V ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2024	18
SHRNUTÍ VYJÁDRĚNÍ ČR V ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2024.....	19
1. Zemědělství	19
C-657/23 <i>Ministerstvo zemědělství</i>	19
2. Životní prostředí.....	20
C-66/23 <i>Elliniki Ornithologiki Etareia a další</i>	20
C-254/23 <i>INTERZERO</i>	20
C-129/24 <i>Coillte Cuideachta Ghníomhaíochta Aímnithe</i>	21
C-131/24 <i>VIRUS</i>	21
3. Dopravní politika	21
4. Energetická politika	21
5. Elektronické komunikace	22
C-354/24 <i>Elisa Eesti</i>	22
6. Ochrana osobních údajů	22
C-57/23 <i>Policejní prezidium</i>	22
C-169/23 <i>Másdi</i>	22
C-710/23 <i>Ministerstvo zdravotnictví II</i>	23
7. Veřejné zakázky.....	24
C-715/23 <i>Farmacija</i>	24
C-282/24 <i>Polismyndigheten</i>	24
8. Hospodářská soutěž	25
9. Hospodářská a měnová unie	25
10. Daně	25
C-594/23 <i>Lomoco Development</i>	25
C-622/23 <i>rhtb</i>	25
C-796/23 <i>Česká síť</i>	26
C-213/24 <i>Grzera</i>	26
C-276/24 <i>KONREO</i>	27
C-277/24 <i>Adjak</i>	27
C-475/24 <i>Fashion TV RO a Maestro</i>	28
C-513/24 <i>Oblastní nemocnice Kolín</i>	28
C-570/24 <i>Ecoserv</i>	29

11. Finanční trh.....	29
C-665/23 <i>Veracash</i>	29
C-18/24 <i>NOVIS</i>	30
12. Volný pohyb služeb a svoboda usazování.....	30
C-718/23 až C-721/23 a C-60/24 <i>Anesar-CV a další</i>	30
C-188/24 <i>WebGroup Czech Republic et NKL Associates</i>	31
C-421/24 <i>AGCOM</i>	32
13. Volný pohyb zboží	32
C-589/23 <i>Casella-med et MCM Klosterfrau</i>	32
C-155/24 <i>Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit a další</i>	32
C-315/24 <i>Nestlé Sverige</i>	33
C-353/24 <i>Europark Latvia a Skidata</i>	33
C-448/24 a C-449/24 <i>British American Tobacco Belgium en Nicoventures Holdings a další</i>	34
14. Duševní vlastnictví.....	34
C-456/24 <i>Halozyme</i>	34
15. Volný pohyb kapitálu.....	34
16. Spotřebitelé.....	35
C-143/23 <i>Mercedes-Benz Bank a Volkswagen Bank</i>	35
C-429/24 <i>St. Kliment Ohridski Primary Private School</i>	35
C-469/24 <i>Tuleka</i>	35
C-471/24 <i>PKO BP</i>	36
C-488/24 <i>Kigas</i>	36
C-564/24 <i>Eisenberger Gerüstbau</i>	36
17. Volný pohyb osob	36
C-636/23 a C-637/23 <i>Al Hoceima</i>	37
C-662/23 <i>Zimir</i>	37
C-669/23 <i>Zhang</i>	37
C-753/23 <i>Krasilova</i>	38
C-50/24 až C-56/24 <i>Danané a další</i>	38
C-150/24 <i>Aroja</i>	38
C-349/24 <i>Nuratau</i>	39
18. Sociální politika.....	39
19. Sociální zabezpečení.....	39
C-7/24 <i>Deutsche Rentenversicherung Nord et BG Verkehr</i>	39
C-203/24 <i>Hakamp</i>	40
C-296/24 až C-307/24 <i>Jouxty a další</i>	40
20. Vnější vztahy	40
21. Unijní rozpočet.....	41
C-539/24 <i>Mikroregion Porta Bohemica</i>	41
22. Celní unie.....	41
C-86/24 <i>CS STEEL</i>	41
C-72/24 a C-73/24 <i>Keladis I a další</i>	42
C-330/24 <i>Celní jednatelství Zelinka</i>	42

23. Justice	42
C-305/22 C. J.	42
C-57/24 Lawida	43
C-98/24 Koda	44
C-279/24 Liechtensteinische Landesbank	44
C-284/24 Criminal Injuries Compensation Tribunal	44
C-485/24 Locatrans	45
C-516/24 Windervill	45
24. Institucionální otázky	46
25. Principiální otázky	46
C-119/23 Valančius	46
ZAJÍMAVÉ ROZSUDKY VYNESENÉ V ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2024	47
1. Zemědělství	47
C-308/22 PAN Europe	47
C-309/22 a C-310/22 PAN Europe	48
C-240/23 Herbaria Kräuterparadies II	48
C-438/23 Protéines France a další	49
2. Životní prostředí	49
C-252/22 Societatea Civilă Profesională de Avocați Ploeanu & Ionescu	49
C-234/22 Roheline Kogukond a další	50
C-301/22 Sweetman	50
C-626/22 Ilva a další	51
C-601/22 WWF Österreich a další	51
C-66/23 Elliniki Ornithologiki Etareia a další	52
C-727/22 Friends of the Irish Environment	52
C-461/23 Umweltforum Osnabrücker Land	52
3. Dopravní politika	53
C-474/22 Laudamotion	53
C-76/23 Cobult	53
4. Energetická politika	54
5. Elektronické komunikace	54
C-273/23 Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni a další	54
6. Ochrana osobních údajů	55
C-231/22 Belgický stát	55
C-33/22 Österreichische Datenschutzbehörde	56
C-687/21 Media Markt Saturn	56
C-118/22 Direktor na Glavna direksia „Natsionalna politsia“ při MVR – Sofia	57
C-604/22 IAB Europe	57
C-740/22 Endemol Shine Finland	58
C-46/23 Újpesti Polgármesteri Hivatal	58
C-61/22 Landeshauptstadt Wiesbaden	58
C-741/21 juris	59
C-470/21 La Quadrature du Net a další	59
C-178/22 Procura della Repubblica presso il Tribunale di Bolzano	60

C-115/22 NADA a další	61
C-182/22 a C-189/22 Scalable Capital	61
C-757/22 Meta Platforms Ireland	62
C-17/22 a C-18/22 HTB Neunte Immobilien Portfolio	62
C-768/21 Land Hessen	63
C-446/21 Schrems	63
C-548/21 Bezirkshauptmannschaft Landeck	64
C-21/23 Lindenapotheke	64
C-200/23 Agentsia po vpisvaniyata	65
C-80/23 Ministerstvo na vatrešnite raboti II	65
C-169/23 Másdi	66
C-65/23 K GmbH	66
7. Veřejné zakázky	66
C-303/22 CROSS Zlín	67
C-547/22 INGSTEEL	67
C-28/23 NFŠ	68
C-652/22 Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret	68
8. Hospodářská soutěž	69
C-128/21 Lietuvos notarų rūmai a další	69
C-605/21 Heureka Group	69
C-632/22 Volvo	70
C-264/23 Booking.com a Booking.com (Deutschland)	70
C-476/23 Star Post	71
9. Hospodářská a měnová unie	71
10. Daně	72
C-537/22 Global Ink Trade	72
C-442/22 Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Lublinie	72
C-676/22 B2 Energy	73
C-336/22 f6 Cigarettenfabrik	73
C-133/23 Omya CZ	73
C-746/22 Slovenské Energetické Strojárne	74
C-266/23 Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy	75
C-182/23 Makowit	75
C-184/23 Finanzamt T II	75
C-623/22 Belgian Association of Tax Lawyers a další	76
C-741/22 Casino de Spa a další	76
C-73/23 Chaudfontaine Loisirs	77
C-432/23 Ordre des avocats du Barreau de Luxembourg	77
C-60/23 Digital Charging Solutions	78
C-594/23 Lomoco Development a další	78
C-622/23 rhtb	78
C-331/23 Dranken Van Eetvelde	79
C-596/23 Pohjanri	79
11. Finanční trh	79
C-661/22 ABC Projektai	80
C-22/23 Citadeles nekustamie īpašumi	80
C-695/22 Fondee	80

C-409/22 Eurobank Bulgaria	81
C-368/23 Fautromb	81
12. Volný pohyb služeb a svoboda usazování	82
C-466/22 V. B. Trade	82
C-662/22 a C-667/22 Airbnb Ireland a další	82
C-663/22 Expedia	83
C-664/22 a C-666/22 Google Ireland a další	83
C-665/22 Amazon Services Europe	84
C-88/23 Parfümerie Akzente	84
C-16/23 FA.RO. di YK & C.	85
C-302/23 Jarocki	85
C-336/23 HP – Hrvatska pošta	86
13. Volný pohyb zboží	86
C-234/21 Défense Active des Amateurs d'Armes a další	86
C-283/23 Marhon	87
14. Duševní vlastnictví	87
C-606/21 Doctipharma	87
15. Volný pohyb kapitálu	88
C-660/22 Ente Cambiano società cooperativa per azioni	88
C-782/22 XX	88
C-295/23 Halmer Rechtsanwaltsgesellschaft	89
16. Spotřebitelé	89
C-755/22 Nárokuj	89
C-299/22 Tez Tour	90
C-584/22 Kiwi Tours	90
C-582/21 Profi Credit Polska	91
C-330/23 Aldi Süd	91
C-546/22 Schauinsland-Reisen	92
C-76/22 Santander Bank Polska	92
C-409/23 Rivoerty	92
C-339/23 Horyzont	93
C-347/23 Zabitoń	93
C-178/23 ERB New Europe Funding II	94
17. Volný pohyb osob	94
C-621/21 Intervyuirasht organ na DAB pri MS	94
C-560/20 Landeshauptmann von Wien	95
C-216/22 Bundesrepublik Deutschland	95
C-222/22 Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl	96
C-392/22 Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid	96
C-420/22 a C-528/22 NW	97
C-684/22 až C-686/22 Stadt Duisburg	97
C-646/21 Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid	98
C-563/22 Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite	99
C-352/22 Generalstaatsanwaltschaft Hamm	99
C-753/22 Bundesrepublik Deutschland	100
C-14/23 Perle	100

C-352/23 <i>Changu</i>	101
C-406/22 <i>Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky</i>	101
C-608/22 a C-609/22 <i>Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl a další</i>	102
C-650/22 <i>FIFA</i>	102
C-4/23 <i>Mirin</i>	103
C-134/23 <i>Elliniko Symvoulío gia tous Prosfyges a Ypostirixi Prosfygon sto Aigaio</i>	103
C-387/24 <i>PPU Bouskoura</i>	104
C-156/23 <i>Ararat</i>	104
C-123/23 a C-202/23 <i>Khan Yunis a další</i>	105
C-664/23 <i>Caisse d'allocations familiales des Hauts-de-Seine</i>	105
C-185/24 a C-189/24 <i>Tudmur a další</i>	106
C-244/24 a C-290/24 <i>Kaduna a další</i>	106
18. Sociální politika	107
C-631/22 <i>Ca Na Negreta</i>	107
C-715/20 <i>X</i>	107
C-112/22 a C-223/22 <i>CU</i>	108
C-792/22 <i>Energotehnica</i>	108
19. Sociální zabezpečení	109
C-283/21 <i>Deutsche Rentenversicherung Bund</i>	109
C-116/23 <i>Sozialministeriumservice</i>	110
C-195/23 <i>Partena</i>	110
C-36/23 <i>Familienkasse Sachsen</i>	111
C-329/23 <i>Sozialversicherungsanstalt</i>	111
20. Vnější vztahy	112
C-716/22 <i>Préfet du Gers a Institut national de la statistique a des études économiques II</i>	112
C-109/23 <i>Jemerak</i>	112
C-351/22 <i>Neves 77 Solutions</i>	113
C-399/22 <i>Confédération paysanne</i>	113
21. Unijní rozpočet	114
C-471/22 <i>Agentsia „Patna infrastructura“</i>	114
22. Celní unie	115
C-168/23 <i>Prysmian Cabluri și Sisteme</i>	115
C-412/22 <i>Autoridade Tributária e Aduaneira</i>	115
C-129/23 a C-567/23 <i>BG Technik</i>	116
23. Justice	116
C-566/22 <i>Inkreal</i>	116
C-90/22 <i>Gjensidige</i>	116
C-687/22 <i>Agencia Estatal de la Administración Tributaria</i>	117
C-670/22 <i>Staatsanwaltschaft Berlin</i>	117
C-15/24 <i>PPU Stachev</i>	118
C-425/22 <i>MOL</i>	118
C-713/22 <i>LivaNova</i>	119
C-774/22 <i>FTI Touristik</i>	119
C-202/24 <i>Alchaster</i>	120
C-318/24 <i>PPU Breian</i>	120
C-603/22 <i>M.S. a další</i>	121

C-86/23 HUK-COBURG-Allgemeine Versicherung II	121
C-633/22 Real Madrid Club de Fútbol	122
C-767/22, C-49/23 a C-161/23 1Dream a další	122
24. Institucionální otázky	123
25. Principiální a průřezové otázky	123
C-554/21, C-622/21 a C-727/21 Hann-Invest a další	123
C-119/23 Valančius	124
C-185/23 protectus	124
C-144/23 KUBERA	125
C-197/23 S.	126
ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA	127
PŘED ZAHÁJENÍM ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA	127
Co je EU Pilot	128
Postup řízení	128
Vývoj v roce 2024	129
PRŮBĚH ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA	129
Řízení podle čl. 258 SFEU	129
Řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU	132
Budoucí výhled	133
Úloha vládního zmocněnce v řízení o porušení unijního práva	133
ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA VEDENÁ PROTI ČR	134
Celkový přehled	134
Nenotifikační v. věcná řízení	137
Vývoj v roce 2024 – nově zahájená řízení	137
Přehled nenotifikačních řízení zahájených v roce 2024	138
Přehled věcných řízení zahájených v roce 2024	140
Rozhodnutí Komise o postupu v běžících řízeních učiněná v průběhu roku 2024	141
Řízení ukončená v roce 2024	143
Řízení projednávaná v roce 2024 před Soudním dvorem	146
Přehled řízení o porušení unijního práva běžících ke dni 31. prosince 2024	146
ŘÍZENÍ O ŽALOBĚ PROTI ORGÁNŮM EU	155
Obecně k řízení o žalobách na neplatnost a na nečinnost	155
Řízení o žalobě na neplatnost aktu EU (čl. 263 SFEU)	155
Řízení o žalobě na nečinnost (čl. 265 SFEU)	156
Řízení o žalobě na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení (čl. 268 a čl. 340 odst. 2 SFEU)	156
Žaloby ČR	157
C-140/24 P Česká republika v. Komise (aktivní zemědělec)	157
C-494/22 P Česká republika v. Komise (BAIDE)	157
T-329/23 Česká republika v. Komise (Discount)	158
T-567/23 Česká republika v. Komise (korekce ze dvou auditů v zemědělství)	158
T-661/24 Česká republika v. Komise (úroky)	158

INTERVENTENCE.....	159
VĚCI, V NICHŽ ČR V ROCE 2024 POŽÁDALA O VSTUP DO ŘÍZENÍ.....	159
C-35/24 P <i>Mazepin v. Rada</i>	159
C-377/24, C-378/24 a C-479/24 <i>Španělsko v. Parlament</i> a C-381/24, C-382/24 a C-478/24 <i>Itálie</i> <i>v. Parlament</i>	160
C-642/24 <i>Komise v. Německo</i>	160
ŘÍZENÍ O POSUDKU	161
<i>Posudek 1/24</i>	161
DALŠÍ AKTIVITY VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE	162
PRACOVNÍCI KANCELÁŘE VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE A SVĚŘENÉ AGENDY	163

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
EK	Evropská komise
EP	Evropský parlament
ES	Evropská společnost
ESLP	Evropský soud pro lidská práva
EU	Evropská unie
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu
GA	Generální advokát
JŘ	Jednací řád
NSS	Nejvyšší správní soud
OKP	Odbor komunitárního práva
SES	Smlouva o založení Evropského společenství
SEU	Smlouva o Evropské unii
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
Listina	Listina základních práv Evropské unie
VLZ	Vládní zmocněnec

Pro označení ostatních členských států je používán dvoupísmenný kód ISO (ISO 3166 alpha-2), s výjimkou zkratky EL pro Řecko a UK pro Spojené království, které jsou bez ohledu na uvedené ISO ve vztahu k těmto státům v EU obvykle používány.

Pro označení ministerstev ČR a dalších centrálních orgánů státní správy jsou používány obvyklé zkratky jejich názvů.

ÚVODNÍ SLOVO VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

Vážení čtenáři,

jako «*pootevřené dveře*» by bylo možné dvěma slovy vyjádřit význam dvojice netrpělivě očekávaných rozsudků vydaných shodně 10. září minulého roku, které nepochybně patří k tomu nejdůležitějšímu, co z dílny Soudního dvora EU v minulém roce vyšlo. V jádru šlo o to, zda se podaří najít řešení nejobtížnější překážky přistoupení Evropské unie k Evropské úmluvě o lidských právech (EÚLP), která se pojí s omezenou pravomocí Soudního dvora EU v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP). Ve svém posudku 2/13 vydaném 18. prosince 2014 Soudní dvůr shledal jako nepřípustné, aby byl Evropský soud pro lidská práva oprávněn rozhodovat o tom, zda jsou s EÚLP slučitelné některé akty, jednání či opomenutí v rámci SZBP, zejména takové, v jejichž případě Soudnímu dvoru schází pravomoc k přezkumu jejich legality z hlediska základních práv. Tím by byl svěřen soudní přezkum uvedených aktů, jednání či opomenutí Unie výlučně orgánu stojícímu vně EU, což podle starší judikatury unijního soudu naráží na specifické rysy unijního práva. Na rozdíl od dalších překážek přistoupení, které Soudní dvůr v návrhu přístupové smlouvy shledal, se nicméně v tomto ohledu jedná o důsledek úpravy pravomoci Soudního dvora EU zakotvené přímo SEU a SFEU. Po více jak deset let se tak členské státy i četní akademici zabývali otázkou, zda je možné takovou překážku spočívající v nedostatku pravomoci překlenout jinak než změnou Smluv. Řešení mohl přinést sám Soudní dvůr právě v uvedené dvojici případů.

V rozsudku ve věci C-351/22 *Neves 77 Solutions*, který se věcně týkal omezujících opatření vůči Rusku, unijní soud shledal svoji pravomoc vykládat opatření s obecnou působností v oblasti SZBP, které mělo být provedeno nařízením a které slouží jako základ pro vnitrostátní sankční opatření.

Pravomoc Soudního dvora EU v oblasti SZBP byla rovněž centrální otázkou rozsudku ve spojených věcech C-29/22 P a C-44/22 P *KS a KD v. Rada a další*, který se týkal náhrady újmy za činnost civilní mise Evropské unie v Kosovu (Eulex) uskutečněné

právě v rámci uvedené unijní politiky. Tribunál tuto žalobu odmítl kvůli zjevnému nedostatku pravomoci o ní rozhodnout. Na základě kasačního opravného prostředku Soudní dvůr konstatoval, že unijní soudy mají pravomoc posoudit legalitu úkonů nebo nečinnosti v rámci SZBP, které se přímo netýkají politických nebo strategických rozhodnutí, nebo je vyložit. Tím nepochybně dále zúžil prostor výluky své pravomoci v oblasti SZBP, a to konkrétně při přezkumu porušení základních práv, nicméně jej zcela nevyloučil. Pomyslně tak pootevřel dveře po druhý pokus Unie přistoupit k EÚLP, nicméně tyto dveře neotevřel úplně. Zda se podaří splnit povinnost Unie přistoupit k EÚLP stanovenou v čl. 6 odst. 2 SEU, tak bude záležet na schopnosti členských států vypořádat se s těmito pootevřenými dveřmi v rámci nového návrhu přístupové smlouvy, a konečně i na samotném Soudním dvoru, který by měl v krátké době dostat další možnost návrh přístupové smlouvy posoudit.

I v minulém roce Soudní dvůr dále rozvíjel judikaturu vztahující se k otázkám právního státu představujícího jednu z hodnot ve smyslu čl. 2 SEU. Vedle stále četných případů vztahujících se k reformě polského soudnictví z roku 2019 měl unijní soud možnost zabývat se ve věci C-119/23 *Valančius* nezávislostí soudců samotného Soudního dvora EU, a to v souvislosti s jejich výběrem ve fázi navrhování kandidátů členskými státy.

Hodnoty podle čl. 2 SEU nicméně Soudní dvůr ve své judikatuře v uplynulém roce používal i v jiných souvislostech. Jedním z příkladů může být rozsudek ve věci C-123/22 *Komise v. Maďarsko*, ve kterém byla členskému státu uložena dosud nevyšší finanční sankce podle čl. 260 odst. 2 SFEU (konkrétně byla Maďarsku uložena za neprovedení rozsudku v oblasti implementace unijních pravidel azylové politiky paušální částka ve výši 200 milionů eur a penále ve výši 1 milionu eur za každý den prodlení za nesplnění povinností vyplývajících z předchozího rozsudku Soudního dvora). Vysoká sankce souvisela mimo jiné s porušením zásady solidarity jakožto jedné z hodnot společných všem členským státům ve smyslu čl. 2 SEU. Jiným příkladem je rozsudek ve věci C-808/21 *Komise v. Česká republika*, ve kterém Soudní dvůr konstatoval, že požadavek státní příslušnosti stanovený českým právním řádem pro členství v politické straně nezajišťuje rovné zacházení se státními příslušníky jiných členských států, pokud jde o účinný výkon práva být volen v obecních volbách a ve volbách do Evropského parlamentu. V kontextu argumentu respektování národní identity Soudní dvůr připomněl, že čl. 2 SEU nepředstavuje pouze vyjádření politického směřování nebo záměrů, ale obsahuje hodnoty, které jsou součástí samotné identity Unie jako společného právního řádu, přičemž se jedná o hodnoty, které jsou konkretizovány v zásadách obsahujících povinnosti, které jsou pro členské státy právně závazné.

Takto by šlo pokračovat do mnoha dalších oblastí unijního práva. Telegraficky zmiňme za všechny alespoň rozsudek ve spojených věcech C-778/21 P *Front Polisario*, ve kterém Soudní dvůr vymezil podmínky implicitního souhlasu nezúčastněné části obyvatel s mezinárodní smlouvou při zachování práva na sebeurčení, nebo rozsudek ve věci C-406/22 *Ministerstvo vnitra České republiky* týkající se tzv. teritoriální výjimky při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu.

Významnou «českou stopu» zanechala na Soudním dvoře EU návštěva prezidenta republiky Petra Pavla uskutečněná v březnu a zároveň návštěva skupiny soudců unijního soudu v čele s předsedou Koenem Lenaertsem v květnu minulého roku v České republice.

Vážení čtenáři, stejně jako v minulých úvodních slovech nezbývá než zdůraznit, že toto je pouze malá ochutnávka z judikatury obsažené v této zprávě. Přeji Vám příjemnou a inspirativní četbu.

V Praze dne 17. května 2025

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Martin Zedek'. The signature is stylized with a large, circular flourish at the end.

KANCELÁŘ VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

V řízeních před Soudním dvorem EU jsou členské státy zastoupeny zmocněnci (viz čl. 19 Statutu Soudního dvora). Zastupování ČR před Soudním dvorem a Tribunálem je zajišťováno vládním zmocněncem pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropské unie (dále jen „VLZ“) na základě usnesení vlády č. 113 ze dne 4. 2. 2004 o Statutu vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropské unie (dále jen „Statut VLZ“), ve znění usnesení vlády č. 382 ze dne 24. 5. 2010.

Dne 10. 3. 2008 byl do této funkce jmenován usnesením vlády č. 246 JUDr. Martin Smolek, Ph.D., LL.M.

Usnesením vlády č. 435 ze dne 13. 4. 2005 bylo rozhodnuto, že VLZ bude rovněž zajišťovat zastupování ČR před Soudem ESVO.

Usnesením vlády č. 382 ze dne 24. 5. 2010 byla přijata novela Statutu VLZ, kterou bylo reagováno zejména na terminologické změny související se vstupem Lisabonské smlouvy v platnost.

VLZ podle čl. 2 a čl. 8 Statutu VLZ působí při Ministerstvu zahraničních věcí (dále jen „MZV“). K plnění svých úkolů využívá zaměstnance OKP, který je rozdělen na tři oddělení, z nichž dvě (Oddělení pro Soudní dvůr EU a Oddělení pro infringementy, dále jen „Kancelář VLZ“) se zabývají všemi záležitostmi týkajícími se agendy VLZ. Na činnosti Kanceláře VLZ se podílí také třetí oddělení OKP, Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU.

Jak vyplývá ze Statutu VLZ, nejsou kompetence VLZ omezeny pouze na zastupování ČR před soudními orgány EU, ale zahrnují rovněž hájení zájmů ČR v prejudiciální (administrativní) fázi řízení s EK (dále též jen „Komise“) ohledně možných porušení závazků vyplývajících ze členství v EU, včetně mechanismu EU Pilot.

VLZ zastupuje ČR v těchto řízeních:

- řízení o porušení unijního práva, tzv. infringement,
- řízení o předběžné otázce,
- řízení o posudku,
- řízení, do nichž ČR vstupuje jako vedlejší účastník, tzv. intervence, či
- řízení o přímé žalobě ČR na neplatnost aktů vydaných orgánem EU, popř. na nečinnost orgánu EU.

Pravidelnou agendu VLZ představuje zejména zastupování ČR v řízení o předběžné otázce a v řízení o porušení unijního práva.

Zajištění zastupování ČR před Soudním dvorem EU a před EK obstarávají v Kanceláři VLZ zaměstnanci, jejichž stručný profil, včetně kontaktních údajů, naleznete na konci této Zprávy.

Kancelář VLZ využívá pravidelně také služeb stážistů, kterým na tomto místě náleží poděkování za kvalitně odváděnou práci.

VLZ je v jeho činnosti nápomocen Výbor vládního zmocněnce (dále jen „Výbor VLZ“) složený ze zástupců jednotlivých ústředních orgánů státní správy, v jejichž čele stojí člen vlády, a rovněž ze zástupců dalších orgánů (např. ÚV, ČNB a ÚOHS). Jde o meziresortní poradní a konzultační orgán, jehož úkolem je napomáhat VLZ při plnění jeho úkolů.

VLZ na pravidelných setkáních Výboru VLZ informuje o aktuálních řízeních, jež před Soudním dvorem a Komisí probíhají, o důležitých rozsudcích a stanoviscích generálních advokátů a také o řízeních o porušení unijního práva vedených proti ČR. Výbor VLZ je fórem, kde dochází k výměně názorů mezi jednotlivými resorty, což umožňuje formulovat stanoviska ČR s přihlédnutím ke všem relevantním zájmům, které mohou v dané oblasti existovat.

Prostřednictvím členů Výboru VLZ také dochází ke komunikaci mezi VLZ a příslušnými ministerstvy, eventuálně jinými ústředními orgány státní správy nebo jim podřízenými orgány při zpracování vyjádření ČR v jednotlivých typech řízení. Postup při zpracování vyjádření ČR probíhá v zásadě takto: VLZ informuje příslušného člena Výboru VLZ, do jehož působnosti daná problematika spadá, o zahájení řízení, ať již před soudními orgány EU nebo ze strany EK, příp. též doporučí vhodný postup v daném řízení. Na základě odezvy, resp. podkladů daného resortu, vypracuje VLZ ve spolupráci s resortem vyjádření ČR, které je po odsouhlasení příslušným resortem zasláno soudnímu orgánu nebo EK.

Komunikace probíhá přímo nebo prostřednictvím zvláštní databáze spravované VLZ (tzv. databáze ISAP).

VLZ může také využít možnosti získat informace od právnických či fyzických osob na základě zákona č. 186/2011 Sb., o poskytování součinnosti pro účely řízení před některými mezinárodními soudy a mezinárodními kontrolními orgány a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „zákon č. 186/2011 Sb.“).

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE V ROCE 2024

Soudní dvůr EU je jedním ze základních orgánů Evropské unie, jehož úkolem je především dbát na jednotný výklad unijního práva a rozhodovat spory v oblastech vymezených zakládacími smlouvami (viz především čl. 19 SEU a čl. 251 až 281 SFEU). Soudní dvůr EU (dříve neformálně označovaný jako Evropský soudní dvůr) je v současné době zastřešujícím označením pro dvě soudní instance: Soudní dvůr a Tribunál (dříve Soud prvního stupně). Existence Soudního dvora a Tribunálu je zakotvena přímo v zakládacích smlouvách (čl. 19 SEU).

Členské státy požívají před unijními soudy výjimečného postavení, a to nejen ve smyslu privilegovaných žalobců podle čl. 263 SFEU. Mohou vstupovat do jakýchkoli řízení a svými vyjádřeními ovlivňovat konečnou podobu soudních rozhodnutí (viz čl. 23 a 40 Statutu Soudního dvora). Vedle těchto dvou soudních instancí je třeba k unijním soudům v širším slova smyslu počítat též Soudní dvůr Evropského sdružení volného obchodu (*EFTA Court*; dále jen „Soud ESVO“), jehož význam pro členské státy je nicméně velmi omezený.

Soudní dvůr byl ke konci roku 2024 složen z 27 soudců (jeden za každý členský stát) a z 11 generálních advokátů, jejichž úlohou je poskytovat Soudnímu dvoru nezávislá stanoviska v řízeních před konečným rozhodnutím ve věci. Tribunál se skládá z 54 soudců (dva za každý členský stát).

V roce 2024 proběhla pravidelná částečná obměna personálního složení Soudního dvora. Na další funkční období byli jmenováni soudci Thomas von Danwitz (DE), Irmantas Jarukaitis (LT), Andreas Kumin (AT), Constantinos Lycourgos (CY), Jan Passer (CZ) a Ineta Ziemele (LV), nově byli jmenováni soudci Massimo Condinanzi (IT), Niels Fenger (DK), Ramona Frendo (MT), Stéphane Gervasoni (FR), Fredrik Schalin (SE) a Bernardus Smulders (NL). Generálními advokáty byli na další funkční období jmenováni Giovanni Pitruzzella (IT) a Jean Richard de la Tour (FR), nově byli jmenováni Andrea Biondi (IT, během roku rezignoval generální advokát Pitruzzella), Rimvydas Norkus (LT) a Dean Spielmann (LU).

Na Tribunálu byl v roce 2024 na další funkční období jmenován soudce Juraj Schwarcz (SK), nově byli jmenováni soudci Hervé Cassagnabère (FR) a Raphaël Meyer (LU).

ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE

Úkolem této kapitoly je poskytnout obecné informace o charakteru řízení o předběžné otázce a o tom, jak se do tohoto řízení v roce 2024 zapojila ČR a jaké zajímavé rozsudky byly v roce 2024 Soudním dvorem v rámci tohoto typu řízení vyneseny. Oddíly věnované vyjádřením ČR a zajímavým rozsudkům jsou členěny do tematických okruhů, v rámci kterých jsou jednotlivá řízení o předběžné otázce Kanceláří VLZ ze statistických a pracovně-organizačních důvodů monitorována.

K povaze řízení o předběžné otázce

Soudy členských států se na základě čl. 267 SFEU mohou obracet na Soudní dvůr s otázkami výkladu či platnosti unijního práva, jejichž zodpovězení potřebují pro svá rozhodnutí. Z pohledu konstrukce právního řádu EU se jedná o nejdůležitější soudní řízení.¹ V souladu s čl. 23 Statutu Soudního dvora dostávají vlády členských států EU oznámení o všech řízeních o předběžné otázce. Vedle originálů předkládacích usnesení nebo jejich shrnutí jsou jim v souladu s čl. 98 odst. 1 Jednacího řádu Soudního dvora (dále jen „JŘ Soudního dvora“) doručovány také jejich překlady do úředního jazyka členského státu. Na základě těchto informací o řízení o předběžné otázce se vlády členských států mohou rozhodnout, zda do řízení jako účastník vstoupí či nikoliv.² Nemusí osvědčovat žádný právní zájem.

Po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost má Soudní dvůr obecnou pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách i v oblasti prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Součástí obecného právního režimu se staly také oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, tato obecná pravomoc se nyní týká též vízové, azylové a přistěhovalecké politiky a jiných politik týkajících se pohybu osob. Soudní dvůr se může vyslovovat též k Listině základních práv EU, která má dle čl. 6 odst. 1 SFEU stejnou právní sílu jako Smlouvy.

Jedinou oblastí zůstávající mimo pravomoc Soudního dvora je společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP), která se na základě Hlavy V SEU řídí zvláštními pravidly a specifickými postupy. Soudní dvůr není v souladu s čl. 275 SFEU příslušný k přezkumu těchto ustanovení ani aktů přijatých na jejich základě, se dvěma výjimkami: 1) je příslušný k přezkumu vymezení rozsahu pravomocí EU a SZBP, jejíž provádění se nesmí dotknout výkonu pravomocí Unie a rozsahu pravomocí orgánů pro výkon výlučných a sdílených pravomocí EU; 2) má pravomoc rozhodovat o žalobách na neplatnost směřujících proti rozhodnutím, jimiž se stanoví omezující

---

¹ K řízení o předběžné otázce srov. M. Bobek, J. Komárek, J. Passer, M. Gillis, *Předběžná otázka v komunitárním právu* (Linde, 2005).

² K dalším účastníkům řízení o předběžné otázce srov. čl. 23 Statutu Soudního dvora, popř. M. Bobek, J. Komárek, J. Passer, M. Gillis, *Předběžná otázka v komunitárním právu* (Linde 2005), str. 288 až 291.

opatření vůči fyzickým nebo právnickým osobám, přijatým Radou například v rámci boje proti terorismu (zmrazení aktiv).

Řízení o předběžné otázce se týká též aktů přijatých institucemi nebo jinými subjekty EU, jež jsou v důsledku toho začleněny do práva EU a které může Soudní dvůr vykládat a podrobovat přezkumu platnosti na žádost vnitrostátních soudů, aby jim umožnil ověřit soulad jejich vnitrostátních právních předpisů s tímto právem.

Zásadní změnou je, že s účinností od 1. října 2024 došlo na základě nařízení 2024/2019 k částečnému přenesení agendy předběžných otázek ze Soudního dvora na Tribunál. Přenos se týká předběžných otázek, které spadají výlučně do jedné nebo více z těchto oblastí: společný systém daně z přidané hodnoty, spotřební daně, celní kodex, sazební zařazení do kombinované nomenklatury, náhrady a pomoc cestujícím v případě odepření nástupu do dopravního prostředku nebo zpoždění nebo zrušení dopravní služby a systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. Soudní dvůr zůstává nadále příslušný k rozhodování předběžných otázek i v uvedených oblastech, pokud vyvolávají samostatné otázky ohledně výkladu primárního práva, mezinárodního práva veřejného, obecných zásad práva Unie nebo Listiny. Důležité je, že všechny žádosti o předběžné otázce jsou vnitrostátními soudy nadále zasílány přímo Soudnímu dvoru, přičemž Soudní dvůr následně předá Tribunálu ty předběžné otázky, u nichž vyhodnotí, že je k jejich rozhodnutí nově příslušný Tribunál. Rozhodnutí Tribunálu v řízení o předběžné otázce může být výjimečně přezkoumáno Soudním dvorem na návrh prvního generálního advokáta předloženého ve lhůtě jednoho měsíce od rozhodnutí Tribunálu, a to v případě vážného ohrožení jednoty nebo souladu unijního práva.

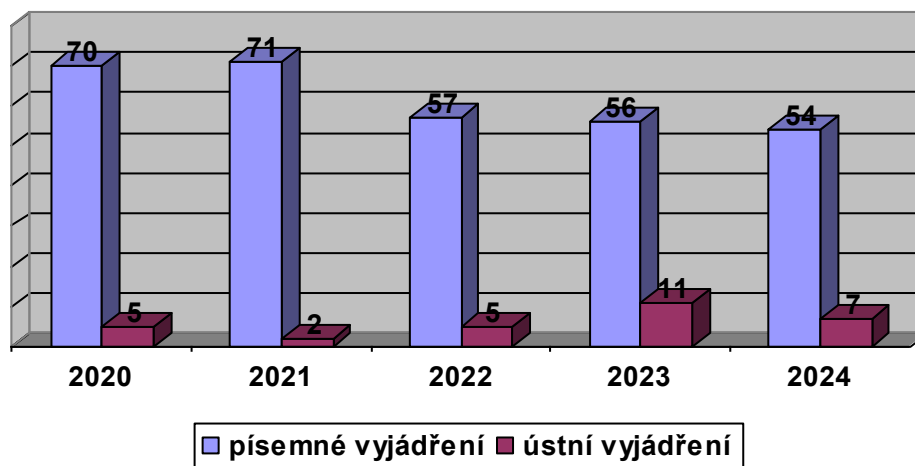
VLZ je osobou příslušnou přijímat za ČR dokumentaci zasílanou Soudním dvorem či Tribunálem k předběžným otázkám. Ke všem předběžným otázkám zpracuje VLZ analýzu v podobě shrnující tabulky, kterou následně zašle resortům, do jejichž gesce řešená problematika spadá, aby tyto mohly kvalifikovaně zvážit, zda by bylo v daném případě účelné, aby se ČR vyjádřila. Podrobná analýza je prováděna také ve fázi po vyjádření ostatních účastníků v řízení, protože i v této fázi se mohou objevit nové skutečnosti podstatné pro případné vyjádření ČR.

Již od roku 2004 jsou všechny dokumenty vztahující se k řízení o předběžné otázce v Kanceláři VLZ elektronicky zpracovávány a následně distribuovány resortům prostřednictvím databáze ISAP. V případech, kde příslušný resort vyhodnotí určitou předběžnou otázku jako důležitou s ohledem na možné budoucí dopady na aplikaci práva EU v ČR, je ve spolupráci s VLZ zpracováno písemné nebo ústní vyjádření (podle fáze), které je následně předloženo Soudnímu dvoru či Tribunálu, resp. před Soudním dvorem či Tribunálem předneseno.

K účasti vládního zmocněnce v řízení o předběžné otázce v roce 2024

Kancelář VLZ obdržela v roce 2024 cca 800 podání v cca 420 řízeních o předběžné otázce. Ke každému podání byla vypracována analýza. Z uvedeného počtu řízení se ČR aktivně zapojila do celkem 59, a to v podobě písemného vyjádření, ústního vystoupení, případně obou kroků.³ Důvodem pro vyjádření ČR v jednotlivých řízeních byla zejména důležitost položených předběžných otázek pro vnitrostátní úpravu a aplikační praxi v ČR a zájem na prosazení výkladu zastávaného ČR. V 54 věcech bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření a v 7 věcech se prostřednictvím VLZ účastnila ČR ústního jednání. Aktivita ČR v řízení o předběžné otázce v roce 2024 se tedy pohybovala v intencích této aktivity během posledních pěti let.

Přehled vyjádření ČR v řízení o předběžné otázce v letech 2020 – 2024

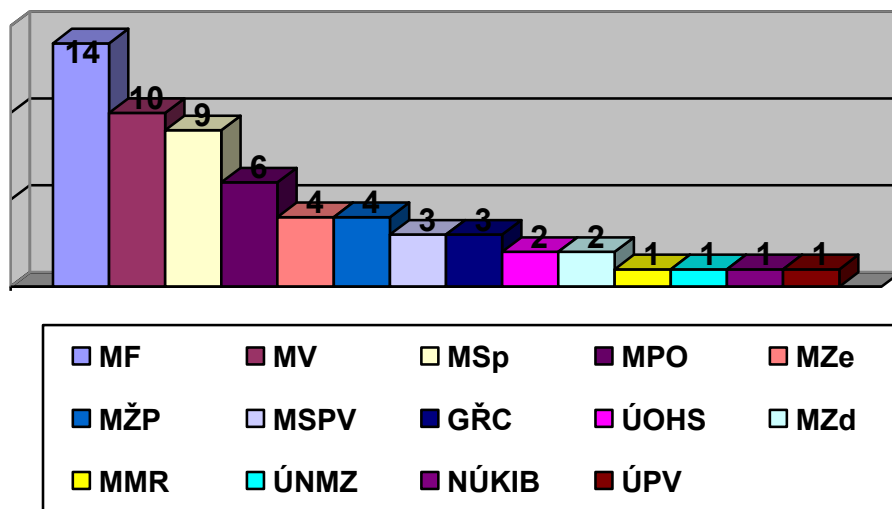

Vyjádření směřovala zejména do oblasti daní, justiční spolupráce v civilní i trestní oblasti, volného pohybu osob, spotřebitelských věcí, volného pohybu zboží, životního prostředí nebo sociálního zabezpečení.

Jelikož má každé řízení o předběžné otázce svůj příslušný vnitrostátní hlavní gesční resort, lze vyjádření ČR v roce 2024 srovnat také z hlediska podílu jednotlivých gestorů na celkovém počtu zpracovaných vyjádření.

³ Rozhodným datem je datum předložení vyjádření (popř. účasti ČR na ústním jednání). Pokud tedy bylo zahájené řízení o předběžné otázce oznámeno ČR před 31. 12. 2024, ale k předložení písemného vyjádření došlo až po tomto datu, není v uvedeném přehledu zahrnuto.

Přehled vyjádření ČR v řízení před Soudním dvorem v roce 2024 podle gestorů

Shrnutí vyjádření ČR v řízení o předběžné otázce v roce 2024

Následuje přehled řízení, ve kterých ČR předložila v roce 2024 písemné vyjádření nebo se účastnila ústního jednání.⁴

1. Zemědělství

24 zahájených řízení (označování a bezpečnost potravin a zemědělských produktů, zemědělské fondy, společná politika, veterinární předpisy atd.);

ČR se písemně a ústně vyjádřila v jedné věci.

C-657/23 Ministerstvo zemědělství

V rámci sporu před Nejvyšším správním soudem vznikla otázka povahy osmnáctiměsíční lhůty obsažené v čl. 54 odst. 1 nařízení č. 1306/2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky, v níž má členský požádat o vrácení neoprávněně vynaložených výdajů. Konkrétně se sporným stalo, zda má její nedodržení za následek zánik oprávnění státu požadovat vrácení dotace zpět. V dané věci totiž skutečně došlo k vyžádání vrácení dotace po žalobkyni ze strany státu až po uplynutí lhůty podle čl. 54 odst. 1 nařízení č. 1306/2013. Ve spolupráci s MZe bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že uplynutím uvedené lhůty oprávnění členského státu požadovat po příjemci vrácení neoprávněných plateb nezaniká. Tento názor Česká republika zastávala též na ústním

⁴ Případy jsou řazeny vzestupně dle spisových značek, pořadí nemusí nutně odrážet posloupnost, v jaké byly případy doručovány VLZ.

jednání, které proběhlo dne 11. prosince 2024. Na tomto jednání Česká republika především tvrdila, že zánik práva členského státu požadovat dotace zpět by představoval rozpor s čl. 3 odst. 1 nařízení č. 2988/95 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství, který stanoví minimální promlčecí lhůtu.

2. Životní prostředí

18 zahájených řízení (posuzování vlivů na životní prostředí, ochrana přírody a krajiny, chemické látky, ochrana vod atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila ve čtyřech věcech.

C-66/23 Elliniki Ornithologiki Etareia a další

Předmětem původního sporu se stala opatření přijatá v souvislosti s vymezením zvlášť chráněných oblastí (ZCHO) a jejich udržitelnou a účinnou správou v Řecku a jejich soulad s unijním právem, zejména se směrnicí 2009/147 o ochraně ptáků a směrnicí 92/43 o stanovištích. Vystala především otázka, zda se zvláštní opatření na ochranu, zachování a obnovu volně žijících druhů a stanovišť ptáků v ZCHO mají vztahovat pouze na druhy, pro které byla daná oblast vyhlášena, anebo na všechny chráněné druhy uvedené v příloze směrnice 2009/147. Dne 18. ledna 2024 proběhlo ústní jednání, na kterém Česká republika zastávala svůj dosavadní názor, že dotčená opatření v ZCHO se mají vztahovat pouze na druhy, pro které byla daná oblast vyhlášena.

C-254/23 INTERZERO

Předběžné otázky byly podány v rámci řízení o přezkumu ústavnosti slovinského zákona o ochraně životního prostředí, který upravuje systém rozšířené odpovědnosti výrobce dle směrnice 2008/98 o odpadech. Napadená právní úprava, která zavádí výraznou regulaci subjektů zabývajících se kolektivním plněním povinností vyplývajících z rozšířené odpovědnosti výrobce, představuje podle stěžovatelů mj. nepřiměřené omezení trhu, svobody usazování a volného pohybu služeb v rozporu se SFEU. Dne 11. června 2024 proběhlo ústní jednání, na kterém Česká republika nadále zastávala názor, že vnitrostátní úpravu týkající se kolektivního plnění povinností vyplývajících z rozšířené odpovědnosti výrobců je v rámci unijního práva třeba posuzovat výhradně z hlediska cílů a ustanovení směrnice o odpadech. Konkrétní nastavení systémů rozšířené odpovědnosti výrobce včetně případné plurality kolektivních organizací a způsobu jejich financování pak náleží členskému státu. Unijní právo nebrání členským státům ani ve zřízení monopolu v oblasti kolektivního zajištění rozšířené odpovědnosti výrobce.

C-129/24 Coillte Cuideachta Ghníomhaíochta Aimnithe

V období od března do června 2022 bylo u irské agentury pro lesní hospodářství podáno 130 žádostí o přístup k informacím, u kterých agentura pojala podezření, že se jedná o součást organizované kampaně. Žádosti o přístup k informacím obsahovaly pouze e-mailové adresy, přičemž jména uváděná v žádostech byla považována za jasné pseudonymy. Agentura žadatele požádala o doplnění fyzických adres a potvrzení úředních jmen. Vzhledem k tomu, že od žadatelů žádné další informace neobdržela, byly všechny žádosti odmítnuty jakožto neúplné a neplatné. Přezkumný orgán nicméně dospěl k závěru, že požadavek na identifikaci žadatele jménem nebo adresou je v rozporu se zásadou co nejširšího přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí. Ve spolupráci s MŽP bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření ve smyslu, že požadavek na identifikaci žadatele jménem nebo adresou není v rozporu se směrnicí 2003/4 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí.

C-131/24 VIRUS

Předmětem sporu se stalo stavební povolení pro projekt okresní silnice v Rakousku. Ze strany neziskových organizací byly proti tomuto rozhodnutí podány stížnosti, které zdůrazňovaly především nepříznivé účinky projektu na ptactvo hnízdící v dané oblasti. Předkladatel projektu navrhl ochranná opatření, která podle soudních znalců zajistí, že nedojde k takovému vyrušování dotčených druhů, které by mohlo mít podstatný dopad na cíle směrnice 2009/147 o ochraně ptáků. V rámci realizace projektu ovšem nelze zabránit vyrušování jednotlivých exemplářů. Ve spolupráci s MŽP bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že takovýto postup nepředstavuje porušení směrnice 2009/147.

3. Dopravní politika

17 zahájených řízení (náhrady cestujícím v letecké dopravě, lodní doprava atd.);
ČR se nevyjádřila v žádné věci.

4. Energetická politika

15 zahájených řízení (pravidla pro vnitřní trh s energií, obnovitelné zdroje atd.);
ČR se nevyjádřila v žádné věci.

5. Elektronické komunikace

7 zahájených řízení (přidělování kmitočtů pro televizní vysílání, kybernetická bezpečnost atd.);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-354/24 Elisa Eesti

Spornou se stalo rozhodnutí příslušných estonských orgánů, kterým bylo rozhodnuto, že hardware a software od firmy Huawei, který používá jeden z vlastníků estonské celostátní mobilní komunikační sítě, představuje nebezpečí pro národní bezpečnost. Z tohoto důvodu bylo omezeno používání funkce 5G do 31. prosince 2025 a funkce 2G až 4G do 31. prosince 2029. Vznikly tak otázky ohledně rozsahu použitelnosti směrnice 2018/1972, kterou se stanoví evropský kodex elektronické komunikace. Ve spolupráci s NÚKIB bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že při přijímání opatření týkajících se bezpečnosti fungování infrastruktury pro komunikační služby se členský stát může odchýlit od ustanovení směrnice 2018/1972.

6. Ochrana osobních údajů

11 zahájených řízení (rozsah pojmu osobní údaje o fyzické osobě, uchovávání a zpracovávání osobních údajů, náhrada újmy za porušení GDPR, data retention atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila ve třech věcech.

C-57/23 Policejní prezidium

Sporný je soulad § 65 českého zákona o Policii ČR, který umožňuje vytváření a uchovávání DNA profilů u všech osob obviněných ze spáchání úmyslného trestného činu, se směrnicí 2016/680 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů. Česká republika se dne 28. listopadu 2024 zúčastnila ústního jednání, na němž nadále zastávala názor, že česká právní úprava je v souladu se směrnicí 2016/680, a to i s ohledem na nedávné rozsudky Soudního dvora v této oblasti (konkrétně jde zejména o rozsudky ve věcech C-205/21 *Ministerstvo na vatreshnite raboti* a C-118/22 *Direktor na Glavna direktsia "Natsionalna politsia" pri MVR – Sofia*).

C-169/23 Másdi

Na základě zákonného oprávnění vydal správní orgán žalobci osvědčení o imunitě proti koronaviru. Následovala stížnost žalobce, jíž se domáhal uvedení operací

zpracování osobních údajů do souladu s GDPR, zejména pak s povinností správce poskytovat dostatečné informace o účelu a právním základu zpracování a o tom, jaká mají subjekty údajů práva a jak je mohou uplatnit. Sporným se stalo, zda se jedná o jednu z výjimek umožňujících neposkytnutí popsanych informací dle čl. 14 odst. 5 GDPR. V návaznosti na písemné vyjádření Komise položil Soudní dvůr dvě otázky. První otázkou se tázal, zda účastníci řízení souhlasí s tvrzením Komise, podle něhož dozorový úřad, dojde-li k názoru, že vnitrostátní právo nesplňuje podmínky čl. 14 odst. 5 písm. c) GDPR, je oprávněn učinit závěr, že se dotčený správce údajů nemůže dovolávat výjimek dle tohoto ustanovení. Druhá otázka směřovala na oprávnění dozorového úřadu v případě, když se domnívá, že vnitrostátní právo nesplňuje podmínky stanovené v čl. 14 odst. 5 písm. c) GDPR. Konkrétně se jednalo o to, zda by podle čl. 57 odst. 1 písm. c) GDPR měl mít tento úřad pravomoc vznést své pochybnosti ohledně existence vhodných opatření na ochranu oprávněných zájmů subjektu údajů i vůči zákonodárnému, nebo vládnímu orgánu, který je autorem předmětného aktu, s výhledem na jeho změnu. Ve spolupráci s MV a po konzultaci MZd a ÚOOÚ byla odeslána odpověď na doplňující otázky Soudního dvora. Ve vyjádření byl ohledně první otázky zastáván názor, že přístup Komise nelze aplikovat univerzálně. Platí typicky tehdy, když je třeba zvážit, zda v určité konkrétní situaci jsou na základě obecných ustanovení vnitrostátního práva naplněny požadavky čl. 14 odst. 5 písm. c) GDPR. Naopak nemůže platit, když vnitrostátní právo adresně pro určitou konkrétní situaci stanoví výjimku z informační povinnosti podle čl. 14 odst. 1 až 4 GDPR. Ke druhé otázce bylo uvedeno, že dozorový úřad popsanou pravomoc má (nicméně na základě čl. 58 odst. 3 písm. b) GDPR). Nadto může tento úřad žádat vnitrostátní soudy o přezkum souladu dotčené vnitrostátní právní úpravy s unijním právem.

C-710/23 *Ministerstvo zdravotnictví II*

Na základě zákona o svobodném přístupu k informacím se žalobce u Ministerstva zdravotnictví domáhal poskytnutí smluv k nákupu testů k ověření přítomnosti onemocnění SARS-CoV-2 a dále certifikátu těchto testů prokazujícího možnost jejich používání na území EU. Ministerstvo požadované certifikáty poskytlo. S poukazem na ochranu osobních údajů na nich nicméně začernilo jméno, podpis a kontaktní údaje (fyzických) osob, které certifikáty jménem právnických osob podepsaly. Žalobce toto rozhodnutí soudně napadl mj. s tím, že uvedené údaje v daném kontextu nejsou osobními údaji fyzických osob, nýbrž údaji osob právnických. Městský soud v Praze rozhodnutí ministerstva zrušil. Neztotožnil se s jeho závěrem, že pro poskytnutí vyžádaných informací nebyl naplněn žádný z možných scénářů zákonnosti zpracování podle čl. 6 odst. 1 GDPR. Městský soud poukázal mj. na to, že se

ministerstvo nepokusilo získat souhlas dotčených subjektů údajů. Následovala kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu, který se táže, zda se v případě dotčených údajů jedná o osobní údaje fyzických osob a zda GDPR nebrání vnitrostátnímu judikatornímu požadavku předem informovat subjekt údajů o podané žádosti. Ve spolupráci s MV a MZD bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že dotčené údaje představují osobní údaje fyzických osob.

7. Veřejné zakázky

9 zahájených řízení (postup při zadávání veřejných zakázek, přezkumné řízení, koncese na služby, vyloučení ze zadávacího řízení atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve dvou věcech.

C-715/23 Farmacija

V projednávané věci se spornou stala povaha povolení (koncese) k provozování pobočky lékárny ve slovinské obci na dobu neurčitou. Zatímco podle obce jde o povolení stanovující podmínky pro výkon ekonomické činnosti, které nespadá do působnosti směrnice 2014/23 o koncesích, podle žalobkyně a rovněž podle předkládajícího soudu představuje udělení takového povolení ve své podstatě udělení koncese na služby podle směrnice 2014/23. Předkládající soud má nicméně pochybnost, zda lze služby související s lékárenskou činností považovat buď za ne hospodářské služby obecného zájmu vyloučené z působnosti směrnice 2014/23, anebo za sociální a jiné zvláštní služby podléhající zvláštnímu režimu podle čl. 19 směrnice 2014/23. Ve spolupráci s ÚOHS bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že lékárenské služby nejsou ne hospodářskými službami obecného zájmu, ale jsou sociálními a jinými zvláštními službami.

C-282/24 Polismyndigheten

Policejní orgán uzavřel rámcové smlouvy na odtahové služby se dvěma dodavateli. Kritériem výběru vítězné nabídky byla nejnižší navrhovaná cena, přičemž podle zadávacích podmínek měli dodavatelé stanovit pevnou cenu za výjezd v okruhu 10 km od určeného místa a dále dodatečnou cenu za každý kilometr nad tuto vzdálenost. Půl roku po uzavření rámcových smluv se zadavatel dohodl s dodavateli na změně podmínek odměňování v rámcových smlouvách, a to tak, že se zvýšila pevná cena za výjezd v okruhu až 50 km a snížila cena za každý další kilometr. Tyto úpravy ve svém souhrnu vedly jen k nepatrné změně celkové hodnoty rámcových smluv. Švédský orgán na ochranu hospodářské soutěže měl nicméně za to, že šlo o podstatnou změnu zakázky a uložil zadavateli pokutu. Ve spolupráci s ÚOHS bylo

Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že změna poměru pevné a pohyblivé části ceny za poskytovanou službu provedená po uzavření rámcové dohody, která má pouze zanedbatelný vliv na celkovou hodnotu rámcové dohody, nepředstavuje změnu celkové povahy rámcové dohody ve smyslu čl. 72 odst. 2 druhého pododstavce směrnice 2014/24 o zadávání veřejných zakázek.

8. Hospodářská soutěž

14 zahájených řízení (státní podpory v jednotlivých sektorech, dominantní postavení, kartelové dohody atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

9. Hospodářská a měnová unie

2 zahájená řízení (kontroly peněžní hotovosti vstupující do Unie, pravidla pro odvolání viceguvernéra národní banky);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

10. Daně

44 zahájených řízení (DPH, spotřební daň, vracení daně atd.);

ČR se písemně vyjádřila v devíti věcech.

C-594/23 Lomoco Development

Předmětem sporu je otázka, zda převod pozemků, na nichž byly v okamžiku převodu odlity základy pro obytné budovy, představuje dodání stavebních pozemků a jako takové podléhá DPH, nebo se jedná o dodání budov nebo jejich částí a pozemků k nim přiléhajících před jejich prvním obydlením, na které se dle použitelné vnitrostátní právní úpravy vztahuje osvobození od DPH. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že pozemek s prefabrikovanými základy pro stavbu obytné budovy je třeba považovat za stavební pozemek ve smyslu čl. 12 odst. 1 písm. b) směrnice o DPH.

C-622/23 rhtb

Žalobkyně měla na základě smlouvy o dílo provést pro žalovanou suché stavební práce. Sjednaná cena za dílo činila 5 377 399,69 eur, včetně dvacetiprocentní DPH (896 233,28 eur). Poté, co žalobkyně zahájila provádění prací, jí žalovaná oznámila, že si již nepřeje využívat jejich služeb. Důvodem ukončení smlouvy byla výhodnější nabídka a také údajné problémy s jednatelem žalobkyně. Sporné je, zda částka, kterou

je žalovaná povinna platit za již provedené práce, podléhá DPH. Ve spolupráci s MF a GŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že uvedená částka podléhá DPH.

C-796/23 Česká síť

Společnost Česká síť v roce 2017 spolupracovala s několika korporacemi se sídlem v USA, které skrze odštěpné závody působily v ČR. Všechny poskytovaly koncovým zákazníkům služby (především připojení k internetu), každá ovšem jiné skupině zákazníků a vlastním jménem. Mezi stěžovatelkou a americkými korporacemi nicméně existovaly vazby, a to v rovině personální i hospodářské. Odštěpné závody amerických korporací nadto nevykazovaly žádný hmotný ani nehmotný majetek a neměly žádné mzdové náklady. S ohledem na uvedené dospěly daňové orgány k závěru o faktické existenci tzv. společnosti, tedy sdružení osob bez právní osobnosti podle § 2716 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Dovodily také, že na základě zvláštních ustanovení českého zákona o DPH, týkajících se společnosti, odpovídá stěžovatelka jako tzv. určený společník za odvedení DPH za celou společnost. Příslušný správce daně jí tedy doměřil DPH za relevantní zdaňovací období. Dotčená společnost tento postup napadá soudně, přičemž mj. namítá, že česká speciální úprava DPH pro tzv. společnost, respektive její společníky, je v rozporu se směrnicí o DPH. Sporné tak je, kdo je osobou povinnou k dani. Ve spolupráci s MF a GŘ bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že podle čl. 9 odst. 1 směrnice 2006/112 o DPH za osobu povinnou k dani může být považována osoba, která ve skutečnosti samostatně vykonává dotčenou ekonomickou činnost, přestože s koncovým zákazníkem jednala jiná osoba.

C-213/24 Grzera

Žalobkyně a její manžel převzetím zemědělského podniku nabyli několik zemědělských pozemků. Později uzavřeli smlouvou o dílo se společností, která byla jako zhotovitel na základě plné moci pověřena řadou činností spojených s přípravou pozemků k prodeji (rozdělení pozemků, výstavba inženýrských sítí, získání příslušných povolení, provedení reklamy mezi potenciálními kupci). Pozemky byly v mezidobí v územním plánu změněny na stavební. Náklady spojené s provedením nesl zhotovitel a jeho odměna byla určena jako částka představující navýšení kupních cen sjednaných ve smlouvě, a to buď v plné výši, nebo jeho určitou část. Podle daňových orgánů představoval prodej nemovitosti uskutečněný žalobkyní ekonomickou činnost, a nikoliv správu osobního majetku, a proto podléhal DPH. Sporné tak je, zda se v případě manželů v původním řízení (každého z nich) jedná o výkon samostatné ekonomické činnosti. Ve spolupráci s MF a GŘ bylo Soudnímu

dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že osoba, která prodává prostřednictvím zmocněnce a s využitím cílené reklamy stavební pozemky, na nichž nechala zavést inženýrské sítě, vykonává samostatně ekonomickou činnost ve smyslu čl. 9 odst. 1 směrnice o DPH.

C-276/24 KONREO

Společnost FAU (žalobkyně je jejím insolvenčním správcem) odebírala pohonné hmoty od společnosti VERAMI. Obě společnosti byly plátkyněmi DPH. Finanční správa ČR provedla u obou daňovou kontrolu. Zjistila, že obchodní řetězec, do něhož byly zapojeny, je zatížen daňovým podvodem. Ke ztrátě daně došlo u subjektů, které jim v řetězci předcházely a které nebyly bezprostředními dodavateli pohonných hmot společnosti VERAMI. Přesto obě uvedené společnosti mohly vzhledem ke zjištěným nestandardním okolnostem obchodování vědět o tom, že obchodní transakce jsou zasaženy daňovým podvodem. Nepřijaly nicméně taková opatření, aby se vyvarovaly zapojení do podvodu. Finanční správa jim tedy oběma odepřela nárok na odpočet DPH a tuto daň doměřila. Ještě před tím vyzvala FAU jako ručitele k úhradě DPH, kterou neodvedla společnost VERAMI. Obě společnosti uvedená rozhodnutí napadají soudně. Sporné je, zda čl. 205 směrnice o DPH ve spojení se zásadou proporcionality brání vnitrostátní praxi, která umožňuje uplatnit ručení za zaplacení DPH dodavatelem plnění vůči příjemci tohoto plnění, kterému byl z důvodu účasti na podvodu odepřen nárok na odpočet daně a který mohl a měl vědět, že jeho dodavatel nezaplatí DPH z těchto plnění. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že čl. 205 směrnice o DPH ani zásada proporcionality takové praxi nebrání.

C-277/24 Adjak

Polská vnitrostátní praxe vycházející z daňového řádu vede k tomu, že v daňovém řízení o DPH, jehož účastníkem je právnická osoba, např. společnost, je tato osoba jediným účastníkem řízení. Jiné osoby nemají v tomto řízení postavení účastníka, a to ani tehdy, když jsou za daňové povinnosti společnosti odpovědné společně a nerozdílně s ní. Podstatou předběžných otázek tedy je, zda čl. 205 a 273 směrnice o DPH ve spojení s právem na účinnou procesní obranu brání vnitrostátní právní úpravě a praxi, které jednateli právnické osoby, který může odpovídat za dluhy právnické osoby na DPH, neumožňují účastnit se řízení o určení výše této daňové povinnosti a zároveň mu neposkytují přiměřené prostředky k účinnému zpochybnění zjištění a posudků o její existenci nebo výši, a to ani v samostatném řízení o určení jeho společné a nerozdílné odpovědnosti. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že čl. 273 směrnice o DPH ve spojení

s právem na účinnou procesní obranu nevyžaduje, aby člen vedení právnické osoby, který může odpovídat za její dluhy na DPH, byl účastníkem řízení vedeného s touto právnickou osobou o určení výše její daňové povinnosti. Uvedené ustanovení směrnice o DPH ve spojení s právem na účinnou procesní obranu ovšem dle názoru ČR vyžaduje, aby tato fyzická osoba nebyla zbavena práva účelně zpochybnit v průběhu řízení, jehož je tato osoba účastníkem, skutková zjištění a právní kvalifikace učiněné správcem daně v řízeních souvisejících.

C-475/24 *Fashion TV RO a Maestro*

Společnost FASHION TV SRL byla obviněna z daňových podvodů a falšování účetních záznamů týkajících se transakcí se 121 dodavateli. Na základě zásady *in dubio pro reo* byla kvůli nedostatku důkazů o neoprávněných odpočtech DPH trestní stíhání zastavena. V rámci jiného soudního řízení, jehož předmětem je zrušení daňového výměru, se stalo sporným, zda je v souladu s unijním právem, aby soud v tomto jiném řízení znovu přehodnocoval důkazy použité při zastavení trestního řízení. FASHION TV SRL argumentuje, že takový postup by porušil zásadu *ne bis in idem*, právo na spravedlivý proces a právní jistotu. Ve spolupráci s MF a GŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že zásada *ne bis in idem* nebrání ověření splnění podmínek pro uplatnění nároku na odpočet DPH právnické osoby v situaci, kdy bylo vydáno usnesení o zastavení trestního stíhání pro trestný čin vyhýbání se daňovým povinnostem vůči jejímu jednateři a jedné z jejích pracovnic.

C-513/24 *Oblastní nemocnice Kolín*

Oblastní nemocnice Kolín v rámci své ekonomické činnosti poskytuje primárně zdravotní služby, u nichž není DPH odpočitatelná. Kromě toho poskytuje i jiné služby, u nichž DPH odpočitatelná je. V dodatečném daňovém přiznání uplatnila nárok na odpočet daně v krácené výši. Finanční úřad pro Středočeský kraj vydal dodatečný platební výměr, jímž uznal pouze malou část nárokovaného odpočtu. Pokud jde o zbývající část nároku, dospěl k závěru, že žalobkyně neprokázala jeho oprávněnost, neboť přijatá plnění v této výši byla primárně určena a využívána pro poskytování zdravotních služeb. Proti dodatečnému platebnímu výměru podala žalobkyně odvolání a následně žalobu. Podle ní je třeba za režijní náklad považovat veškeré materiální a technické vybavení a nákupy služeb, které musí nemocnice vynakládat na zabezpečení svého chodu a poskytování všech svých služeb. Sporný je tedy rozsah pojmu režijní náklady, resp. nutnost prokazovat jejich souvislost s plněními, u nichž daň odpočitatelná je. Ve spolupráci s MF a GŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že při poskytování služeb, u nichž je daň odpočitatelná, nevzniká bez dalšího nárok na odpočet podílu na dani ze zboží,

které představuje minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení. Klíčové v tomto ohledu je prokázání skutečné souvislosti se zdanitelnou činností.

C-570/24 Ecoserv

Na základě kontroly vyšetřovacími a celními orgány u společnosti Ecoserv bylo zjištěno, že v jejím obchodním majetku chybí 21 909 litrů lihu. Za účelem zdanění hodnoty odpovídající těmto chybějícím aktivům vydala okresní správa veřejných financí platební výměr a uložila této společnosti dodatečné daňové povinnosti v celkové výši 1 292 693 RON. Současně proběhlo trestní řízení proti generálnímu řediteli společnosti panu HZ, který byl odsouzen za trestné činy podvodu, zpronevěry a daňového podvodu. Rumunský stát podal v průběhu trestního řízení návrh na náhradu škody v adhezním řízení a navrhl, aby panu HZ bylo uloženo společně a nerozdílně se společností Ecoserv zaplatit náhradu škody ve výši nesplněné dodatečné daňové povinnosti. Trestní soud však uložil povinnost zaplatit část požadované částky pouze panu HZ, neboť se daného jednání dopustil pouze ve vlastním zájmu a nejednal tak jménem ani na účet společnosti. Po ukončení trestního řízení žádala společnost Ecoserv daňové orgány o zrušení napadeného platebního výměru a vrácení částky zaplacené na jeho základě. Následovala další správní a soudní řízení, přičemž sporný je zejména rozsah pojmu osoba „povinná ke spotřební dani“ a důsledky souběhu správního a trestního řízení. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že právnická osoba, která za účelem získání povolení působit jako daňový skladovatel provozovala činnost výroby lihu v režimu technických zkoušek pod dohledem územního celního orgánu, je osobou povinnou ke spotřební dani ve vztahu k chybějícímu zboží a že zásada *res iudicata* nebrání dodatečnému vyměření daně vůči této osobě ani v situaci, kdy bylo pravomocným trestním rozsudkem rozhodnuto, že jedinou osobou odpovědnou za způsobení škody je faktický jednatel dotčené právnické osoby.

11. Finanční trh

24 zahájených řízení (pojištění, finanční instituce, kapitálový trh, platební služby na vnitřním trhu atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve dvou věcech.

C-665/23 Veracash

Navrhovatel měl u investiční společnosti otevřené konto pro účely online investování do drahých kovů. Tato společnost zaslala navrhovateli platební kartu, o kterou ale

nikdy nepožádal a ani ji neobdržel. Prostřednictvím této karty byly následně v délce několika týdnů prováděny neautorizované výběry z konta navrhovatele, což však oznámil až několik týdnů od prvního sporného výběru. Věc se tak týká podmínek odpovědnosti investiční společnosti coby poskytovatele platebních služeb za neautorizované platební transakce, resp. lhůt uvedených v čl. 58 směrnice 2007/64 o platebních službách na vnitřním trhu. Ve spolupráci s MF a ČNB bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že plátce pozbývá právo na vrácení všech částek neautorizovaných transakcí, u nichž nebyla dodržena lhůta pro neprodlené oznámení stanovená čl. 58 směrnice, přičemž toto pozbytí práva není podmíněno tím, že k opožděnému oznámení došlo úmyslně nebo bylo následkem hrubé nedbalosti ze strany plátce.

C-18/24 NOVIS

ČNB uložila žalobkyni, která je společností se sídlem na Slovensku a pobočkou v České republice, pokutu za porušení povinnosti plynoucí z práva EU. Konkrétně se jednalo o nařízení č. 1286/2014 o sděleních klíčových informací týkajících se strukturovaných retailových investičních produktů a pojištných produktů s investiční složkou (tzv. nařízení PRIIPs) a o směrnici 2016/97 o distribuci pojištění (tzv. směrnice IDD), resp. o příslušná vnitrostátní prováděcí opatření. Předmětem sporu se však stala dohledová pravomoc ČNB, tj. jednak zda dohled nad žalobkyní má primárně vykonávat domovský dohledový orgán nebo dohledový orgán hostitelského státu (tj. v tomto případě ČNB), jednak jaký má být postup pro výkon tohoto dozoru podle čl. 155 směrnice 2009/138, o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (tzv. směrnice Solventnost II). Ve spolupráci s MF a ČNB bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že čl. 155 směrnice 2009/138 nebrání tomu, aby dohledový orgán hostitelského členského státu uložil správní sankci, aniž by nejprve vyčerpal notifikační a nápravný postup dle odstavců 1, 2 a 3 tohoto ustanovení.

12. Volný pohyb služeb a svoboda usazování

17 zahájených řízení (překážky podnikání, harmonizované požadavky, daňové překážky atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve třech věcech.

C-718/23 až C-721/23 a C-60/24 Anesar-CV a další

Spor ve vnitrostátním řízení se týká španělského zákona o regulaci hazardních her a prevenci závislosti na hazardních hrách v autonomním společenství Valencie,

ve kterém jsou stanovena pravidla týkající se vzdálenosti provozoven hazardních her mezi sebou a vzdálenosti od vzdělávacích zařízení, pravidla o pozastavení udělování nových licencí a dále povinnosti, které jsou uloženy pouze soukromým provozovnám hazardních her. Žalobci namítají porušení čl. 49 a 56 SFEU a čl. 16 a 20 Listiny s tím, že tato úprava omezuje svobodu usazování bez legitimního cíle, je nepřiměřená a nesplňuje požadavek nezbytnosti. Ve spolupráci s MF a MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že čl. 49 a 56 SFEU nebrání vnitrostátnímu opatření v oblasti regulace hazardu, které stanoví určitou minimální vzdálenost mezi provozovnami hazardních her navzájem a mezi provozovnami hazardních her a vzdělávacími zařízeními.

C-188/24 *WebGroup Czech Republic et NKL Associates*

Z důvodu tvrzené nedostatečné ochrany nezletilých před přístupem k pornografickému obsahu byla rozšířena působnost ustanovení francouzského trestního zákoníku spojených se šířením pornografie. Působnost byla rozšířena tak, že i získání přístupu k takovému obsahu nezletilým skrze pouhé potvrzení, že je starší 18 let, představuje porušení příslušných ustanovení trestního zákoníku. Zároveň byla rozšířena pravomoc telekomunikačního regulátora nařídit provozovatelům dotčených služeb přijetí veškerých možných opatření pro zabránění přístupu nezletilých pod sankcí ukončení přístupu k této službě, a to i pokud jsou provozovatelé usazeni v jiném členském státě. Provozovatelé webů namítají porušení směrnice 2000/31 o elektronickém obchodu s tím, že se sporná vnitrostátní ustanovení neomezují na stanovení postupu, který správnímu orgánu umožňuje nařídit poskytovateli služeb, aby protiprávní jednání ukončil, ale mají za následek, že lze poskytovatelům služeb usazeným v jiných členských státech uložit povinnost využívat technická opatření k blokování přístupu nezletilých k obsahu, který vysílají. Navíc namítají, že dotčené vnitrostátní předpisy nebyly oznámeny Komisi ani České republice jakožto členskému státu usazení provozovatelů, ačkoliv dotčená ustanovení spadají do tzv. koordinované oblasti ve smyslu směrnice. Ve spolupráci s MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že obecná a abstraktní norma trestního práva určená k zajištění ochrany nezletilých označující určité jednání za trestný čin, který může spáchat jakákoli osoba bez ohledu na to, zda se jedná o hospodářskou činnost, do koordinované oblasti ve smyslu uvedené směrnice nespadá. Oproti tomu povinnost, která vysílatelům on-line komunikačních služeb ukládá uplatnit opatření, která mají nezletilým zabránit v získání přístupu k jimi šířenému pornografickému obsahu, do koordinované oblasti spadá.

C-421/24 AGCOM

Italský Úřad pro dohled nad komunikacemi rozhodl, že společnost Google inzerovala a propagovala stránky s hazardními hrami v rozporu s italskými právními předpisy, uložil jí pokutu a nařídil, aby z platformy YouTube odstranila velké množství videí, která propagovala internetové stránky her s peněžitými výhrami. Tato videa nahraná na YouTube patřila konkrétnímu „tvůrci obsahu“, s nímž společnost Google uzavřela smlouvu o obchodním partnerství. Spornými se staly otázky týkající se toho, zda se režim odpovědnosti poskytovatelů hostingových služeb podle směrnice 2000/31 o elektronickém obchodu vztahuje na popsanou situaci. Ve spolupráci s MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že do oblasti působnosti uvedené směrnice spadají činnosti příjemce služby související s on-line reklamou na hry nebo sázky s peněžitou výhrou, jakož i reklama na hazardní hry. Kromě toho se režim odpovědnosti stanovený čl. 14 směrnice 2000/31 může vztahovat na poskytovatele služeb informační společnosti ve vztahu k činnosti spočívající v ukládání a zveřejňování obsahu nahraného osobami, se kterými tento poskytovatel uzavřel smlouvu o obchodním partnerství.

13. Volný pohyb zboží

12 zahájených řízení (harmonizované požadavky na zboží, technické notifikace atd.); ČR se písemně vyjádřila v pěti věcech.

C-589/23 *Casella-med et MCM Klosterfrau*

Položenou otázkou se předkládající soud táže, zda jedná se o farmakologický účinek ve smyslu ustanovení čl. 1 bodu 2 písm. b) první alternativy směrnice 2001/83 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, jestliže dotčená látka prostřednictvím reverzibilního navázání na bakterie zprostředkovaného vodíkovými vazbami zabraňuje tomu, aby se bakterie navazovaly na lidské buňky. Ve spolupráci s MZd bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že se o farmakologický účinek jedná.

C-155/24 *Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit a další*

Nizozemská nadace pro prevenci kouření u mladistvých se domáhá toho, aby cigarety s filtrem na nizozemském trhu splňovaly maximální úroveň emisí dehtu, nikotinu a oxidu uhelnatého určené na základě jiné metody, než která je obsažená v normách ISO stanovených směrnicí 2014/40 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků. Tato směrnice umožňuje, aby během měření proudil vzduch

malými otvory ve filtru. Nadace argumentuje, že se metoda dle norem ISO neshoduje se způsobem, jakým jsou cigarety skutečně užívány, neboť při kouření jsou dané otvory ve filtru do velké míry překryty rty a prsty a spotřebitel tak inhaluje méně vzduchu a vyšší úroveň dotčených látek, než stanoví směrnice. Předkládající soud se táže, zda se může daná nadace domáhat neaplikovatelnosti dotčených norem ISO v souladu s rozsudkem ve věci C-160/20 *Stichting Rookpreventie Jeugd a další*, který se již původního řízení v předmětné věci týkal, a zda je členský stát povinen uplatňovat jiné metody měření emise dehtu, nikotinu a oxidu uhelnatého z cigaret, které stanoví směrnice 2014/40. Ve spolupráci s MZe a MZd bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že se daná nadace nemůže domáhat neaplikovatelnosti dotčených norem ISO a že členský stát není oprávněn uplatňovat jiné metody měření emise dehtu, nikotinu a oxidu uhelnatého z cigaret než ty, které stanoví daná směrnice.

C-315/24 *Nestlé Sverige*

Jedná se o otázku, zda nařízení č. 2016/128, kterým se doplňuje nařízení č. 609/2013, pokud jde o zvláštní požadavky týkající se složení a informací, které se vztahují na potraviny pro zvláštní lékařské účely, brání tomu, aby byl na potravině pro zvláštní lékařské účely uveden údaj, který uvádí energetickou hodnotu a obsah živin v přepočtu na jednu porci nebo jednotku spotřeby. Ve spolupráci s MZd bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že unijní právo uvádění takového údaje nebrání.

C-353/24 *Europark Latvia a Skidata*

V souvislosti s určitým pokladním systémem bylo lotyšskými vnitrostátními orgány odmítnuto vydat prohlášení o shodě tohoto systému s technickými požadavky použitelnými na elektronické přístroje a zařízení pro registraci daní a jiných poplatků. Sporným se stalo mimo jiné to, zda povinnost poskytovatele správcovských služeb předat orgánu pro posuzování shody zdrojový kód registrovaného softwaru spadá pod pojem „technické předpisy“ ve smyslu směrnice 98/34 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů. Ve spolupráci s ÚNMZ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že taková vnitrostátní právní úprava představuje „technický předpis“ ve smyslu čl. 1 bodu 11 směrnice 98/34. Právní úprava dotčená ve věci v původním řízení omezuje fungování vnitřního trhu, protože ve svém důsledku brání používání určitých výrobků v Lotyšsku. Nabyvatelé těchto zařízení totiž podle informací obsažených v předkládacím rozhodnutí nejsou vůbec oprávněni získat, a už vůbec distribuovat, zdrojový kód, tudíž podmínky stanovené lotyšským právem nemohou splnit.

C-448/24 a C-449/24 *British American Tobacco Belgium en Nicoventures Holdings a další*

V projednávaných věcech jde o správnost provedení směrnice 2014/40 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků v nizozemském právu, které údajně zavedlo směrnici nepředvídanou kategorii zakázaných přísad do elektronických cigaret. Dle žalobců není vnitrostátní úprava slučitelná se směrnicí, protože stanoví přísnější požadavky na elektronické cigarety než daná směrnice a překračuje prostor pro uvážení členských států. Dochází tak k porušení zásady volného pohybu zboží. Dle předkládajícího soudu má směrnice 2014/40 za cíl obecně zabránit přidávání přísad usnadňujících vdechování nikotinu (ať s dýmem či bez) či příjem nikotinu. Tento zákaz se vztahuje i na výpary produkované elektronickými cigaretami. Ve spolupráci s MZe a MZd bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že ze znění příslušných ustanovení dané směrnice vyplývá, že se dotčená kategorie zakázaných přísad vztahuje i na elektronické cigarety.

14. Duševní vlastnictví

22 zahájených řízení (autorská práva, ochranné známky, průmyslové vzory, léčivé přípravky atd.);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-456/24 *Halozyme*

V původním řízení, které je vedeno před českým NSS, žalobkyně napadá rozhodnutí ÚPV o neudělení dodatkového ochranného osvědčení (DOO). Ve spolupráci s ÚPV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že pokud látka, která je podle žádosti o udělení osvědčení uvedena jako výrobek či součást výrobku (tzn. která má představovat účinnou látku nebo jednu z kombinace účinných látek léčivého přípravku), není uvedena mezi účinnými látkami v příslušné registraci, ale naopak je výslovně označena jako látka pomocná, nejsou splněny požadavky pro udělení DOO podle čl. 3 písm. b) nařízení č. 469/2009 o dodatkových ochranných osvědčeních pro léčivé přípravky.

15. Volný pohyb kapitálu

5 zahájených řízení (překážky pohybu kapitálu, daňové překážky atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

16. Spotřebitelé

37 zahájených řízení (zneužívající ujednání ve spotřebitelských smlouvách, spotřebitelský úvěr, základní ochrana spotřebitelů, nekalé obchodní praktiky, zrušení zájezdů a související nároky atd.);

ČR se písemně vyjádřila v šesti věcech.

C-143/23 Mercedes-Benz Bank a Volkswagen Bank

Jedná se o výklad směrnice 2008/48 o smlouvách o spotřebitelském úvěru, pokud jde o následky ukončení kupní smlouvy, k němuž došlo na základě vnitrostátní právní úpravy v důsledku odstoupení od smlouvy o vázaném úvěru, a to konkrétně ve vztahu k povinnosti náhrady za ztrátu hodnoty financovaného vozidla. Ve spolupráci s MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice 2008/48 se nevztahuje na důsledky odstoupení od smlouvy o vázaném úvěru pro související kupní smlouvu nebo smlouvu o poskytování služeb.

C-429/24 St. Kliment Ohridski Primary Private School

V původním řízení se jedná o spor mezi rodičem, který má platit smluvní pokutu sjednanou pro případ jednostranné výpovědi smlouvy uzavřené se soukromou základní školou o poskytování výuky dítěte. Předkládající soud se táže, zda se na takovou smlouvu uplatní pravidla ochrany spotřebitele, konkrétně směrnice 2011/83 o právech spotřebitelů. Ve spolupráci s MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že do působnosti směrnice 2011/83 spadá smlouva uzavřená mezi rodičem a soukromou školou, jejímž předmětem je povinná školní výuka dětí tohoto rodiče.

C-469/24 Tuleka

Jedná se o výklad směrnice 2015/2302 o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách. Je nastolena mj. otázka, zda může vnitrostátní právo vyžadovat, aby pořadatel zájezdu prokázal zavinění za neplnění smluvních podmínek u třetí strany, která se nepodílí na poskytování služeb. Jedná se i o otázku, zda akty veřejné moci představují mimořádné a nevyhnutelné okolnosti či jaký je účel nároku cestujícího na náhradu škody. Ve spolupráci s MMR bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice brání požadavku vnitrostátního práva, aby pořadatel zájezdu prokázal zavinění za neplnění smluvních podmínek u třetí strany, která se nepodílí na poskytování cestovních služeb. Sleva přiznaná cestujícímu může dosahovat až plné ceny zájezdu, a to i když určité služby cestující čerpal. Účelem nároku na slevu a na náhradu škody je náprava nerovnováhy ve smluvním vztahu,

nikoli sankce pořadatele. Není vyloučeno, aby akt orgánu veřejné moci představoval mimořádnou a nevyhnutelnou okolnost. Nebude to však rozhodnutí o demolici hotelu, o kterém poskytovatel služeb věděl před zájezdem.

C-471/24 PKO BP

Ve sporu se jedná o to, jak má být podle směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách posouzeno smluvní ujednání ohledně pohyblivých úrokových sazeb na základě referenční hodnoty WIBOR. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že do působnosti směrnice 93/13 spadají smluvní ujednání ohledně pohyblivých úrokových sazeb na základě referenční hodnoty WIBOR, pokud vnitrostátní právní úprava nestanoví imperativní ani subsidiární použití právě takto stanovené úrokové sazby. Smluvní ujednání týkající se pohyblivých úrokových sazeb na základě referenční hodnoty WIBOR není zneužívající ve smyslu čl. 3 odst. 1 této směrnice.

C-488/24 Kigas

Podstatou sporu je otázka, zda je na základě směrnice 2011/83 o právech spotřebitelů podnikatel, který zajišťuje službu mezinárodní přepravy, povinen poskytnout spotřebiteli informace o celních režimech zásilky. Ve spolupráci s MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že dotčený podnikatel takovou povinnost nemá.

C-564/24 Eisenberger Gerüstbau

Spotřebitelce byla na základě smlouvy uzavřené na dálku plně poskytnuta služba. Poté spotřebitelka, které návrh smlouvy vypracoval a druhé smluvní straně předložil profesionál, smlouvu vypověděla s odvoláním na to, že při uzavření smlouvy nebyla informována o možnosti smlouvu vypovědět. Předkládající soud se mimo jiné táže na možnost aplikovat v takové situaci vnitrostátní pravidla pro případy zneužití práva. Ve spolupráci s MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice 2011/83 o právech spotřebitelů nebrání aplikaci pravidel upravujících zneužití práva.

17. Volný pohyb osob

40 zahájených řízení (řízení o mezinárodní ochraně, zamítnutí žádosti o azyl, právo pobytu unijních občanů a jejich rodinných příslušníků, řízení o navrácení, uznávání odborných kvalifikací atd.);

ČR se písemně vyjádřila v sedmi věcech.

C-636/23 a C-637/23 *Al Hoceima*

Sporným se stalo, zda rozhodnutí o neposkytnutí lhůty k dobrovolnému opuštění území ve smyslu čl. 7 odst. 4 návratové směrnice 2008/115 může být i samostatně předmětem přezkumu a zda případné zrušení rozhodnutí o tomto aspektu musí nutně vést také ke zrušení rozhodnutí o neoprávněnosti pobytu v rozhodnutí o navrácení. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že rozhodnutí o neposkytnutí uvedené lhůty může být samostatným předmětem přezkumu, nicméně případné zrušení rozhodnutí o tomto aspektu samo o sobě nemá vliv na konstatování či rozhodnutí o neoprávněnosti pobytu v rozhodnutí o navrácení. Pokud je totiž zrušeno rozhodnutí o neposkytnutí lhůty k dobrovolnému opuštění území, není důvod jen na základě této skutečnosti rušit rozhodnutí o neoprávněnosti pobytu, které nebylo nijak zpochybněno. Rozhodnutí o neposkytnutí uvedené lhůty je totiž podmíněno rozhodnutím o neoprávněnosti pobytu, nikoli naopak.

C-662/23 *Zimir*

Z důvodu neočekávaného nárůstu počtu žádostí o mezinárodní ochranu a z důvodu nedostatečných personálních kapacit prodloužilo Nizozemsko lhůtu pro skončení řízení o posouzení žádostí o mezinárodní ochranu. Spornými se staly podmínky procedurální směrnice 2013/32 pro takovéto prodloužení. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že uvedená směrnice ponechává členským státům v tomto ohledu široký prostor pro uvážení. K prodloužení lhůty pro skončení řízení o posouzení žádostí o mezinárodní ochranu je třeba, aby se v konkrétním členském státě nacházel tak nadstandardní počet osob v postavení žadatelů o mezinárodní ochranu, že je pro jeho rozhodující orgán v praxi obtížné naplnit povinnost skončit řízení o posouzení žádostí v rámci základní šestiměsíční lhůty.

C-669/23 *Zhang*

Nizozemské orgány zamítly žádost čínského státního příslušníka o mezinárodní ochranu. Protože ale dotyčný neměl cestovní doklady a příslušné čínské orgány odmítly tyto doklady vydat, nemohlo Nizozemsko provést vyhoštění. Sporným se stalo, zda za takových okolností může být rozhodnutí o navrácení ve smyslu návratové směrnice 2008/115 vydáno či ponecháno v platnosti. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že rozhodnutí o navrácení musí být vydáno či ponecháno v platnosti, pokud vyhoštění neoprávněně pobývajícího státního příslušníka třetí země brání důvody nesouvisející se zásadou nenavrácení a dalšími důvody uvedenými v čl. 5 této směrnice.

C-753/23 Krasiliva

Žádost ukrajinské státní příslušnice o udělení dočasné ochrany v České republice byla označena za nepřijatelnou, protože dotyčná o tutéž ochranu již požádala v Německu. Sporným se v podstatě stalo, zda směrnice 2001/55 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími, dovoluje členskému státu označit žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou, pokud již dotčený státní příslušník třetí země o tuto ochranu žádal v jiném členském státě. Další položená otázka se týká možnosti vyloučit ze soudního přezkumu vrácení žádosti o dočasnou ochranu pro nepřijatelnost. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice 2001/55 neukládá členskému státu povinnost udělit povolení k pobytu ve smyslu čl. 8 odst. 1 této směrnice státnímu příslušníkovi třetí země, který o takovéto povolení již požádal v jiném členském státě a čl. 47 Listiny neukládá členskému státu povinnost zajistit právo na opravný prostředek proti rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu ve smyslu čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55 státnímu příslušníkovi třetí země, který již požívá dočasné ochrany v jiném členském státě.

C-50/24 až C-56/24 Danané a další

Jedná se o výklad směrnice 2013/32 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany. Žadatelé přiletěli na mezinárodní letiště, podali žádost o mezinárodní ochranu a byli zajištěni v tranzitním středisku, kde jejich zajištění pokračovalo i poté, co uplynula lhůta čtyř týdnů stanovená pro řízení na hranicích. Předkládající soud se táže na důsledky překročení této lhůty. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že po překročení maximální lhůty čtyř týdnů není možné pokračovat v řízení na hranicích, nýbrž je nutno postupovat dle ostatních ustanovení směrnice. Uplynutí lhůty čtyř týdnů nebrání tomu, aby zajištění bylo i nadále realizováno ve stejném místě, pokud je toto další zajištění založeno na rozhodnutí v souladu se směrnicí 2013/33, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu.

C-150/24 Aroja

Státní příslušník třetí země byl zajištěn za účelem vyhoštění. Sporným se stalo, zda při stanovení maximálních dob zajištění je třeba vždy zohlednit předchozí doby zajištění, případně, za jakých okolností nemusejí být tyto doby zohledněny. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že návratová směrnice 2008/115 nebrání tomu, aby byla opětovně zajištěna osoba,

kteřá již byla dříve zajištěna za účelem vyhoštění po celkovou dobu dosahující limitu obsaženého v čl. 15 odst. 5 a 6 této směrnice, pokud u ní došlo k významné změně okolností vedoucích k existenci reálného předpokladu pro vyhoštění, přičemž jsou dány důvody pro zajištění. Pokud by nebylo opětovné zajištění možné, byl by v konkrétních případech ohrožen hlavní cíl návratové směrnice 2008/115, kterým je zajištění účinné návratové politiky.

C-349/24 *Nuratau*

Sporným se stalo, zda unijní právo brání tomu, aby členský stát ve svém vnitrostátním právu zakotvil nárok na doplňkovou ochranu, jejíž přiznání je podmíněno nad rámec typů vážné újmy uvedených v čl. 15 kvalifikační směrnice 2011/95 také jiným typem vážné újmy spočívajícím v rozporu vycestování cizince s mezinárodními závazky daného členského státu. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice 2011/95 členským státům umožňuje zakotvit příznivější normu pro určování osob majících nárok na doplňkovou ochranu ve smyslu kvalifikační směrnice 2011/95, která dává širší nárok na doplňkovou ochranu státnímu příslušníkovi třetí země pouze kvůli situaci v jeho zemi původu. Přiznání mezinárodní ochrany osobě, jejíž obavy nemají souvislost se situací v její zemi původu nebo s nedostatkem ochrany ze strany tohoto, by se míjely s cíli směrnice 2011/95.

18. Sociální politika

27 zahájených řízení (ochrana pracovníků, zákaz diskriminace, rovné zacházení v zaměstnání a povolání atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

19. Sociální zabezpečení

10 zahájených řízení (nemocenské dávky, důchody, určení příslušného členského státu, zvláštní nepříspěvkové dávky atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve třech věcech.

C-7/24 *Deutsche Rentenversicherung Nord et BG Verkehr*

Je sporné, zda je dánská pojišťovna, u níž je pojištěna osoba odpovědná za škodu, povinná uhradit německé veřejnoprávní penzijní pojišťovně dávky vyplacené vdově po německém státním příslušníkovi v důsledku jeho pracovního úrazu utrpěného při výkonu práce v Dánsku. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno

písemné vyjádření v tom smyslu, že nárok instituce odpovědné za poskytování dávek vůči osobě odpovědné za škodu způsobenou úrazem není podmíněn existencí totožného nároku na dávku podle právních předpisů členského státu, kde došlo k úrazu a jehož právními předpisy se řídí odpovědnost třetí osoby za škodu, a že postačí existence konkrétní složky nároku na náhradu škody, která svým předmětem a účelem odpovídá charakteru dávky poskytnuté příslušnou institucí sociálního zabezpečení.

C-203/24 *Hakamp*

Spor se týká určení toho, ve kterém členském státě pracovník vykonává podstatnou část své činnosti ve smyslu čl. 14 odst. 8 nařízení č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, když pracuje na říční lodi plující v Belgii, Nizozemsku a Německu pro zaměstnavatele usazeného v Lichtenštejnsku. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že pro účely uvedeného posouzení je potřeba posoudit všechny okolnosti týkající se jeho pracovní činnosti, včetně okolností týkajících se zaměstnavatele, přičemž je potřeba vyjít z předpokladu pro období následujících dvanácti měsíců, který je možné založit na základě v minulosti odpracovaného období, a to i kratšího trvání, případně na základě podmínek pracovní smlouvy dotčeného pracovníka nebo jiných pracovníků zaměstnavatele pracujících na stejné pozici.

C-296/24 až C-307/24 *Jouxty a další*

Spor se týká nároku na rodinnou dávku příhraničního pracovníka ve vztahu k dítěti jeho manželky. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že uvedenou situaci je nutné posuzovat podle nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení jakožto speciální právní úpravy ve vztahu k nařízení č. 492/2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie, přičemž rozdílné zacházení s dětmi s bydlištěm ve členském státě zaměstnání dotčeného pracovníka oproti dětem s bydlištěm mimo tento členský stát je v rozporu s čl. 4 nařízení č. 883/2004 a znevýhodňuje příhraniční pracovníky, aniž by pro to bylo shledáno legitimní odůvodnění.

20. Vnější vztahy

4 zahájená řízení (společná zahraniční a bezpečnostní politika, brexit);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

21. Unijní rozpočet

3 zahájená řízení (ochrana finančních zájmů Unie atd.);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-539/24 Mikroregion Porta Bohemica

Česká předběžná otázka se týká toho, zda § 44a odst. 9 rozpočtových pravidel, který stanoví vnitrostátní promlčecí lhůtu pouze pro rozhodnutí ve věci, a která činí deset let od prvního dne kalendářního roku následujícího poté, co došlo k nesrovnalosti, je v souladu s čl. 3 nařízení č. 2988/95 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství. Ve spolupráci s MF a GŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že česká vnitrostátní úprava je s nařízením v souladu.

22. Celní unie

19 zahájených řízení (procesní otázky, sazební a tarifní zařazení zboží, antidumping atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve třech věcech.

C-86/24 CS STEEL

Pro účely stanovení případného antidumpingového cla je třeba objasnit původ bezešvých trubek z nerezavějící oceli s kruhovým průřezem tarifní položky 7304 41. Dodavatel společnosti CS STEEL dovezl z Číny do Indie za tepla dokončené trubky položky 7304 11, které splňovaly normu ASTM A312. V Indii byly tyto trubky následně opracovány úběrem za studena. Konkrétně se jednalo o válcování, moření, pasivaci, žíhání v peci, rovnání a řezání. Došlo tak mj. ke změně rozměrů trubek. Takto zpracované trubky byly následně dovezeny do EU. Navzdory původně deklarovanému indickému původu uvedeného zboží dospěly celní orgány k závěru o původu čínském. V souladu s pravidlem stanoveným v příloze 22-01 nařízení Komise v přenesené pravomoci 2015/2446, kterým se doplňuje celní kodex Unie, měly totiž za to, že ke změně země původu zboží mohlo dojít pouze při změně jeho sazebního zařazení. Rozhodovaly nicméně před vynesáním rozsudku ve věci C-210/22 *Stappert*. Předkládající soud se táže na přenositelnost v něm uvedených závěrů na tuto věc, resp. na platnost zmíněného pravidla. Ve spolupráci s GŘC a MF bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že posouzení předběžné otázky neodhalilo žádnou skutečnost, která by mohla ovlivnit platnost pravidla stanoveného v příloze 22-01 nařízení 2015/2446.

C-72/24 a C-73/24 *Keladis I a další*

Spor se týká několika problematických dovozů textilu z Turecka do Řecka v letech 2014 až 2016, u nichž celní orgány odhalily nesrovnalosti v organizaci dovozů a fakturaci zboží. Došly k závěru, že zboží bylo záměrně podhodnocené, a doměřily dotčeným dovozcům clo a další poplatky ve značné výši. Vzhledem k nespolehlivosti deklarované celní hodnoty dovezeného zboží určily celní orgány celní hodnotu s využitím tzv. „spravedlivých cen“, které vychází ze statistické databáze Eurostatu a systémů OLAF. Spornou se stala otázka, zda byl takový postup celních orgánů při určení celní hodnoty v souladu s unijním právem. Ve spolupráci s GŘC bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že „spravedlivé ceny“ jsou výhradně nástrojem analýzy rizik, který má celním orgánům pomoci odhalit potenciálně podhodnocené dovozy, a nikoli nástrojem ke stanovení celní hodnoty těchto dovozů. „Spravedlivé ceny“ nelze použít jako základ pro určení celní hodnoty dovezeného zboží podle doplňkových metod v celním kodexu Unie.

C-330/24 *Celní jednatelství Zelinka*

Celní orgány vrátily již zaplacené clo z dovezeného zboží poté, co jim byla předložena závazná informace o sazebním zařazení shodného zboží do položky s nulovou celní sazbou. V průběhu následné kontroly nicméně zjistily, že původní zařazení zboží bylo správné, a domáhají se zaplacení cla. Sporné je, zda lze vrácení cla v důsledku nesprávného sazebního zařazení výrobku ze strany celního orgánu považovat za *omyl* ve smyslu čl. 116 odst. 7 celního kodexu Unie. Ve spolupráci s GŘC a MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření, v tom smyslu, že taková situace omyl v tomto smyslu představuje.

23. Justice

61 zahájených řízení (soudní příslušnost v občanských a obchodních věcech, pravidla trestního řízení, předávání osob v rámci trestního řízení, rozhodné právo pro smluvní a mimosmluvní závazkové vztahy, dědické věci, nástroje spolupráce atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila v sedmi věcech.

C-305/22 *C. J.*

Sporným se v této věci stal postup italských orgánů, které na základě čl. 4 odst. 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 o evropském zatýkacím rozkazu odmítly výkon EZR vystaveného rumunskými orgány za účelem předání osoby k výkonu trestu v Rumunsku, a naopak rozhodly o uznání a výkonu rumunského odsuzujícího rozsudku v Itálii, a to navzdory výslovnému nesouhlasu s tímto postupem ze strany

rumunských orgánů, které deklarovaly, že se ve věci jakéhokoliv uznání a výkonu jejich rozsudku budou řídit výlučně postupem podle rámcového rozhodnutí 2008/909 o vzájemném uznávání rozsudků v trestních věcech, s čímž souvisí nutnost jejich souhlasu s uznáním a výkonem v jiném členském státě. Dne 13. března 2024 proběhlo ústní jednání, na kterém Česká republika i nadále zastávala názor, že pokud orgán vykonávajícího členského státu odmítne výkon EZR z důvodu podle čl. 4 odst. 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 o evropském zatýkacím rozkazu, je povinen postupovat v souladu s rámcovým rozhodnutím 2008/909 o vzájemném uznávání rozsudků v trestních věcech. Procesy podle rámcových rozhodnutí na sebe navazují, postup podle jednoho nemůže plně nahradit postup podle druhého. Při výkonu rozsudku v jiném členském státě je orgán vykonávajícího státu povinen postupovat podle rámcového rozhodnutí 2008/909 o vzájemném uznávání rozsudků v trestních věcech a musí nezbytně dodržet např. pravidla týkající se přeměny uložených trestů. Následně na znovuotevřeném ústním jednání, které se konalo dne 14. října 2024, Česká republika nadále hájila svůj dosavadní názor a nabízela cestu, jak v duchu vzájemné spolupráce zachovat praktické uplatnění obou nástrojů justiční spolupráce. Jako jediná argumentovala, že pokud jsou splněny podmínky čl. 4 odst. 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 a vykonávající justiční orgán zejména ověří, že je skutečně schopen zrealizovat uložený trest na svém území, pak může odmítnout výkon EZR a nemůže mít povinnost odsouzenou osobu předat navzdory tomuto odmítnutí. To ale nic nemění na tom, že následně musí iniciovat proces uznání rozsudku a předání k výkonu trestu dle rámcového rozhodnutí 2008/909 a získat souhlas státu odsouzení s tímto předáním.

C-57/24 *Lawida*

V původním sporu podala navrhovatelka s obvyklým pobytem v Polsku u polského soudu návrh na schválení zproštění se právních důsledků zmeškání lhůty k učinění prohlášení o odmítnutí dědictví. Zůstavitel zemřel v Německu, kde měl také obvyklý pobyt. Předkládající soud měl pochybnosti o své příslušnosti ke schválení tohoto návrhu dle čl. 13 nařízení č. 650/2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že se čl. 13 nařízení č. 650/2012 nevztahuje na situaci, kdy se k platnosti prohlášení o odmítnutí dědictví kromě samotného učinění prohlášení podle práva členského státu obvyklého pobytu prohlašující osoby vyžaduje, aby toto prohlášení bylo schváleno soudem, například pokud je takové prohlášení učiněno po uplynutí lhůty stanovené pro tento účel.

C-98/24 Koda

V původním sporu měl zůstavitel v době smrti bydliště na území České republiky a zanechal více veřejných listin – společnou závěť sepsanou s první manželkou, která již zemřela, na území Německa z roku 1999, resp. změněnou v roce 2001, prohlášení o vydědění z roku 2015 sepsané na území České republiky a závěť sepsanou na území České republiky z roku 2017, která jako jediná z uvedených veřejných listin obsahovala volbu rozhodného práva pro dědění ve smyslu čl. 22 odst. 1 nařízení č. 650/2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení, a to volbu českého práva. Spornými se stalo několik otázek pro určení rozhodného práva. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že prohlášení o vydědění lze považovat za pořízení pro případ smrti ve smyslu uvedeného nařízení.

C-279/24 *Liechtensteinische Landesbank*

Žalobce s bydlištěm v Itálii si u žalované banky se sídlem v Rakousku zřídil na rakouské pobočce účet cenných papírů a běžný účet s kontokorentem. Žalobce si zvolil tzv. „obchodování bez využití poradenství“ banky a všeobecné obchodní podmínky, které mu před zřízením účtů byly předány, obsahovaly ustanovení, že právem rozhodným pro všechny právní vztahy mezi zákazníkem a institucí je rakouské právo. V důsledku nákupu dluhopisů a podílů fondu žalobce utrpěl finanční ztrátu a požadoval po žalované náhradu škody z titulu pochybení při poskytování poradenství a informací. Žalobce mimo jiné tvrdil, že volba rakouského práva je nepřípustná. Soudnímu dvoru bylo předloženo několik otázek týkajících se výkladu unijního práva, jejichž zodpovězení může vést k různým závěrům, pokud jde o rozhodné právo. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že pro účely aplikace nařízení č. 593/2008 (Řím I) je rozhodující situace při uzavření smlouvy, nikoliv situace pozdější, která nebyla spojena s jakoukoliv změnou smluvního vztahu. Jinými slovy, nahodilá událost popsaná předkládajícím soudem, která nebyla spojena s jakoukoli změnou smluvního vztahu, nemůže mít na použití nařízení Řím I žádný vliv.

C-284/24 *Criminal Injuries Compensation Tribunal*

Žalobce se stal obětí trestného činu, kterým mu bylo způsobeno ublížení na zdraví. Na základě systému odškodnění mu byla rozhodnutím irského Criminal Injuries Compensation Tribunal (Tribunálu pro náhradu újmy) přiznána částka z titulu odškodnění, ta byla ovšem omezena na přímé výdaje žalobce a nezahrnovala žádné odškodnění obecné (zejména nemajetkové) újmy. V původním sporu je nutné určit,

zda směrnice 2004/80 o odškodnění obětí trestných činů ukládá členským státům povinnost odškodňovat oběti za majetkovou i nemajetkovou újmu, aby bylo ve smyslu směrnice poskytnuto spravedlivé a přiměřené odškodnění. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice zahrnuje spravedlivé a přiměřené odškodnění, které představuje příspěvek zohledňující způsobenou majetkovou i nemajetkovou újmu. Při stanovení přesné podoby tohoto příspěvku mají členské státy prostor pro uvážení, aby zajistily finanční udržitelnost vnitrostátního systému odškodnění na jedné straně a přiměřenou kompenzaci utrpení na straně druhé.

C-485/24 *Locatrans*

V původním sporu byl zaměstnanec na základě pracovní smlouvy zaměstnán velkou část délky svého pracovního poměru jako řidič u společnosti Locatrans, jejíž sídlo se nachází v Lucemburku. Pouze zlomek délky jeho pracovního poměru trval u této společnosti se sídlem ve Francii. Pracovní smlouva stanovila, že rozhodným právem je lucemburské právo. Spor mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem je veden o rozhodné právo, kterým se tento pracovní poměr řídí a předkládající soud se táže, zda je k určení místa obvyklého výkonu práce, a tedy k určení rozhodného práva, třeba zohlednit celou dobu trvání pracovního poměru nebo pouze poslední období výkonu práce v situaci, kdy zaměstnanec jakožto řidič mezinárodní dopravy vykonává svou práci ve více než jednom smluvním státě. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že pokud zaměstnanec vykonává ve prospěch svého zaměstnavatele tytéž činnosti ve více než jednom smluvním státě, je k určení rozhodného práva, které by se použilo v případě, kdyby si strany rozhodné právo nezvolily, třeba zohlednit celou dobu trvání pracovního poměru za účelem určení místa, kde dotyčná osoba obvykle vykonávala svou práci, ledaže by došlo v jeho průběhu na základě souhlasného projevu vůle smluvních stran ke změně obvyklého místa výkonu práce.

C-516/24 *Winderwill*

Navrhovatel požádal okresní soud v Šlesvicku o přiznání bezplatné právní pomoci za účelem podání návrhu na změnu výživného na dítě. Žádost byla okresním soudem zamítnuta, ale odvolací soud právní pomoc přiznal s odůvodněním, že mezinárodní příslušnost je třeba vyjasnit v řízení ve věci samé, a nikoliv v rámci přiznání bezplatné právní pomoci. Odpůrce ještě před tím, než německý soud rozhodl o žádosti o bezplatnou právní pomoc, podal u švédského soudu žalobu na změnu vyživovací povinnosti. Švédský Nejvyšší soud však věc vrátil soudu prvního stupně a řízení bylo přerušeno. Podstatou sporu byla otázka, zda předem podaná žádost o přiznání

bezplatné právní pomoci představuje zahájení řízení u německého soudu pro rodinné věci ve smyslu čl. 9 písm. a) nařízení č. 4/2009 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností, a zakládá tedy jeho příslušnost jakožto soudu, který řízení zahájil jako první ve smyslu čl. 12 nařízení č. 4/2009. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že je na vnitrostátním soudu, aby posoudil, zda dotčená písemnost naplňuje znaky rovnocenné písemnosti na základě kritérií upřesněných judikaturou Soudního dvora.

24. Institucionální otázky

Žádné zahájené řízení;

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

25. Principiální otázky

13 zahájených řízení (právní stát, základní práva, povaha unijního práva, pravidla pro výběr kandidátů na soudce Soudního dvora atd.);

ČR se ústně vyjádřila v jedné věci.

C-119/23 Valančius

Spor se týká nominace kandidáta členského státu na funkci soudce Tribunálu Soudního dvora EU. Pan Valančius byl litevským soudcem Tribunálu, kterému skončilo funkční období. Ve vnitrostátním řízení pro výběr kandidáta na nové funkční období se umístil v rámci hodnocení pracovní skupiny nezávislých odborníků na prvním místě v seznamu kandidátů. Litevská vláda se nicméně rozhodla navrhnout do funkce kandidáta z druhého, resp. třetího místa seznamu (kandidát z druhého místa obdržel negativní stanovisko od Výboru dle čl. 255 SFEU). Vystaly otázky, zda takový postup není v rozporu se zárukami transparentnosti a nezávislosti výběru soudce. Dne 15. ledna 2024 proběhlo ústní jednání, na kterém Česká republika vystoupila na podporu široké diskrece členského státu při nastavení vnitrostátní procedury výběru kandidátů na funkci soudce či generálního advokáta Soudního dvora i při rozhodnutí o tom, kdo bude na základě této procedury nominován. Naplnění požadavků nezávislosti a odborné způsobilosti je přitom zajištěno prostřednictvím stanoviska Výboru podle čl. 255 SFEU.

Zajímavé rozsudky vynesené v řízení o předběžné otázce v roce 2024

Následuje přehled z pohledu VLZ nejzajímavějších rozsudků vydaných v průběhu roku 2024 v řízení o předběžné otázce. Primárně byly v rámci jednotlivých tematických okruhů vybrány rozsudky, v nichž se ČR vyjadřovala, nebo rozsudky, o kterých bylo informováno na zasedáních výboru VLZ.⁵ Účelem tohoto přehledu není poskytnutí vyčerpávajících informací o každém z uvedených rozsudků, cílem je spíše na rozsudky a jejich závěry stručně upozornit. Plná znění všech rozsudků jsou dostupná na webových stránkách Soudního dvora (<http://curia.europa.eu>).

1. Zemědělství

31 rozsudků (označování a bezpečnost potravin, zemědělské produkty, zemědělské fondy, ochrana rostlin, veterinární předpisy, společná politika atd.).

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-308/22 *PAN Europe* (rozsudek třetího senátu ze dne 25. dubna 2024, GA Medina)

Šlo o výklad nařízení č. 1107/2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh, zejména jeho čl. 36. Soudní dvůr dospěl mimo jiné k následujícím závěrům. Členský stát, který rozhoduje o povolení k uvedení přípravku na ochranu rostlin na trh podle čl. 36 odst. 2 nařízení č. 1107/2009, se může od vědeckého posouzení rizik tohoto přípravku, které provedl členský stát posuzující žádost podle čl. 36 odst. 1 tohoto nařízení, odchýlit v případech uvedených v čl. 36 odst. 3 druhém pododstavci tohoto nařízení, zejména má-li k dispozici nejspolehlivější vědecké nebo technické údaje, které posledně uvedený členský stát při přípravě posouzení nezohlednil a které identifikují nepřijatelné riziko pro zdraví lidí nebo zvířat anebo pro životní prostředí. Závěry posouzení provedeného členským státem příslušným podle čl. 36 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 mohou být zohledněny soudem, který rozhoduje o legalitě rozhodnutí přijatého na základě čl. 36 odst. 2 nebo 3 tohoto nařízení, nicméně tento soud nemůže posouzením vědeckotechnických skutečností nahradit posouzení příslušných vnitrostátních orgánů. Pokud členský stát, který rozhoduje o povolení, má za to, že není vědecké posouzení rizik provedené členským státem posuzujícím žádost podle čl. 36 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 dostatečně odůvodněno, není povinen posledně uvedený členský stát zapojit do provedení nového posouzení. Za účelem napadení povolení přípravku na území členského státu, který o tomto povolení na základě posledně uvedeného ustanovení rozhoduje, lze před orgány nebo soudy tohoto členského státu uplatnit nejspolehlivější dostupné vědecké nebo technické údaje, aby se prokázalo, že vědecké posouzení rizik přípravku na ochranu rostlin

---

⁵ V rámci jednotlivých oblastí jsou rozsudky řazeny podle data jejich vynesení.

provedené členským státem posuzujícím žádost dle čl. 36 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 není dostatečně odůvodněno.

C-309/22 a C-310/22 *PAN Europe* (rozsudek třetího senátu ze dne 25. dubna 2024, GA Medina)

V původních řízeních se jednalo o dva spory mezi Pesticide Action Network Europe (PAN Europe) a nizozemským orgánem pro schvalování přípravků na ochranu rostlin a biocidů, a to ve věci povolení k uvedení přípravku na ochranu rostlin na nizozemský trh. Šlo jednak o přípravek Pitcher obsahující účinnou látku fludioxonil a dále o přípravek Dagonis obsahující difenokonazol. Primárně šlo o to, zda je třeba vlastnosti vyvolávající narušení činnosti endokrinního systému posoudit v rámci posuzování žádosti o povolení přípravku na ochranu rostlin na vnitrostátní úrovni. Soudní dvůr shledal, že příslušná ustanovení nařízení č. 1107/2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh musí být vykládána tak, že příslušný orgán členského státu, který posuzuje žádost o povolení k uvedení přípravku na ochranu rostlin na trh, je povinen při posuzování této žádosti zohlednit nežádoucí účinky, které mohou mít vlastnosti účinné látky, jež je v uvedeném přípravku obsažena, vyvolávající narušení činnosti endokrinního systému na člověka, s přihlédnutím k relevantním a spolehlivým vědeckým nebo technickým poznatkům, které jsou dostupné v době tohoto posuzování.

C-240/23 *Herbaria Kräuterparadies II* (rozsudek velkého senátu ze dne 4. října 2024, GA Richard de la Tour)

Soudní dvůr uvedl, že produkt dle čl. 45 odst. 1 písm. b) bodu iii) nařízení č. 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů pocházející ze třetí země může být uveden na unijní trh jako ekologický produkt, i když nesplňuje všechna pravidla produkce uvedená v kapitole III nařízení č. 2018/848, pokud současně jde o produkt pocházející ze třetí země uznané Uníí pro účely rovnocennosti podle čl. 33 odst. 2 nařízení č. 2018/848 a splňující pravidla produkce platná v této třetí zemi. Rozhodl proto, že produkt nemůže být označen logem Evropské unie pro ekologickou produkci, když obsahuje minerály a vitaminy, které nejsou rostlinného původu, v důsledku čehož nesplňuje podmínky stanovené v čl. 16 odst. 1 nařízení č. 2018/848 ve spojení s částí IV bodem 2.2.2 písm. f) jeho přílohy II. Dodal ovšem, že logo pro ekologickou produkci třetí země může být pro takovou potravinu v Unii použito, i když toto logo obsahuje výrazy odkazující na ekologickou produkci ve smyslu čl. 30 odst. 1 nařízení č. 2018/848 a jeho přílohy IV.

C-438/23 *Protéines France a další* (rozsudek druhého senátu ze dne 4. října 2024, GA Čapeta)

Předmětem sporu se stala francouzská právní úprava, která zakazuje pro potraviny obsahující rostlinné bílkoviny namísto živočišných používat názvy z odvětví řeznictví, lahůdek a rybářství. Soudní dvůr nejprve upřesnil, že vnitrostátní právní úprava prostřednictvím sporného zákazu nestanoví zákonný název dotčených potravin, a je na ni tudíž potřeba aplikovat unijní pravidla týkající se vžitých či popisných názvů ve smyslu čl. 17 nařízení č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům. Dále uvedl, že čl. 7 a 17 nařízení č. 1169/2011 ve spojení s čl. 2 odst. 2 písm. o) a p) a čl. 9 odst. 1 písm. a) a čl. 38 odst. 1 tohoto nařízení harmonizují ochranu spotřebitelů před nebezpečím, že budou uvedeni v omyl použitím jiných než zákonných názvů, a v důsledku toho brání členskému státu v přijetí vnitrostátních opatření, která upravují nebo zakazují používání názvů z odvětví řeznictví, lahůdek a rybářství, včetně opatření stanovujících pro povolení užívání takových názvů maximální přípustný obsah rostlinných bílkovin. Dodal, že bod 4 části A přílohy VI nařízení se vztahuje i na situace, kdy se složení potraviny v důsledku náhrady určité složky kompletně změní. Dále doplnil, že výše uvedené nebrání členskému státu v uložení správní sankce v případě nedodržení požadavků a zákazů vyplývajících z ustanovení nařízení č. 1169/2011 a z vnitrostátních opatření, která jsou s ním v souladu.

2. Životní prostředí

16 rozsudků (posuzování vlivů na životní prostředí, ochrana přírodních stanovišť, klima, ochrana ovzduší, poskytování informací atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-252/22 *Societatea Civilă Profesională de Avocați Ploeanu & Ionescu* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 11. ledna 2024, GA Medina)

Profesní občanská společnost advokátů AB & CD podala u rumunského soudu žalobu proti správním aktům přijatým rumunskými orgány za účelem výstavby skládky v obci Pojorâta (územní plán a stavební povolení). V rámci sporu vyvstaly otázky týkající se aktivní legitimace žalobkyně, neboť rumunské právo přiznává právníckým osobám, které nejsou nevládními organizacemi na ochranu životního prostředí, aktivní legitimaci k podání žaloby proti správnímu aktu, který jim není určen, pouze v případě porušení jejich legitimního soukromého zájmu. Podle Soudního dvora není taková úprava v rozporu unijním právem, konkrétně Aarhuskou úmluvou. Při rozhodování o uložení náhrady nákladů řízení účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, musí s ohledem na požadavek „přiměřených nákladů“ zohlednit

všechny okolnosti projednávané věci včetně zájmu tohoto účastníka řízení a obecného zájmu na ochraně životního prostředí.

C-234/22 Roheline Kogukond a další (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 7. března 2024, GA Kokott)

Neziskové organizace působící v oblasti ochrany životního prostředí v Estonsku požádaly estonskou agenturu pro životní prostředí, aby jim poskytla údaje o trvalých zkusných plochách sloužících k vypracování národní statistické inventarizace lesů. Agentura této žádost zčásti vyhověla, odmítla ale poskytnout údaje o poloze těchto ploch z důvodu, že by zveřejnění těchto údajů mělo dopad na spolehlivost statistické inventarizace. Neziskové organizace oproti tomu tvrdí, že bez dotčených údajů nelze ověřit spolehlivost těchto statistik. Soudní dvůr konstatoval, že údaje o poloze trvalých zkusných ploch představují informace o životním prostředí ve smyslu směrnice 2003/4 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí. Výjimku ze zveřejňovací povinnosti z důvodu nepříznivého vlivu na důvěrnost řízení v daném případě nelze uplatnit. Výjimku z důvodu nepříznivého vlivu na mezinárodní vztahy by bylo možné uplatnit pouze tehdy, pokud by taková rizika byla důvodně předvídatelná, a nikoli čistě hypotetická. Výjimky z práva na poskytnutí informací jsou taxativně stanoveny v čl. 4 směrnice, případné odmítnutí tedy nelze zakládat na jiných ustanoveních.

C-301/22 Sweetman (rozsudek druhého senátu ze dne 25. dubna 2024, GA Rantos)

Předmětem sporu se stala žádost o schválení územního záměru, jehož cílem je odběr vody z malého jezera v Irsku o rozloze 0,083 km². Rámcová směrnice 2000/60 o vodách se přitom povinně vztahuje pouze na jezera, jejichž plocha je větší než 0,5 km², či u kterých to stanoví členský stát, což však nebyl tento případ. Vystala otázka, zda je třeba, aby veškeré vodní útvary bez ohledu na svou velikost byly podrobeny klasifikaci stavu v souladu se směrnicí 2000/60, aby následně mohl být posouzen navrhovaný záměr z hlediska vlivů na stav povrchových vod. Soudní dvůr konstatoval, že na jezero, jehož velikost plochy je menší než 0,5 km², se nevztahuje povinnost stanovit referenční podmínky jeho charakteristik ani povinnost zřídit programy pro monitorování stavu vod stanovené ve směrnici 2000/60. V případě žádosti o schválení záměru, jenž může mít dopad na takové jezero, musí příslušné orgány nicméně zabezpečit, že uskutečnění takového záměru nezpůsobí sekundárně zhoršení stavu (či nedosažení dobrého stavu) jiného útvaru povrchové vody, který podléhá povinností vyplývajícím ze směrnice, a že uskutečnění tohoto záměru bude v souladu s příslušnými opatřeními pro dotčenou oblast povodí.

C-626/22 *Ilva a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 25. června 2024, GA Kokott)

Předmětem původního řízení je hromadná žaloba na ochranu práv přibližně 300 000 obyvatel města Taranto, jelikož tato práva jsou údajně vážně dotčena činností ocelárny Ilva, jež produkuje škodlivé emise do ovzduší, vody i půdy. Činnost ocelárny probíhá na základě integrovaného environmentálního povolení. Italská právní úprava nicméně nestanoví, že by součástí řízení o udělení nebo přezkoumání integrovaného environmentálního povolení muselo být posouzení újmy na zdraví. Vystala proto otázka, zda je taková úprava v souladu se směrnicí 2010/75 o průmyslových emisích. Soudní dvůr konstatoval, že nedílnou součástí řízení o udělení a přezkoumání povolení k provozu zařízení podle směrnice 2010/75 musí být předchozí posouzení vlivů činnosti takového zařízení jak na životní prostředí, tak na lidské zdraví. V úvahu přitom musí být vzaty všechny látky, o jejichž emisích bylo vědecky prokázáno, že jsou škodlivé, a které mohou být emitovány z dotčeného zařízení. Jestliže je během provozu zařízení zjištěno vážné a významné ohrožení integrity životního prostředí a lidského zdraví, musí být provozování tohoto zařízení pozastaveno.

C-601/22 *WWF Österreich a další* (rozsudek prvního senátu ze dne 11. července 2024, GA Čapeta)

V návaznosti na usmrcení cca 20 ovcí vlkem v Tyrolsku místní vláda rozhodla o odstřelu dotčeného vlka, jakož i o dočasné výjimce ze zákazu lovu vlka pro určenou oblast. Proti rozhodnutí podalo stížnost několik ekologických organizací. Předkládající soud položil několik otázek týkajících se možnosti udělování výjimek z přísného režimu ochrany podle směrnice 92/43 o stanovištích. Zároveň se dotázal, zda samotná směrnice neporušuje zásadu rovnosti členských států tím, že ze systému přísné ochrany vlka vyjímá populace v několika členských státech, nikoli však v Rakousku. Soudní dvůr konstatoval, že směrnice 92/43 svým zněním zásadu rovnosti neporušuje. Pokud jde o podmínky pro udělení výjimky z režimu ochrany, platí následující: 1) zachování příznivého stavu populace je nutné posuzovat z hlediska ochrany na místní teritoriální úrovni a vnitrostátním území dotčeného členského státu; 2) pojem „závažné škody“ nezahrnuje budoucí nepřímé škody, které nelze přičítat konkrétnímu jedinci, na něhož se vztahuje výjimka; a 3) v rámci určení existence „jiného uspokojivého řešení“ jsou příslušné vnitrostátní orgány povinny zohlednit hospodářské důsledky těchto řešení, aniž by však tyto důsledky měly rozhodující povahu, a poměřit je s obecným cílem zachování nebo obnovy příznivého stavu z hlediska ochrany dotčeného živočišného druhu.

C-66/23 *Elliniki Ornithologiki Etareia a další* (rozsudek prvního senátu ze dne 12. září 2024, GA Kokott)

Předmětem původního sporu se stala opatření přijatá v souvislosti s vymezením zvláště chráněných oblastí (ZCHO) a jejich udržitelnou a účinnou správou v Řecku a jejich soulad s unijním právem, zejména se směrnicí 2009/147 o ochraně ptáků a směrnicí 92/43 o stanovištích. Vystala především otázka, zda se zvláštní opatření na ochranu, zachování a obnovu volně žijících druhů a stanovišť ptáků v ZCHO mají vztahovat pouze na druhy, pro které byla daná oblast vyhlášena, anebo na všechny chráněné druhy uvedené v příloze směrnice 2009/147. Soudní dvůr konstatoval, že členské státy musí pro každou zvláště chráněnou oblast individuálně stanovit cíle ochrany a ochranná opatření týkající se všech druhů ptáků uvedených v příloze I směrnice 2009/147 a pravidelně se vyskytujících stěhovavých druhů, nicméně v rámci toho mohou určit priority v závislosti na významu daných opatření pro dosažení cílů ochrany těchto druhů. Povinnost provést posouzení vlivů projektů na životní prostředí podle směrnice 2011/92 o posuzování vlivů na životní prostředí přitom nemá vliv na rozsah povinností vyplývajících z těchto ustanovení.

C-727/22 *Friends of the Irish Environment* (rozsudek druhého senátu ze dne 4. října 2024, GA Kokott)

Předmětem sporu se stal rozsah působnosti směrnice 2001/42 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí a dále výklad jejího čl. 5. Skutkově se jednalo o to, zda dva strategické dokumenty přijaté irskou vládou pouze na základě obecného ústavního zmocnění měly být posouzeny ohledně dopadů na životní prostředí, jak vyžaduje směrnice, a zda měl být v takovém případě vyžadován stejný rozsah posouzení pro upřednostňovanou variantu i pro její případné alternativy. Soudní dvůr konstatoval, že opatření přijaté vládou členského státu pouze na základě obecného ústavního zmocnění nepředstavuje „plán“ nebo „program“ ve smyslu směrnice 2001/42, a nespadá tak do její působnosti. V návaznosti na to Soudní dvůr nepovažoval za nutné odpovědět na další položené otázky.

C-461/23 *Umweltforum Osnabrücker Land* (rozsudek sedmého senátu ze dne 17. října 2024, GA Campos Sánchez-Bordona)

V září 2019 přijal okres Osnabrück vyhlášku, kterou byla vyhlášena zvláštní oblast ochrany Bäche im Artland jako lokalita sítě Natura 2000 dle směrnice 92/42 o stanovištích. Vyhláška obsahovala seznam lidských činností, které jsou v dané lokalitě zakázány, jakož i povolené výjimky z těchto zákazů. Předmětem sporu se stala otázka, zda měla být vyhláška (nebo alespoň její část týkající se výjimek ze zákazů) podrobena posouzení vlivů na životní prostředí podle směrnice 2001/42 o posuzování

vlivů některých plánů a programů na životní prostředí. Soudní dvůr konstatoval, že dotčená vyhláška jako celek přímo souvisí s péčí o dotčenou lokalitu nebo je pro péči o ni nezbytná. S ohledem na znění čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 tedy nevyžaduje posouzení svých dopadů na cíle ochrany v dané lokalitě a v důsledku toho ani nespadá do působnosti směrnice 2001/42.

3. Dopravní politika

25 rozsudků (náhrady a pomoc cestujícím v letecké dopravě při zrušení či zpoždění letu, silniční a železniční doprava atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-474/22 *Laudamotion* (rozsudek třetího senátu ze dne 25. ledna 2024, GA Medina)

Cestující se nepřihlásil k přepravě nejpozději do 45 minut před zveřejněným časem odletu a nenastoupil na svůj let, protože by vzhledem k oznámenému zpoždění tohoto letu zmeškal jednání, které měl naplánované v místě určení. Soudní dvůr rozhodl, že k tomu, aby měl nárok na náhradu podle nařízení č. 261/2004 o společných pravidlech náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě, musí se cestující (na rozdíl od situace, kdy je let zrušen) v případě významného zpoždění letu včas přihlásit k přepravě, nebo pokud se k ní již přihlásil on-line, musí se včas dostavit na letiště k zástupci provozujícího leteckého dopravce.

C-76/23 *Cobult* (rozsudek třetího senátu ze dne 21. března 2024, GA Pitruzzella)

Jádrem sporu bylo, zda je s nařízením č. 261/2004 o společných pravidlech náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě slučitelný takový postup podávání žádostí o náhradu za zrušený let, kdy si cestující mohou zvolit mezi okamžitou náhradou ve formě cestovního poukazu vyplněním on-line formuláře a náhradou v jiné podobě, např. peněžní částkou, avšak za podmínky, že se nejprve obrátí na oddělení služeb zákazníkům, aby toto prověřilo daný faktický stav. Konkrétně šlo o to, zda požadavek čl. 7 odst. 3 nařízení, který stanoví, že letenky lze nahradit ve formě cestovního poukazu pouze „v případě dohody podepsané cestujícím“, je splněn při pouhém vyplnění online formuláře, či zda tento požadavek představuje dodatečnou formální podmínku, jejímž cílem je chránit cestující před unáhlenou a neuváženou volbou cestovního poukazu coby náhrady méně příznivé pro cestující. Soudní dvůr nejprve připomenul, že liší-li se jazykové verze určitého unijního ustanovení, nelze výklad takového ustanovení zakládat výhradně na jedné či některých z nich. Výklad pojmu „dohoda podepsaná cestujícím“ je tudíž třeba založit na cíli nařízení zajistit vysokou úroveň ochrany cestujících, přičemž rozhodující je, zda cestující byl schopen provést

účinnou a informovanou volbu, a tudíž dát svobodný a informovaný souhlas s náhradou ceny své letenky ve formě cestovního poukazu, a nikoli formou peněžní částky. K tomu je třeba, aby letecký dopravce poskytl cestujícímu spolehlivě jasné a úplné informace o způsobech náhrady. Za předpokladu splnění těchto podmínek tak může k takové dohodě o náhradě formou cestovního poukazu dojít i vyplněním on-line formuláře na webových stránkách leteckého dopravce, neboť opačný výklad vylučující tuto formu by byl přehnaně formalistický, a naopak by vedl k administrativní zátěži na straně dopravce, tj. ve svém důsledku k prodloužení doby vyřízení nároků cestujících. O platnou volbu formy náhrady cestovním poukazem se však nemůže jednat, pokud dopravce uvede informace nejednoznačně nebo v jazyce, o němž nelze rozumně předpokládat, že mu cestující rozumí, případně pokud informace uvede dokonce nekalým způsobem, tj. například tak, že postup získání náhrady v penězích podstatně ztíží oproti postupu získání cestovního poukazu.

4. Energetická politika

7 rozsudků (trh s energií, obnovitelné zdroje, paliva atd.).

5. Elektronické komunikace

1 rozsudek (telefonní služby);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-273/23 Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni a další (rozsudek prvního senátu ze dne 19. září 2024, GA Rantos)

Žalobci napadli rozhodnutí italského Úřadu pro dohled nad komunikacemi, která konstatovala, že zátěž spojená s poskytováním univerzální služby v odvětví telefonních služeb, kterou nese operátor pověřený poskytováním této služby, je nespravedlivá, a proto bylo požadováno, aby se na této zátěži podíleli mobilní telefonní operátoři. Vznikla tak otázka slučitelnosti vnitrostátní právní úpravy, na jejímž základě byla sporná rozhodnutí přijata, se směrnicí 97/33 o propojení v odvětví telekomunikací a směrnicí 2002/22 o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací. Soudní dvůr rozhodl, že je na členských státech, aby při dodržení zásad objektivit, transparentnosti, nediskriminace a proporcionality, jakož i potřeby minimalizovat narušování trhu při současném zabezpečení veřejného zájmu, stanovily kritéria, která vnitrostátním regulačním orgánům na základě zkoumání konkrétní situace každého dotčeného podniku umožní posoudit, zda lze zátěž vyplývající z čistých nákladů na povinnosti univerzální služby považovat za nadměrnou, a tudíž za nespravedlivou

pro operátora, který byl plněním těchto povinností pověřen. V rámci tohoto posouzení však musí příslušný vnitrostátní regulační orgán zkoumat všechny vlastnosti dotčeného operátora s přihlédnutím k jeho situaci ve srovnání se situací jeho konkurentů na dotčeném trhu. Dále Soudní dvůr rozhodl, že míra zastupitelnosti mezi službami pevné telefonní sítě a mobilními telefonními službami může představovat relevantní prvek uvedeného posouzení, stejně jako veškerá konkurenční omezení, kterým poskytovatel univerzální služby podléhá. V neposlední řadě Soudní dvůr rozhodl, že vnitrostátní úprava nemusí podmiňovat účast operátorů mobilních telekomunikačních služeb na mechanismu rozdělení čistých nákladů na povinnosti univerzální služby mezi poskytovatele sítí a služeb elektronických komunikací existencí určité míry zastupitelnosti mezi službami pevné telefonní sítě a mobilními telefonními službami, za předpokladu, že tato právní úprava dodržuje zejména zásady transparentnosti, nediskriminace, proporcionality, objektivitu a snížení dopadu finanční zátěže na koncové uživatele.

6. Ochrana osobních údajů

31 rozsudků (data retention, přístup k osobním údajům za účelem boje proti trestné činnosti, zpracování osobních údajů a jejich předávání třetím osobám, pravomoci dozorových úřadů, uchovávání osobních údajů atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-231/22 *Belgický stát* (rozsudek třetího senátu ze dne 11. ledna 2024, GA Medina)

Belgické právo ukládá povinnost zveřejnění určitých dokumentů, mj. výňatků z rozhodnutí valných hromad obchodních společností připravených notářem, v úředním věstníku spadajícím pod ministerstvo spravedlnosti. Jádrem sporu byla otázka, zda je tento úřední věstník coby instituci třeba považovat za správce údajů, přestože má dle zákona povinnost dotčené zveřejnění provést a nemůže nijak ovlivnit, zda a v jaké podobě k němu dojde. Podle Soudního dvora je GDPR třeba vykládat v tom smyslu, že agentura nebo subjekt pověřený vedením úředního věstníku členského státu, který je podle právních předpisů tohoto státu zejména povinen zveřejňovat úřední akty a dokumenty v nezměněné podobě, může být považován za správce osobních údajů obsažených v těchto aktech a v těchto dokumentech, pokud příslušné vnitrostátní právo určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů prováděného tímto úředním věstníkem. Skutečnost, že tento správce nemá právní subjektivitu, není v tomto ohledu relevantní. Soud dále rozhodl, že takový subjekt je jediným odpovědným za dodržování základních zásad nakládání s osobními údaji dle GDPR, pokud jde o operace zpracování osobních údajů, které je povinen provádět

podle vnitrostátního práva, ledaže z tohoto práva vyplývá společná odpovědnost s dalšími subjekty v rámci řetězce zpracování.

C-33/22 *Österreichische Datenschutzbehörde* (rozsudek velkého senátu ze dne 16. ledna 2024, GA Szpunar)

Člen policejní zásahové jednotky W. K. byl vyslechnut vyšetřovacím výborem rakouského parlamentu v případě, který se týkal podezření na politické ovlivňování Spolkového úřadu pro ochranu ústavy a boj proti terorismu. Záznam z tohoto slyšení byl následně zveřejněn na stránkách parlamentu, včetně identifikace W. K., což W. K. považuje za porušení GDPR. Jádrem sporu byla otázka, zda dotčená činnost rakouského parlamentu spadá do působnosti unijního práva, a tudíž zda dotčené zpracování spadá do působnosti GDPR. Sporné také bylo, zda vnitrostátní dozorový úřad může svou pravomoc rozhodovat o stížnostech týkajících se zpracování osobních údajů prováděného uvedeným vyšetřovacím výborem dovozovat přímo z GDPR. Dle Soudního dvora nelze mít za to, že určitá činnost nespadá do působnosti unijního práva, resp. GDPR, pouze z toho důvodu, že je vykonávána vyšetřovacím výborem zřízeným parlamentem členského státu při výkonu jeho kontrolní pravomoci vůči moci výkonné. GDPR je třeba vykládat v tom smyslu, že vyšetřování činnosti policejního orgánu ochrany státu z důvodu podezření na jeho politické ovlivňování nelze považovat za činnost týkající se národní bezpečnosti, která nespadá do oblasti působnosti unijního práva. Pokud jde o pravomoci dozorového úřadu, Soudní dvůr dospěl k závěru, že za situace, kdy se členský stát rozhodl zřídit pouze jeden dozorový úřad, kterému však nepřiznává pravomoc dohlížet na dodržování GDPR vyšetřovacím výborem zřízeným parlamentem tohoto členského státu, vyplývá pravomoc dozorového úřadu rozhodovat o stížnostech týkajících se takového zpracování přímo z GDPR.

C-687/21 *Media Markt Saturn* (rozsudek třetího senátu ze dne 25. ledna 2024, GA Campos Sánchez-Bordona)

Žalobce nakupoval v obchodě žalované elektroniku, kterou financoval prostřednictvím úvěru poskytnutého třetí stranou. Za tímto účelem vyplnil několik dokumentů, které obsahovaly jeho osobní údaje, včetně bankovních údajů a příjmu. Tyto dokumenty byly následně zaměstnanci žalované omylem předány jinému zákazníkovi, který s nimi odešel z prodejny. Tento jiný zákazník dokumenty zhruba za půl hodiny vrátil, aniž by bylo shledáno zneužití v nich obsažených osobních údajů. Jádrem sporu byla otázka, zda žalobci plyne z GDPR nárok na náhradu nemajetkové újmy v důsledku pochybení žalované. Soud rozhodl, že v situaci, kdy dokument obsahující osobní údaje byl neoprávněně předán třetí straně, která se s těmito údaji

prokazatelně neseznámila, nepředstavuje „nehmotnou újmu“ ve smyslu GDPR pouhá obava subjektu údajů, že by si třetí strana mohla pořídit kopii, a tak v budoucnu jeho údaje šířit, nebo je dokonce zneužít. Soudní dvůr také rozhodl, že ke konstatování nevhodnosti technických a organizačních opatření zavedených dotyčným správcem nepostačuje sama o sobě okolnost, že zaměstnanci správce předali omylem neoprávněné třetí straně dokument obsahující osobní údaje zákazníka.

C-118/22 Direktor na Glavna direktsia „Natsionalna politsia“ při MVR – Sofia (rozsudek velkého senátu ze dne 30. ledna 2024, GA Pikamäe)

Spornou se stala bulharská právní úprava policejní evidence, která mimo jiné umožňuje uchování osobních údajů obviněných nebo odsouzených osob, včetně biometrických a genetických údajů, v policejním spisu až do úmrtí těchto osob, aniž by bylo možné dosáhnout dřívějšího výmazu údajů v souvislosti se zahlazením odsouzení. Soudní dvůr rozhodl, že takové obecné a nerozlišující uchovávání je v rozporu se směrnicí 2016/680 o zpracování osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů, neboť ačkoliv tyto údaje mohou být nezbytné pro účely ověření zapojení subjektu údajů do jiné trestné činnosti, všechny osoby nevykazují stejnou míru rizika, a z hlediska uchovávání údajů je tudíž třeba zohlednit faktory, jako je povaha a závažnost spáchaného trestného činu nebo absence recidivy. Vnitrostátní úprava tedy musí stanovit povinnost správce pravidelně ověřovat nezbytnost uchování a přiznat dotyčné osobě právo domáhat se výmazu údajů, pokud tato nezbytnost již dána není.

C-604/22 IAB Europe (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 7. března 2024, GA Ćapeta)

Společnost IAB Europe vytvořila pro automatizovanou online dražbu reklamního prostoru nástroj, který má zajistit dodržování GDPR. Jeho podstatou je, že preference uživatelů týkající se zobrazování cílené reklamy kóduje a ukládá na tzv. TC-String (řetězec složený z kombinace písmen a znaků). Tento řetězec je následně poskytován organizacím účastnícím se dražby. Sporné bylo, zda má být TC-String považován za osobní údaj a společnost IAB Europe za správce osobních údajů. Soudní dvůr rozhodl, že TC-String představuje osobní údaj ve smyslu čl. 4 bodu 1 GDPR. Jeho tvůrkyně pak musí být kvalifikována jako společný správce ve smyslu čl. 4 bodu 7 a čl. 26 odst. 1 GDPR. Nabízí totiž rámec pravidel pro zajištění souladu zpracování osobních údajů s GDPR. Tím pro své vlastní účely vykonává vliv na dotyčné zpracování a (spolu)určuje jeho účely a prostředky. Okolnost, že sama nemá přímý přístup ke zpracovávaným osobním údajům, uvedenému závěru nebrání. Dle Soudního dvora se společná odpovědnost společnosti coby tvůrkyně takového

nástroje nicméně nevztahuje automaticky na další zpracování osobních údajů třetími osobami, při nichž uvedená společnost neurčuje účely ani podmínky.

C-740/22 *Endemol Shine Finland* (rozsudek šestého senátu ze dne 7. března 2024, GA Čapeta)

Sporné bylo, zda ústní sdělení informací o případných probíhajících nebo ukončených trestních řízeních proti fyzické osobě představuje zpracování osobních údajů ve smyslu čl. 2 odst. 1 a čl. 4 bodu 2 GDPR. Soudní dvůr odpověděl kladně a uvedl, že GDPR, zejména jeho čl. 6 odst. 1 písm. e) a čl. 10, brání tomu, aby tyto údaje obsažené v evidenci vedené soudem mohly být ústně sděleny každému za účelem zajištění přístupu veřejnosti k úředním dokumentům, aniž by osoba žádající o takové sdělení musela prokázat zvláštní zájem na získání uvedených údajů. Okolnost, zda o přístup žádá obchodní společnost nebo jednotlivec, je dle Soudního dvora irelevantní.

C-46/23 *Újpesti Polgármesteri Hivatal* (rozsudek pátého senátu ze dne 14. března 2024, GA Medina)

Během pandemie COVID-19 městský úřad v Újpesti rozhodl o poskytnutí finanční podpory ohrožené skupině rezidentů. Za tímto účelem shromáždil a uložil do databáze relevantní osobní údaje. Dozorový orgán provedl na základě oznámení kontrolu a rozhodl o porušení GDPR, neboť subjektům údajů nebyly poskytnuty informace o rozsahu zpracování jejich osobních údajů. Městskému úřadu bylo nařízeno vymazání osobních údajů a uložena pokuta. Sporný byl výklad čl. 58 odst. 2 GDPR. Soudní dvůr rozhodl, že podle čl. 58 odst. 2 písm. d) a g) GDPR dozorový úřad členského státu je oprávněn nařídit správci nebo zpracovateli, aby vymazal osobní údaje, které byly zpracovány protiprávně, a to i bez příslušné žádosti subjektu údajů. Tato pravomoc dozorového úřadu se může vztahovat jak na údaje shromážděné od subjektu údajů, tak na údaje od jiného zdroje.

C-61/22 *Landeshauptstadt Wiesbaden* (rozsudek velkého senátu ze dne 21. března 2024, GA Medina)

Žadatel se domáhal vydání průkazu totožnosti bez zaznamenání otisků prstů. Povinné zaznamenání otisků prstů přitom plyne z německého práva, které provádí čl. 3 odst. 5 nařízení 2019/1157 o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie. Předkládající soud měl pochybnosti ohledně platnosti tohoto ustanovení nařízení. Soudní dvůr rozhodl, že povinné ukládání dvou otisků prstů do průkazů totožnosti je slučitelné se základními právy na respektování soukromého života a ochranu

osobních údajů ve smyslu čl. 7 a 8 Listiny. Opatření je odůvodněno legitimními cíli, konkrétně bojem proti výrobě padělaných průkazů totožnosti, zneužití totožnosti a také cílem zajistit interoperabilitu systémů ověřování. Soudní dvůr však prohlásil nařízení za neplatné z důvodu nesprávného právního základu, kterým byl čl. 21 odst. 2 SFEU upravující právo unijních občanů na volný pohyb a pobyt v Unii, zatímco nařízení dle něj mělo být přijato na základě konkrétnějšího čl. 77 odst. 1 SFEU týkajícího se prostoru svobody, bezpečnosti a práva, který zakotvuje zvláštní legislativní postup a zejména jednomyslnost v Radě. Z důvodu rizika závažných negativních bezpečnostních důsledků, které by mohlo mít zrušení nařízení s okamžitým účinkem pro značný počet unijních občanů, Soudní dvůr ponechal účinky nařízení v platnosti do doby, než v přiměřené lhůtě, resp. nejpozději do 31. prosince 2026, vstoupí v platnost nové nařízení.

C-741/21 *juris* (rozsudek třetího senátu ze dne 11. dubna 2024, GA Campos Sánchez-Bordona)

Podstatou sporu bylo určení výše náhrady majetkové a nemajetkové újmy z důvodu porušení GDPR. Poškozený odvolal souhlas a následně vyjádřil námitku vůči zpracování svých osobních údajů za účelem přímého marketingu. Přesto opakovaně obdržel letáky s výzvou k zakoupení dalších služeb, údajně v důsledku pochybení zaměstnanců příslušné společnosti. Soudní dvůr potvrdil, že porušení GDPR samo o sobě nepředstavuje nehmotnou újmu ve smyslu čl. 82 odst. 1 GDPR, a to bez ohledu na stupeň závažnosti této újmy. Soudní dvůr dále rozhodl, že ke zproštění odpovědnosti správce podle čl. 82 odst. 3 GDPR nestačí námitka, že dotčená újma byla způsobena pochybením osoby jednající z jeho pověření ve smyslu čl. 29 GDPR. Rovněž podle Soudního dvora není pro určení výše náhrady újmy namíste použít *mutatis mutandis* kritéria pro určení výše správních pokut stanovená v čl. 83 GDPR, ani zohlednit skutečnost, že osoba žádající o náhradu škody je dotčena několika porušeními GDPR ve vztahu k témuž zpracování osobních údajů.

C-470/21 *La Quadrature du Net a další* (rozsudek pléna ze dne 30. dubna 2024, GA Szpunar)

Spor se týkal problematiky uchovávání a přístupu k IP adresám v kontextu boje proti porušování práv duševního vlastnictví a boje proti trestné činnosti obecně. Soudní dvůr rozhodl, že vnitrostátní úprava může poskytovatelům služeb elektronických komunikací, resp. internetových služeb, uložit plošné a nerozlišující uchovávání IP adres za účelem boje proti trestné činnosti obecně, a to za předpokladu, že takové uchovávání neumožňuje vyvodit přesné závěry o soukromém životě subjektů údajů, čehož lze v praxi dosáhnout tím, že budou vyžadovány a aplikovány

způsoby uchovávání, které zajistí skutečné oddělení IP adres od jiných kategorií osobních údajů (obsah dokumentů apod.). Takové uchovávání tedy ani nemusí podléhat předchozímu přezkumu ze strany soudu či jiného nezávislého orgánu. Předchozí přezkum je nutný, pouze pokud by přístup umožnil vyvodit přesné závěry o soukromém životě dotčených osob. Soudní dvůr také rozhodl, že členské státy mohou zavést vnitrostátní úpravu, která příslušnému orgánu umožňuje získat přístup k údajům o totožnosti odpovídajícím IP adrese, pokud má tento přístup sloužit ke zjištění totožnosti osoby podezřelé ze spáchání trestného činu. Opět však platí, že členské státy musí zajistit, aby tento přístup neumožňoval vyvození přesných závěrů o soukromém životě držitelů IP adres (nahlédnutím do obsahu prohlížených souborů, sledováním vzorců vyhledávání z IP adres apod.).

C-178/22 *Procura della Repubblica presso il Tribunale di Bolzano* (rozsudek velkého senátu ze dne 30. dubna 2024, GA Collins)

Sporné bylo, v jakých případech a za jakých okolností může vnitrostátní právo umožnit přístup k výpisu telefonních hovorů ve smyslu čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58 o soukromí v elektronických komunikacích a související judikatury, podle nichž takový přístup představuje závažný zásah do základních práv, a lze jej tudíž odůvodnit pouze cíli boje proti závažné trestné činnosti nebo předcházení závažnému ohrožení veřejné bezpečnosti. Zejména šlo o to, zda pojem závažný trestný čin představuje v daném kontextu autonomní pojem unijního práva, a pokud ano, jaký je jeho obsah. Soudní dvůr především konstatoval, že s ohledem na rozdělení pravomocí mezi Unii a členskými státy, kdy trestněprávní předpisy a pravidla trestního řízení spadají do pravomoci členských států, a s ohledem na značné rozdíly mezi trestněprávními předpisy členských států, odrážejícími různou společenskou realitu, právní tradice i časové souvislosti, přísluší definovat závažné trestné činy pro účely čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58 členskými státy. Definice však musí splňovat požadavky tohoto ustanovení, jakož i Listiny – zejména musí respektovat povahu přístupu k údajům coby výjimky z pravidla. Členské státy tak nemohou zkreslit pojem závažný trestný čin tím, že do něj zahrnou i trestné činy, které zjevně nejsou závažné s ohledem na společenské podmínky panující v daném členském státě, přestože se podle vnitrostátního práva trestají odnětím svobody s horní hranicí trestu tři roky. V praxi se tak možnost povolení přístupu k údajům nemůže vztahovat na převážnou většinu trestných činů v daném vnitrostátním právu. Vymezení definice stanovením horní hranice trestu odnětí svobody však každopádně představuje objektivní kritérium a konkrétně tato hranice se nejeví jako příliš nízká. Je ovšem zásadní, aby přístup k údajům byl podmíněn přechodným přezkumem soudem či nezávislým správním orgánem s cílem vyloučit, že může být požadován i pro účely stíhání

trestných činů, které ve skutečnosti nespádají pod závažnou trestnou činnost. Vnitrostátní soud či nezávislý správní orgán tak musí být oprávněn přístup odepřít nebo omezit.

C-115/22 NADA a další (rozsudek velkého senátu ze dne 7. května 2024, GA Čapeta)

Profesionální atletka byla shledána vinnou z porušení antidopingových pravidel. Rakouská právní úprava v takových případech požaduje, aby bylo zveřejněno jméno osoby, která byla shledána vinnou, doba trvání zákazu činnosti a důvod jeho uložení. Spornou se stala otázka, zda je taková právní úprava v souladu s GDPR. Předběžnou otázku Soudnímu dvoru předložila Nezávislá rozhodčí komise ve Vídni, která je orgánem pro provádění dopingových kontrol. Soudní dvůr konstatoval, že tato komise sice splňuje kritéria týkající se jejího zřízení zákonem, stálosti, obligatorní povahy její jurisdikce a kontradiktorní povahy řízení, avšak nesplňuje kritérium nezávislosti. Komise tedy není soudem ve smyslu článku 267 SFEU, předběžná otázka je tudíž nepřípustná.

C-182/22 a C-189/22 Scalable Capital (rozsudek třetího senátu ze dne 20. června 2024, GA Collins)

V řízení o určení náhrady újmy, která vznikla v souvislosti s neoprávněným přístupem k osobním údajům, mj. i ke kopiím dokladů totožnosti, bylo nutné dále upřesnit výklad tohoto institutu a vyjasnit pojem krádež identity. Soudní dvůr připomněl, že právo na náhradu újmy stanovené v čl. 82 odst. 1 GDPR plní výlučně kompenzační funkci. Zároveň nevyžaduje, aby byl pro tyto účely zohledněn stupeň závažnosti porušení GDPR správcem a jeho případná úmyslná povaha. Pokud jde o stanovení výše náhrady nemotné újmy, je dle Soudního dvora třeba mít za to, že taková újma způsobená porušením zabezpečení osobních údajů není méně závažná než újma na zdraví. Dojde-li k újmě, může vnitrostátní soud tuto újmu, není-li závažná, nahradit tím, že přizná minimální odškodnění, může-li toto odškodnění způsobenou újmu plně nahradit. Soudní dvůr dále specifikoval, že k tomu, aby byl skutek kvalifikován jako „krádež identity“ a zakládal právo na náhradu nemotné újmy podle tohoto ustanovení, je třeba, aby třetí osoba skutečně zneužila identitu subjektu údajů dotčeného krádeží osobních údajů. Náhrada nemotné újmy způsobené krádeží osobních údajů však nemůže být na základě uvedeného ustanovení omezena na případy, kdy je prokázáno, že taková krádež údajů následně vedla ke krádeži nebo ke zneužití identity.

C-757/22 *Meta Platforms Ireland* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 11. července 2024, GA Richard de la Tour)

Německé sdružení na ochranu zájmů spotřebitelů podalo žalobu na společnost Meta Platforms Ireland z důvodu porušování pravidel ochrany osobních údajů. Uvedená společnost totiž na svých internetových stránkách *facebook.de* nabízela hraní her, kdy stisknutím tlačítka „Hrát teď“ uživatel souhlasil se zpracováním svých osobních údajů. Sdružení v takovém jednání spatřovalo porušení zákonných požadavků na obstarání si účinného souhlasu uživatele a požadovalo uložení zákazu takového jednání. Předkládající soud usiloval o vyjasnění, zda se v případě porušení informačních povinností dle GDPR jedná o porušení práv subjektu údajů v důsledku zpracování, jak vyžaduje čl. 80 odst. 2 GDPR. Podle Soudního dvora je tato podmínka splněna, pokud subjekt oprávněný podat zástupnou žalobu tvrdí, že k porušení práv subjektu údajů dochází v souvislosti se zpracováním osobních údajů a že toto porušení vyplývá z porušení povinnosti správce dle čl. 12 odst. 1 první věty a čl. 13 odst. 1 písm. c) a e) GDPR, tedy povinnosti poskytnout subjektu údajů snadno přístupným způsobem veškeré informace o účelu předmětného zpracování údajů a jejich příjemcích, a to nejpozději při shromažďování údajů.

C-17/22 a C-18/22 *HTB Neunte Immobilien Portfolio* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 12. září 2024, GA Richard de la Tour)

Investiční společnosti se domáhaly po jiné investiční společnosti, v níž měly podíl, sdělení jmen a adres všech dalších osob, které v této investiční společnosti drží podíly, jakož i všech komanditistů, kteří se na této společnosti podílí nepřímo prostřednictvím svěřenských investičních společností (až 1800 osob). Činily tak za účelem konzultací a nabídky odkupu podílů. Sporné bylo, zda by poskytnutí těchto údajů bylo v souladu s GDPR, zejména v rozsahu, v němž se týká komanditistů nepřímo držících pouze minimální podíly. Soudní dvůr rozhodl, že popsání zpracování osobních údajů lze považovat za nezbytné ve smyslu čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. b) GDPR pro splnění smlouvy, na základě níž tito společníci své podíly získali, pouze pod podmínkou, že toto zpracování je objektivně nezbytné pro dosažení cíle, který je neoddělitelnou součástí smluvního plnění připadajícího na tyto společníky, takže bez něj by nebylo možné dosáhnout hlavního účelu smlouvy, ovšem jen pokud tato smlouva poskytnutí takových osobních údajů ostatním držitelům podílů výslovně nevylučuje. Soudní dvůr dále rozhodl, že popsání zpracování může být nezbytné pro účely oprávněných zájmů třetí strany ve smyslu čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. f) GDPR pouze za podmínky, že je nutné k dosažení uvedeného oprávněného zájmu a že s ohledem na všechny relevantní okolnosti nepřevažují zájmy nebo základní práva a svobody uvedených společníků nad tímto oprávněným

zájmem. A konečně Soudní dvůr uvedl, že uvedené zpracování osobních údajů je podle čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. c) GDPR odůvodněné, pokud je nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje podle práva dotčeného členského státu tak, jak je upřesněno judikaturou tohoto členského státu. Podmínkou je, že tato judikatura je jasná a přesná, její použití je pro osoby, na které se vztahuje, předvídatelné, odpovídá cíli veřejného zájmu a je v souvislosti s ním přiměřená.

C-768/21 *Land Hessen* (rozsudek prvního senátu ze dne 26. září 2024, GA Pikamäe)

Žalobce se dozvěděl, že došlo k neoprávněnému přístupu k jeho osobním údajům ze strany zaměstnankyně správce údajů. Podal tedy stížnost k dozorovému úřadu, ve které namítal porušení čl. 34 GDPR. V této souvislosti si také stěžoval na tříměsíční dobu uchovávání záznamů o přístupu a skutečnost, že každý zaměstnanec správce má rozsáhlá přístupová práva. Dozorový úřad sice správce údajů upozornil na to, že by doba uchovávání záznamů měla být delší, neuložil však správci údajů žádná nápravná opatření ani sankce. Vyvstala otázka, zda je dozorový úřad v případě, kdy zjistí, že došlo ke zpracování údajů, které porušuje práva subjektu údajů, povinen vždy zasáhnout přijetím opatření podle čl. 58 odst. 2 GDPR. Soudní dvůr rozhodl, že je-li zjištěno porušení zabezpečení osobních údajů, není dozorový úřad povinen přijmout nápravné opatření, včetně správní pokuty, na základě čl. 58 odst. 2 GDPR, pokud takový zásah není vhodný, nezbytný nebo přiměřený k nápravě zjištěného nedostatku a k zajištění plného dodržování tohoto nařízení.

C-446/21 *Schrems* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 4. října 2024, GA Rantos)

Předmětem sporu bylo, zda zpracování osobních údajů získávaných prostřednictvím třetích subjektů s pomocí cookies a sociálních modulů prováděné společností Facebook je v souladu s GDPR. Konkrétně šlo o to, zda Facebook disponuje zákonným titulem pro takové zpracování a zda dodržuje zásadu minimalizace údajů a pravidla pro zpracování tzv. citlivých osobních údajů. Soudní dvůr rozhodl, že zásada minimalizace údajů v čl. 5 GDPR brání tomu, aby veškeré osobní údaje, které správce (jako je provozovatel on-line platformy pro sociální síť) získal od subjektu údajů nebo třetích osob a které byly shromážděny jak na této platformě, tak mimo ni, byly agregovány, analyzovány a zpracovávány pro účely cílené reklamy, a to bez časového omezení a bez rozlišování podle povahy těchto údajů. Soudní dvůr dále konstatoval, že okolnost, že se určitá osoba při veřejné diskusi vyjádřila ke své sexuální orientaci, neopravňuje provozovatele on-line platformy pro sociální síť zpracovávat další údaje týkající se sexuální orientace této osoby získané případně mimo tuto platformu

z aplikací a internetových stránek třetích stran za účelem jejich agregace a analýzy s cílem nabídnout jí personalizovanou reklamu.

C-548/21 *Bezirkshauptmannschaft Landeck* (rozsudek velkého senátu ze dne 4. října 2024, GA Campos Sánchez-Bordona)

Soudní dvůr rozhodl, že vnitrostátní právní úprava, která příslušným orgánům přiznává možnost přístupu k údajům obsaženým v mobilním telefonu pro účely prevence, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů, je v souladu s čl. 4 odst. 1 písm. c) směrnice 2016/680 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů za následujících podmínek. Vnitrostátní právní úprava musí zaprvé dostatečně přesně definovat povahu nebo kategorie dotčených trestných činů, zadruhé zaručovat dodržování zásady proporcionality a zatřetí podřizovat přístup k údajům, s výjimkou řádně odůvodněných naléhavých případů, předchozí kontrole soudu nebo nezávislého správního orgánu. Pokud taková vnitrostátní právní úprava umožňuje příslušným orgánům pokusit se o přístup k údajům obsaženým v mobilním telefonu, aniž v rámci použitelných vnitrostátních postupů informují subjekt údajů o důvodech, na nichž je založeno povolení přístupu k těmto údajům vydané soudem nebo nezávislým správním orgánem, a to v okamžiku, kdy sdělení těchto informací již nemůže ohrozit úkoly, které těmto orgánům vyplývají ze směrnice 2016/680, pak se jedná o úpravu této směrnici odporující.

C-21/23 *Lindenapotheke* (rozsudek velkého senátu ze dne 4. října 2024, GA Szpunar)

Provozovatel lékárny brojil proti postupu konkurenta, který prodával léky povinně prodávané v lékárně (léky bez nutnosti lékařského předpisu) také na platformě Amazon-Marketplace, jelikož byl držitelem povolení pro zásilkový obchod. Sporné bylo, zda jsou údaje udávané zákazníky při objednávce léků přes internet údaji o zdravotním stavu ve smyslu GDPR. Bylo také nutné posoudit aktivní legitimaci konkurenta k podání žaloby na základě zákazu nekalých obchodních praktik. Soudní dvůr dospěl k závěru, že kapitola VIII GDPR nebrání vnitrostátní právní úpravě, která přiznává konkurentům osoby údajně odpovědné za porušení právních předpisů na ochranu osobních údajů způsobilost podat proti této osobě žalobu k občanskoprávnímu soudu pro porušení GDPR, a to na základě zákazu nekalých obchodních praktik. Soudní dvůr dále rozhodl, že v situaci, kdy provozovatel lékárny prodává na internetové platformě léčivé přípravky určené pouze pro lékárny, představují údaje, které zákazníci tohoto provozovatele zadávají při objednávání léčivých přípravků on-line (například jméno, adresa pro doručení a údaje potřebné

pro individualizaci léčivých přípravků), údaje týkající se zdraví ve smyslu GDPR, i když prodej těchto léčivých přípravků nevyžaduje lékařský předpis.

C-200/23 *Agentsia po vpisvaniyata* (rozsudek prvního senátu ze dne 4. října 2024, GA Medina)

Sporný byl vztah mezi ustanoveními o zveřejňování dokumentů společností dle směrnice 2017/1132 o některých aspektech práva obchodních společností a GDPR. Soudní dvůr rozhodl, že směrnice 2017/1132 neukládá členskému státu povinnost povolit, aby v obchodním rejstříku byla zveřejněna společenská smlouva, která podléhá povinnému zveřejnění a obsahuje jiné než požadované minimální osobní údaje, jejichž zveřejnění právo tohoto členského státu nevyžaduje. Soudní dvůr také rozhodl, že orgán pověřený vedením obchodního rejstříku je jak „příjemcem“ těchto údajů, tak jejich „správcem“. Podle Soudního dvora unijní právo brání právní úpravě nebo praxi, která vede orgán pověřený vedením obchodního rejstříku k odmítnutí jakékoli žádosti o výmaz osobních údajů, které nejsou vyžadovány směrnicí 2017/1132 nebo právem uvedeného členského státu a jsou obsaženy ve společenské smlouvě v rejstříku zveřejněné. Soudní dvůr dále uvedl, že vlastnoruční podpis fyzické osoby spadá pod pojem „osobní údaje“ ve smyslu GDPR a že ztráta kontroly subjektu údajů nad jeho osobními údaji po omezenou dobu z důvodu jejich on-line zveřejnění v obchodním rejstříku může stačit k tomu, aby způsobila nehmotnou újmu, pokud tento subjekt prokáže, že takovou újmu, byť jen minimální, skutečně utrpěl. Konečně Soudní dvůr rozhodl, že nezávazné a poradní stanovisko dozorového úřadu dle čl. 58 odst. 3 písm. b) GDPR nepostačuje k tomu, aby byl orgán pověřený vedením obchodního rejstříku jakožto „správce“ zproštěn odpovědnosti.

C-80/23 *Ministerstvo na vatreshnite raboti II* (rozsudek pátého senátu ze dne 28. listopadu 2024, GA Richard de la Tour)

Soudní dvůr ve věci C-205/21 *Ministerstvo na vatreshnite raboti* rozhodl, že vnitrostátní právní úprava, která stanoví systematické shromažďování biometrických a genetických údajů každého obviněného z úmyslného trestného činu stíhaného z úřední povinnosti, je v zásadě v rozporu s čl. 10 směrnice 2016/680 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů, podle kterého musí být zpracování těchto zvláštních kategorií údajů povoleno „pouze tehdy, pokud je zcela nezbytné“. Předběžná otázka ve věci C-80/23 směřovala k upřesnění těchto závěrů. Předkládající soud měl konkrétně pochybnosti, zda je v souladu se směrnicí 2016/680, když přezkum nezbytnosti provede následně vnitrostátní soud oprávněný nařídit odběr dotčených údajů. Soudní dvůr dospěl k závěru, že splnění požadavku

naprosté nezbytnosti nemůže být zajištěno soudem, na který se příslušný orgán obrátil za účelem nuceného výkonu uvedeného shromažďování, jelikož toto posouzení má provést právě příslušný orgán.

C-169/23 *Másdi* (rozsudek třetího senátu ze dne 28. listopadu 2024, GA Medina)

Subjekt údajů se na správním orgánu stížností domáhal uvedení zpracování osobních údajů do souladu s čl. 14 odst. 5 písm. c) a čl. 77 odst. 1 GDPR. Konkrétně požadoval poskytnutí dostatečných informací o účelu a právním základu zpracování a o tom, jaká mají subjekty údajů práva a jak je mohou uplatnit. Soudní dvůr rozhodl, že výjimka z povinnosti správce informovat subjekt údajů se týká všech osobních údajů, které správce nezíská přímo od subjektu údajů, bez ohledu na to, zda je správce získal od jiné osoby, nebo zda je vytvořil sám. Soudní dvůr také rozhodl, že v rámci řízení o stížnosti má dozorový úřad pravomoc ověřit, zda právo členského státu stanoví vhodná opatření na ochranu oprávněných zájmů subjektu údajů pro účely uplatnění uvedené výjimky.

C-65/23 *K GmbH* (rozsudek osmého senátu ze dne 19. prosince 2024, GA Medina)

Žalobce se na svém zaměstnavateli domáhal náhrady újmy za protiprávní zpracování osobních údajů, jelikož jeho údaje byly z interního systému nahrány na internet v souvislosti s testováním přechodu na cloudové řešení. Toto zpracování mělo být založeno na „konkludentním souhlasu“ obsaženém v kolektivní smlouvě. Sporné bylo, jak posuzovat zákonnost zpracování osobních údajů na základě kolektivních smluv. Soudní dvůr rozhodl, že účinkem vnitrostátního ustanovení, jehož předmětem je zpracování osobních údajů v souvislosti se zaměstnáním a které bylo přijato na základě čl. 88 odst. 1 GDPR, musí být povinnost adresátů dodržovat nejen požadavky vyplývající z čl. 88 odst. 2 GDPR, ale i požadavky vyplývající z jeho čl. 5, čl. 6 odst. 1, jakož i čl. 9 odst. 1 a 2. Soudní dvůr dále rozhodl, že pokud kolektivní smlouva spadá do působnosti čl. 88 odst. 1 GDPR, nebrání prostor pro uvážení smluvních stran k určení, zda je zpracování osobních údajů „nezbytné“, ve výkonu úplného soudního přezkumu vnitrostátním soudem.

7. Veřejné zakázky

11 rozsudků (postup při zadávání veřejných zakázek, vyloučení z účasti a zadávacím řízením atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-303/22 CROSS Zlín (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 18. ledna 2024, GA Campos Sánchez-Bordona)

Společnost CROSS Zlín se brání proti vyloučení ze zadávacího řízení, přičemž postupně uplatnila námitky proti vyloučení u zadavatele, podala návrh na přezkum k ÚOHS a nakonec se obrátila na předkládající soud. Vzhledem k tomu, že ÚOHS neshledal v postupu zadavatele nedostatky a návrh zamítl, zadavatel po právní moci druhostupňového rozhodnutí ÚOHS uzavřel s vítězným uchazečem, a to ještě předtím, než společnost CROSS Zlín podala žalobu k předkládajícímu soudu. Spornou se stala otázka, zda česká právní úprava umožňující uzavření sporné smlouvy před uplynutím lhůty pro zahájení soudního přezkumu zadávacího řízení zajišťuje účinnou právní ochranu uchazečům o veřejnou zakázku, resp. zda splňuje požadavky na přezkumné řízení stanovené směrnicí 89/665 o přezkumném řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce. Podle Soudního dvora se automatická odkladná lhůta, resp. automatický zákaz uzavření smlouvy, uplatní jen do rozhodnutí přezkumného orgánu prvního stupně (tj. v tomto případě ÚOHS) a nic ve směrnici neumožňuje učinit závěr, že by taková automatická odkladná lhůta měla platit i na následný soudní přezkum rozhodnutí správního orgánu.

C-547/22 INGSTEEL (rozsudek pátého senátu ze dne 6. června 2024, GA Collins)

Žalobkyně se bránila proti rozhodnutí o svém vyloučení ze zadávacího řízení a po proběhlém přezkumném řízení u Úřadu pro zadávání veřejných zakázek a navazujícím soudním řízení bylo nakonec rozhodnutí o jejím vyloučení zrušeno. V mezičase ale bylo zadávací řízení ukončeno a rámcová smlouva byla uzavřena se zbývajícím uchazečem. Žalobkyně se nyní u soudu domáhá náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím Úřadu a tvrdí, že jí vznikla škoda spočívající ve ztrátě příležitosti získat veřejnou zakázku a tím dosáhnout zisku. Spornou se stala otázka, zda je součástí nároku na náhradu škody ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. c) směrnice 89/665 o přezkumném řízení v oblasti veřejných zakázek nejen náhrada ušlého zisku jako náhrada újmy způsobené tím, že uchazeč nezískal veřejnou zakázku, ale také náhrada škody z titulu ztráty příležitosti účastnit se zadávacího řízení. Soudní dvůr konstatoval, že povinnost zajistit náhradu škody podle čl. 2 odst. 1 písm. c) směrnice 89/665 je formulována široce a musí zahrnovat všechny druhy škod, které osoby dotčené rozhodnutím veřejných zadavatelů utrpěly, včetně újmy, která vyplývá ze ztráty příležitosti účastnit se zadávacího řízení. V takové situaci, o jakou jde v této věci, totiž může být tato náhrada škody ze ztráty příležitosti jediným dostupným způsobem nápravy situace, jelikož poškozený již reálně nemůže využít účinků zrušení rozhodnutí o jeho vyloučení. Přitom půjde o jiný druh škody, než odpovídá náhradě ušlého zisku za nezískání veřejné zakázky. Ten obvykle vyžaduje vysokou míru

pravděpodobnosti, že nebýt zrušeného rozhodnutí zadavatele, neúspěšný uchazeč by zakázku získal. Členské státy tedy musí zajistit možnost uplatnění nároku na náhradu škody vyplývající ze ztráty příležitosti účastnit se zadávacího řízení, přičemž konkrétní kritéria stanovení takové škody jsou na vnitrostátním právu, za předpokladu dodržení zásad rovnocennosti a efektivity.

C-28/23 NFŠ (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 17. října 2024, GA Campos Sánchez-Bordona)

Realizací výstavby slovenského Národního fotbalového stadionu byla bez výběrového řízení pověřena společnost NFŠ. Výstavba byla zrealizována na základě smlouvy o poskytnutí dotace, která výstavbě zajistila částečné financování ze státního rozpočtu, a smlouvy o budoucí kupní smlouvě, podle níž měl stát po dokončení výstavby stadion odkoupit. Stadion byl postaven, nicméně k uzavření kupní smlouvy nedošlo, jelikož Ministerstvo školství, které obě smlouvy původně uzavřelo, později došlo k závěru, že byl projekt realizován v rozporu s pravidly zadávání veřejných zakázek. Spornou se stala otázka, zda lze dotčený projekt vzhledem ke specifickému smluvnímu základu považovat za veřejnou zakázku na stavební práce a zda případně může být smlouva uzavřená v rozporu s pravidly zadávání veřejných zakázek prohlášena za absolutně neplatnou. Podle Soudního dvora zakládají dotčené smlouvy vzájemné závazky mezi státem a společností NFŠ, které mají úplatnou povahu a týkají se provedení stavebních prací, na něž má stát jako zadavatel zásadní vliv, a jde tedy o zakázku na stavební práce ve smyslu směrnice 2004/18 o zadávání veřejných zakázek. Na zpochybnění zákonnosti zadání zakázky se v tomto případě nepoužije směrnice 1989/664 o přezkumu veřejných zakázek, jelikož ta neupravuje přezkum rozhodnutí veřejných zadavatelů iniciovaný těmito zadavateli. Členský stát tedy může takový druh přezkumu upravit a stanovit absolutní neplatnost právního úkonu vycházející z porušení právní úpravy v oblasti veřejných zakázek, pokud takový přezkum není v rozporu s obecnými zásadami unijního práva.

C-652/22 Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret (rozsudek velkého senátu ze dne 22. října 2024, GA Collins)

V zadávacím řízení na modernizaci úseku chorvatské železnice napadl neúspěšný uchazeč, společnost usazená v Turecku, výsledek zadávacího řízení a namítal nesprávné uplatnění čl. 76 odst. 4 směrnice 2014/25 o zadávání zakázek ve zvláštních oblastech. Předběžná otázka byla odmítnuta jako nepřípustná. Ustanovení směrnice se totiž mohou dovolávat výhradně hospodářské subjekty ze třetích zemí, s nimiž má Unie sjednanou mezinárodní dohodu zajišťující takovým subjektům zacházení ne méně příznivé, než jaké náleží unijním subjektům. Turecko takový režim s Uníí

sjednaný nemá, a proto turecký subjekt sice může být připuštěn do zadávacího řízení v Unii, nemůže se ale dovolávat ustanovení unijních směrnic a vyžadovat rovné zacházení. Členský stát zároveň nemůže na takový subjekt uplatnit ustanovení vnitrostátního práva provádějící unijní směrnice. Režim přístupu subjektů ze třetích zemí na trhy veřejných zakázek v členských státech spadá jakožto součást společné obchodní politiky do výlučných pravomocí Unie, a tudíž pouze Unie může v takové oblasti přijímat opatření. Je tedy v zásadě na posouzení zadavatele, zda takové subjekty do zadávacího řízení připustí. V zadávacím řízení tyto subjekty nemají právo na rovné zacházení s unijními subjekty, což zadavatel může promítnout do zadávací dokumentace a hodnocení nabídek.

8. Hospodářská soutěž

11 rozsudků (státní podpory, kartelové dohody, dominantní postavení, náhrada škody v oblasti hospodářské soutěže atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-128/21 *Lietuvos notarų rūmai a další* (rozsudek prvního senátu ze dne 18. ledna 2024, GA Pitruzzella)

Představenstvo Litevské notářské komory vydalo několik rozhodnutí, jimiž komora upřesnila výpočet notářského poplatku ve vybraných případech. Poplatky za notářské úkony v Litvě obecně stanovuje sazebník ministerstva spravedlnosti, a to v určitém rozmezí sazeb. Rozhodnutí komory ale v některých případech stanovila sazby nebo jejich výpočet v konečném důsledku fixně. Spornou se stala otázka, zda lze přijatá rozhodnutí komory považovat za rozhodnutí sdružení podniků, která omezují hospodářskou soutěž tím, že ve smyslu čl. 101 odst. 1 písm. a) SFEU přímo nebo nepřímo určují ceny. Soudní dvůr nejprve konstatoval, že notáři usazení v členském státě musí být považováni za „podniky“ ve smyslu čl. 101 SFEU, pokud vykonávají činnost nespojující s výkonem výsad veřejné moci. Pravidla přijatá notářskou komorou, která sjednocují způsob výpočtu odměn za některé úkony notářů, jsou podle Soudního dvora rozhodnutím sdružení podniků a představují omezení hospodářské soutěže z hlediska účelu ve smyslu čl. 101 SFEU.

C-605/21 *Heureka Group* (rozsudek velkého senátu ze dne 18. dubna 2024, GA Kokott)

Komise v rozhodnutí ze dne 27. června 2017 konstatovala, že se společnost Google dopustila zneužití dominantního postavení ve smyslu čl. 102 SFEU tím, že vlastní srovnávače cen umisťovala na nejlepším místě mezi výsledky obecného vyhledávání.

Před Městským soudem v Praze se nyní společnost Heureka proti společnosti Google domáhá náhrady škody. V řízení vyvstalo několik otázek týkajících se běhu promlčecí lhůty, neboť protiprávní jednání rozhodné pro náhradu škody probíhalo z větší části před platností směrnice 2014/104 o žalobách na náhradu škody v oblasti hospodářské soutěže a před uplynutím její transpoziční lhůty, a v každém případě před nabytím účinnosti českého předpisu provádějícího směrnici. Podle Soudního dvora bylo před uplynutím transpoziční lhůty směrnice sice na členských státech, aby upravily pravidla běhu promlčecích lhůt v této oblasti, avšak za předpokladu, že tato pravidla nebudou znemožňovat nebo nadměrně ztěžovat uplatnění práva na náhradu škody. Promlčecí lhůta pro žalobu na náhradu škody tak nemůže začít běžet před ukončením dotčeného trvajícího protisoutěžního jednání a zároveň dříve, než se poškozený dozví (nebo než u něj lze přiměřeně předpokládat, že jsou mu známy) informace nezbytné pro podání žaloby o náhradu škody. Běh lhůty navíc musí být pozastaven či přerušen po dobu šetření prováděného Komisí. Soudní dvůr tedy v podstatě konstatoval, že česká úprava běhu promlčecí lhůty před nabytím účinnosti transpozičního předpisu ke směrnici 2014/104 byla neslučitelná s unijním právem.

C-632/22 *Volvo* (rozsudek pátého senátu ze dne 11. července 2024, GA Szpunar)

Spornou se stala otázka, zda lze mít v kontextu sporu o náhradu škody způsobené kartelovou dohodou za to, že soudní písemnost byla řádně doručena mateřské společnosti, když bylo doručováno její dceřiné společnosti. Podle Soudního dvora mateřská společnost, proti níž je podána žaloba na náhradu škody způsobené porušením práva hospodářské soutěže, není platně předvolána, pokud byl návrh na zahájení řízení doručen její dceřiné společnosti se sídlem v členském státě, v němž byla žaloba podána. Tento závěr zůstává nezměněn, i pokud dané společnosti tvoří podnik ve smyslu práva hospodářské soutěže. Na danou věc se použije nařízení č. 1393/2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech, v souladu s nímž je třeba písemnosti určené žalovanému, který je usazen v jiném členském státě, než ve kterém bylo zahájeno řízení, doručit v členském státě žalovaného.

C-264/23 *Booking.com a Booking.com (Deutschland)* (rozsudek druhého senátu ze dne 19. září 2024, GA Collins)

Společnost Booking.com používala ve smlouvách uzavřených s ubytovateli ujednání o nejlepší ceně, podle kterých nemohli ubytovatelé prostřednictvím vlastních prodejních kanálů nebo kanálů třetích stran nabízet ubytování za nižší cenu než na platformě Booking.com (tzv. úzká a široká ujednání o nejlepší ceně). Německý antimonopolní úřad jakož i německé soudy měly za to, že taková ujednání porušovala

zákaz kartelových dohod. Před nizozemským soudem se nyní společnost Booking domáhá určení, že dotčená ujednání neporušují čl. 101 SFEU, a skupina ubytovatelů se naopak domáhá náhrady škody, kterou v důsledku uplatňování ujednání utrpěli. Spornou se stala otázka, zda lze dotčená ujednání považovat za vedlejší omezení vyloučená z působnosti čl. 101 odst. 1 SFEU. Soudní dvůr připomněl, že omezení může být kvalifikováno jako vedlejší, pokud by hlavní transakci, jež nemá protisoutěžní povahu, nebylo objektivně možné bez tohoto omezení uskutečnit a zároveň pokud je toto omezení přiměřené cíli sledovanému hlavní transakcí. V projednávané věci má dle Soudního dvora hlavní transakce, spočívající v poskytování on-line rezervačních služeb, neutrální či dokonce pozitivní vlivy na hospodářskou soutěž. Ujednání o nejlepší ceně však mají citelné protisoutěžní účinky a nejsou podle všeho nezbytná ani přiměřená k zajištění hospodářské životaschopnosti služeb nabízených zprostředkovací platformou Booking.com.

C-476/23 *Star Post* (rozsudek desátého senátu ze dne 24. října 2024, GA Campos Sánchez-Bordona)

Společnost Balgarski pošti je v Bulharsku pověřena poskytováním všeobecných poštovních služeb ve smyslu směrnice 97/67 o společných pravidlech pro rozvoj vnitřního trhu poštovních služeb. Proti rozhodnutí, jímž bulharský regulační orgán stanovil výši náhrady čistých nákladů na poskytování všeobecných poštovních služeb společnosti Balgarski pošti za rok 2021, podala žalobu společnost Star Post, která je konkurentkou společnosti Balgarski pošti. Žaloba však byla zamítnuta s tím, že společnost Star Post není adresátkou napadeného rozhodnutí a toto rozhodnutí ani jinak nezasahuje do jejích práv a oprávněných zájmů. Spornou se tedy stala otázka, zda lze společnost Star Post považovat za poskytovatele poštovních služeb dotčeného rozhodnutím vnitrostátního regulačního orgánu ve smyslu čl. 22 odst. 3 směrnice 97/67. Podle Soudního dvora jsou dotčenými poskytovateli poštovních služeb ve smyslu tohoto ustanovení jak adresáti rozhodnutí, tak poskytovatelé poštovních služeb konkurující jeho adresátům, pokud bylo toto rozhodnutí přijato v rámci řízení, jehož cílem je zajištění nenarušené hospodářské soutěže, a pokud toto rozhodnutí může mít vliv na postavení těchto konkurenčních poskytovatelů na trhu. Rozhodnutí regulačního orgánu stanovující výpočet hodnoty čistých nákladů a konstatující, že tyto náklady představují nerovnou finanční zátěž, je přesně takovým rozhodnutím. Konkurent adresáta rozhodnutí o stanovení čistých nákladů tedy musí mít možnost toto rozhodnutí napadnout.

9. Hospodářská a měnová unie

Žádný rozsudek.

10. Daně

53 rozsudků (DPH, spotřební daň, osvobození od daně, společný systém zdanění týkající se společností z různých členských států atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-537/22 *Global Ink Trade* (rozsudek prvního senátu ze dne 11. ledna 2024, GA Collins)

Společnost Global Ink Trade měla od společnosti Office Builder Kft. nakoupit kancelářské potřeby. Daňové orgány nicméně zjistily, že Office Builder Kft. nevykonávala žádnou ekonomickou činnost, neměla provozovnu ani pobočky, ani materiální a personální podmínky pro výkon ekonomické činnosti a neplnila ani své daňové povinnosti. Její jednatel zároveň popřel uzavření smlouvy se žalobkyní i dodání zboží. Správce daně tak nepovažoval předložené faktury za věrohodné a nárok na odpočet DPH neuznal. Sporné tedy bylo, zda daňový orgán postupoval v souladu se směrnicí 2006/112 o DPH a související judikaturou. Dle Soudního dvora směrnice 2006/112 s přihlédnutím k zásadám neutrality a právní jistoty nebrání odepření nároku na odpočet DPH z toho důvodu, že fakturám nelze důvěřovat v důsledku okolností svědčících o nedostatku řádné péče ze strany osoby povinné k dani. Nicméně směrnice brání tomu, aby se daňová správa v případě, že hodlá osobě povinné k dani odepřít nárok na odpočet DPH z důvodu, že se tato osoba podílela na kolotočovém podvodu, omezila na prokázání, že toto plnění je součástí kruhového fakturačního řetězce. Daňová správa je povinna přesně určit skutečnosti zakládající daňový únik a předložit důkaz o podvodném jednání, a navíc prokázat, že se osoba povinná k dani na tomto úniku aktivně podílela nebo alespoň věděla či měla vědět, že pořízení zboží nebo služeb je součástí uvedeného úniku.

C-442/22 *Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Lublinie* (rozsudek osmého senátu ze dne 30. ledna 2024, GA Kokott)

Zaměstnanec čerpací stanice dlouhodobě vystavoval falešné faktury s uvedením DPH subjektům, které následně provedly její odpočet. Tyto falešné faktury, které odpovídaly skutečným prodejm paliva jiným osobám, následně nebyly zaúčtovány v evidenci tržeb zaměstnavatele (stěžovatelky) a na nich uvedená DPH nebyla odvedena do státního rozpočtu. Poté, co byly podvody odhaleny, doměřil správce daně stěžovatelce DPH. Jádrem sporu byla otázka, zda má být v této situaci za osobu povinnou k odvedení DPH považována stěžovatelka (jejíž údaje jsou uvedeny na faktuře) či její zaměstnanec (který faktury fakticky vystavil). Soudní dvůr rozhodl, že pokud zaměstnanec osoby povinné k DPH vystavil falešnou fakturu uvádějící DPH, přičemž použil totožnost svého zaměstnavatele jakožto osoby povinné k dani bez jeho

vědomí a souhlasu, musí být tento zaměstnanec považován za osobu, která „uvedla daň na faktuře“ ve smyslu čl. 203 směrnice 2006/112 o DPH, ledaže zaměstnavatel neprokázal řádnou péči, která po něm mohla být rozumně vyžadována ke kontrole jednání uvedeného zaměstnance.

C-676/22 B2 Energy (rozsudek desátého senátu ze dne 29. února 2024, GA Pikamäe)

Žalobkyně uskutečnila přepravu řepkového oleje do Polska, aniž byla schopna prokázat dodání deklarovaným příjemcům. Zboží bylo nicméně doručeno na konkrétní adresy v Polsku, kde jeho převzetí potvrdily jiné subjekty. Osvobození od DPH bylo žalobkyni daňovými orgány odepřeno s poukazem na to, že neprokázala dodání zboží konkrétnímu příjemci v jiném členském státě v postavení osoby povinné k dani, a tudíž nesplnila podmínky tohoto osvobození. Předkládající soud se ve světle závěrů Soudního dvora ve věci C-154/20 *Kemwater ProChemie* tázal, zda měly daňové orgány osvobození od DPH přesto přiznat, mj. z důvodu, že s ohledem na množství dodaného zboží si lze jen stěží představit, že by jeho skuteční odběratelé nebyli osobami povinnými k dani. Soudní dvůr rozhodl, že nárok na osvobození od DPH je třeba odepřít, pokud dodavatel neprokázal, že zboží bylo dodáno příjemci, který má v jiném členském státě postavení osoby povinné k dani, a pokud s ohledem na skutkové okolnosti a na informace poskytnuté dodavatelem nejsou k dispozici údaje potřebné k ověření, že tento příjemce takové postavení měl.

C-336/22 f6 Cigarettenfabrik (rozsudek třetího senátu ze dne 14. března 2024, GA Rantos)

Společnost f6 Cigarettenfabrik vyvinula tabákové smotky, při jejichž zahřívání vzniká aerosol, který se inhaluje. Podle německého zákona o dani z tabákových výrobků se na takový výrobek kromě daně z lulkového tabáku vztahuje i doplňková daň. Bylo sporné, zda unijní právo takovou doplňkovou daň umožňuje. Soudní dvůr konstatoval, že pojem „další nepřímá daň vybíraná ze zvláštních důvodů ze zboží podléhajícího spotřební dani“ ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice 2008/118 o obecné úpravě spotřebních daní zahrnuje i dodatečnou daň ze zahřívání tabáku, jejíž výše činí 80 % částky spotřební daně z cigaret snížené o částku spotřební daně z tohoto zahřívání tabáku.

C-133/23 Omya CZ (rozsudek sedmého senátu ze dne 18. dubna 2024, GA Rantos)

Společnost Omya CZ se zabývá těžbou a zpracováním vápence a ve vnitrostátním řízení se domáhá nároku na osvobození elektřiny použité pro pohon strojů využívaných pro mletí a drcení vytěženého vápence od daně. Spornou se stala otázka,

zda lze tuto činnost považovat za mineralogické postupy osvobozené od daně, anebo za činnost související s těžbou a dobýváním kamene, jež od daně osvobozena není. Soudní dvůr činnost společnosti Omya CZ rozdělil na dvě kategorie. Pokud se jedná o drcení a mletí vápence, které nevede k podstatné přeměně vytěženého materiálu, ale k jeho pouhé fragmentaci za účelem dalšího využití, je třeba činnost klasifikovat jako související s těžbou a dobýváním. Jakmile ale drcením a mletím dojde k podstatné mechanické, fyzikální či chemické přeměně vytěženého materiálu na upravený produkt, jde o mineralogický postup. Zatímco tedy elektřina použitá pro provoz strojů využívaných pro mletí a drcení vápence na jemná a hrubá plniva osvobozena od daně není, elektřina použitá pro provoz strojů využívaných k získání jemných vápencových plniv s upraveným povrchem je osvobozena od daně.

C-746/22 Slovenské Energetické Strojárne (rozsudek druhého senátu ze dne 16. května 2024, GA Szpunar)

Slovenská společnost působící v odvětví energetiky prováděla instalační a montážní práce v Maďarsku. Zde pořídila zboží a služby, na které jakožto osoba povinná k dani usazená v jiném členském státě uplatnila nárok na vrácení DPH. Správce daně ji vyzval k doplnění podání o důkazy svědčící o nároku na vrácení DPH. Společnost tuto povinnost nesplnila a správce daně řízení zastavil. Společnost se proti tomuto rozhodnutí odvolala a doložila požadované doklady. Správce daně odvolání zamítl s argumentací, že v řízení o odvolání nelze uplatňovat nové skutečnosti, které byly společnosti známy před vydáním prvostupňového rozhodnutí. Sporné bylo, zda unijní předpisy v oblasti DPH takový zákaz umožňují. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 23 odst. 2 první pododstavec směrnice 2008/9, kterou se stanoví prováděcí pravidla pro vrácení DPH osobám povinným k dani neusazeným v členském státě, ve spojení se zásadami neutrality a efektivit, brání vnitrostátní právní úpravě, podle které je osobě povinné k dani, jež podala žádost o vrácení DPH, zakázáno předložit ve fázi odvolání doplňující údaje, které požadoval prvostupňový správce daně a které tato osoba povinná k dani nepředložila ve lhůtě jednoho měsíce stanovené v čl. 20 odst. 2 směrnice 2008/9, jelikož tato lhůta není lhůtou prekluzivní. Soudní dvůr dále rozhodl, že čl. 23 směrnice 2008/9 nebrání vnitrostátní právní úpravě, podle které musí správce daně zastavit řízení o vrácení DPH, pokud osoba povinná k dani nepředložila ve stanovené lhůtě požadované doplňující údaje a bez těchto údajů nelze žádost o vrácení DPH vyřídit. Podmínkou je, že takové rozhodnutí je považováno za rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vrácení daně a lze proti němu podat odvolání.

C-266/23 Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy (rozsudek desátého senátu ze dne 13. června 2024, GA Rantos)

V souvislosti se zamítnutím žádosti o vrácení přeplatku ze zaplacené spotřební daně vyvstaly otázky, co lze zahrnout do nákladů na nákup elektřiny a zda jeden podnik může využít dvou různých osvobození od daně. Soudní dvůr rozhodl, že do skutečných nákladů na nákup elektřiny se dle čl. 17 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96 o zdanění energetických produktů a elektřiny zahrnují jakékoli další poplatky, které jsou podle vnitrostátních právních předpisů při nákupu účtovány, jako jsou např. povinné poplatky za distribuci. Soudní dvůr také rozhodl, že čl. 17 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96 nebrání vnitrostátní právní úpravě, podle které je osvobození od spotřební daně z nákupu elektřiny odepřeno energeticky náročnému podniku v případě, kdy tento podnik využívá ve vztahu k této elektřině osvobození od spotřební daně vyhrazené pro elektřinu používanou v elektrolytických procesech, a to i v případě, že tento podnik prokáže, že by ve vztahu k téže elektřině nevyužíval obě tato osvobození současně a že celková částka těchto osvobození nepřesahuje částku spotřební daně zaplacenou za totéž období. Podmínkou je, že příslušné vnitrostátní kritérium je koncipováno a uplatňováno v souladu se zásadou rovného zacházení.

C-182/23 Makowit (rozsudek osmého senátu ze dne 11. července 2024, GA Kokott)

Sporné bylo, zda DPH podléhá plnění spočívající ve vyvlastnění zemědělských pozemků pro účely realizace pozemní komunikace za platbu odškodného původnímu vlastníkov. Soudní dvůr rozhodl, že toto plnění musí podléhat DPH, pokud je původní vlastník zemědělcem, který je osobou povinnou k DPH, a jako takový jedná, i když nevykonává žádnou činnost spočívající v obchodním prodeji nemovitostí a neučinil žádné úkony k takovému převodu.

C-184/23 Finanzamt T II (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 11. července 2024, GA Rantos)

Podstatou předběžné otázky bylo, zda jsou interní plnění uskutečněná v rámci podnikatelského seskupení předmětem DPH. Dle Soudního dvora je třeba čl. 2 bod 1 a čl. 4 odst. 4 druhý pododstavec směrnice 77/388 o DPH vykládat tak, že plnění uskutečněná mezi právně nezávislými osobami, které jsou součástí téhož seskupení a jsou navzájem úzce propojeny a označeny jako jediná osoba povinná k dani, nepodléhají DPH, ani kdyby se na DPH splatnou nebo zaplacenou příjemcem těchto plnění nemohl vztahovat odpočet daně.

C-623/22 *Belgian Association of Tax Lawyers a další* (rozsudek druhého senátu ze dne 29. července 2024, GA Emiliou)

Žalobci (sdružení osob působících v právnických, daňových a účetních profesích) napadají před belgickým ústavním soudem zákon, kterým se do vnitrostátního práva provádí povinnost oznamovat potenciálně agresivní přeshraniční daňová uspořádání vyplývající ze směrnice 2018/822, kterou se mění směrnice 2011/16 o správní spolupráci v oblasti daní. Předkládající soud se v důsledku toho táže na platnost dotčené směrnice, mj. kvůli její příliš široce vymezené působnosti, nejasnosti použitých pojmů či nepřiměřenosti zásahu do profesní mlčenlivosti a do práva na soukromí zprostředkovatelů i daňových poplatníků. Soudní dvůr potvrdil pouze neplatnost čl. 8ab odst. 5 směrnice 2011/16 ve znění směrnice 2018/822, o níž již rozhodl ve věci C-694/20, a to pouze ve vztahu k osobám, které vykonávají svou profesní činnost pod některým z profesních označení uvedených v čl. 1 odst. 2 písm. a) směrnice 98/5 o usnadnění trvalého výkonu povolání advokáta v jiném členském státě než v tom, ve kterém byla získána kvalifikace. V ostatních aspektech Soudní dvůr platnost směrnice potvrdil. Vůči jiným osobám, než advokátům, tedy lze uplatňovat povinnost oznamovat přeshraniční uspořádání.

C-741/22 *Casino de Spa a další* (rozsudek prvního senátu ze dne 12. září 2024, GA Kokott)

Tato věc se obdobně jako řízení C-73/23 týká belgické právní úpravy, podle níž jsou od DPH osvobozeny on-line loterie, zatímco jiné on-line hazardní hry osvobozeny nejsou. Spornou se stala otázka, zda mezi loteriemi a jinými druhy hazardních her lze pro účely přiznání osvobození dle čl. 135 odst. 1 písm. i) směrnice 2006/112 o DPH rozlišovat. Soudní dvůr došel k závěru, že takové rozdílné zacházení s hazardními hrami není v rozporu s unijním právem, pokud objektivní rozdíly mezi dotčenými dvěma kategoriemi hazardních her mohou podstatným způsobem ovlivnit rozhodnutí průměrného spotřebitele zvolit si jednu z nich. Spornou se stala rovněž otázka, zda osvobození loterií od DPH představuje nedovolenou státní podporu. Soudní dvůr konstatoval, že případná protiprávnost osvobození od daně z hlediska pravidel unijního práva v oblasti státních podpor nemůže mít vliv na legalitu samotné daně, takže osoba povinná k této dani se nemůže dovolávat toho, že osvobození jiných osob představuje státní podporu, aby se vyhnula placení této daně. Vzhledem k tomu, že předběžná otázka byla podána v rámci sporu, kde se právě taková osoba, na níž se osvobození nevztahuje, domáhá náhrady škody ve výši uhrazeného DPH, není povaha dotčeného osvobození on-line loterií z hlediska státních podpor relevantní pro rozhodnutí v této věci.

C-73/23 *Chaudfontaine Loisirs* (rozsudek prvního senátu ze dne 12. září 2024, GA Kokott)

Tato věc se obdobně jako řízení C-741/22 týká belgické právní úpravy, podle níž jsou od DPH osvobozeny veškeré hazardní hry poskytované jinými než elektronickými prostředky, zatímco veškeré on-line hazardní hry, vyjma loterií, od DPH osvobozeny nejsou. Spornou se stala otázka, zda pro účely přiznání osvobození dle čl. 135 odst. 1 písm. i) směrnice 2006/112 o DPH lze rozlišovat mezi hazardními hrami poskytovanými elektronickými prostředky a hazardními hrami poskytovanými jinak než elektronickými prostředky, jakož i mezi loteriemi a jinými druhy hazardních her. Soudní dvůr došel k závěru, že takové rozdílné zacházení s hazardními hrami co do jejich typu či způsobu poskytování není v rozporu s unijním právem, pokud objektivní rozdíly mezi dotčenými kategoriemi hazardních her mohou podstatným způsobem ovlivnit rozhodnutí průměrného spotřebitele zvolit si jednu z nich.

C-432/23 *Ordre des avocats du Barreau de Luxembourg* (rozsudek druhého senátu ze dne 26. září 2024, GA Kokott)

Ředitel lucemburského orgánu správy přímých daní se obrátil na společnost F poskytující právní služby s žádostí o informace a dokumenty týkající se služeb poskytnutých španělské společnosti K. Reagoval tak na podnět španělského orgánu v rámci správní spolupráce v oblasti daní. Společnost F této žádosti odmítla vyhovět s poukazem na zásadu profesní mlčenlivosti. Poté, co ředitel správy přímých daní udělil společnosti F pokutu, podala žalobu ke správnímu soudu, který žádá o objasnění rozsahu zásady profesní mlčenlivosti, a to s přihlédnutím k rozsudku ve věci C-694/20 *Orde van Vlaamse Balies a další*. Podle Soudního dvora právní konzultaci bez ohledu na oblast práva, které se týká, svědčí zvýšená ochrana komunikace mezi advokátem a jeho klientem zaručená čl. 7 Listiny. Rozhodnutí ukládající advokátovi, aby správě dožádaného členského státu poskytl pro účely výměny informací na žádost stanovené směrnicí 2011/16 o správní spolupráci v oblasti daní veškerou dokumentaci a informace týkající se jeho vztahů s klientem v souvislosti s takovou konzultací, představuje zásah do práva na respektování komunikace mezi advokátem a jeho klientem. Soudní dvůr dále konstatoval, že relevantní vnitrostátní předpis zcela vyjímá ze zvýšené ochrany obsah konzultací poskytovaný v daňových věcech, tj. celé oblasti práva. Takové ustanovení a jeho použití v projednávané věci se tedy neomezuje pouze na výjimečné situace, ale rozsahem porušení profesního tajemství porušuje samotnou podstatu práva zaručeného čl. 7 Listiny. Soudní dvůr zároveň neshledal žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost směrnice 2011/16 z hlediska čl. 7 a čl. 52 Listiny.

C-60/23 *Digital Charging Solutions* (rozsudek pátého senátu ze dne 17. října 2024, GA Čapeta)

Společnost sídlící v Německu poskytovala uživatelům elektrických vozidel přístup k síti dobíjecích míst ve Švédsku a rovněž kartu a/nebo aplikaci, které dobíjení vozidla umožňovaly. Dobíjecí místa však na základě smlouvy provozovaly odlišné subjekty. Spornou se tak stala otázka povahy a místa plnění. Soudní dvůr rozhodl, že podle čl. 14 odst. 1 ve spojení s čl. 15 odst. 1 směrnice o DPH představuje dodávka elektřiny za účelem dobítí elektrického vozidla na dobíjecím bodě dodání zboží. Soudní dvůr dále rozhodl, že takové dobíjení elektrického vozidla v síti veřejných dobíjecích bodů, k níž má uživatel přístup prostřednictvím předplatného sjednaného s jinou společností, než je provozovatel této sítě, znamená, že spotřebovaná elektřina se považuje za dodanou nejprve provozovatelem uvedené sítě společnosti, která nabízí přístup k této síti, a následně uvedenou společností tomuto uživateli, byť si množství, čas a místo dobíjení, jakož i způsob využití elektřiny zvolí uživatel. Podmínkou je, že tato společnost jedná vlastním jménem, ale na účet uživatele v rámci komisionářské smlouvy ve smyslu čl. 14 odst. 2 písm. c) směrnice o DPH.

C-594/23 *Lomoco Development a další* (rozsudek sedmého senátu ze dne 7. listopadu 2024, GA Čapeta)

Sporné bylo, zda dodání pozemku, na kterém se v okamžiku tohoto dodání nacházejí pouze základy stavby pro bydlení, představuje dodání „stavebního pozemku“ ve smyslu čl. 135 odst. 12 písm. b) směrnice o DPH. Soudní dvůr rozhodl, že se o dodání stavebního pozemku jedná.

C-622/23 *rhtb* (rozsudek sedmého senátu ze dne 28. listopadu 2024, GA Kokott)

Žalobkyně v původním řízení měla na základě smlouvy o dílo provést pro žalovanou suché stavební práce. Poté, co žalobkyně zahájila provádění prací, jí žalovaná oznámila, že si již nepřeje využívat jejích služeb. Sporným se stalo, zda částka, kterou byla žalovaná povinna platit za již provedené práce, podléhá DPH. Soudní dvůr dospěl k závěru, že částka, kterou je nutné zaplatit poté, co příjemce služby vypoví platně uzavřenou smlouvu o poskytnutí této služby, která podléhá DPH a kterou poskytovatel začal poskytovat a byl ochoten ji dokončit, musí být považována za odměnu za poskytnutí služby za úplatu ve smyslu směrnice o DPH.

C-331/23 *Dranken Van Eetvelde* (rozsudek devátého senátu ze dne 12. prosince 2024, GA Kokott)

Žalobkyně v původním řízení vystavovala falešné faktury za dodání nápojů soukromým osobám. Ve skutečnosti však dodávala toto zboží provozovatelům hotelů a pohostinství, kteří nápoje dál prodávali „načerno“. Žalobkyni bylo proto uloženo zaplatit doměřenou daň (mj. z titulu solidární odpovědnosti) a pokuty za nesprávné údaje na fakturách a za neodvedení DPH. Žalobkyně namítala rozpor uvedeného postupu se zásadou proporcionality a daňové neutrality. Předkládající soud měl navíc pochybnosti, zda kumulace správních a trestních sankcí není v rozporu se zásadou *ne bis in idem*. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 205 směrnice o DPH nebrání stanovení objektivní solidární odpovědnosti jiné osoby povinné k dani než té, která by obvykle byla povinná tuto daň odvést, i když příslušný soud nemůže provést posouzení na základě podílu různých osob účastnících se daňového úniku, pokud má tato osoba možnost prokázat, že přijala veškerá opatření, která po ní mohou být rozumně požadována k zajištění toho, aby plnění, která uskutečňuje, nebyla součástí tohoto úniku. Dále Soudní dvůr rozhodl, že čl. 205 směrnice o DPH nebrání ani uložení solidární povinnosti odvést DPH této jiné osobě, aniž je zohledněn její nárok na odpočet DPH. A konečně, čl. 50 Listiny podle Soudního dvora nebrání kumulativnímu uložení trestní sankce a správní sankce trestní povahy, které vyplývají z různých řízení, za skutky téže povahy, k nimž však došlo během po sobě následujících zdaňovacích období a které jsou předmětem správního stíhání trestní povahy za jedno zdaňovací období a trestního stíhání za jiné zdaňovací období.

C-596/23 *Pohjanri* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 19. prosince 2024, GA Pikamäe)

Sporné bylo, zda byl finský správce daně oprávněn společnosti usazené v Německu vyměřit daň z alkoholu a alkoholických nápojů, jakož i penále s odůvodněním, že se podílela na zajištění přepravy alkoholických nápojů prodaných prostřednictvím svých internetových stránek a uskutečnila tak prodej na dálku. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 36 odst. 1 směrnice 2008/118 o spotřebních daních musí být vykládán tak, že dotčené zboží musí být považováno za zboží, které bylo „odesláno nebo přepraveno do jiného členského státu přímo či nepřímo prodejcem nebo jeho jménem“, takže tento prodejce je osobou povinnou ke spotřební dani v tomto jiném členském státě. Podmínkou je, že prodejce usměrňuje výběr kupujícího ohledně společnosti pověřené odesláním nebo přepravou, a to doporučením a usnadněním využití jejích služeb.

11. Finanční trh

13 rozsudků (finanční instituce, pojištění, kapitálový trh, platební služby atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-661/22 *ABC Projektai* (rozsudek pátého senátu ze dne 22. února 2024, GA Campos Sánchez-Bordona)

Spor se týkal posouzení situace, kdy žalobkyně držela peněžní prostředky svých zákazníků déle než po dobu nezbytnou k provedení platebních transakcí. Vznikla otázka, zda se jedná o vydávání elektronických peněz ve smyslu směrnice 2009/110 o činnosti institucí elektronických peněz, přičemž elektronické peníze jsou definovány jako elektronicky uchovávaná peněžní hodnota vyjádřená pohledávkou za vydavatelem, tj. jsou spojeny s držením této hodnoty, anebo zda se jedná o platební službu ve smyslu směrnice 2015/2366 o platebních službách na vnitřním trhu. Soudní dvůr rozhodl, že jde o platební službu ve smyslu čl. 4 bodu 3 směrnice 2015/2366, neboť se jedná o činnost platební instituce spočívající v přijímání peněžních prostředků od uživatele platební služby, aniž jsou tyto peněžní prostředky bezprostředně doprovázeny platebním příkazem, takže na platebním účtu ve smyslu čl. 4 bodu 12 směrnice 2015/2366, který tato instituce vede, zůstávají k dispozici.

C-22/23 *Citadeles nekustamie īpašumi* (rozsudek prvního senátu ze dne 18. dubna 2024, GA Szpunar)

Předmětem sporu se stala otázka, zda se na společnost pronajímající nemovitosti, která v rámci nájemní smlouvy poskytne souhlas s tím, aby si obchodní společnosti zapsaly do rejstříku své sídlo v pronajatých prostorách, použijí předpisy z oblasti boje proti praní peněz. Bylo tedy nutno posoudit, zda pod pojem „poskytovatel svěřenských služeb nebo služeb pro obchodní společnosti“ uvedený v čl. 3 bod 7 písm. c) směrnice 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu spadá vlastník, který pronajímá nemovitost, v níž nájemce se souhlasem pronajímatele zapíše do rejstříku své sídlo a provádí transakce. Soudní dvůr rozhodl, že v takovém případě pronajímatel pod uvedený pojem nespadá.

C-695/22 *Fondee* (rozsudek pátého senátu ze dne 16. května 2024, GA Pitruzzella)

Vnitrostátní spor se týkal pokuty, kterou společnost Fondee uložila Česká národní banka za porušení vnitrostátních právních předpisů, konkrétně za předání 407 pokynů zahraničnímu obchodníkovi s cennými papíry, skrze které klienti této společnosti investovali do exchange trade funds, cenných papírů kolektivního investování přijatých k obchodování na zahraničních burzách. Vznikla tak otázka, zda unijní pravidla v oblasti volného pohybu služeb brání tomu, aby vnitrostátní právo zakazovalo investičnímu zprostředkovateli předávat pokyny zákazníka zahraničnímu obchodníkovi s cennými papíry. Soudní dvůr rozhodl, že osoby, které členský stát vyňal z působnosti směrnice 2014/65 o trzích finančních nástrojů, jsou oprávněny předávat pokyny zákazníkům s bydlištěm nebo sídlem v tomto členském státě

k provedení investičním podnikům usazeným v jiném členském státě a povoleným za tímto účelem na základě uvedené směrnice příslušným orgánem tohoto jiného členského státu. Vnitrostátní právní úprava, která takové předávání zakazuje, je tedy s uvedenou směrnicí v rozporu.

C-409/22 *Eurobank Bulgaria* (rozsudek pátého senátu ze dne 11. července 2024, GA Campos Sánchez-Bordona)

Žalobce měl u žalované (banky) běžný účet, ze kterého banka uskutečnila platby na základě originálu opisu italským notářem ověřené plné moci opatřené apostilou. Žalobce namítal, že se jedná o padělek, a proto banka neměla dotčené transakce provést. V souvislosti s posuzováním odpovědnosti banky za provedené platby bylo nutno posoudit, zda plná moc představuje platební prostředek a zda připojení apostily je součástí postupu ověření platebního prostředku ve smyslu směrnice 2007/64 o platebních službách. Soudní dvůr rozhodl, že plná moc vystavená majitelem bankovního účtu zmocněnci k provedení majetkové dispozice z účtu prostřednictvím platebního příkazu sama o sobě nepředstavuje „platební prostředek“ ve smyslu čl. 4 bodu 23 směrnice 2007/64. Dále rozhodl, že za „platební prostředek“ však lze považovat soubor postupů dohodnutých mezi majitelem tohoto účtu a poskytovatelem platebních služeb, na jehož základě může zmocněnec uvedený v takové plné moci dát podnět k platebnímu příkazu z tohoto účtu.

C-368/23 *Fautromb* (rozsudek prvního senátu ze dne 26. září 2024, GA Campos Sánchez-Bordona)

Proti francouzskému auditorovi bylo vedeno disciplinární řízení, protože údajně vykonával obchodní činnosti, které nebyly s činností auditora slučitelné. V rámci řízení vedeném H3C (užší kolegium francouzské Vysoké rady auditorů) podal tento orgán předběžné otázky Soudnímu dvoru. Soudní dvůr přezkoumával povahu a funkci H3C v systému veřejného dohledu nad statutárními auditory podle směrnice 2006/43 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, aby určil, zda je daný orgán oprávněn pokládat předběžné otázky. Dospěl k závěru, že tento orgán nevykonává funkce soudní povahy, a předběžné otázky tak nejsou přípustné. Soudní dvůr přitom zhodnotil, že orgán určený členským státem podle čl. 32 odst. 1 směrnice 2006/43 vykonává vzhledem ke svým pravomocem v oblasti dohledu a sankcí podle unijního práva v zásadě funkce správní povahy. Pojem „soud“ může označovat pouze orgán, který je třetí stranou ve vztahu k orgánu, jenž přijal rozhodnutí, které je předmětem přezkumu. V případě H3C však proti rozhodnutí o uložení sankce v rámci disciplinárního řízení lze podat žalobu a v případě podání takové žaloby má H3C postavení žalované. Taková účast H3C v řízení o žalobě proti

jejímu vlastnímu rozhodnutí přitom svědčí o tom, že v okamžiku přijetí tohoto rozhodnutí nemá H3C postavení třetí strany. Zároveň rozhodnutí o uložení sankce není považováno za rozhodnutí zakládající překážku věci pravomocně rozsouzené.

12. Volný pohyb služeb a svoboda usazování

21 rozsudků (harmonizované požadavky, překážky podnikání, daňové překážky, omezení poskytování služeb, směrnice o službách na vnitřním trhu atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-466/22 V. B. Trade (rozsudek devátého senátu ze dne 29. února 2024, GA Čapeta)

Položené otázky se týkaly určení, zda soudy členských států mají povinnost uznat, že existence kvalifikovaného elektronického podpisu a jeho tvrzené autorství musí být považovány za nesporně prokázané při splnění podmínek čl. 3 bodu 12 nařízení č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu, nebo zda jsou tyto soudy povinny uznat důkazní sílu tohoto podpisu pouze v rámci vnitrostátní úpravy pro vlastnoruční podpis. Soudní dvůr odkazem zejména na rozsudek ve věci C-362/21 *Ekofrukt* rozhodl, že při splnění uvedených podmínek musí vnitrostátní soudy přiznat kvalifikovanému elektronickému podpisu důkazní sílu rovnocennou důkazní síle vlastnoručního podpisu v tom rámci, který pro tento vlastnoruční podpis stanoví příslušné vnitrostátní ustanovení.

C-662/22 a C-667/22 Airbnb Ireland a další (rozsudek druhého senátu ze dne 30. května 2024, GA Szpunar)

Společnost Airbnb Ireland a společnost Amazon Services Europe se domáhají zrušení italské úpravy, která zavádí povinnost zápisu poskytovatelů online zprostředkovatelských služeb a poskytovatelů internetových vyhledávačů do rejstříku, jakož i povinnost následně poskytovat informace a hradit finanční příspěvky. Spornou se stala otázka, zda je taková úprava slučitelná zejména s nařízením č. 2019/1150 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb, resp. s jeho ustanoveními o povinnosti členských států zajistit vymáhání pravidel nařízení, a dále zda je slučitelná s dalšími směrnici v oblasti volného pohybu služeb. Soudní dvůr dotčenou vnitrostátní úpravu posoudil zejména z hlediska souladu se směrnicí 2000/31 o elektronickém obchodu a došel k závěru, že tato směrnice brání dotčeným opatřením přijatým členským státem s deklarovaným cílem zajistit řádné a účinné uplatňování nařízení č. 2019/1150, na jejichž základě jsou poskytovatelé on-line

zprostředkovatelských služeb usazení v jiném členském státě pod hrozbou sankcí povinni se za účelem poskytování služeb v prvním členském státě zapsat do rejstříku vedeného orgánem tohoto členského státu, poskytnout tomuto orgánu řadu podrobných informací o své organizaci a zaplatit mu finanční příspěvek.

C-663/22 *Expedia* (rozsudek druhého senátu ze dne 30. května 2024, GA Szpunar)

Společnost Expedia se sídlem v USA provozuje online platformy k poskytování online hotelových a cestovních rezervačních služeb. V původním řízení se brání italské právní úpravě, která provozovatelům online zprostředkovatelských služeb a služeb internetových vyhledávačů usazeným v zahraničí, jejichž podnikatelští uživatelé služeb jsou usazení nebo mají sídlo v Itálii, ukládá povinnost zasílat systematické hospodářské prohlášení. Toto prohlášení má sloužit ke „zvláštním účelům stanoveným použitelnou právní úpravou“, mj. např. k ověření antikoncentračních limitů, k analýze trhu a případného dominantního postavení, k ověření výročních zpráv, jakož i pro aktualizaci statistických údajů o provozovateli komunikačních služeb. Spornou se stala především otázka, zda je taková povinnost v souladu s unijním právem, resp. s nařízením č. 2019/1150 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb, k jehož provedení má podle italského zákonodárce sloužit. Soudní dvůr konstatoval, že nařízení č. 2019/1150 neodůvodňuje přijetí takového opatření, na jehož základě jsou poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb pod hrozbou sankcí povinni pravidelně zasílat orgánu členského státu dokument týkající se jejich hospodářské situace, v němž musí být podrobně uvedena řada informací, mimo jiné o příjmech dosažených těmito poskytovateli.

C-664/22 a C-666/22 *Google Ireland a další* (rozsudek druhého senátu ze dne 30. května 2024, GA Szpunar)

Společnost Google Ireland a společnost Amazon Services Europe se domáhají zrušení italské úpravy, která zavádí povinnost zápisu poskytovatelů online zprostředkovatelských služeb a poskytovatelů internetových vyhledávačů do rejstříku, jakož i povinnost následně poskytovat informace a hradit finanční příspěvky. Spornou se stala otázka, zda je taková úprava slučitelná zejména s nařízením č. 2019/1150 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb, resp. s jeho ustanoveními o povinnosti členských států zajistit vymáhání pravidel nařízení, a rovněž s dalšími směrnici v oblasti volného pohybu služeb. Soudní dvůr došel k závěru, že směrnice 2000/31 o elektronickém obchodu brání dotčeným opatřením přijatým s deklarovaným cílem zajistit řádné a účinné uplatňování nařízení

č. 2019/1150, na jejichž základě jsou poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb a internetových vyhledávačů, kteří jsou usazení v jiném členském státě, pod hrozbou sankcí povinni se za účelem poskytování služeb v prvním členském státě zapsat do rejstříku vedeného orgánem tohoto členského státu, poskytnout tomuto orgánu řadu podrobných informací o své organizaci a zaplatit mu finanční příspěvek.

C-665/22 *Amazon Services Europe* (rozsudek druhého senátu ze dne 30. května 2024, GA Szpunar)

Společnost Amazon se sídlem v Lucembursku provozující online tržiště se v původním řízení brání italské právní úpravě, která provozovatelům online zprostředkovatelských služeb a služeb internetových vyhledávačů usazeným v zahraničí, jejichž podnikatelští uživatelé služeb jsou usazení nebo mají sídlo v Itálii, ukládá povinnost zasílat systematické hospodářské prohlášení. Toto prohlášení má sloužit ke „zvláštním účelům stanoveným použitelnou právní úpravou“, mj. např. k ověření antikoncentračních limitů, k analýze trhu a případného dominantního postavení, k ověření výročních zpráv, jakož i pro aktualizaci statistických údajů o provozovatelích komunikačních služeb. Spornou se stala otázka, zda je taková povinnost v souladu s nařízením č. 2019/1150 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb, k jehož provedení má podle italského zákonodárce sloužit, a rovněž s dalšími směrnici v oblasti volného pohybu služeb. Soudní dvůr došel k závěru, že směrnice 2000/31 o elektronickém obchodu brání dotčeným opatřením přijatým s deklarovaným cílem zajistit řádné a účinné uplatňování nařízení č. 2019/1150, na jejichž základě jsou poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb a internetových vyhledávačů, kteří jsou usazení v jiném členském státě, pod hrozbou sankcí povinni za účelem poskytování služeb v prvním členském státě pravidelně zasílat orgánu tohoto členského státu dokument týkající se jejich hospodářské situace, v němž musí být podrobně uvedena řada informací, mimo jiné o příjmech poskytovatele.

C-88/23 *Parfümerie Akzente* (rozsudek třetího senátu ze dne 19. září 2024, GA Szpunar)

Německá společnost prostřednictvím svých internetových stránek propaguje a prodává kosmetické přípravky určené pro švédský trh. Tato společnost čelila žalobě, podle které se dopouští nekalých obchodních praktik, když používá určitá reklamní sdělení a neoznačuje při uvádění určitých výrobků na trh tyto výrobky ve švédštině. Společnost se bránila tím, že sice propagovala a prodávala výrobky neoznačené ve švédském jazyce, nicméně směrnice 2000/31 o elektronickém obchodu brání tomu,

aby poskytovatel služby informační společnosti podléhal přísnějším pravidlům, než jsou pravidla členského státu usazení. Soudní dvůr rozhodl, že pojem „koordinovaná oblast“ ve smyslu uvedené směrnice nezahrnuje požadavky na označování výrobků propagovaných a prodávaných na internetových stránkách poskytovatele služeb informační společnosti uložené členským státem, na jehož území se nachází spotřebitelé, na něž tyto on-line marketingové aktivity míří. Vzhledem k tomu, že požadavky na výrobky včetně požadavků na jejich označování, jsou vyloučeny z „koordinované oblasti“, je v kontextu sporu v původním řízení nutné hledat řešení v nařízení č. 1223/2009 o kosmetických přípravcích a ve směrnici 75/324 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se aerosolových rozprašovačů. Tyto dva předpisy sekundárního práva přitom členským státům umožňují prosadit na svém území používání určitého jazyka.

C-16/23 FA.RO. di YK & C. (rozsudek prvního senátu ze dne 17. října 2024, GA Campos Sánchez-Bordona)

Společnost provozující obchodní činnost v oblasti pohostinství žádala o povolení pro zřízení prodejního místa tabákových výrobků v jí provozovaném baru, jelikož jí byla původní licence zrušena v návaznosti na instalaci automatu na cigarety v přidružené prodejně. Žádost byla zamítnuta, neboť vnitrostátní právo stanovuje pro takové prodejny povolovací režim podmíněný mimo jiné minimálními vzdálenostmi mezi jednotlivými poskytovateli služeb. Žalobkyně tvrdila, že takovéto omezení volného přístupu na trh služeb není v souladu se směrnicí 2006/123 o službách na vnitřním trhu. Soudní dvůr rozhodl, že uvedená směrnice nebrání právní úpravě, která váže udělení povolení pro prodejní místa tabákových výrobků na splnění podmínek týkajících se minimální zeměpisné vzdálenosti mezi poskytovateli a demografie, aniž příslušný orgán veřejné moci může namísto těchto podmínek zohlednit pravidelný nárůst počtu spotřebitelů. Tato právní úprava nicméně musí být objektivně odůvodněna naléhavým důvodem obecného zájmu (jako je například ochrana veřejného zdraví před riziky vyplývajícími z tabákových výrobků). Splnění daných podmínek také musí být schopno vyvolat odrazující účinky na poptávku po tabákových výrobcích a musí platit i pro instalaci prodejních automatů na tabákové výrobky. Podmínky přitom musí být proporcionální, jasné, jednoznačné, objektivní, transparentní a přístupné.

C-302/23 Jarocki (rozsudek desátého senátu ze dne 17. října 2024, GA Ćapeta)

Podstatou sporu bylo, zda z nařízení č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu vyplývá povinnost vnitrostátního soudu akceptovat podání podepsané elektronickým podpisem, který

nesplňuje požadavky nařízení na kvalifikovaný elektronický podpis. Soudní dvůr rozhodl, že vnitrostátní právní úprava, podle které lze podání předložit k soudu elektronickými prostředky a elektronicky podepsané pouze v případě, že tento soud disponuje vhodným informačním systémem a podání je učiněno prostřednictvím tohoto systému, je v souladu s nařízením č. 910/2014.

C-336/23 HP – Hrvatska pošta (rozsudek desátého senátu ze dne 21. listopadu 2024, GA Pikamäe)

V rámci sporu o to, zda má Hrvatska pošta poskytnout požadované informace, vznikla otázka, zda žádost o přístup k dokumentům v držení subjektu veřejného sektoru spadá do působnosti směrnice 2019/1024 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru. Soudní dvůr konstatoval, že směrnice 2019/1024 sice počítá s existencí práva na přístup k dokumentům v držení subjektů veřejného sektoru v právu členských států nebo v unijním právu, avšak sama žádné podmínky přístupu k takovým dokumentům nestanovuje. Soudní dvůr tedy rozhodl, že žádost o přístup k takovým dokumentům do působnosti směrnice 2019/1024 nespadá.

13. Volný pohyb zboží

3 rozsudky (harmonizované požadavky na zboží atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-234/21 *Défense Active des Amateurs d'Armes a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 5. března 2024, GA Campos Sánchez-Bordona)

Určité typy palných zbraní, které byly v Belgii dříve volně v prodeji, později začaly podléhat povolení, aniž bylo stanoveno jakékoliv přechodné ustanovení ve vztahu k držení těchto zbraní osobami, které takové palné zbraně dříve zákonně nabyly. Těmto osobám přitom hrozí, že by mohly být trestně stíhány z důvodu držení uvedených zbraní, neboť stávající právní úprava umožňuje získat povolení pouze před nabytím zbraně. Byl tak namítán neodůvodněný zásah do práva na vlastnictví a spornou se stala platnost příslušného ustanovení směrnice 91/477 o kontrole nabývání a držení zbraní, ve znění směrnice 2017/853, které podle belgických orgánů umožnilo členským státům stanovit přechodná opatření jen pro určité typy zbraní, a pro jiné nikoli. Soudní dvůr nicméně dospěl k závěru, že platnost směrnice 91/477 ve znění směrnice 2017/853 není dotčena. Kategorie zbraní A.9, o kterou se v této věci jedná, se totiž překrývá s dalšími kategoriemi zbraní, u nichž směrnice přechodnou úpravu umožňuje. Příslušné ustanovení směrnice tak musí být vykládáno v tom smyslu, že opravňuje členské státy k tomu, aby stanovily přechodná opatření

pro palné zbraně spadající do kategorie A.9, které byly zákonně nabyty a registrovány před 13. červnem 2017.

C-283/23 *Marhon* (rozsudek šestého senátu ze dne 4. července 2024, GA Richard de la Tour)

Navrhovatelé byli shledáni vinnými z přepravy zboží po silnici bez platné licence, jelikož dle vnitrostátní úpravy licence k přepravě pozbývá platnosti, pokud celková hmotnost vozidla při naložení překračuje přípustnou hmotnost. V souvislosti s vyšetřováním se vyskytly nejasnosti ohledně toho, zda se požadavky obsažené ve směrnici 2014/31 o dodávání vah s neautomatickou činností na trh vztahují též na váhy, které jsou používány soudními či policejními orgány ke kontrole, zda nebyla překročena maximální přípustná hmotnost vozidla. Soudní dvůr rozhodl, že se tato směrnice a v ní obsažené požadavky na tyto váhy vztahují. Ostatně sama směrnice 2014/31 uvádí, že se vztahuje „na všechny váhy s neautomatickou činností“, pročez není relevantní, že v daném případě byla váha použita policejním orgánem při uplatňování vnitrostátního předpisu z trestněprávní oblasti.

14. Duševní vlastnictví

13 rozsudků (autorská práva, ochranné známky, léčivé přípravky atd.);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-606/21 *Doctipharma* (rozsudek druhého senátu ze dne 29. února 2024, GA Szpunar)

Společnost Doctipharma navrhla a provozuje internetové stránky, na nichž lze zakoupit léčivé přípravky nepodléhající lékařskému předpisu. V původním sporu přitom společnost čelí námitce, že se tímto způsobem v rozporu s vnitrostátním právem podílí na obchodu s léčivými přípravky, aniž by byla lékárníkem. Tuto argumentaci odmítá s tím, že její činnost spočívá v navrhování a technické údržbě sdíleného řešení pro lékárníky. Podstatou položených otázek je jak povaha činnosti společnosti Doctipharma, tak z toho vyplývající otázka možnosti omezení tohoto typu služby ze strany členského státu. Soudní dvůr nejprve konstatoval, že se jedná o službu informační společnosti ve smyslu notifikační směrnice 98/34, resp. směrnice 2015/1535. Pokud jde o konkrétní vnitrostátní omezení, připomněl, že čl. 85c směrnice 2001/83 o humánních léčivých přípravcích stanoví podmínky týkající se osob, léčivých přípravků a internetových stránek, kterým podléhá prodej léčivých přípravků na dálku, přičemž pravomoc určit fyzické a právnické osoby oprávněné nebo zmocněné k vydávání léčivých přípravků mají jen členské státy. Předkládajícímu

soudu tedy přísluší čistě na základě skutkového posouzení určit, zda společnost Doctipharma vystupující jako poskytovatel služby zprostředkování kontaktu mezi lékárníky a zákazníky musí být považována za osobu, která skutečně jen zprostředkovává kontakt, nebo za subjekt, který je sám poskytovatelem prodeje – za tímto účelem tedy musí určit osobu, která v rámci společnosti Doctipharma nebo lékárníků využívajících jí poskytované služby prodává léčivé přípravky. Pokud z takového posouzení vyplyne závěr, že společnost sama je poskytovatelem prodeje, jsou konkrétní dotčená vnitrostátní omezení v souladu s čl. 85c směrnice 2001/83.

15. Volný pohyb kapitálu

8 rozsudků (daňové a další překážky volného pohybu kapitálu, překážky podnikání atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-660/22 *Ente Cambiano società cooperativa per azioni* (rozsudek šestého senátu ze dne 22. února 2024, GA Collins)

Položené otázky se týkaly vnitrostátní právní úpravy, která podmiňuje možnost družstevních záložen, jejichž čisté jmění bylo k určitému datu vyšší než 200 milionů eur, namísto vstupu do družstevní bankovní skupiny vložit svou divizi bankovních činností do akciové společnosti výměnou za její akcie, uhrazením částky představující 20 % jejich čistého jmění k tomuto datu. Jako potenciální ustanovení unijního práva, se kterými měla být tato úprava v rozporu, byly uvedeny články 63, 101, 102, 120 a 173 SFEU, resp. též směrnice 2008/7 o nepřímých daních z kapitálových vkladů. Soudní dvůr však položené otázky odmítl jako nepřípustné, přičemž ve vztahu k čl. 101, 102, 120 a 173 SFEU byla důvodem nepřípustnosti absence uvedení důvodů, proč předkládající soud žádá o výklad těchto ustanovení. V případě čl. 63 SFEU pak Soudní dvůr uvedl, že se v daném případě jednalo o čistě vnitrostátní situace a předkládající soud neuvedl skutečnosti dokládající opak. Podobně i ve vztahu ke směrnici 2008/7 postrádal Soudní dvůr patřičné informace od předkládajícího soudu.

C-782/22 XX (rozsudek prvního senátu ze dne 7. listopadu 2024, GA Pikamäe)

Soudní dvůr rozhodl o neslučitelnosti nizozemské právní úpravy zdaňování dividend s čl. 63 odst. 1 SFEU. Konkrétně se jednalo o zdanění dividend vyplacených společnostmi-rezidentem společnosti-nerezidentovi, která do akcií prvně uvedené společnosti investovala za účelem pokrytí budoucích platebních závazků, daní ve výši 15 % jejich hrubé výše, zatímco dividendy vyplacené společnosti-rezidentovi podléhají srážkové dani z dividend, která může být v plné výši započtena proti korporační dani,

k níž je tato posledně uvedená společnost povinna, nebo vést k jejímu vrácení, v důsledku čehož je daňové zatížení těchto dividend nulové, protože jsou při výpočtu základu korporační daně zohledňovány náklady vzniklé zvýšením budoucích platebních závazků posledně uvedené společnosti.

C-295/23 *Halmer Rechtsanwaltsgesellschaft* (rozsudek velkého senátu ze dne 19. prosince 2024, GA Campos Sánchez-Bordona)

V rámci vnitrostátního sporu ohledně platnosti vyškrtnutí z advokátní komory společnosti, jejíž stanovy sice umožňovaly převod obchodních podílů na kapitálovou společnost nezapsanou do seznamu členů advokátní komory, avšak vedení společnosti bylo vyhrazeno pouze advokátům zapsaným do seznamu členů advokátní komory, vznikly otázky ohledně souladu dotčené vnitrostátní úpravy s čl. 63 SFEU, resp. se směrnicí 2006/123 o službách na vnitřním trhu. Soudní dvůr rozhodl, že vnitrostátní právní úprava, která pod sankcí vyškrtnutí dotčené advokátní společnosti ze seznamu členů advokátní komory zakazuje, aby byly obchodní podíly v této společnosti převedeny na ryze finančního investora, který nehodlá v rámci uvedené společnosti vykonávat profesní činnost uvedenou v této právní úpravě, není v rozporu s unijním právem.

16. Spotřebitelé

42 rozsudků (spotřebitelský úvěr, nepřiměřené podmínky ve spotřebitelských smlouvách, zneužívající ujednání, nároky související se zrušením zájezdů, nekalé praktiky atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-755/22 *Nárokuj* (rozsudek třetího senátu ze dne 11. ledna 2024, GA Richard de la Tour)

Spotřebitel uzavřel se žalovanou společností smlouvu o spotřebitelském úvěru a následně úvěr i s příslušenstvím splatil. Vyvstala otázka, zda lze sankcionovat poskytovatele úvěru za nesplnění povinnosti prověřit před poskytnutím úvěru úvěruschopnost spotřebitele i v této situaci, tj. pokud ze strany spotřebitele došlo k úplnému splacení úvěru a proti smlouvě v průběhu svého splacení nic nenamítal. Soudní dvůr dospěl k závěru, že směrnice 2008/48 o smlouvách o spotřebitelském úvěru nebrání tomu, aby byl věřitel v případě, že nesplnil povinnost posoudit úvěruschopnost spotřebitele, sankcionován neplatností smlouvy a zánikem nároku na úroky, i když tato smlouva byla stranami v plném rozsahu splněna a spotřebitel v důsledku nesplnění výše uvedené povinnosti neutrpěl škodlivé následky.

C-299/22 Tez Tour (rozsudek druhého senátu ze dne 29. února 2024, GA Medina)

Spotřebitel ukončil smlouvu o zájezdu kvůli omezením spojeným s pandemií COVID-19. V následném sporu vyvstaly otázky ohledně výkladu směrnice 2015/2302 o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách, zejména ohledně „mimořádných a nevyhnutelných okolností“ a podmínek, za nichž má spotřebitel právo na bezplatné ukončení smlouvy. Soudní dvůr dospěl k následujícím závěrům. Konstatování „nevyhnutelných a mimořádných okolností“ nelze podmiňovat oficiálním doporučením příslušných orgánů necestovat do oblasti nebo oficiálním rozhodnutím, které oblast označuje za rizikovou. Pojem „nevyhnutelné a mimořádné okolnosti, které mají výrazný dopad na poskytování souborných služeb nebo na přepravu cestujících do destinace“ zahrnuje nejen okolnosti, které znemožňují poskytnutí služeb, ale i okolnosti, které vedou k tomu, že k poskytnutí služeb nemůže dojít bez rizika pro zdraví a bezpečnost cestujících, případně s přihlédnutím k osobním faktorům týkajícím se jejich individuální situace. Cestující se nemůže dovolávat situace, která mu již byla ke dni uzavření smlouvy známa nebo kterou mohl předvídat. Není však dotčena možnost, že situace doznala po uzavření smlouvy citelných změn, a mohla proto vyústit v novou situaci, která může naplňovat „nevyhnutelné a mimořádné okolnosti“. Pro určení, zda nevyhnutelné a mimořádné okolnosti mají „výrazný dopad na poskytování souborných služeb nebo na přepravu osob do destinace“, lze rovněž zohlednit dopad těchto okolností v místě odjezdu, jakož i v různých místech souvisejících se zahájením dotyčného zájezdu a návratem z něj.

C-584/22 Kiwi Tours (rozsudek druhého senátu ze dne 29. února 2024, GA Medina)

Cestující z důvodu rizika spojeného s šířením nákazy COVID-19 odstoupil od smlouvy o souborných službách pro cesty, kterou uzavřel se společností Kiwi Tours, a domáhal se vrácení veškerých plateb, včetně vrácení storno poplatku. Vyvstala otázka, zda mimořádné a nevyhnutelné okolnosti ve smyslu čl. 12 odst. 2 směrnice 2015/2302 o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách musí existovat k datu ukončení smlouvy, nebo zda mohou nastat až po ukončení smlouvy, avšak před plánovaným začátkem cesty, aby měl cestující právo ukončit smlouvu bez storno poplatku. Soudní dvůr shledal, že pro určení, zda nastaly „nevyhnutelné a mimořádné okolnosti“, které „mají výrazný dopad na poskytování souborných služeb nebo na přepravu osob do destinace“, je třeba zohlednit pouze situaci, která panovala v okamžiku, kdy cestující ukončil svou cestovní smlouvu.

C-582/21 Profi Credit Polska (rozsudek velkého senátu ze dne 9. dubna 2024, GA Emiliou)

V návaznosti na spor mezi spotřebitelem a společností ve věci smlouvy o spotřebitelském úvěru Soudní dvůr dospěl k těmto závěrům. Pokud mimořádný opravný prostředek zavedený vnitrostátním procesním ustanovením umožňuje jednotlivci podat návrh na obnovu řízení – které skončilo pravomocným rozsudkem – z důvodu pozdějšího nálezu Ústavního soudu, kterým je za neslučitelné s Ústavou nebo jinou normou vyšší právní síly prohlášeno ustanovení vnitrostátního práva, na jehož základě byl tento rozsudek vydán, nebo určitý výklad takového ustanovení, čl. 4 odst. 3 SEU a zásada rovnocennosti nevyžadují, aby bylo možné návrh na obnovu řízení podat i z důvodu vydání rozhodnutí Soudního dvora o předběžné otázce, pokud konkrétní důsledky nálezu Ústavního soudu dotýkající se tohoto ustanovení vnitrostátního práva nebo jeho výkladu vyplývají přímo z tohoto nálezu. Na základě zásady eurokonformního výkladu vnitrostátního práva přísluší vnitrostátnímu soudu posoudit, zda vnitrostátní ustanovení zavádějící mimořádný opravný prostředek umožňující účastníku, kterému byla z důvodu porušení práva odňata možnost jednat před soudem, podat návrh na obnovu řízení může být vykládáno široce tak, aby byla do působnosti tohoto ustanovení zahrnuta situace, kdy soud, který pravomocným rozsudkem pro zmeškání vyhověl žalobě prodávajícího či poskytovatele v rozporu se směrnicí 93/13 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách, z úřední povinnosti nezkoumal, zda smlouva neobsahuje zneužívající ujednání, a stav, ve kterém se ukazuje, že procesní podmínky pro výkon práva tohoto spotřebitele podat odvolání proti tomuto rozsudku pro zmeškání jsou takové, že mohou vyvolat riziko, že se spotřebitel tohoto práva vzdá, a že tak neumožňují zajistit dodržování práv, která spotřebiteli přiznává tato směrnice. Pokud je takový extenzivní výklad nemyslitelný z důvodu mezí obecných právních zásad a nemožnosti výkladu *contra legem*, pak zásada efektivity vyžaduje, aby dodržování těchto práv bylo zajištěno v rámci řízení o výkonu tohoto rozsudku pro zmeškání nebo v rámci samostatného následného řízení.

C-330/23 Aldi Süd (rozsudek osmého senátu ze dne 26. září 2024, GA Medina)

Jednalo se o výklad směrnice 98/6 o ochraně spotřebitelů při označování cen výrobků nabízených spotřebiteli. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 6a směrnice 98/6 vyžaduje, aby sleva z ceny zboží, která je oznamována obchodníkem v procentní výši nebo ve formě reklamního sdělení, které má zdůraznit výhodnost cenové nabídky, byla určena na základě „předchozí ceny“ ve smyslu odst. 2, tedy nejnižší ceny za posledních třicet dnů.

C-546/22 *Schauinsland-Reisen* (rozsudek sedmého senátu ze dne 4. října 2024, GA Medina)

Cestující uzavřel smlouvu o poskytnutí souborných služeb pro cestu na Maledivy od 26. prosince 2020 do 2. ledna 2021. Rakouské MZV vydalo kvůli pandemii COVID-19 cestovní varování nejvyššího stupně, pořadatel smlouvu ukončil a vrátil zálohu. Cestující se domáhal náhrady škody způsobené ztrátou potěšení z dovolené, ušlého zisku způsobeného uzavřením lékařské praxe z důvodu plánované cesty a „paušální náhrady výdajů“. Vyvstala otázka výkladu směrnice 2015/2302 o souborných cestovních službách, konkrétně zda za účelem prokázání, že „nevyhnutelné a mimořádné okolnosti“ brání v plnění smlouvy, postačuje, aby se pořadatel odvolal na vydání oficiálního doporučení příslušných orgánů. Soudní dvůr konstatoval, že za účelem prokázání, že nevyhnutelné a mimořádné okolnosti brání v plnění smlouvy o souborných službách pro cesty ve smyslu tohoto ustanovení, se může pořadatel odvolat na vydání oficiálního doporučení příslušných orgánů, aby cestující necestovali do dotčené oblasti, a to i když cestující prohlásil, že si i přesto přeje cestu uskutečnit, a pro tohoto pořadatele by nebylo objektivně nemožné tuto cestovní smlouvu splnit. Takové doporučení nemůže nicméně v tomto ohledu představovat nevyvratitelný důkaz.

C-76/22 *Santander Bank Polska* (rozsudek třetího senátu ze dne 17. října 2024, GA Campos Sánchez-Bordona)

V původním sporu spotřebitel předčasně splatil hypoteční úvěr. Vyvstala otázka, zda podle směrnice 2014/17 o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení se nárok spotřebitele na snížení celkových nákladů úvěru v případě předčasného splacení vztahuje rovněž na poplatek za poskytnutí dotčeného úvěru. Soudní dvůr dospěl k závěru, že v případě, že věřitel neposkytne informace umožňující vnitrostátnímu soudu ověřit, zda poplatek vybíraný při uzavření smlouvy o hypotečním úvěru spadá do kategorie poplatků, které jsou nezávislé na době trvání této smlouvy, musí mít uvedený soud za to, že se na takový poplatek vztahuje nárok na snížení celkových nákladů úvěru uvedený v tomto ustanovení. Z uvedeného ustanovení nevyplývá žádná konkrétní metoda výpočtu umožňující určit rozsah snížení celkových nákladů úvěru.

C-409/23 *Riverty* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 17. října 2024, GA Richard de la Tour)

Jednalo se o výklad směrnice 2008/48 o smlouvách o spotřebitelském úvěru ve vztahu k situaci, kdy spotřebitelka zakoupila několik produktů v online obchodě a využila platební metodu „Kup teď, zaplať později“. Dostala se s platbou do prodlení a bylo

třeba určit, které náklady spojené s předmětnou platební metodou spadaly do působnosti této směrnice, resp. zda tato platební metoda spadá pod výjimku z působnosti směrnice ve smyslu jejího čl. 2 odst. 2 písm. f). Soudní dvůr dospěl k závěru, že s výhradou případů, kdy věřitel již v okamžiku uzavření úvěrové smlouvy předjímá, že spotřebitel nesplní platební povinnost, s cílem získat hospodářskou výhodu, úroky z prodlení a mimosoudní náklady na vymáhání, které má spotřebitel uhradit v případě opoždění nebo neplnění platební povinnosti, která mu přísluší na základě úvěrové smlouvy, nespádají pod pojmy „úroky“ a „jiné poplatky“ ve smyslu tohoto ustanovení, a to v zásadě bez ohledu na skutečnost, zda tyto úroky a jiné poplatky mají zákonný, anebo smluvní původ, jakož i na skutečnost, že uvedené úroky a jiné poplatky smluvního původu jsou případně vyšší než ty, které by byly dlužné ze zákona.

C-339/23 *Horyzont* (rozsudek desátého senátu ze dne 24. října 2024, GA Medina)

Předkládající soud řešil otázku, zda sankce uložené za porušení povinností věřitele posoudit úvěruschopnost spotřebitele podle směrnice 2008/48 o smlouvách o spotřebitelském úvěru musí stanovit stejné právní následky jako sankce uložené za porušení jiných povinností, zejména informační povinnosti, nebo zda mohou být stanoveny za porušení různých povinností různé sankce. Soudní dvůr konstatoval, že směrnice nebrání tomu, aby se sankce uložená v případě porušení povinnosti posoudit úvěruschopnost spotřebitele lišila od sankce stanovené v případě porušení jiných rovnocenných povinností, zejména povinnosti uvedené v čl. 10 odst. 2 této směrnice týkající se informací, které mají být uvedeny ve smlouvách o spotřebitelském úvěru.

C-347/23 *Zabitoń* (rozsudek desátého senátu ze dne 24. října 2024, GA Collins)

Jednalo se o výklad pojmu spotřebitel ve smyslu směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách. Soudní dvůr zde dospěl k závěru, že fyzická osoba, která uzavře smlouvu o hypotečním úvěru k financování koupe jediné nemovitosti určené k bydlení za účelem jejího pronájmu za úplatu, spadá pod pojem „spotřebitel“, pokud jedná za účelem, který nespádá do rámce její obchodní nebo výrobní činnosti nebo povolání. Pouhá skutečnost, že tato fyzická osoba usiluje obhospodařováním této nemovitosti o dosažení příjmů, nemůže sama o sobě vést k vyloučení z pojmu „spotřebitel“.

C-178/23 *ERB New Europe Funding II* (rozsudek osmého senátu ze dne 7. listopadu 2024, GA Kokott)

Jednalo se o otázku, zda na základě směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách může být odmítnuto uplatnění zásady překážky věci pravomocně rozsouzené, když spotřebitel nevyužil z důvodu omezených znalostí opravný prostředek. Soudní dvůr shledal, že čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13 ve spojení s dvacátým čtvrtým bodem jejího odůvodnění, zásadou efektivit a čl. 47 Listiny neukládá zkoumat případnou zneužívající povahu smluvního ujednání, pokud tato ujednání již byla zkoumána jiným vnitrostátním soudem, jehož rozhodnutí zakládá překážku věci rozsouzené, a to i tehdy, pokud před tímto prvním soudem spotřebitel nebyl zastoupen advokátem, neúčastnil se jednání a nevyužil možnosti podání opravného prostředku, za předpokladu, že toto rozhodnutí bylo spotřebiteli řádně doručeno s uvedením možných opravných prostředků a neexistují jiné zvláštní důvody související s průběhem daného řízení, jako je například neexistence odůvodnění uvedeného rozhodnutí, které by mohly spotřebiteli bránit v účinném výkonu jeho procesních práv nebo jej od tohoto výkonu odrazovat.

17. Volný pohyb osob

43 rozsudků (mezinárodní ochrana, práva plynoucí z unijního občanství, navracení státních příslušníků třetích zemí, odvozené právo pobytu na základě čl. 20 SFEU atd.); Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-621/21 *Intervyuirasht organ na DAB pri MS* (rozsudek velkého senátu ze dne 16. ledna 2024, GA Richard de la Tour)

Žadatelka o mezinárodní ochranu je rozvedená turecká státní příslušnice. Svou žádost odůvodňuje tím, že je pronásledována pro příslušnost k určité sociální skupině, neboť jí hrozí, že se jakožto žena, která byla obětí domácího násilí, stane obětí vraždy ze cti. Tvrdí také, že Turecko ji před jejími pronásledovateli, tedy jejím bývalým manželem a jeho rodinou, není schopno ochránit. Soudní dvůr rozhodl, že na ženy jako celek lze nahlížet jakožto na příslušnice určité sociální skupiny ve smyslu kvalifikační směrnice 2011/95. To platí zejména v případě, kdy jsou v zemi původu z důvodu svého pohlaví vystaveny fyzickému nebo psychickému násilí, včetně sexuálního a domácího násilí. Důvodem je přitom nejen samotná kvalifikační směrnice 2011/95, ale také Istanbulská úmluva, která zavazuje Unii jako takovou. Nejsou-li splněny podmínky pro přiznání postavení uprchlíka, může být ženám udělena doplňková ochrana, zejména hrozí-li jim v případě návratu do země původu reálné nebezpečí, že budou usmrceny nebo vystaveny násilí ze strany jejich rodinného příslušníka nebo příslušníka jejich

komunity z důvodu údajného porušení kulturních, náboženských nebo tradičních norem.

C-560/20 *Landeshauptmann von Wien* (rozsudek velkého senátu ze dne 30. ledna 2024, GA Collins)

Nezletilému syrskému státnímu příslušníkovi bylo v Rakousku přiznáno postavení uprchlíka. V návaznosti na to podali jeho rodiče a zletilá sestra žádosti o sloučení rodiny, které však byly zamítnuty s odůvodněním, že nezletilý uprchlík v mezičase nabyl zletilosti. Podle Soudního dvora dosažení zletilosti nezbavuje uprchlíka bez doprovodu práva na sloučení rodiny, neboť toto právo nemůže záviset na rychlosti vyřízení žádostí. Zároveň v tomto výjimečném případě, kdy zletilá dcera je z důvodu mozkové obrny zcela závislá na svých rodičích, by nepřiznání jejího práva na sloučení *de facto* znamenalo zbavení práva syna na sloučení s rodiči. To by bylo neslučitelné s bezpodmínečnou povahou tohoto práva a ohrozilo by jeho užitečný účinek v rozporu jak se směrnicí 2003/86 o právu na sloučení rodiny, tak s požadavky Listiny. Po nezletilém uprchlíkovi ani po jeho rodičích zároveň nelze požadovat, aby měli pro sebe a sestru ubytování, zdravotní pojištění, jakož i dostatečné příjmy pro obživu, neboť je prakticky nemožné, aby tyto podmínky splňoval nezletilý uprchlík, a rodiče tohoto uprchlíka je patrně také nebudou moci splnit dříve, než se přestěhují ke svému dítěti.

C-216/22 *Bundesrepublik Deutschland* (rozsudek velkého senátu ze dne 8. února 2024, GA Emiliou)

Syrskému státnímu příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana z důvodů obav, že bude znovu povolán k výkonu vojenské služby nebo zatčen za to, že k jejímu výkonu nenastoupil. Později podal dotyčný následnou žádost a usiloval o přiznání postavení uprchlíka, neboť byl vynesena rozsudek ve věci C-238/19 *Bundesamt für Migration und Flüchtlinge*, který představuje „změnu právního stavu“, protože zastává pro žadatele příznivější výklad důvodu jeho žádosti o mezinárodní ochranu než vnitrostátní judikatura. Soudní dvůr rozhodl, že každý jeho rozsudek představuje novou skutečnost ve smyslu procedurální směrnice 2013/32, a to bez ohledu na datum jeho vydání, pokud významně zvyšuje pravděpodobnost uznání žadatele za osobu požívající mezinárodní ochrany. Zároveň rozhodl, že uvedená směrnice nevyžaduje, aby členské státy oprávnily své soudy k tomu, aby v případě, že zruší rozhodnutí o zamítnutí následné žádosti pro nepřípustnost, samy o této žádosti rozhodly a nemusely ji vracet k posouzení rozhodujícímu orgánu, a to za podmínky, že tyto soudy dodrží záruky obsažené v ustanoveních kapitoly II této směrnice.

C-222/22 Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (rozsudek třetího senátu ze dne 29. února 2024, GA Richard de la Tour)

Íránský státní příslušník podal následnou žádost o mezinárodní ochranu, kterou odůvodnil tím, že se po nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí jeho předchozí žádosti stal křesťanem. Příslušný rakouský orgán sám uznal, že žadatelovo konvertování je hodnověrné, nicméně jeho žádost o postavení uprchlíka zamítl s odůvodněním, že nebezpečí pronásledování vzniklo až v Rakousku a žadatel toto nebezpečí sám vyvolal. Zároveň byla žadateli přiznána doplňková ochrana. Soudní dvůr se tak zabýval vznikem potřeby přiznání postavení uprchlíka „na místě“ a rozhodl, že přiznání postavení uprchlíka nelze podmiňovat skutečností, že důvod pronásledování dotčené osoby existoval ještě před tím, než tato osoba opustila svou zemi původu.

C-392/22 Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 29. února 2024, GA Richard de la Tour)

Žádost o mezinárodní ochranu státního příslušníka třetí země podaná v Nizozemsku nebyla posouzena s odůvodněním, že k posouzení je podle nařízení Dublin III příslušné Polsko. Žadatel namítal, že Polsko zajišťuje státní příslušníky třetích zemí na hraničních přechodech a používá tzv. *pushbacks* a že on sám byl v minulosti vytlačen z území Unie do Běloruska. Soudní dvůr rozhodl, že i když členský stát příslušný k posouzení žádosti se státními příslušníky třetích zemí takto zachází, nebrání to samo o sobě přemístění dotčeného žadatele do tohoto členského státu. Pokud ovšem existují důvody domnívat se, že by po přemístění byl konkrétní žadatel vystaven praxi, která by představovala zacházení zakázané podle čl. 4 Listiny, je přemístění vyloučeno. Před přemístěním musí přemísťující členský stát zohlednit všechny informace, které byly žadatelem poskytnuty, a musí se žadatelem spolupracovat při zjišťování skutečností tak, že posoudí existenci rizik na základě objektivních, spolehlivých, přesných a řádně aktualizovaných informací a s ohledem na standard ochrany základních práv zaručený unijním právem a případně z vlastního podnětu zohlední relevantní informace týkající se možných systémových nedostatků azylového řízení a podmínek přijímání žadatelů v příslušném členském státě, které nemůže ponechat bez povšimnutí. Tento členský stát se zároveň může pokusit od příslušného členského státu získat individuální záruky. Pokud jsou tyto záruky poskytnuty a jsou věrohodné a dostatečné pro vyloučení jakéhokoli rizika nelidského či ponižujícího zacházení, lze přemístění provést.

C-420/22 a C-528/22 NW (rozsudek prvního senátu ze dne 25. dubna 2024, GA Richard de la Tour)

V původních řízeních šlo o odnětí povolení k trvalému pobytu státním příslušníkům třetí země z důvodu, že představují hrozbu pro národní bezpečnost Maďarska. Odůvodnění tohoto zásahu nebylo dotčeným osobám známo, protože maďarské orgány tyto informace označily za utajované. Protože měly dotčené osoby v Maďarsku rodinné příslušníky, staly se spornými otázky týkající se odvozeného práva k pobytu na základě čl. 20 SFEU. Soudní dvůr rozhodl, že orgány členského státu nesmí odejmout nebo odmítnout vydat povolení k pobytu rodinnému příslušníku občanů Unie, kteří nikdy nevyužili práva volného pohybu, aniž by tyto orgány předtím zkoumaly, zda mezi dotčenými osobami existuje vztah závislosti, který by unijní občany nutil opustit území Unie jako celek za účelem doprovodu tohoto rodinného příslušníka. Kromě toho unijní právo brání vnitrostátní právní úpravě, která z důvodu národní bezpečnosti ukládá vnitrostátním orgánům povinnost odejmout nebo odmítnout vydat povolení k pobytu státnímu příslušníkovi třetí země, který může požívat odvozeného práva pobytu na základě čl. 20 SFEU, pouze na základě neodůvodněného stanoviska přijatého specializovaným bezpečnostním orgánem, bez důkladného posouzení všech jednotlivých okolností a přiměřenosti tohoto rozhodnutí o odnětí nebo odepření. Unijní právo také brání tomu, aby dotčený státní příslušník třetí země či jeho zástupce měli přístup k informacím, na základě kterých bylo rozhodnuto, pouze pokud za tímto účelem obdrží speciální povolení. Zároveň podle Soudního dvora unijní právo nevyžaduje, aby měl vnitrostátní soud, který přezkoumává legalitu rozhodnutí týkajícího se pobytu podle čl. 20 SFEU a vycházejícího z utajovaných informací, pravomoc ověřit oprávněnost utajení těchto informací, jakož i dotyčné osobě povolit přístup ke všem uvedeným informacím, pokud má za to, že toto utajení je neoprávněné, nebo k podstatě těchto informací, pokud má za to, že uvedené utajení je oprávněné. Naproti tomu tento soud musí za účelem zajištění dodržování práva této osoby na obhajobu vyvodit důsledky z případného rozhodnutí příslušných orgánů nesdělít všechny důvody tohoto rozhodnutí a s nimi související důkazy, nebo jejich část.

C-684/22 až C-686/22 *Stadt Duisburg* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 25. dubna 2024, GA Szpunar)

Sporným se stalo, zda je s unijním právem v souladu německá vnitrostátní právní úprava, podle které dochází k automatickému pozbytí německé státní příslušnosti, pokud německý občan po 1. lednu 2000 nabyl občanství třetího státu. Ve věcech v původním řízení jde o původně turecké státní příslušníky, kteří nabyli německou státní příslušnost, čímž pozbyli turecké občanství, které nicméně poté dobrovolně

na základě svých žádostí opět nabyli. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 20 SFEU takové vnitrostátní právní úpravě nebrání, a to i za předpokladu, že to vede u osob, které nemají státní příslušnost jiného členského státu, ke ztrátě občanství Unie s výjimkou případů, kdy si tyto osoby zajistí speciální povolení od vnitrostátních orgánů k zachování své státní příslušnosti. Slučitelnost s unijním právem je nicméně podmíněna tím, že tyto osoby měly v přiměřené lhůtě účinný přístup k řízení o zachování státní příslušnosti a byly o tomto řízení řádně informovány, a dále tím, že uvedené řízení zahrnuje posouzení přiměřenosti důsledků, které obnáší pozbytí státní příslušnosti, z hlediska unijního práva. Pokud tomu tak není, musí být tyto orgány, jakož i soudy, jimž bude případně věc předložena, schopny provést takové posouzení incidenčně v rámci žádostí dotyčných osob o vydání cestovního dokladu nebo jakéhokoli jiného dokladu osvědčujícího jejich státní příslušnost, nebo případně v rámci řízení o určení pozbytí státní příslušnosti, přičemž uvedené orgány a soudy musí mít možnost navrátit tuto státní příslušnost *ex tunc*.

C-646/21 *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (rozsudek velkého senátu ze dne 11. června 2024, GA Collins)

Nezletilé žalobkyně opustily Irák a podaly v Nizozemsku žádosti o mezinárodní ochranu, které byly zamítnuty. Poté podaly následné žádosti, které žalovaný zamítl jako zjevně neopodstatněné. Žalobkyně v rámci řízení před předkládajícím soudem tvrdí, že z důvodu svého dlouhodobého pobytu v Nizozemsku (téměř 6 let) přijaly „západní způsob života“, především se ztotožnily se základní hodnotou rovnosti žen a mužů. Podle Soudního dvora mohou být ženy, včetně nezletilých, které sdílejí jako společný charakteristický rys popsání přesvědčení, v závislosti na podmínkách panujících v zemi původu považovány za příslušnice „určité společenské vrstvy“ ve smyslu kvalifikační směrnice 2011/95, což může vést k přiznání postavení uprchlíka. Předkládající soud má zejména ověřit, zda se žadatelky skutečně ztotožňují se základní hodnotou rovnosti žen a mužů tím, že se ji snaží využívat v každodenním životě, takže tato hodnota představuje nedílnou součást jejich identity, a zda by z tohoto důvodu byly okolní společnosti v zemi původu vnímány jako odlišné. Soudní dvůr přitom zdůraznil, že pokud je popsání ztotožnění se s hodnotami prokázáno, nemůže být v žádném případě postaveno na roveň zneužívajícím postupům a účelovému využití řízení. Kromě toho Soudní dvůr rozhodl, že unijní právo brání tomu, aby příslušný vnitrostátní orgán rozhodl o žádosti o mezinárodní ochranu podané nezletilou osobou, aniž by konkrétně určil v rámci individuálního posouzení nejlepší zájem této osoby.

C-563/22 *Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 13. června 2024, GA Emiliou)

Osoba bez státní příslušnosti pocházející z Palestiny registrovaná u agentury UNRWA žádala neúspěšně společně se svou dcerou o mezinárodní ochranu v Bulharsku. Soudní dvůr rozhodl, že na ochranu, kterou poskytuje UNRWA žadateli o mezinárodní ochranu, musí být nahlíženo tak, že není dále udělována, pokud tento orgán není z jakéhokoli důvodu schopen zajistit dotčené osobě bez státní příslušnosti (případně též vzhledem k její zranitelnosti) důstojné životní podmínky. Na podporu nebo ochranu agentury UNRWA je zejména třeba nahlížet tak, že není žadateli nadále poskytována, pokud tento orgán z jakéhokoli důvodu již nemůže žádné osobě bez státní příslušnosti palestinského původu, která pobývá v jednom ze sektorů oblasti působení tohoto orgánu, kde měl tento žadatel dosavadní pobyt, zajistit důstojné životní podmínky nebo podmínky minimální bezpečnosti. Otázka, zda je třeba na ochranu nebo podporu od agentury UNRWA nahlížet tak, že není nadále poskytována, musí být posuzována v okamžiku, kdy uvedená osoba bez státní příslušnosti opustila oblast působení agentury UNRWA, v níž měla dosavadní pobyt, nebo v okamžiku, kdy příslušné správní orgány rozhodují o její žádosti o mezinárodní ochranu, nebo také v okamžiku, kdy příslušný soud rozhoduje o opravném prostředku proti rozhodnutí, kterým byla tato žádost zamítnuta. Orgán rozhodující o opodstatněnosti následné žádosti o mezinárodní ochranu je povinen posoudit skutkové okolnosti uplatněné na podporu této žádosti, a to i v případě, že tyto okolnosti již byly posouzeny orgánem, který pravomocně zamítl první žádost o mezinárodní ochranu.

C-352/22 *Generalstaatsanwaltschaft Hamm* (rozsudek velkého senátu ze dne 18. června 2024, GA Richard de la Tour)

Tureckému státnímu příslušníkovi bylo v roce 2010 v Itálii přiznáno postavení uprchlíka, protože mu hrozilo, že bude tureckými orgány pronásledován kvůli podpoře PKK (Strana pracujících Kurdistánu). V roce 2019, kdy dotyčný pobýval v Německu, musely německé orgány rozhodnout, jak naložit se zatýkacím rozkazem, který na něj byl vydán tureckým soudem, a s navazujícím pátráním Interpolu, jehož účelem bylo zadržení a vydání k trestnímu stíhání do Turecka. Soudní dvůr rozhodl, že dožádaný členský stát (v tomto případě Německo) nemůže vydání státního příslušníka třetí země povolit, aniž by zahájil výměnu informací s orgánem, který dožádané osobě přiznal postavení uprchlíka, a především bez toho, aby příslušný orgán uvedené postavení odňal.

C-753/22 *Bundesrepublik Deutschland* (rozsudek velkého senátu ze dne 18. června 2024, GA Medina)

Syrská státní příslušnice, která získala postavení uprchlíka v Řecku, podala žádost o mezinárodní ochranu v Německu. Sporným se stalo, zda unijní právo ukládá členskému státu povinnost přiznat státnímu příslušníkovi třetí země stejnou formu mezinárodní ochrany, kterou již této osobě přiznal jiný členský stát, do kterého však nemůže být dotčená osoba zpět přemístěna z důvodu rizika porušení čl. 4 Listiny. Soudní dvůr konstatoval, že žádné ustanovení unijního práva neukládá členským státům, aby automaticky uznávaly rozhodnutí o přiznání postavení uprchlíka přijatá jiným členským státem. Podle Soudního dvora musí příslušný orgán provést nové individuální, úplné a aktualizované posouzení žádosti v rámci nového řízení o mezinárodní ochraně. V rámci tohoto posouzení musí tento orgán plně přihlédnout k rozhodnutí členského státu, který dotčené osobě již mezinárodní ochranu přiznal a ke skutečnostem, o něž se toto rozhodnutí opírá. Za tímto účelem musí členský stát rozhodující o nové žádosti s ohledem na zásadu loajální spolupráce zahájit výměnu informací s příslušným orgánem členského státu, který již dříve rozhodl o udělení mezinárodní ochrany.

C-14/23 *Perle* (rozsudek pátého senátu ze dne 29. července 2024, GA Richard de la Tour)

V rámci sporu o to, zda vnitrostátní orgán mohl odmítnout žádost o studijní vízum, bylo nutno vyložit čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice 2016/801 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair. Toto ustanovení umožňuje zamítnutí žádosti, pokud členský stát má důkazy nebo závažné a objektivní důvody k tomu se domnívat, že státní příslušník třetí země by v zemi pobýval za jiným účelem, než kterého se týká jeho žádost. Soudní dvůr rozhodl, že členský stát, přestože dotčené ustanovení neprovedl, může takovou žádost zamítnout, a to na základě obecné zásady unijního práva zakazující zneužívání z důvodu, že státní příslušník třetí země tuto žádost podal, aniž měl skutečně v úmyslu studovat na území tohoto členského státu. Dále Soudní dvůr rozhodl, že opravným prostředkem proti rozhodnutí o zamítnutí takové žádosti může být žaloba na neplatnost a že příslušný soud nemusí mít pravomoc případně nahradit posouzení příslušných orgánů svým posouzením nebo přijmout nové rozhodnutí. To však platí pouze tehdy, pokud podmínky pro podání takového opravného prostředku a případný následný rozsudek umožňují v krátké lhůtě přijmout nové rozhodnutí, které bude v souladu s posouzením ve zrušujícím rozsudku, tak, aby státní příslušník

třetí země, který jedná s náležitou péčí, mohl využít plné účinnosti práv, která pro něj vyplývají ze směrnice 2016/801.

C-352/23 *Changu* (rozsudek devátého senátu ze dne 12. září 2024, GA Richard de la Tour)

Proti státnímu příslušníkovi třetí země, který podal postupně od roku 1996 řadu neúspěšných žádostí o mezinárodní ochranu v Bulharsku, bylo vydáno několik rozhodnutí o navrácení, žádné z nich však nebylo vykonáno. Dotčený státní příslušník třetí země poté tvrdil, že dlouhotrvající cesta by mohla ohrozit jeho život a požadoval udělení vnitrostátního humanitárního statusu. Podle Soudního dvora musí členský stát, který není schopen vyhostit státního příslušníka třetí země ve lhůtách stanovených návratovou směrnicí 2008/115, tomuto státnímu příslušníkovi vydat písemné potvrzení o tom, že i když je jeho pobyt neoprávněný, rozhodnutí o navrácení, které se jej týká, nebude dočasně vykonáno. Členský stát může přiznat státnímu příslušníkovi třetí země právo pobytu z důvodů (například humanitárních), které nemají žádnou souvislost s obecnou systematikou a cíli kvalifikační směrnice 2011/95, avšak toto právo pobytu se musí jasně lišit od mezinárodní ochrany poskytované na základě této směrnice. Humanitární důvody každopádně nezakládají povinnost členského státu přiznat právo pobytu neoprávněně pobývajícím státnímu příslušníkovi třetí země, a to bez ohledu na délku pobytu tohoto státního příslušníka na území daného státu. Dokud však nedošlo k vyhoštění, může se tento státní příslušník dovolávat práv, která jsou mu zaručena jak Listinou, tak návratovou směrnicí 2008/115. Pokud má uvedený státní příslušník rovněž postavení žadatele o mezinárodní ochranu, který je oprávněn setrvat na území tohoto členského státu, může se též dovolávat práv zakotvených v přijímací směrnici 2013/33.

C-406/22 *Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky* (rozsudek velkého senátu ze dne 4. října 2024, GA Emiliou)

České vnitrostátní právo označovalo Moldavsko s výjimkou Podněstří za bezpečnou zemi původu. Když se moldavskému žadateli o mezinárodní ochranu nepodařilo prokázat, že pro něj Moldavsko není bezpečné, a jeho žádost byla označena za zjevně nedůvodnou, staly se spornými pravidla pro označení země za bezpečnou zemi původu. Soudní dvůr rozhodl, že unijní právo v současnosti neumožňuje označit za bezpečnou zemi původu pouze část území určité země. Kritéria pro označení země za bezpečnou zemi původu musí být totiž splněna na celém jejím území. Odstoupení třetí země od závazků plynoucích z EÚLP podle Soudního dvora nicméně *a priori* nevylučuje, aby tato země mohla být označena za bezpečnou. Soudní dvůr také konstatoval, že vnitrostátní soud, který přezkoumává legalitu rozhodnutí o neudělení

mezinárodní ochrany, musí při svém rozhodování přihlédnout k případnému porušení pravidel týkajících se označování třetích zemí za bezpečné země původu.

C-608/22 a C-609/22 *Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl a další* (rozsudek třetího senátu ze dne 4. října 2024, GA Richard de la Tour)

Žádosti o postavení uprchlíka státních příslušnic Afghánistánu byly zamítnuty, oběma ovšem byla udělena doplňková ochrana s odůvodněním, že by po případném návratu do své země původu čelily ekonomickým a sociálním obtížím. Proti těmto rozhodnutím byly podány žaloby, ve kterých dotyčné tvrdí, že si osvojily západní hodnoty a že situace v Afghánistánu se po převzetí moci Tálibánem v roce 2021 natolik změnila, že ženy jsou od té doby vystavovány rozsáhlému pronásledování. Soudní dvůr se tak zabýval pojmem „pronásledování“ ve smyslu kvalifikační směrnice 2011/95. Pod tento pojem podle Soudního dvora mimo jiné spadá souběh diskriminačních opatření vůči ženám přijatých nebo tolerovaných původcem pronásledování, která spočívají zejména ve zbavení jakékoli právní ochrany těchto žen před násilím na základě pohlaví, domácím násilím a nucenými sňatky, v jejich povinnosti zahalování celého těla a obličeje, v omezování jejich přístupu ke zdravotní péči a svobody pohybu, v zákazu výkonu výdělečné činnosti nebo omezení jejího výkonu, v zákazu přístupu těchto žen ke vzdělání a provozování sportu a v jejich vyloučení z politického života, pokud tato opatření svým kumulativním účinkem narušují dodržování lidské důstojnosti zaručené čl. 1 Listiny. Uvedená směrnice příslušnému vnitrostátnímu orgánu neukládá, aby za účelem určení, zda daná hrozící opatření představují pronásledování, zohlednil v rámci individuálního posouzení žádosti jiná hlediska specifická pro osobní situaci žadatelky, než jsou hlediska týkající se jejího pohlaví nebo její státní příslušnosti.

C-650/22 *FIFA* (rozsudek druhého senátu ze dne 4. října 2024, GA Szpunar)

Spor se týká pravidel FIFA pro přestupy hráčů, podle nichž je nový klub solidárně odpovědný spolu s přestupujícím hráčem za škodu, kterou je tento hráč povinen nahradit bývalému klubu v souvislosti s neoprávněným ukončením smlouvy. V projednávané věci tato pravidla podstatně zkomplikovala přestup hráče, který vedl spor se svým starým klubem, do nového klubu. Vystala otázka, zda dotčená pravidla FIFA týkající se solidární odpovědnosti přestupujícího hráče a nového klubu a dále pravidla týkající se povinnosti starého klubu nevydat během probíhajícího sporu mezinárodní osvědčení nezbytné k realizaci přestupu hráče, jsou v rozporu s volným pohybem pracovníků podle čl. 45 SFEU, případně s pravidly zakazujícími jednání ve vzájemné shodě podle čl. 101 SFEU. Soudní dvůr sice připustil, že pravidla týkající se přestupů hráčů mohou sledovat legitimní cíl spočívající v zajištění pravidelnosti

fotbalových soutěží tím, že zachovávají určitý stupeň stability v počtu členů profesionálních fotbalových klubů, nicméně musí být přiměřená. Pravidla týkající se společné a nerozdílné odpovědnosti hráče a nového klubu zejména nemohou být založena na nepřesných a diskrečních kritériích bez objektivní vazby na jednání nového klubu. Dotčená pravidla FIFA přitom podle Soudního dvora tato kritéria patrně nesplňovala a překračovala hranice toho, co je nezbytné k dosažení legitimního cíle, a měla výrazné negativní důsledky jak na pokrok v kariéře hráčů, tak na možnosti klubů získávat nové hráče. Soudní dvůr tedy s výhradou ověření předkládajícím soudem v dotčených pravidlech shledal jak porušení čl. 45 SFEU, tak porušení čl. 101 SFEU.

C-4/23 *Mirin* (rozsudek velkého senátu ze dne 4. října 2024, GA Richard de la Tour)

Osoba dotčená ve věci v původním řízení má podle rumunského rodného listu ženské pohlaví a její rumunské osobní identifikační číslo ji rovněž identifikuje jako ženu. Tato osoba v roce 2016 získala britské občanství, ve Spojeném království si nechala změnit jméno a v roce 2020 získala osvědčení o své mužské genderové identitě. Rumunské orgány následně zamítly její žádost o vyznačení příslušných změn v matriční knize i vydání odpovídajícího nového rodného listu s odůvodněním, že takovéto změny lze zaznamenat pouze na základě pravomocného rozhodnutí soudu. Soudní dvůr rozhodl, že unijní právo brání rumunské právní úpravě. Dotčená osoba totiž legálně dosáhla uvedených změn v jiném členském státě při výkonu svého práva volného pohybu a pobytu. Unijní právo neumožňuje, aby byla taková osoba nucena zahájit nové soudní řízení o změně genderové identity ve členském státě, který změnu, již bylo legálně dosaženo v jiném členském státě, nebere v potaz. Je přitom irelevantní, že žádost o uznání a zápis změny osobního jména a genderové identity byla podána ke dni, kdy již vstoupilo v platnost vystoupení Spojeného království z EU.

C-134/23 *Elliniko Symvoulío gia tous Prosfyges a Ypostirixi Prosfygon sto Aigaio* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 4. října 2024, GA Pikamäe)

Navrhovatelé se prostřednictvím žaloby podané u předkládajícího soudu domáhali určení neplatnosti řecké vnitrostátní vyhlášky v rozsahu, v němž je Turecko považováno za bezpečnou třetí zemi pro žadatele o mezinárodní ochranu pocházející ze Sýrie, Afghánistánu, Pákistánu, Bangladéše a Somálska. Namítán byl především rozpor uvedené vyhlášky s čl. 38 procedurální směrnice 2013/32, a to i s ohledem na praxi Turecka, která podle navrhovatelů nezajišťuje možnost zpětného převzetí žadatelů do této třetí země. Podle Soudního dvora unijní právo nebrání označení třetí země za obecně bezpečnou ve vztahu k určitým kategoriím žadatelů o mezinárodní ochranu. To platí i v případech, kdy tato třetí země navzdory své povinnosti na dobu

neurčitou pozastavila přijímání nebo zpětné přebírání žadatelů na své území. Pokud je ale toto přijímání zemí označenou za bezpečnou třetí zemí pozastaveno, musí příslušný členský stát zajistit žadatelům přístup k řízení za účelem posouzení jejich žádostí o mezinárodní ochranu.

C-387/24 PPU *Bouskoura* (rozsudek prvního senátu ze dne 4. října 2024, GA Rantos)

Státní příslušník třetí země byl zajištěn v Nizozemsku za účelem přemístění do Španělska jakožto členského státu příslušného k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Španělsko žádost o převzetí zamítlo, rozhodnutí o zajištění bylo ovšem ponecháno v platnosti až do doby, než bylo následně přijato rozhodnutí o navrácení a související nové rozhodnutí o zajištění dotyčného. Státní příslušník třetí země tvrdí, že jeho první zajištění se stalo nezákonným, což mělo vliv také na zákonnost druhého zajišťovacího opatření. Soudní dvůr mu ovšem nedal za pravdu a rozhodl, že unijní právo nebrání vnitrostátní právní úpravě, která nestanoví povinnost, aby příslušný soud nařídil propuštění státního příslušníka třetí země, který je zajištěn na základě opatření přijatého podle návratové směrnice 2008/115, z důvodu, že tato osoba, jejíž zajištění bylo nařízeno nejprve na základě opatření přijatého podle nařízení Dublin III, nebyla propuštěna okamžitě poté, co bylo konstatováno, že posledně uvedené opatření se stalo nezákonným. Konstatování nezákonnosti zajišťovacího opatření ve všech případech neznamená okamžité propuštění dotčené osoby, pokud již takové obnovení není z praktického hlediska možné, jelikož pokračování v zajištění této osoby je právoplatně odůvodněno jiným autonomním právním základem. Osobám neoprávněně zbaveným svobody nicméně má náležet náhrada újmy.

C-156/23 *Ararat* (rozsudek třetího senátu ze dne 17. října 2024, GA Richard de la Tour)

Žádosti státních příslušníků třetí země o mezinárodní ochranu byly v roce 2012 zamítnuty a bylo rozhodnuto o jejich navrácení, přičemž příslušný orgán tehdy posoudil soulad výkonu tohoto rozhodnutí se zásadou nenavrácení. Dotyční se poté ještě neúspěšně pokoušeli získat povolení k pobytu jinými způsoby a bránili se proti výkonu rozhodnutí o navrácení. Rozhodnutím z roku 2020 byla zamítnuta jejich stížnost proti rozhodnutí o neudělení pobytu, ve které byla též konstatována neoprávněnost dosavadního pobytu. V posledně zmíněném rozhodnutí však nebylo posouzeno, zda je výkon rozhodnutí z roku 2012 v souladu se zásadou nenavrácení. Dotyční nicméně tvrdí, že v Nizozemsku žijí již dlouho a přijali západní způsob života, tudíž jejich návrat by v rozporu se zmíněnou zásadou byl. Soudní dvůr rozhodl, že návratová směrnice 2008/115 ukládá správnímu orgánu, který zamítne žádost

o povolení k pobytu podle vnitrostátního práva a konstatuje neoprávněnost pobytu, povinnost s ohledem na zásadu nenavrácení přezkoumat dříve přijaté rozhodnutí o navrácení, když nově přijatým rozhodnutím skončilo pozastavení rozhodnutí o navrácení. Vnitrostátní soud rozhodující o přezkumu zákonnosti takového rozhodnutí má přitom povinnost konstatovat i bez návrhu případné porušení zásady nenavrácení, které plyne z výkonu rozhodnutí o navrácení, a to na základě skutečností obsažených ve spise, se kterými byl seznámen a které byly doplněny nebo objasněny po skončení kontradiktorního řízení.

C-123/23 a C-202/23 *Khan Yunis a další* (rozsudek pátého senátu ze dne 19. prosince 2024, GA Emiliou)

Soudní dvůr rozhodoval o souladu německé vnitrostátní právní úpravy nepřipustnosti tzv. „následných žádostí“ o mezinárodní ochranu s unijním právem. Dospěl přitom k závěru, že unijní právo nebrání členskému státu v zakotvení možnosti odmítnout jako nepřipustnou žádost o mezinárodní ochranu, kterou podala osoba, jejíž předchozí žádost podaná v jiném členském státě, který je vázán kvalifikační směrnicí 2011/95, byla zamítnuta pravomocným rozhodnutím. Dále Soudní dvůr upřesnil, že procedurální směrnice 2013/32 stanoví možnost kvalifikovat další žádost o mezinárodní ochranu jako „následnou“, je-li učiněna po přijetí pravomocného rozhodnutí o předchozí žádosti, a to včetně případů, kdy byla žádost vzata zpět výslovně i konkludentně. Nová žádost může být kvalifikována jako „následná“ a odmítnuta jako nepřipustná každopádně pouze tehdy, pokud byla podána poté, co bylo přijato pravomocné rozhodnutí o předchozí žádosti. Kvalifikace nové žádosti jako „následné“ je tak vyloučena, pokud byla nová žádost podána před přijetím pravomocného rozhodnutí o předchozí žádosti, a to včetně rozhodnutí o zastavení posuzování předchozí žádosti z důvodu jejího konkludentního zpětvzetí.

C-664/23 *Caisse d'allocations familiales des Hauts-de-Seine* (rozsudek pátého senátu ze dne 19. prosince 2024, GA Pikamäe)

Arménský státní příslušník, který je držitelem francouzské pobytové karty „soukromý a rodinný život“, jež ho opravňuje k výkonu práce ve Francii, požádal o přiznání rodinných dávek na své tři děti. Příslušný francouzský orgán odmítl zohlednit dvě z dětí, které se narodily mimo Francii a vstoupily na její území neoprávněně. Sporným se stalo, zda je takové rozhodnutí v rozporu s právem na rovné zacházení zakotveným v čl. 12 odst. 1 písm. e) směrnice 2011/98 o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě. Soudní dvůr rozhodl, že uvedené ustanovení

brání právní úpravě členského státu, podle níž se pro účely určení nároků na dávky sociálního zabezpečení státního příslušníka třetí země, který je držitelem jednotného povolení, zohledňují jím vyživované děti narozené ve třetí zemi, pouze mají-li doložený oprávněný vstup na území tohoto členského státu.

C-185/24 a C-189/24 *Tudmur a další* (rozsudek druhého senátu ze dne 19. prosince 2024, GA Szpunar)

Žádost o mezinárodní ochranu syrského státního příslušníka měla být posouzena Itálií, německé orgány nicméně dospěly k závěru, že italské orgány navraceným osobám odpírají přístup k řízení o udělení azylu a odmítají jejich převzetí vůbec, čemuž odpovídal i fakt, že italský orgán k provádění dublinského nařízení vydal oznámení v tom smyslu, že z technických důvodů souvisejících s přijímacími středisky pozastavují přemísťování a navrácení osob dle nařízení Dublin III. Sporným se stalo, zda takovéto rozhodnutí členského státu vede k závěru o systematických nedostacích ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce tohoto nařízení. Soudní dvůr rozhodl, že existence systémových nedostatků azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny, v členském státě příslušném k posouzení žádosti podle nařízení Dublin III, nemůže být konstatována pouze z důvodu, že tento členský stát jednostranně pozastavil zpětné přijímání těchto žadatelů. Učinění takového závěru je možné pouze po provedení analýzy všech relevantních informací na základě objektivních, spolehlivých, přesných a řádně aktualizovaných údajů.

C-244/24 a C-290/24 *Kaduna a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 19. prosince 2024, GA Richard de la Tour)

Původní řízení se týká státních příslušníků třetích zemí, kteří měli povolení k pobytu na Ukrajině, odkud po invazi ruských ozbrojených sil odešli do Nizozemska, kde získali dočasnou ochranu, protože tento členský stát rozšířil dočasnou ochranu na státní příslušníky třetích zemí, kteří měli na Ukrajině pobyt. Navzdory tomu, že obecně byla dočasná ochrana prodloužena do roku 2025, byla dočasná ochrana dotčených osob v roce 2024 ukončena a bylo rozhodnuto o tom, že mají opustit území Unie. Soudní dvůr rozhodl, že směrnice 2001/55 o dočasné ochraně nebrání tomu, aby členský stát, který poskytl dočasnou ochranu jiným kategoriím osob, než jsou kategorie v prováděcím rozhodnutí Rady 2022/382, odňal těmto kategoriím osob dočasnou ochranu. Tento členský stát může odejmout dočasnou ochranu, kterou poskytl uvedeným kategoriím osob k datu, které předchází dni, kdy dočasná ochrana, o níž rozhodla Rada, přestane být účinná, a to zejména pokud tento členský stát neohroží cíle ani užitečný účinek směrnice 2001/55 a dodrží obecné unijní právní

zásady. Návratová směrnice 2008/115 ovšem brání tomu, aby bylo vůči státnímu příslušníkovi třetí země oprávněně pobývajícímu na území členského státu na základě možnosti, které tento stát využil a poskytl mu nepovinnou dočasnou ochranu, vydáno rozhodnutí o navrácení před ukončením této ochrany, i když je zřejmé, že uvedená ochrana přestane být v blízké budoucnosti účinná a účinky tohoto rozhodnutí jsou pozastaveny až do tohoto data. Návratová směrnice 2008/115 brání tomu, aby členský stát přijal rozhodnutí o navrácení státního příslušníka třetí země, který pobývá na jeho území oprávněně.

18. Sociální politika

29 rozsudků (ochrana pracovníků, zákaz diskriminace, bezpečnost a ochrana zdraví zaměstnanců atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-631/22 *Ca Na Negreta* (rozsudek prvního senátu ze dne 18. ledna 2024, GA Rantos)

V rámci posouzení působnosti směrnice 2000/78 o rovném zacházení v zaměstnání a povolání Soudní dvůr shledal, že propuštění zahrnuje jakékoli skončení pracovního poměru bez souhlasu zaměstnance, přičemž za takový souhlas nelze považovat žádost zaměstnance o uznání úplné trvalé pracovní neschopnosti v souvislosti s nárokem na dávku sociálního zabezpečení. Následně rozhodl, že čl. 5 směrnice 2000/78 ve spojení s čl. 21 a 26 Listiny a s čl. 2 a 27 Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že zaměstnavatel může ukončit pracovní smlouvu z důvodu zdravotního postižení pracovníka, ke kterému došlo v průběhu trvání pracovního poměru, aniž je povinen před ukončením pracovní smlouvy vytvořit nebo zachovat přiměřené uspořádání s cílem umožnit uvedenému pracovníkovi zachovat si zaměstnání, nebo případně prokázat, že by takové uspořádání představovalo neúměrné břemeno.

C-715/20 X (rozsudek velkého senátu ze dne 20. února 2024, GA Pitruzzella)

Spor se týkal vnitrostátní právní úpravy, podle které zaměstnavatel není povinen písemně odůvodnit výpověď z pracovního poměru na dobu určitou, avšak při výpovědi z pracovního poměru na dobu neurčitou tuto povinnost má. Soudní dvůr shledal, že dotčená vnitrostátní úprava spadá pod pojem pracovní podmínky ve smyslu ustanovení 4 rámcové dohody o pracovních poměrech na dobu určitou, jež je obsažena v příloze směrnice 1999/70, a že představuje rozdílné zacházení, neboť i pokud by byla zaručena možnost soudního přezkumu opodstatněnosti výpovědi, zaměstnanec dotčený výpovědí nemůže bez znalosti důvodů před podáním žaloby

posoudit své šance na úspěch a je povinen v řízení prokázat, že propuštění bylo diskriminační, přestože nezná jeho důvody. Podání žaloby je přitom jediným formálním způsobem, jak může zaměstnanec důvody výpovědi zjistit, což s sebou nese náklady, které však zaměstnanci vypovězení z pracovního poměru na dobu neurčitou za účelem zjištění důvodů výpovědi nenesou. Soudní dvůr dále uvedl, že toto rozdílné zacházení nelze ospravedlnit potřebou zajištění flexibility pracovního trhu, neboť povinnost uvést důvod výpovědi zaměstnavatele nezbavuje možnosti pracovní poměr jednostranně ukončit. Na závěr připomněl, že spor v původním řízení probíhá mezi jednotlivci, avšak vzhledem k tomu, že dotčená vnitrostátní právní úprava představuje zásah do základního práva na účinnou soudní ochranu zakotveného v čl. 47 Listiny, je vnitrostátní soud povinen v rámci zajištění účinné soudní ochrany od použití takového vnitrostátního ustanovení v nezbytném rozsahu upustit.

C-112/22 a C-223/22 CU (rozsudek velkého senátu ze dne 29. července 2024, GA Pikamäe)

Spornou se stala italská vnitrostátní právní úprava, podle které je nárok na „všeobecný základní příjem“, který je dávkou sociální podpory určenou k zajištění životního minima, podmíněn pobytem v Itálii po dobu nejméně deseti let, z toho poslední dva roky nepřetržitě. Italská úprava navíc kriminalizuje poskytnutí jakéhokoli nepravdivého prohlášení týkajícího se této podmínky pobytu. Podle předkládajícího soudu tato úprava představuje nepříznivé zacházení se státními příslušníky třetích zemí, a to včetně těch, kteří jsou držiteli povolení k dlouhodobému pobytu, oproti italským státním příslušníkům, kteří mají bydliště v Itálii a neopustili území tohoto členského státu, aby dlouhodobě pobývali v zahraničí. Soudní dvůr rozhodl, že směrnice 2003/109 o dlouhodobě pobývajících rezidentech popsané právní úpravě brání. Podmínka pobytu v délce deseti let, z toho posledních dvou let nepřetržitě, se dotýká především osob, které nejsou tuzemskými státními příslušníky, mezi něž patří zejména státní příslušníci třetích zemí. Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že určité opatření může být kvalifikováno jako nepřímo diskriminační, aniž je nutné, aby mělo za účinek zvýhodnění všech tuzemských státních příslušníků nebo aby znevýhodňovalo pouze státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, s vyloučením tuzemských státních příslušníků.

C-792/22 Energotehnica (rozsudek prvního senátu ze dne 26. září 2024, GA Rantos)

Soudní dvůr uvedl, že unijní právo neharmonizuje řízení použitelná pro vznik odpovědnosti zaměstnavatele v případě nedodržení požadavků čl. 4 odst. 1 a čl. 5 odst. 1 směrnice 89/391 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví

zaměstnanců, a uvedená řízení tudíž spadají do působnosti právních řádů členských států, které však musí zajistit dodržování práva na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces zakotveného v čl. 47 Listiny. Rozhodl proto, že čl. 1 odst. 1 a 2 a čl. 5 odst. 1 směrnice 89/391 ve spojení se zásadou efektivit a čl. 47 Listiny brání vnitrostátní právní úpravě, jak je vykládána ústavním soudem dotčeného členského státu, podle které pravomocný rozsudek správního soudu kvalifikující určitou událost jako „pracovní úraz“ zakládá překážku věci pravomocně rozsouzené pro řízení před trestním soudem, který má rozhodnout i o občanskoprávní odpovědnosti v souvislosti se skutky, které jsou obviněnému kladeny za vinu, pokud zároveň nemají pozůstalí po zaměstnanci, který byl obětí sporné události, možnost být vyslechnuti v žádném z řízení, v nichž se rozhoduje o kvalifikaci události jakožto pracovního úrazu. Na závěr dodal, že zásada přednosti unijního práva brání vnitrostátní právní úpravě, podle které vnitrostátní soudy nemohou pod hrozbou kárného postihu svých členů upustit od uplatňování rozhodnutí ústavního soudu tohoto členského státu, přestože mají s ohledem na výklad podaný Soudním dvorem za to, že tato rozhodnutí porušují práva, která jednotlivcům plynou ze směrnice 89/391.

19. Sociální zabezpečení

7 rozsudků (nárok na dávky sociálního zabezpečení, rodinné dávky, důchody, nemocenské dávky, určení příslušného členského státu atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-283/21 *Deutsche Rentenversicherung Bund* (rozsudek druhého senátu ze dne 22. února 2024, GA Emiliou)

Spor se týkal zohlednění dob péče o dítě pro účely výpočtu důchodu při úplné pracovní neschopnosti. Soudní dvůr připomněl, že čl. 44 nařízení č. 987/2009 o prováděcích pravidlech k nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení neupravuje zohlednění dob péče o dítě získaných v zahraničí výlučným způsobem a že cíl zajistit dodržování zásady volného pohybu, která je zakotvena v čl. 21 SFEU, má přednost rovněž v rámci nařízení č. 883/2004 a nařízení č. 987/2009. Shledal proto, že pokud žadatelka o důchod nesplňuje podmínku výkonu profesní činnosti, která je stanovena v čl. 44 odst. 2 nařízení č. 987/2009, musí být čl. 21 SFEU vykládán tak, že členský stát odpovědný za vyplácení důchodu je povinen doby péče získané v jiném členském státě zohlednit navzdory skutečnosti, že žadatelka o důchod v členském státě odpovědném za vyplácení důchodu před dobami péče ani bezprostředně po nich neplatila žádné příspěvky, neboť neplacení příspěvků nemůže vyloučit existenci dostatečně úzké vazby.

C-116/23 Sozialministeriumservice (rozsudek sedmého senátu ze dne 11. dubna 2024, GA Richard de la Tour)

Spor se týkal rakouského příspěvku na poskytování péče, o který požádal pracovník zaměstnaný v Rakousku v souvislosti s péčí, již vyžadoval zdravotní stav jeho otce bydlícího v Itálii a pobírajícího příspěvek ve stavu odkázanosti podle italských právních předpisů. Soudní dvůr nejprve uvedl, že sporný příspěvek představuje dávku v nemoci ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. a) nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, neboť má za cíl umožnit pečující osobě poskytovat péči, z čehož má prospěch především osoba, která je z důvodu svého zdravotního stavu na péči odkázaná. Dodal, že stejně jako v případě příspěvku ve stavu odkázanosti, k němuž má sporný příspěvek akcesorický vztah, se v případě sporného příspěvku jedná o dávku peněžitou, neboť sporný příspěvek je vyplácený bez ohledu na skutečné náklady na péči. Dále se vyjádřil k podmínce nároku na sporný příspěvek stanovené rakouskými právními předpisy spočívající v pobírání příspěvku na péči ve stavu odkázanosti podle rakouských právních předpisů a uvedl, že taková podmínka může mít větší dopad na migrující pracovníky, a představuje proto nepřímou diskriminaci na základě státní příslušnosti. Současně dodal, že cílem této podmínky může být omezit nárok na dávky financované z veřejných prostředků na případy, kdy osoba na péči odkázaná určitou míru péče skutečně potřebuje, avšak podle Soudního dvora může být tato podmínka splněna i tehdy, je-li příspěvek ve stavu odkázanosti pobírán podle právních předpisů jiného členského státu. Na závěr Soudní dvůr konstatoval, že předkládajícímu soudu přísluší ověřit, zda je sporná podmínka legitimně odůvodněna.

C-195/23 Partena (rozsudek sedmého senátu ze dne 18. dubna 2024, GA Rantos)

Sporným se stalo, zda úředník Unie, který souběžně se služebním poměrem ke Komisi vykonává vedlejší pedagogickou činnost, je povinen odvádět z odměny za tuto vedlejší činnost příspěvky na sociální zabezpečení podle právní úpravy členského státu, v němž tuto činnost vykonává. Soudní dvůr rozhodl, že taková vnitrostátní právní úprava je v rozporu s výlučnou pravomocí Unie, jež je jí přiznána na základě čl. 14 protokolu č. 7 o výsadách a imunitách Unie, jakož i se zásadou jediného použitelného systému sociálního zabezpečení uvedenou v nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a zásadou loajální spolupráce zakotvenou v čl. 4 odst. 3 SEU. Dodal přitom, že čl. 14 protokolu a ustanovení služebního řádu v oblasti sociálního zabezpečení plní ve vztahu k úředníkům Unie obdobnou funkci jako čl. 11 nařízení č. 883/2004. Na závěr Soudní dvůr upozornil na rozdíl mezi povinnostmi úředníků v oblasti sociálního zabezpečení a daňovými povinnostmi ve smyslu čl. 12 uvedeného protokolu a shledal, že výlučná pravomoc

Unie stanovit příspěvky na sociální zabezpečení úředníků Unie se vztahuje na všechny příspěvky v oblasti sociálního zabezpečení, které členský stát vybírá z jakéhokoli druhu příjmů.

C-36/23 *Familienkasse Sachsen* (rozsudek sedmého senátu ze dne 25. dubna 2024, GA Richard de la Tour)

Spor se týkal souběhu nároku na rodinné dávky polského státního příslušníka pracujícího v Německu, jehož manželka žijící s jejich společným dítětem v Polsku je podle polských právních předpisů z důvodu vlastnictví zemědělského hospodářství, ačkoli neaktivního, kvalifikována jako osoba samostatně výdělečně činná ve smyslu čl. 1 písm. b) nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení. Soudní dvůr shledal, že pokud instituce, která je přednostně příslušná, ve skutečnosti nevyplácí rodinné dávky a nevyjádří se k žádosti o postoupení zaslané institucí, která je podpůrně příslušná, musí tato podpůrně příslušná instituce vyplatit dávky stanovené na základě svých právních předpisů, aniž by mohla od dotčené osoby požadovat jejich částečné vrácení z důvodu existence nároku na dávku v přednostně příslušném členském státě. Podpůrně příslušná instituce však může požadovat vrácení rozdílu ve výši dávky po přednostně příslušné instituci. Soudní dvůr současně upřesnil, že pojem „žádost“ vyžaduje učinění administrativního úkonu ze strany dotčené osoby, přičemž takovým úkonem může být i odpověď dotčené osoby na dotazník zaslaný institucí sociálního zabezpečení za účelem ověření nároku na rodinné dávky a případné změny příslušných právních předpisů.

C-329/23 *Sozialversicherungsanstalt* (rozsudek sedmého senátu ze dne 26. září 2024, GA Szpunar)

Ve sporu šlo o to, jak určit příslušné právní předpisy v oblasti sociálního zabezpečení ve vztahu k pracovníkovi, který jako osoba samostatně výdělečně činná vykonává svou činnost současně v Lichtenštejnsku, v Rakousku, kde má bydliště, a ve Švýcarsku. Soudní dvůr shledal, že na uvedenou situaci se sice použijí nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a nařízení č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 883/2004, avšak uvedená nařízení je potřeba použít odděleně, jednak na vztah mezi Rakouskem a Lichtenštejnskem a jednak na vztah mezi Rakouskem a Švýcarskem, neboť jejich použití má pro oba uvedené vztahy odlišný právní základ, a to Dohodu o EHP a Dohodu o volném pohybu osob. V důsledku toho je potřeba i odděleně určit příslušné právní předpisy. V závěru dodal, že zahájení pracovní činnosti ve Švýcarsku je z hlediska Dohody o EHP irelevantní a z hlediska Dohody o volném pohybu osob nevedlo ke změně příslušných právních předpisů, neboť ve vztahu mezi Rakouskem a Švýcarskem zůstal střed zájmů

dotčeného pracovníka v Rakousku. V souvislosti se zahájením jeho pracovní činnosti ve Švýcarsku tudíž nedošlo ke změně situace ve smyslu čl. 87 odst. 8 nařízení č. 883/2004 a na dotčeného pracovníka se i nadále vztahovaly původně určené právní předpisy v oblasti sociálního zabezpečení, tj. rakouská právní úprava, a příslušný orgán byl povinen o této skutečnosti vydat jen jedno potvrzení A1.

20. Vnější vztahy

5 rozsudků (společná zahraniční a bezpečnostní politika, brexit, společná obchodní politika atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-716/22 Préfet du Gers a Institut national de la statistique a des études économiques II (rozsudek osmého senátu ze dne 18. dubna 2024, GA Collins)

Státní příslušnice Spojeného království žijící od r. 1984 ve Francii se domáhala zrušení rozhodnutí, kterým byla po vystoupení Spojeného království z EU vyškrtuta ze seznamu voličů ve Francii. V řízení vyvstala otázka platnosti dohody o vystoupení v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu, resp. otázka, zda v projednávaném případě nebylo nepřiměřeně zasaženo do volebního práva žalobkyně. Soudní dvůr rozhodl v souladu s dřívějším rozsudkem *Préfet du Gers I*, který se týkal stejné situace v souvislosti s obecními volbami. Soudní dvůr zopakoval, že podmínkou občanství EU je nabytí státní příslušnosti členského státu EU. Ustanovení Smluv zakotvující práva spojená se statutem občana EU nezakotvují příslušná práva rovněž ve prospěch příslušníků třetích států. Okolnost, že jednotlivec využil práva volně se pohybovat a pobývat na území členského státu, mu nemůže umožnit zachovat si status občana EU a soubor práv, která jsou s tímto statutem spojena. Od vstupu výstupové dohody v platnost tedy státní příslušníci Spojeného království nepožívají práva volit a být voleni v obecních volbách, ani ve volbách do Evropského parlamentu.

C-109/23 Jemerak (rozsudek druhého senátu ze dne 5. září 2024, GA Medina)

Notář v Německu odmítl sepsat notářský zápis o kupní smlouvě týkající se bytu nacházejícího se v Berlíně, jehož vlastníkem je ruská společnost. Podle něj totiž nebylo možné vyloučit, že by tímto notářským zápisem porušil zákaz poskytovat právní poradenské služby právníkům osobám usazeným v Rusku. EU zavedla tento obecný zákaz v roce 2022 za účelem zvýšit tlak vyvíjený na Rusko, aby ukončilo svoji útočnou válku proti Ukrajině. Soudní dvůr vyložil, že sepsání notářského zápisu o kupní smlouvě na nemovitost, jejímž vlastníkem je právnická osoba usazená v Rusku,

nespadá pod zákaz poskytovat této osobě právní poradenské služby uložený nařízením č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činností Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině, ve znění nařízení 2022/1904. Sepsáním notářského zápisu totiž německý notář plní nezávisle a nestranně úkoly veřejné služby, kterými ho pověřil stát. Zdá se, že nad rámec tohoto notářského zápisu neposkytuje právní poradenství na podporu specifických zájmů stran. Nezdá se, že by úkoly, které německý notář vykonává za účelem zajištění naplnění kupní smlouvy týkající se nemovitosti (jako například převod kupní ceny prodávajícímu, výmaz věcných břemen váznoucích na této nemovitosti a vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí), zahrnovaly poskytování právního poradenství. Ani tlumočník, který při sepisování notářského zápisu poskytuje překladatelské služby, neposkytuje právní poradenství, jeho služby proto rovněž nespádají pod dotčený zákaz.

C-351/22 *Neves 77 Solutions* (rozsudek velkého senátu ze dne 10. září 2024, GA Čapeta)

Případ se týkal zprostředkování prodeje leteckých radiostanic, které jsou považovány za vojenské vybavení a které spadají do oblasti působnosti rozhodnutí 2014/512 o omezujících opatřeních vzhledem k činností Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině, a konkrétně zda je možné na základě rozhodnutí 2014/215 přijmout vnitrostátní opatření v podobě konfiskace výnosu za zprostředkování prodeje a zda je takové opatření přiměřené. Rovněž vyvstala otázka, zda se zákaz uplatní i tehdy, když předmětný vojenský materiál nikdy nebyl fyzicky dovezen na území EU. Soudní dvůr potvrdil svoji pravomoc k výkladu rozhodnutí přijatého v oblasti SZBP, které slouží jako základ pro vnitrostátní sankční opatření. Ve vztahu k meritu věci Soudní dvůr konstatoval, že zákaz poskytnout hospodářskému subjektu v Rusku zprostředkovatelské služby v souvislosti s vojenským materiálem se uplatňuje i tehdy, kdy tento materiál nebyl nikdy dovezen do členského státu. Soudní dvůr dále konstatoval, že unijní právo umožňuje automatickou konfiskaci všech částek přijatých v souvislosti s poskytnutím zprostředkovatelských služeb týkajících se vojenského materiálu hospodářskému subjektu v Rusku. To sice omezuje vlastnické právo poskytovatele, nicméně toto omezení je vhodné k zajištění účinku předmětného zákazu, a proto je v zásadě přiměřené vzhledem k legitimním cílům chránit územní celistvost Ukrajiny.

C-399/22 *Confédération paysanne* (rozsudek velkého senátu ze dne 4. října 2024, GA Čapeta)

Podstatou sporu bylo, zda mohou členské státy v oblasti společné obchodní politiky jednostranně zakázat dovoz určité kategorie zemědělských produktů, jejichž

označování není v souladu s unijními právními předpisy týkajícími se označení země nebo území původu. Soudní dvůr shledal, že čl. 207 SFEU, nařízení č. 2015/478 o společných pravidlech dovozu a nařízení č. 1308/2013 o společné organizaci trhů se zemědělskými produkty musí být vykládány tak, že členské státy takové opatření přijmout nemohou. Dále se Soudní dvůr zabýval tím, jak vykládat pojem „území“ původu, přičemž uvedl, že tento pojem je potřeba odlišovat od pojmu „stát“ a že zahrnuje mimo jiné zeměpisné oblasti, které sice spadají do jurisdikce státu nebo se na ně vztahuje jeho mezinárodní odpovědnost, avšak z hlediska mezinárodního práva mají vlastní status, který je odlišný od statusu tohoto státu. Za skutkových okolností v původní věci Soudní dvůr rozhodl, že čl. 76 nařízení č. 1308/2013 ve spojení s čl. 3 odst. 1 prováděcího nařízení č. 543/2011 o prováděcích pravidlech k nařízení č. 1234/2007, pokud jde o odvětví ovoce a zeleniny, musí být na ovoci a zelenině sklizené na území Západní Sahary uvedena jakožto místo provenience Západní Sahara, a nikoli Maroko.

21. Unijní rozpočet

3 rozsudky (ochrana rozpočtu Unie atd.);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-471/22 *Agentsia „Patna infrastruktura“* (rozsudek třetího senátu ze dne 30. ledna 2024, GA Čapeta)

V rámci řízení o odvolání proti rozhodnutí o finanční opravě v souvislosti s dotací z operačního programu Doprava 2007 – 2013 vyvstaly pochybnosti o platnosti rozhodnutí Komise o částečném zrušení příspěvku z Fondu soudržnosti do operačního programu Doprava, na kterém žalovaný založil své rozhodnutí o finanční opravě. Vnikla otázka, zda může Komise své rozhodnutí založit pouze na výměně stanovisek a informací s členským státem, aniž by samostatně a obsáhle posoudila skutečnosti a okolnosti relevantní pro řízení, a do jaké míry je následně řídicí orgán a vnitrostátní soud vázán rozhodnutím Komise, případně zda je povinen provést vlastní šetření a posouzení nesrovnalostí. Pokud by byly vnitrostátní orgány rozhodnutím Komise vázány, vyvstává též otázka, zda je osobám, jimž byla uložena finanční oprava, zajištěno právo na řádnou správu a na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces podle čl. 41 a 47 Listiny. Soudní dvůr předně neshledal v postupu Komise žádný nedostatek způsobující neplatnost přijatého rozhodnutí. Dále konstatoval, že uplatněním finanční opravy vůči členskému státu ze strany Komise není dotčena povinnost členského státu získat zpět neoprávněně vyplacené prostředky od příjemce. Členský stát tedy musí získat tyto prostředky zpět v samostatném správním řízení, v jehož průběhu musí mít příjemce možnost účelným

a účinným způsobem vyjádřit své připomínky. Pokud je k vnitrostátnímu soudu podána žaloba proti vnitrostátnímu aktu, kterým se příjemci ukládá finanční oprava a který byl přijat za účelem výkonu rozhodnutí Komise, unijní právo nebrání tomu, aby byl vnitrostátní soud tímto rozhodnutím Komise vázán. V případě pochybností o platnosti tohoto rozhodnutí totiž může přerušit řízení a předložit Soudnímu dvoru předběžnou otázku směřující na posouzení platnosti rozhodnutí Komise.

22. Celní unie

17 rozsudků (procesní otázky, sazební zařazení zboží, antidumping atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-168/23 *Prysmian Cabluri și Sisteme* (rozsudek osmého senátu ze dne 27. června 2024, GA Ápeta)

Sporné bylo tarifní zařazení kabelu z optických vláken sestávajícího z optického jádra a optického potahu pokrytých první vnitřní vrstvou z měkkého akrylátu. Konkrétně šlo o to, zda tento výrobek spadá do podpoložky 8544 70 00 KN, a dále, jak postupovat v kontextu nejednotné praxe celních orgánů. Soudní dvůr rozhodl, že podpoložka 8544 70 00 KN v příloze I nařízení č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku musí být vykládána v tom smyslu, že do ní výše popsany kabel z optických vláken nepatří. Soudní dvůr dále uvedl, že zásady právní jistoty a ochrany legitimního očekávání nebrání tomu, aby celní orgány členského státu vybraly clo a daně, které má daňový poplatník zaplatit z důvodu nesprávného zařazení zboží, a to i v případě, že se rozhodnutí o sazebním zařazení zboží vydaná jiným daňovým poplatníkům těmito orgány a celními orgány jiných členských států, jakož i soudní rozhodnutí jiných členských států od takového sazebního zařazení neodklánějí.

C-412/22 *Autoridade Tributária e Aduaneira* (rozsudek devátého senátu ze dne 4. října 2024, GA Collins)

Sporné bylo, zda lze vybrat antidumpingové clo platné v době dovozu zboží, jestliže toto clo bylo vyměřeno spolu s jinými cly, až když bylo zrušeno nařízení, které je zavedlo. Soudní dvůr rozhodl, že zrušení antidumpingového cla nebrání tomu, aby bylo v rámci dodatečného výběru provedeného po tomto zrušení vybráno antidumpingové clo a případně jiná s tím související cla, pokud jde o dovozy výrobků podléhajících uvedenému antidumpingovému clu, které byly uskutečněny před tímto datem.

C-129/23 a C-567/23 BG Technik (rozsudek osmého senátu ze dne 28. listopadu 2024, GA Čapeta)

Sporné bylo tarifní zařazení seniorských elektrických vozíků SELVO 4800, které jsou opatřeny odděleným sloupkem řízení a jejichž maximální rychlost přesahuje 10 km/h. Soudní dvůr rozhodl, že tyto elektrické vozíky mají být dle nařízení Komise č. 718/2009 o zařazení určitého zboží do kombinované nomenklatury zařazeny pod položku „vozidla konstruovaná pro přepravu osob“ a v souladu s prováděcím nařízením Komise č. 2021/1367 o zařazení určitého zboží do kombinované nomenklatury mezi elektromobily.

23. Justice

48 rozsudků (soudní příslušnost v občanských a obchodních věcech a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, vydání k trestnímu stíhání či k výkonu trestu odnětí svobody, evropský vyšetřovací příkaz, rozhodné právo, EZR atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-566/22 Inkreal (rozsudek prvního senátu ze dne 8. února 2024, GA Richard de la Tour)

Na slovenskou společnost byly slovenským občanem postoupeny pohledávky ze smluv o zápůjčce. Dlužník, kterým je také slovenská společnost, dosud nic neuhradil. Smlouvy o zápůjčce uvádí, že případný spor bude „řešen prostřednictvím věcně a místně příslušného českého soudu v souladu se zákonem č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád“. Spornou se stala otázka, zda uvedená věc spadá do působnosti nařízení Brusel I bis. Soudní dvůr odpověděl, že dohoda stran, které mají sídlo v témže členském státě, o příslušnosti soudů jiného členského státu k případným sporům ze smlouvy, spadá do působnosti nařízení Brusel I bis, a to i za předpokladu, že uvedená smlouva nemá na tento jiný členský stát žádnou jinou vazbu. O přítomnosti mezinárodního prvku ve věci v původním řízení podle Soudního dvora není pochyb, neboť ten je dán už na základě samotné existence dohody o příslušnosti soudů jiného členského státu, než ve kterém jsou usazeny smluvní strany.

C-90/22 Gjensidige (rozsudek prvního senátu ze dne 21. března 2024, GA Emiliou)

Podle přepravní smlouvy uzavřené dvěma společnostmi měl být přepraven náklad počítačového vybavení z Nizozemska do Litvy, část zboží byla nicméně během přepravy odcizena. Podle uvedené přepravní smlouvy měly být k případnému řešení sporů příslušné litevské soudy. Společnost, která se zavázala k přepravě nákladu, následně podala žalobu na omezení své odpovědnosti k nizozemskému soudu. Tento

soud se odmítl prohlásit za nepřislušný k rozhodnutí o žalobě s odůvodněním, že dříve uzavřená dohoda o příslušnosti je neplatná podle čl. 41 odst. 1 Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě. Následně nabylo právní moci rozhodnutí tohoto soudu o omezení odpovědnosti. Když poté litevské soudy řešily regresní žalobu pojišťovny proti přepravní společnosti, vyvstala otázka, zda mohou tyto soudy odmítnout uznat rozhodnutí nizozemského soudu. Soudní dvůr rozhodl, že nařízení Brusel I bis neumožňuje soudu členského státu odmítnout uznat rozhodnutí soudu jiného členského státu z důvodu, že se tento soud prohlásil za příslušný v rozporu s dohodou o příslušnosti. K odepření uznání rozhodnutí by mělo dojít pouze v případě, že je dán některý z důvodů pro odepření, které jsou taxativně stanoveny v čl. 45 odst. 1 nařízení Brusel I bis. Unijní normotvůrce se přitom rozhodl nezařadit porušení ustanovení oddílu 7 kapitoly II nařízení Brusel I bis, který upravuje ujednání o příslušnosti, mezi důvody umožňující odepřít uznání rozhodnutí. Ochrana dohod o příslušnosti uvedená v tomto nařízení tedy nevede k tomu, že by samotné porušení těchto dohod představovalo důvod k odmítnutí uznání.

C-687/22 *Agencia Estatal de la Administración Tributaria* (rozsudek druhého senátu ze dne 11. dubna 2024, GA Richard de la Tour)

Španělský soud rozhodl o ukončení insolvenčního řízení a přiznal dlužníkům oddlužení s výjimkou veřejnoprávních pohledávek a pohledávek na výživném. Dlužníci se následně domáhali toho, aby do oddlužení byla zahrnuta také jedna přednostní veřejná pohledávka. Příslušná španělská právní úprava v podobě účinné jak po vstupu směrnice 2019/1023 o restrukturalizaci a insolvenci v platnost, tak po uplynutí lhůty k jejímu provedení, ovšem veřejnoprávní pohledávky z oddlužení vylučovala. Sporným se stalo, zda je takové vyloučení možné. Soudní dvůr především rozhodl, že výčet čl. 23 odst. 4 směrnice 2019/1023 uvádějící kategorie dluhů, které lze vyloučit z oddlužení, je demonstrativní. Podmínkou vyloučení kategorie dluhu z oddlužení je ale každopádně jeho řádné odůvodnění. Dále se podle Soudního dvora zásada konformního výkladu nepoužije na situaci, v níž skutkové okolnosti nastaly až po vstupu směrnice 2019/1023 v platnost, ale před uplynutím lhůty pro provedení této směrnice a před jejím provedením do vnitrostátního práva.

C-670/22 *Staatsanwaltschaft Berlin* (rozsudek velkého senátu ze dne 30. dubna 2024, GA Čapeta)

V původním řízení německé státní zastupitelství požádalo prostřednictvím evropského vyšetřovacího příkazu ve smyslu směrnice 2014/41 o evropském vyšetřovacím příkazu francouzské orgány o předání již existujících údajů, které tyto

orgány získaly ze sledování mobilních telefonů šifrovaných službou EncroChat. Soudní dvůr v tomto kontextu upřesnil určité podmínky předávání a použití důkazů, které vyplývají ze směrnice 2014/41. Dle Soudního dvora může evropský vyšetřovací příkaz týkající se předání důkazů, které již získal jiný členský stát, za určitých podmínek vydat státní zástupce. Soudní dvůr upřesnil, že pro jeho vydání není nezbytné, aby byly splněny podmínky, které platí pro získávání důkazů ve vydávajícím státě. Následný soudní přezkum dodržování základních práv dotčených osob musí být nicméně možný. Kromě toho odposlech provedený členským státem na území jiného členského státu musí být tomuto státu oznámen včas. Dále Soudní dvůr konstatoval, že vnitrostátní trestní soud musí za určitých podmínek vyloučit důkazy, pokud se k nim dotčená osoba nemůže vyjádřit a pokud mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit posouzení skutkového stavu.

C-15/24 PPU *Stachev* (rozsudek prvního senátu ze dne 14. května 2024, GA Collins)

V původním sporu se předkládající soud zabýval případem bulharského státního příslušníka, proti němuž byla vznesena obvinění pro krádež. Klíčovou se stala otázka, zda mu bylo skutečně zaručeno právo na obhájce, když je podle zjištění předkládajícího soudu negramotný a přitom podepsal prohlášení, kterým se možnosti pomoci obhájce vzdal. Za této situace vůči němu bylo provedeno několik vyšetřovacích úkonů, včetně výsledku coby svědka, rekognice, rekonstrukce, domovní prohlídky apod. Soudní dvůr došel k závěru, že v případě zbavení osobní svobody nesplňuje prohlášení negramotné podezřelé osoby vzdát se práva na přístup k obhájci požadavky směrnice 2013/48 o právu na přístup k obhájci v trestním řízení, pokud podezřelá osoba nebyla způsobem, který zohledňuje její konkrétní situaci, poučena o případných důsledcích rozhodnutí vzdát se tohoto práva. Dále Soudní dvůr konstatoval, že pokud se zranitelná osoba ve smyslu čl. 13 směrnice 2013/48 rozhodne vzdát práva na přístup k obhájci, musí být tato osoba informována o možnosti odvolat rozhodnutí vzdát se tohoto práva předtím, než bude vykonán jakýkoli následný vyšetřovací úkon, během něhož může nepřítomnost obhájce s ohledem na intenzitu a význam daného vyšetřovacího úkonu ve značné míře poškodit zájmy a práva zmíněné osoby.

C-425/22 MOL (rozsudek pátého senátu ze dne 4. července 2024, GA Emiliou)

Mateřská společnost uplatnila nároky na náhradu škod vzniklé jejím dceřiným společností protisoutěžním jednáním jiné společnosti. Sporným se stalo, zda je podle nařízení Brusel I bis k řízení příslušný soud v místě sídla mateřské společnosti. Podle Soudního dvora pojem „místo, kde došlo ke škodné události“, nezahrnuje sídlo mateřské společnosti, která podává žalobu na náhradu škod, které vznikly výhradně

jejím dceřiným společností v důsledku protisoutěžního jednání třetí osoby, které představuje porušení čl. 101 SFEU. Na uvedeném podle Soudního dvora nic nemění fakt, že mateřská společnost tvoří se svými dceřinými společnostmi hospodářskou jednotku ve smyslu práva hospodářské soutěže. To, že porušení práva hospodářské soutěže zakládá společnou a nerozdílnou odpovědnost v rámci hospodářské jednotky jako celku, neznamená, že má tato zásada platit i opačným směrem v případě žádosti o náhradu škody vzniklé v důsledku porušení práva hospodářské soutěže, které se dotýká člena hospodářské jednotky. Takový výklad by byl v rozporu s cíli blízkosti a předvídatelnosti pravidel pro určení příslušnosti a soudržnosti mezi soudem a rozhodným právem.

C-713/22 *LivaNova* (rozsudek velkého senátu ze dne 29. července 2024, GA Pikamäe)

V rámci sporu o nárocích na náklady na rekultivaci a náhradu škody na životním prostředí, přičemž tyto škody vznikly na základě jednání v době před rozdělením společnosti a vznikem nové nástupnické společnosti, vznikla otázka, zda má být do širšího výrazu „pasiva“ zahrnuta i škoda, která vychází z dřívějšího jednání, které vedlo k poškození životního prostředí. Soudní dvůr rozhodl, že podle čl. 3 odst. 3 písm. b) směrnice 82/891 o rozdělení akciových společností se pravidlo společné a nerozdílné odpovědnosti nástupnických společností zakotvené v tomto ustanovení vztahuje nejen na pasiva určité povahy, která nebyla přidělena v projektu rozdělení, ale i na pasiva neurčité povahy. Takovými pasivy se rozumí náklady na sanaci a škody na životním prostředí, které byly zjištěny, vyčísleny nebo konsolidovány po dotčeném rozdělení, pokud jsou důsledkem jednání rozdělené společnosti, ke kterému došlo před rozdělením.

C-774/22 *FTI Touristik* (rozsudek druhého senátu ze dne 29. července 2024, GA Emiliou)

Žalobce s bydlištěm v Německu si rezervoval zájezd prostřednictvím cestovní kanceláře se sídlem v Německu, přičemž smlouvu o zájezdu uzavřel se společností FTI Touristik se sídlem rovněž v Německu. Pouze destinace zájezdu se nacházela v zahraničí. Vznikla pochybnost o existenci mezinárodního prvku a použitelnosti nařízení Brusel I bis. Soudní dvůr došel k závěru, že spor týkající se smluvních závazků, které by měly být plněny buď ve třetím státě, anebo v jiném členském státě, než je členský stát, ve kterém mají obě strany sporu bydliště či sídlo, splňuje podmínku mezinárodního prvku vyžadovanou k tomu, aby spor spadl do působnosti nařízení Brusel I bis. Dále Soudní dvůr upřesnil, že pokud jde o spory mezi spotřebiteli a podnikateli, uvedený výklad je podpořen i zněním čl. 18 odst. 1 nařízení Brusel I bis, podle něhož se pravidlo stanovené v tomto ustanovení ve prospěch spotřebitele

použije „bez ohledu na bydliště druhé strany“, takže jej spotřebitelé mohou uplatňovat vůči podnikatelům, kteří mají bydliště nebo sídlo nejen v jiných členských státech nebo ve třetích státech, ale rovněž ve členském státě bydliště spotřebitele.

C-202/24 *Alchaster* (rozsudek velkého senátu ze dne 29. července 2024, GA Szpunar)

V původním sporu bylo žádáno o vydání žalovaného z Irska do Spojeného království na základě evropského zatýkacího rozkazu. Problém spočíval v tom, že v případě jeho předání z Irska do Spojeného království by se jeho nárok na podmíněné propuštění měl řídit předpisy přijatými až po spáchání trestného činu, což odporuje čl. 49 Listiny. Nebylo zřejmé, zda má být při žádosti o předání na základě Dohody o obchodu a spolupráci uzavřené mezi EU a Spojeným královstvím posouzena slučitelnost vnitrostátní právní úpravy Spojeného království s čl. 49 Listiny. Soudní dvůr rozhodl, že justiční orgány členských států, které jsou požádány o výkon takového zatýkacího rozkazu, musí provést samostatné posouzení nebezpečí porušení Listiny, kterému je dotyčná osoba v případě předání do Spojeného království údajně vystavena.

C-318/24 PPU *Breian* (rozsudek pátého senátu ze dne 29. července 2024, GA Kokott)

V původním sporu byl v roce 2020 v Rumunsku vydán evropský zatýkací rozkaz proti P. P. R. za účelem výkonu trestu. P.P.R. byl zatčen ve Francii a bylo proti němu zahájeno řízení o předání. Francouzský soud však evropský zatýkací rozkaz odmítl vykonat s odkazem na existenci rizika porušení práva na spravedlivý proces před nezávislým a nestranným soudem ve smyslu čl. 47 Listiny. V roce 2024 byl P. P. R. zatčen na Maltě na základě téhož evropského zatýkacího rozkazu, přičemž maltský vykonávající orgán jeho výkon rovněž odmítl. Rumunský vystavující orgán se na Soudní dvůr obrátil s několika dotazy na podmínky výkonu evropského zatýkacího rozkazu v takové situaci. Soudní dvůr mimo jiné rozhodl, že rámcové rozhodnutí 2002/584 o evropském zatýkacím rozkazu musí být vykládáno v tom smyslu, že vykonávající orgán členského státu není povinen odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu, pokud vykonávající orgán jiného členského státu předtím odmítl výkon tohoto zatýkacího rozkazu z důvodu, že předání dotyčné osoby by mohlo ohrozit právo na spravedlivý proces zakotvené v čl. 47 Listiny. Tento orgán však musí v rámci svého vlastního přezkumu existence důvodu pro odmítnutí výkonu zohlednit důvody, na nichž je založeno zamítavé rozhodnutí přijaté prvním vykonávajícím orgánem. Unijní právo zároveň nebrání tomu, aby vystavující justiční orgán za stejných okolností ponechal evropský zatýkací rozkaz v platnosti, pokud podle jeho názoru nelze výkon tohoto zatýkacího rozkazu odmítnout z důvodu, že hrozí porušení čl. 47 Listiny a že zachování tohoto zatýkacího rozkazu je přiměřené.

C-603/22 M.S. a další (rozsudek třetího senátu ze dne 5. září 2024, GA Čapeta)

V původním sporu bylo proti nezletilým obžalovaným vedeno v Polsku trestní řízení za opakované vloupání do nepoužívaného rekreačního střediska. Předkládající soud měl několik pochybností o řádném průběhu trestního řízení v přípravné fázi. Soudní dvůr došel k závěru, že dle směrnice 2016/800 o procesních zárukách pro děti, které jsou podezřelými nebo obviněnými osobami v trestním řízení, musí být dětem, které jsou podezřelými nebo obviněnými osobami, před výslechem policií nebo jiným orgánem činným v trestním či soudem, a nejpozději před prvním výslechem, nápomocen obhájce (případně ustanovený ex offio). Tyto děti nesmí být vyslýchány jako podezřelé osoby v nepřítomnosti takového obhájce. Soudní dvůr dále konstatoval, že směrnice 2016/800 brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že právo na pomoc obhájce ustanoveného ex offio automaticky zaniká u osob, které byly v době, kdy se staly účastníky trestního řízení, dítětem, ale následně dosáhly věku 18 let, pokud taková právní úprava neumožňuje určit, zda je použití této směrnice nebo některých jejích ustanovení, a v důsledku toho práv v ní obsažených, vhodné s přihlédnutím ke všem okolnostem případu, včetně vyspělosti a zranitelnosti dotčených osob. Dle Soudního dvora brání unijní právo takové vnitrostátní právní úpravě, která nestanoví, že děti, které jsou podezřelými nebo obviněnými osobami v trestním řízení, musí obdržet spolu s osobou vykonávající rodičovskou odpovědnost nejpozději před prvním výslechem policií nebo jiným orgánem činným v trestním řízení či soudem informace o jejich právech podle čl. 3 směrnice 2012/13 o právu na informace v trestním řízení, jakož i o právech stanovených směrnicí 2016/800 v jednoduchém a srozumitelném jazyce, který zohledňuje zvláštní potřeby a zranitelnost těchto dětí.

C-86/23 HUK-COBURG-Allgemeine Versicherung II (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 5. září 2024, GA Szpunar)

Bulharští rodiče osoby, která zemřela v důsledku autonehody v Německu, podali u bulharského soudu žalobu z titulu nemajetkové újmy proti německé pojišťovně, u které měl řidič vozidla platnou pojistnou smlouvu v době nehody. Bulharský soud aplikoval německé deliktní právo. Podle navrhovatelů ovšem měl soud aplikaci německého práva vyloučit a mělo být aplikováno bulharské právo, neboť ustanovení bulharského práva, které upravuje zásadu spravedlivé nemajetkové újmy, představuje imperativní ustanovení ve smyslu čl. 16 nařízení Řím II. Podle Soudního dvora obecně vzato nelze vnitrostátní ustanovení stanovit, že náhradu nemajetkové újmy, kterou utrpěli blízcí osoby, jež zemřela při dopravní nehodě, určuje soud na základě ekvity, považovat za imperativní ustanovení. O imperativní normu by se ovšem jednalo, pokud by dotčená právní situace vykazovala dostatečně úzké vazby na členský stát,

v němž má sídlo soud, jemuž byla věc předložena. Ten by musel na základě podrobné analýzy znění, obecné systematicky, cílů a kontextu přijetí příslušného vnitrostátního ustanovení konstatovat, že dodržování takového ustanovení je v právním řádu tohoto členského státu považováno za klíčové z důvodu, že sleduje cíl ochrany zásadního veřejného zájmu, jehož nelze dosáhnout použitím práva určeného podle čl. 4 nařízení Řím II. Ve věci v původním řízení tak přísluší předkládajícímu soudu ověřit, zda věc v původním řízení vykazuje dostatečně úzké vazby na Bulharsko.

C-633/22 *Real Madrid Club de Fútbol* (rozsudek velkého senátu ze dne 4. října 2024, GA Szpunar)

Deník Le Monde zveřejnil článek napsaný novinářem panem EE, ve kterém tvrdil, že klub Real Madrid využívá služeb lékaře, který organizoval již dříve odhalený krevní doping v cyklistice. Klub informace popřel a zažaloval deník Le Monde za poškození dobré pověsti a o náhradu škody. Případ se dostal až ke španělskému nejvyššímu soudu, který deníku a novináři uložil zaplatit pokutu ve výši 33 000 EUR. Odvolací soud v Paříži, který je předkládajícím soudem v této věci, tento rozsudek odmítl vykonat s poukazem na to, že rozhodnutí španělských soudů porušují francouzský mezinárodní veřejný pořádek, neboť výše pokuty je nepřiměřeně vysoká a odrazuje od veřejné diskuze o věcech veřejného zájmu, čímž porušuje svobodu projevu. Soudní dvůr konstatoval, že čl. 34 bod 1 a článek 45 nařízení č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (nařízení Brusel I) ve spojení s článkem 11 Listiny musí být vykládány v tom smyslu, že výkon rozsudku, kterým se společnosti vydávající deník a jednomu z jejích novinářů ukládá povinnost zaplatit náhradu škody za nemajetkovou újmu, která vznikla sportovnímu klubu a jednomu z členů jeho lékařského týmu z důvodu poškození jejich dobré pověsti v důsledku informací, které o nich zveřejnil tento deník, musí být odmítnut, pokud by vedl ke zjevnému porušení svobody tisku, jak je zakotvena v článku 11 Listiny, a tedy k narušení veřejného pořádku v dožádaném členském státě.

C-767/22, C-49/23 a C-161/23 *1Dream a další* (rozsudek prvního senátu ze dne 4. října 2024, GA Pikamäe)

Před lotyšským ústavním soudem jsou vedena řízení o zrušení právní úpravy týkající se řízení o zákonnosti nabytí majetku. Takové řízení v Lotyšsku nemá občanskoprávní povahu a zároveň je oddělené od trestního řízení, avšak je zahajováno na základě souboru důkazů z trestního řízení, a to před tím, než je v trestním řízení rozhodnuto o vině. Taková posloupnost se jevila jako problematická. Soudní dvůr konstatoval, že rámcové rozhodnutí 2005/212 o konfiskaci výnosů a majetku z trestné činnosti

a nástrojů trestné činnosti a směrnice 2014/42 o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v EU musí být vykládány v tom smyslu, že do působnosti těchto právních aktů nespadá vnitrostátní právní úprava, která stanoví, že během trestního řízení, jehož cílem je ověřit, zda osoba spáchala trestný čin, je možné na základě skutečností uvedených v trestním spisu zahájit řízení o konfiskaci nezákonně nabytého majetku v případě, kdy se toto řízení o konfiskaci netýká konstatování takového trestného činu, a to i když žádný důvod související s nemocí nebo útekem této osoby nebrání tomu, aby se dostavila k soudu.

24. Institucionální otázky

1 rozsudek (výsady a imunity Evropské unie).

25. Principiální a průřezové otázky

18 rozsudků (právní stát, základní práva, povaha unijního práva atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-554/21, C-622/21 a C-727/21 *Hann-Invest a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 11. července 2024, GA Pikamäe)

U chorvatských soudů druhého stupně musí být každé rozhodnutí přijaté senátem postoupeno evidujícímu soudci dotčeného soudu před tím, než je považováno za formálně vydané a může být doručeno účastníkům řízení. Evidujícího soudce jmenuje předseda dotčeného soudu. V praxi má tento soudce pravomoc odložit vyhlášení rozsudku a dávat pokyny senátu. Účastenství a jméno uvedeného soudce nejsou účastníkům řízení známy. Pokud senát nevyhoví jeho pokynům, může evidující soudce požádat o svolání zasedání kolegia. Toto kolegium může vydat „právní stanovisko“, které je závazné pro všechny senáty náležející do daného oddělení. Příslušný senát je i po ukončení projednání věci povinen případně změnit své dříve přijaté soudní rozhodnutí. Podle chorvatského odvolacího obchodního soudu byl tento procesní mechanismus dosud odůvodněn nutností zajistit soudržnost judikatury. Má ale pochybnosti o jeho slučitelnosti s unijním právem, zejména se zásadou právního státu, a proto se obrátil na Soudní dvůr. Podle Soudního dvora unijní právo brání tomu, aby vnitrostátní právo stanovilo interní mechanismus vnitrostátního soudu, podle něhož soudní rozhodnutí přijaté senátem, kterému byla věc přidělena, může být účastníkům řízení zasláno za účelem skončení dané věci pouze tehdy, pokud byl jeho obsah schválen evidujícím soudcem, který není součástí tohoto senátu. Dále Soudní dvůr konstatoval, že kolegium tohoto soudu má pravomoc vydáním „právního stanoviska“ přimět senát, jemuž byla věc přidělena, aby změnil

obsah soudního rozhodnutí, které tento senát předtím přijal, přestože se zasedání tohoto kolegia účastní rovněž jiní soudci než soudci tohoto senátu, případně i externí osoby, které nejsou členy dotčeného soudu, před nimiž účastníci řízení nemají možnost uplatnit své argumenty. Záruka přístupu k nezávislému soudu předem zřízenému zákonem znamená, že konečné rozhodnutí ve věci přijímá pouze senát, kterému byla věc přidělena. Složení senátů musí podléhat transparentním pravidlům, která jsou jednotlivcům známa, aby byl vyloučen jakýkoliv neoprávněný zásah ze strany osob, které nejsou součástí senátu a před nimiž účastníci řízení nemohli uplatnit své argumenty.

C-119/23 *Valančius* (rozsudek velkého senátu ze dne 29. července 2024, GA Emiliou)

Spor se týká nominace kandidáta členského státu na funkci soudce Tribunálu Soudního dvora EU. Pan Valančius byl litevským soudcem Tribunálu, kterému končilo funkční období. Ve vnitrostátním řízení pro výběr kandidáta na nové funkční období se v rámci hodnocení pracovní skupiny nezávislých odborníků umístil na prvním místě v seznamu kandidátů. Litevská vláda se nicméně rozhodla navrhnout do funkce kandidáta z druhého, resp. třetího místa seznamu. Vyvstaly otázky, zda je takový postup slučitelný se zárukami transparentnosti a nezávislosti výběru soudce. Soudní dvůr konstatoval, že postup, kdy vláda členského státu zřídila skupinu nezávislých odborníků pověřenou hodnocením kandidátů na funkci soudce Tribunálu, následně však navrhla z kandidátů uvedených na příslušném seznamu jiného kandidáta než kandidáta s nejlepším hodnocením, není v rozporu s primárním právem (čl. 19 odst. 2 SEU a čl. 254 SFEU), pokud navrhovaný kandidát splňuje příslušné záruky požadované primárním právem.

C-185/23 *protectus* (rozsudek velkého senátu ze dne 29. července 2024, GA Richard de la Tour)

Slovenský Národný bezpečnostný úrad udělil společnosti Protectus potvrzení průmyslové bezpečnosti umožňující přístup k vnitrostátním utajovaným informacím a osvědčení o průmyslové bezpečnosti umožňující nakládat s dokumenty EU SECRET ve smyslu čl. 11 a přílohy V rozhodnutí 2013/488 o bezpečnostních pravidlech na ochranu utajovaných informací EU. Poté, co úřad obdržel informace, že společnost může představovat bezpečnostní riziko, udělené potvrzení zrušil. Jelikož je dle slovenské právní úpravy platnost osvědčení nakládat s utajovanými informacemi EU podmíněna platností potvrzení nakládat s těmi vnitrostátními, došlo ke zrušení osvědčení automaticky okamžikem odebrání vnitrostátní bezpečnostní prověrky. Společnost tvrdí, že jí v průběhu opravného řízení nebylo umožněno seznámit se s některými utajovanými částmi spisu, čímž došlo k porušení práva na účinnou právní

ochranu ve smyslu čl. 47 Listiny. Soudní dvůr nejprve vyjasnil, že rozhodnutí o odnětí potvrzení o průmyslové bezpečnosti umožňující přístup k informacím utajovaným členskými státy nepředstavuje uplatňování unijního práva. Pokud se však jedná o odnětí osvědčení o průmyslové bezpečnosti umožňující přístup k utajovaným informacím EU, takový akt uplatňování unijního práva představuje a je přezkoumatelný na základě čl. 51 odst. 1 Listiny. Skutečnost, že slovenská právní úprava vytvořila spojitost mezi odnětím vnitrostátní bezpečnostní prověrky a odnětím osvědčení o nakládání s utajovanými informacemi EU, představuje volbu, kterou Slovensko využilo prostor pro uvážení předvídaný rozhodnutím 2013/488. K přezkumu odnětí osvědčení Soudní dvůr konstatoval, že čl. 47 Listiny nebrání takové úpravě, na základě níž nemusí být zpřístupněny utajované informace odůvodňující odnětí, a to pokud zde existuje naléhavý důvod jako je například ochrana bezpečnosti státu nebo mezinárodních vztahů. Vnitrostátní soud provádějící přezkum legality odnětí musí každopádně mít přístup k těmto informacím a dbát na to, že jejich nezpřístupnění je omezeno na nezbytné minimum. Bývalému držiteli musí být v každém případě sdělena podstata důvodů vedoucích k odnětí osvědčení a musí mít právo být vyslechnut.

C-144/23 KUBERA (rozsudek velkého senátu ze dne 15. října 2024, GA Emiliou)

Společnost KUBERA podala žalobu ke správnímu soudu proti rozhodnutí celního orgánu. Proti rozhodnutí správního soudu následně podala návrh na povolení dovolání a v rámci tohoto návrhu žádala, aby soud předložil jí navrhované předběžné otázky Soudnímu dvoru. Dovolání je mimořádným opravným prostředkem proti pravomocnému rozsudku a skládá se ze dvou částí, a to z povolení dovolání a meritorního posouzení věci, přičemž rozhodnutí o dovolání již nelze napadnout opravnými prostředky. Spornou se stala otázka, zda vnitrostátní soud rozhodující o dovolání musí i v první fázi, tj. při povolení dovolání, posuzovat svou povinnost předložit předběžné otázky. Podle Soudního dvora brání čl. 267 SFEU tomu, aby vnitrostátní soud, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky, v rámci řízení o posouzení návrhu na připuštění dovolání rozhodl o zamítnutí tohoto návrhu, aniž by posoudil, zda je povinen podat k Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu nebo platnosti ustanovení unijního práva, která byla vznesena na podporu návrhu na připuštění dovolání. To musí platit zvlášť, když se rozhodnutí o povolení dovolání odvíjí od významnosti právní otázky vznesené jedním z účastníků sporu pro právní jistotu a jednotné uplatňování práva. Pokud vnitrostátní soud zamítne návrh na povolení dovolání, v němž účastník žádal o položení předběžné otázky, musí uvést důvody pro její nepoložení.

C-197/23 S. (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 14. listopadu 2024, GA Medina)

Vnitrostátní obchodní spor byl přidělen soudkyni E. T., která rozhodovala jako samosoudkyně. V den jednání však nebyla přítomna z důvodu dovolené a jednání proto vedla soudkyně J. K., která byla tohoto dne v pracovní pohotovosti a která ve věci rozhodla. Podle předkládajícího soudu byla soudkyně J. K. určena k projednání věci ve zjevném rozporu s vnitrostátními právními předpisy o přidělování věcí a o stanovení a změně složení soudních kolegií, což vyvolalo pochybnost předkládajícího soudu o tom, zda lze takto určenou soudkyni považovat za nezávislý a nestranný soud předem zřízený zákonem ve smyslu čl. 19 SEU. Soudní dvůr konstatoval, že je nezbytné zajistit možnost ověření, zda byly dodrženy záruky nezávislosti soudu a zásady soudu zřízeného zákonem. Požadavek nezávislosti dle Soudního dvora směřuje rovněž k ochraně soudců před neoprávněnými vlivy zevnitř daného soudu a požadavek soudu zřízeného zákonem se netýká jen právního základu pro samotnou existenci soudu, ale také složení senátu v každé věci. Soudní dvůr proto rozhodl, že čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU ve spojení s čl. 2 SEU a čl. 47 Listiny musí být vykládán v tom smyslu, že brání ustanovení vnitrostátního práva, které za všech okolností znemožňuje odvolacímu soudu, aby přezkoumal, zda k přerozdělení určité věci soudnímu kolegiu rozhodujícímu v prvním stupni nedošlo v rozporu s vnitrostátními pravidly týkajícími se přerozdělování věcí v rámci soudů.

ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA

Řízení o porušení unijního práva (infringement procedure) představuje zvláštní mechanismus, jehož cílem je „určit, že jednání členského státu je v rozporu s právem Unie, a přimět tento členský stát, aby v tomto jednání ustal“.⁶ Toto řízení může vést proti členskému státu Komise (čl. 258 SFEU), popřípadě jiný členský stát (čl. 259 SFEU). Řízení vedená členským státem proti jinému členskému státu jsou nicméně z přirozených důvodů velmi vzácná.⁷ V naprosté většině případů vede řízení pro porušení unijního práva Komise, která tím plní svoji úlohu strážkyně Smluv (guardian of the Treaties).⁸

Před zahájením řízení o porušení unijního práva

Do konce roku 2016 bylo ustálenou praxí, že v případě podezření na porušování práva Unie některým z členských států nezahajovala Komise okamžitě řízení o porušení povinnosti. Než se tak stalo, byla věc zásadně předmětem řízení EU Pilot. Teprve nebyla-li věc napravena či vysvětlena v rámci tohoto řízení, přistoupila Komise k zahájení řízení podle čl. 258 SFEU. V lednu 2017 ovšem Komise vydala sdělení „Právo EU: lepší výsledky díky lepšímu uplatňování“ (dále jen „sdělení Komise o uplatňování práva EU“),⁹ na jehož základě začala standardně zahajovat řízení o porušení unijního práva bez využití řízení EU Pilot, pokud v daném případě nebylo uplatnění tohoto mechanismu výslovně považováno za užitečné. V důsledku toho došlo ke značnému útlumu při využívání tohoto nástroje. V prosinci 2019 nicméně Komise oznámila, že by se chtěla vrátit k častějšímu používání mechanismu EU Pilot. Jakkoli pravděpodobně nelze očekávat plný návrat k praxi před rokem 2017, již v roce 2020 byl zaznamenán znatelný celounijní nárůst v počtu zahájených řízení EU Pilot a tento trend pokračoval rovněž v dalších letech. Komise v roce 2022 přijala nové sdělení „Prosazování práva EU pro Evropu, která přináší výsledky“,¹⁰ v němž vyzdvihla přínos řízení EU Pilot a podpořila jeho využívání zejména v případech technické povahy, v nichž může operativní dialog na technické úrovni přinést rychlejší

⁶ Rozsudek *Švédsko a další v. API a Komise*, C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P, EU:C:2010:541, bod 119.

⁷ Srov. věc *Maďarsko v. Slovensko*, C-364/10, EU:C:2012:630. Maďarsko zahájilo řízení dle čl. 259 SFEU, neboť slovenské úřady zabránily prezidentu Maďarska, aby dne 21. srpna 2009 navštívil slovenské město Komárno a zúčastnil se slavnostního odhalení sochy svatého Štěpána. Rozsudkem ze dne 16. října 2012 Soudní dvůr žalobu zamítl. Srov. též věc *Rakousko v. Německo*, C-591/17, EU:C:2019:504, v níž Soudní dvůr shledal za neslučitelnou s unijním právem německou právní úpravu, která pro řidiče vozidel registrovaných v jiných členských státech stanovila méně příznivý poplatek za užívání pozemních komunikací než pro řidiče vozidel registrovaných v Německu.

⁸ Srov. čl. 17 odst. 1 SEU, podle něhož Komise „dohlíží na uplatňování práva Unie“.

⁹ Viz [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52017XC0119\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52017XC0119(01)).

¹⁰ Viz <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52022DC0518>.

a lepší výsledky, anebo v případech, k jejichž řádnému posouzení útvary Komise potřebují získat faktické nebo právní informace.

Nutno dodat, že řízení ve věci opožděné transpozice či notifikace směrnic jsou vždy zahajována automaticky po marném uplynutí lhůty pro transpozici (tyto případy nejsou předmětem řízení EU Pilot, neboť o obsahu povinnosti členského státu v zásadě není sporu).

Co je EU Pilot

Jedná se o flexibilní a relativně neformální řízení, resp. mechanismus spolupráce, sloužící k objasnění, popř. řešení situací, u nichž Komise shledává možné porušení unijního práva ze strany členského státu. Jeho předmětem může být velmi široké spektrum problémů (výtku ohledně chybné aplikace unijního práva ze strany členského státu, včasné nedodání konkrétní zprávy, nesprávná transpozice apod.). Mechanismus EU Pilot funguje od dubna 2008.

Postup řízení

Řízení zahajuje Komise buď z vlastní iniciativy, anebo na základě obdržené stížnosti. Komise komunikuje s kontaktními místy jednotlivých členských států skrze speciální internetovou databázi. Řízení je zahájeno tím, že Komise prostřednictvím této databáze zašle členskému státu (jeho kontaktnímu místu) žádost o vyjádření k určitému problému, v němž spatřuje možné porušení unijního práva.

Po obdržení žádosti kontaktní místo, v případě České republiky konkrétně VLZ, obratem osloví resort, do jehož gesce dotčená problematika spadá. V úzké spolupráci s tímto resortem je pak vypracováno vyjádření. Standardní lhůta pro vyjádření členského státu je 10 týdnů, Komise ale může stanovit lhůtu podstatně kratší. Ve vyjádření VLZ sdělí Komisi v závislosti na povaze případu navrhovaný způsob řešení. Například oznámí přijetí nápravných kroků nebo předloží Komisi stanovisko podložené argumenty, proč k porušení práva EU nedošlo, případně poskytne další relevantní informace.

Komise následně vyjádření vyhodnotí a odpověď buď akceptuje, čímž řízení v zásadě končí, nebo ji odmítne a v takovém případě obvykle následují další kroky (což zpravidla znamená zahájení řízení pro porušení unijního práva). Poměrně běžnou praxí posledních let je, že Komise akceptuje odpověď České republiky pouze pod podmínkou následného informování o přijatých opatřeních v horizontu několika měsíců. Teprve poté případně řízení uzavře, vždy s výhradou možnosti jej znovu zahájit, pokud by se objevily nové informace opodstatňující takový postup.

Pokud Komise v odpovědi nenalezne dostatek informací potřebných k rozhodnutí, požádá o jejich doplnění (případně i opakovaně).

Vývoj v roce 2024

V průběhu roku 2024 bylo proti České republice zahájeno celkem 6 nových případů EU Pilot (v gesci MF, ČNB, MD, MPO a MŽP). Takový počet zahájených řízení odpovídá standardu posledních let. Šlo o různorodá řízení, která pokryla v zásadě všechny typy případů typicky zahajovaných Komisí v rámci tohoto mechanismu.

Dvě řízení se týkala obsáhlejší kontroly transpozičních opatření v oblasti finančního sektoru a v oblasti spotřebitelského práva. V jednom řízení Komise upozornila na včasné nesplnění reportingových povinností v oblasti energetické politiky, konkrétně na včasné neoznámení aktualizace integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu. Jedno řízení navazovalo na velice konkrétní a úzce zaměřenou stížnost uživatele bankovního účtu na systém účtování poplatků bankou při přeshraničních platbách a dvě řízení se zaměřovala na praktické uplatňování unijních předpisů v oblasti železniční politiky a spotřebitelského práva. Tři ze šesti nově zahájených řízení Komise po obdržení odpovědi ČR obratem uzavřela.

Od vydání výše zmíněného sdělení v roce 2017 a po krátkodobém znatelném úbytku případů tedy Komise opět začala řízení EU Pilot využívat častěji, roční nápad případů je však stále nejvýše poloviční v porovnání s běžným nápadem před rokem 2017.

Oproti předchozím rokům mírně poklesl počet „neformálních dotazů“ (mimo platformu EU Pilot), kdy se Komise telefonicky, emailem nebo prostřednictvím tzv. politického dopisu (zasílaného některým z komisařů na příslušného ministra) táže na konkrétní otázky buď v rámci otevřených případů, aniž by došlo k formálnímu posunu v řízení, nebo dokonce zcela mimo rámec jakéhokoliv běžícího řízení. V některých věcných oblastech (zejména v oblasti působnosti DG FISMA nebo DG TAXUD) jsou ale takové neformální dotazy stále poměrně hojně využívány.

Průběh řízení o porušení unijního práva

Řízení podle čl. 258 SFEU

Komise zahajuje řízení z vlastní iniciativy nebo na základě stížnosti.¹¹

Řízení je zahajováno buď na základě zjištění, že členský stát ke dni uplynutí lhůty pro transpozici neoznámil Komisi vnitrostátní předpisy představující úplnou

---

¹¹ Stížnost může podat každý, nicméně musí být podaná na standardním formuláři – viz blíže https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/problems-and-complaints/complaints-about-breaches-eu-law/how-make-complaint-eu-level_cs. Dle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že „Komise není povinna zahájit řízení o nesplnění povinnosti, má v tomto ohledu diskreční pravomoc, která vylučuje právo jednotlivců vyžadovat od orgánu, aby zaujal stanovisko v určitém smyslu, stejně jako právo podat žalobu na neplatnost proti jeho odmítnutí konat“ (rozsudek *Bavarian Lager v. Komise*, T-194/04,

transpozici dotčené směrnice (non-communication infringements; v češtině se používá pracovní označení nenotifikační řízení), nebo na základě názoru Komise, že vnitrostátní předpisy nejsou v souladu s předpisy EU (non-conformity infringements), nebo jsou aplikovány v rozporu s předpisy EU (bad application infringements; pro poslední dva druhy řízení se používá pracovní název věcná řízení). Řízení je zahajováno zasláním tzv. formálního upozornění, resp. výzvy (*letter of formal notice*). Členskému státu je dána příležitost vyjádřit se k výtkám uvedeným ve formálním upozornění, a to zpravidla ve lhůtě 2 měsíců. Nepovažuje-li Komise odpověď členského státu za uspokojivou, následuje druhá fáze: Komise vydá odůvodněné stanovisko (*reasoned opinion*), které obsahuje podrobnou právní argumentaci vůči dosud přetrvávajícím výtkám a je podkladem pro případnou žalobu. Členský stát má zpravidla opět lhůtu 2 měsíců na odpověď.¹²

Po marném uplynutí posledně uvedené lhůty může Komise podat žalobu k Soudnímu dvoru. Následuje standardní řízení před Soudním dvorem (žaloba, žalobní odpověď, případně replika a duplika, stejně jako vyjádření vedlejších účastníků a vyjádření hlavních účastníků řízení k vyjádřením vedlejších účastníků, ústní jednání, stanovisko generálního advokáta a rozsudek). Pokud se Soudní dvůr se žalobou Komise (alespoň zčásti) ztotožní, vydá rozsudek, kterým konstatuje porušení povinnosti ze strany členského státu, např. „Česká republika tím, že ve stanovené lhůtě nepřijala právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/7/ES ze dne 15. února 2006 o řízení jakosti vod ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z této směrnice.“¹³

Rozsudkem Soudního dvora nemůže být v této fázi uložena dotčenému členskému státu finanční sankce, s jedinou (ale významnou) výjimkou zavedenou Lisabonskou smlouvou: podle čl. 260 odst. 3 SFEU může Komise navrhnout uložení paušální částky nebo penále (tedy dvou složek možné finanční sankce) již prvním rozsudkem v řízení vedeném z důvodu, že dotýčný stát *nesplnil povinnost sdělit opatření provádějící směrnici přijatou legislativním postupem* (týká se tedy jen nenotifikačních řízení, a to výhradně těch, jejichž předmětem je opožděná transpozice směrnic přijatých Evropským parlamentem a Radou, popř. jen Radou přímo na základě Smluv, tj. netýká se směrnic

---

EU:T:2007:334, body 54 a 55 a citovaná judikatura; rozsudek *Komninou a další v. Komise*, C-167/06 P, EU:C:2007:633, bod 64).

¹² Okamžik uplynutí této lhůty je rozhodující pro případné řízení před Soudním dvorem. Dle ustálené judikatury „se existence nesplnění povinnosti musí posuzovat vzhledem ke stavu, v němž se členský stát nacházel v době, kdy uplynula lhůta stanovená v odůvodněném stanovisku, a (...) změny, ke kterým došlo následně, nemohou být Soudním dvorem brány v úvahu“ (rozsudek *Komise v. Česká republika*, C-481/09, EU:C:2010:572, bod 9).

¹³ Rozsudek *Komise v. Česká republika*, C-481/09, cit. výše.

v přenesené pravomoci a prováděcích směrnic¹⁴). Z hlediska sankcí však Komise do konce roku 2016 navrhovala v těchto řízeních dle čl. 260 odst. 3 SFEU Soudnímu dvoru jen penále (tj. opakující se peněžní pokutu od vydání odsuzujícího rozsudku až do ukončení porušování unijního práva), navíc standardně Komise brala žalobu zpět, pokud k dokončení transpozice došlo v průběhu soudního řízení.

Ve sdělení o uplatňování práva EU z roku 2017 nicméně Komise oznámila, že bude přísnější při volbě sankcí v rámci možností, které jí poskytuje čl. 260 odst. 3 SFEU. Komise tak nyní navrhuje i paušální částku (tj. jednorázovou sumu, v jejímž výpočtu lze zohlednit i zpětně dobu porušování unijního práva před vynesením rozsudku). Rozhodným okamžikem z hlediska řízení je přitom den, kdy uplyne lhůta pro odpověď členského státu na odůvodněné stanovisko. Komise zároveň žalobu nevezme zpět, ani pokud členský stát transpozici dokončí před vynesením rozsudku.

Důvodem tohoto postupu je dle vyjádření Komise skutečnost, že členské státy nedodržují transpoziční lhůty. Komise se domnívá, že tímto přísnějším uplatňováním sankcí by měla ustát stávající praxe, kdy členské státy mohly z řízení dle čl. 260 odst. 3 SFEU zpravidla vyváznout bez finančního postihu, pokud oznámily transpoziční opatření do vynesení rozsudku Soudního dvora.

S tím souvisí, že v případech porušení povinnosti oznámit ve stanovené lhůtě transpoziční opatření směrnic přijatých řádným legislativním postupem by mělo dle praxe Komise docházet k podání žaloby k Soudnímu dvoru nejpozději do 12 měsíců od zahájení řízení, pokud transpoziční předpisy nebudou do té doby přijaty.

V souladu s postojem avizovaným ve svém sdělení o uplatňování práva EU Komise zintenzivnila svou činnost v roce 2017, na základě čehož došlo v průběhu roku 2019 k vyhlášení prvního a s napětím vyhlíženého rozsudku Soudního dvora v této oblasti ve věci C-543/17 *Komise v. Belgie*.¹⁵ Tímto rozsudkem Soudní dvůr objasnil pomezí sporu o úplnost a správnost transpozice.¹⁶ Jednak rozhodl, že Komise není oprávněna podat žalobu dle čl. 260 odst. 3 SFEU, pokud jde o otázku, zda oznámení provádějící ustanovení vnitrostátního práva správně provádí ustanovení směrnice. Nicméně Soudní dvůr zároveň upřesnil rozsah notificační povinnosti v tom smyslu, že členské státy jsou „*ve vztahu ke každému ustanovení (...) směrnice povinny uvést jedno či více*

---

¹⁴ Srov. čl. 290 a 291 SFEU.

¹⁵ Rozsudek *Komise v. Belgie*, C-543/17, EU:C:2019:573.

¹⁶ Sama Komise v minulosti připustila, že „*spor o tom, zda jsou oznámená prováděcí opatření nebo právní předpisy existující ve vnitrostátním právním řádu dostatečné, povede k zahájení běžného řízení o správném provedení směrnice podle článku 258 SFEU*“ (Sdělení Komise – Provádění čl. 260 odst. 3 Smlouvy o fungování EU, Úř. věst. C 12, 15.1.2011, str. 1 až 5, bod 19), tj. nikoli řízení v režimu čl. 260 odst. 3 SFEU. I v praxi České republiky se vyskytly případy, kdy byla sice oznámena plná transpozice, Komise však trvala na použitelnosti čl. 260 odst. 3 SFEU s poukazem např. na (údajnou) absenci transpozice toho či onoho ustanovení směrnice.

vnitrostátních ustanovení, která zajišťují jeho provedení".¹⁷ Na základě tohoto upřesnění budou členské státy muset přistoupit nejen k podrobnějšímu oznámení vnitrostátních předpisů provádějících směrnici, ale rovněž k důkladnějšímu provedení směrnice než dosud.

Z dosud zhruba 50 žalob podaných v souladu s novou praxí Komise od roku 2017 na základě čl. 260 odst. 3 SFEU se týkala dosud jen jedna České republiky, a to z důvodu namítaného neprovedení směrnice o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie. Tato žaloba byla v roce 2024 projednávána před Soudním dvorem.

Celkově podala Komise v roce 2024 pouze 3 žaloby podle čl. 260 odst. 3 SFEU, přičemž v tomto roce bylo vyhlášeno 5 rozsudků v rámci tohoto typu řízení, v jejichž rámci byly uloženy finanční sankce až ve výši 4, resp. 4,5 milionů EUR.¹⁸

Řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU

Nejedná-li se o řízení, na které se uplatní zvláštní postup dle čl. 260 odst. 3 SFEU, pak obecně platí, že je-li v řízení podle čl. 258 SFEU vydán odsuzující rozsudek, je dotčený členský stát v souladu s čl. 260 odst. 1 SFEU „*povinen přijmout opatření, která vyplývají z rozsudku Soudního dvora*“. Na splnění této povinnosti se Komise táže zpravidla ve velmi krátké době od vydání rozsudku Soudního dvora (např. ve věci C-343/08 *Komise v. Česká republika*¹⁹ [zaměstnanecké penzijní fondy] si Komise vyžádala tyto informace již po šesti týdnech od vydání rozsudku).

Není-li odpověď členského státu uspokojivá, může Komise zahájit řízení dle čl. 260 odst. 2 SFEU, jehož účelem je „*přimět členský stát, který je v prodlení, aby vyhověl rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o nesplnění povinnosti*“.²⁰ Řízení je zahajováno zasláním formálního upozornění, členský stát má možnost se vyjádřit, a to zpravidla ve lhůtě 2 měsíců. Není-li odpověď uspokojivá, může Komise podat žalobu k Soudnímu dvoru (od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost se nevydává odůvodněné stanovisko a řízení dle čl. 260 odst. 2 SFEU je, oproti řízení dle čl. 258 SFEU, o tento krok kratší).

V žalobě k Soudnímu dvoru navrhne Komise paušální částku (jednorázová sankce za nesplnění povinnosti od vydání prvního rozsudku do okamžiku zajištění nápravy či vydání rozsudku v režimu čl. 260 odst. 2 SFEU) a/nebo penále (opakující se sankce za nesplnění povinnosti od vydání rozsudku v režimu čl. 260 odst. 2 SFEU do okamžiku zajištění nápravy).

Stejně jako v případě výše uvedených nenotifikačních řízení dle čl. 260 odst. 3 SFEU navrhovala Komise původně pouze penále. Po prvním rozsudku Soudního dvora,

¹⁷ Rozsudek *Komise v. Belgie*, C-543/17, bod 59.

¹⁸ Rozsudek *Komise v. Polsko*, C-452/22, EU:C:2024:232, rozsudek *Komise v. Irsko*, C-439/22, EU:C:2024:229.

¹⁹ Rozsudek *Komise v. Česká republika*, C-343/08, EU:C:2010:14.

²⁰ Rozsudek *Švédsko a další v. API a Komise*, C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P, EU:C:2010:541, bod 119.

kterým došlo k uložení obou sankcí (penále a paušální částky) současně,²¹ však Komise tuto praxi změnila a systematicky navrhuje uložení penále i paušální částky. V roce 2024 byl vydán pouze jeden rozsudek v řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU, jehož prostřednictvím byla Maďarsku uložena rekordní paušální částka ve výši 200 milionů EUR za porušení unijních předpisů v souvislosti s přijímáním žadatelů o mezinárodní ochranu a dále penále ve výši 100 000 eur denně za každý další den prodlení s přijetím nápravných opatření.²²

Budoucí výhled

Dle výše uvedeného sdělení Komise o uplatňování práva EU jsou přednostně prošetřovány případy, kdy členské státy neoznámily prováděcí opatření (*non-communication infringements*), nebo kdy těmito opatřeními dle názoru Komise provedly směrnice ve vnitrostátním právu nesprávně (*non-conformity infringements*). Dále by se Komise měla zaměřovat na případy podle čl. 260 odst. 2 SFEU, kdy členské státy nerespektují rozsudek Soudního dvora, nebo kdy vážně poškodily finanční zájmy EU nebo narušily výlučné pravomoci EU podle čl. 2 odst. 1 SFEU ve spojení s článkem 3 SFEU. Velkou důležitost Komise rovněž přikládá případům nesplnění povinnosti, které odhalují systémové nedostatky narušující fungování institucionálního rámce EU.²³ V této souvislosti lze v praxi zaznamenat zejména větší důraz Komise na vymáhání práva u případů, kdy členské státy neoznámily prováděcí opatření (*non-communication infringements*). Uvedený postoj potvrdila Komise i v rámci svého sdělení „Prosazování práva EU pro Evropu, která přináší výsledky“ z roku 2022.

Úloha vládního zmocněnce v řízení o porušení unijního práva

VLZ „zastupuje a hájí zájmy České republiky v řízeních před Soudním dvorem EU a v řízeních o porušení unijního práva ve fázi řízení s Evropskou komisí, včetně kroků jim předcházejících“. Je tedy nejen zástupcem České republiky před samotným Soudním dvorem EU, ale je i „prostředníkem mezi Evropskou komisí a orgány České republiky a (...) zástupcem České republiky v řízeních o porušení [unijního práva]“ a je kontaktním místem pro EU Pilot.²⁴

V řízení o porušení unijního práva tak VLZ přijímá formální upozornění (výzvy) a odůvodněná stanoviska Komise a spolupracuje s jednotlivými resorty, do jejichž gesce spadá předmět řízení (zejména dotčené právní předpisy), za účelem určení přístupu k řízení (odmítnutí tvrzení Komise, nebo naopak informování Komise o opatřeních k nápravě) a za účelem přípravy odpovědi.

²¹ Rozsudek Komise v. Francie, C-304/02, EU:C:2005:444.

²² Rozsudek Komise v. Maďarsko, C-123/22, EU:C:2024:493.

²³ Sdělení Komise, str. 8.

²⁴ Viz čl. 3 Statutu VLZ.

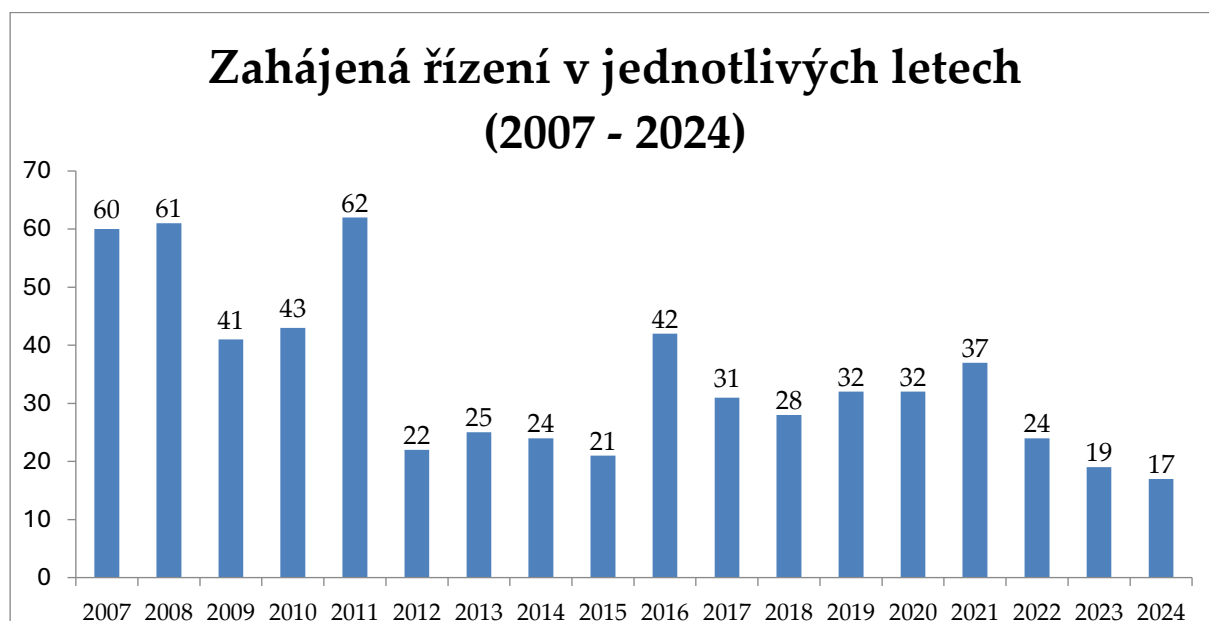
Pokud je v řízení o porušení unijního práva podána žaloba k Soudnímu dvoru, činí VLZ, opět ve spolupráci s příslušnými resorty, i všechny úkony v řízení před Soudním dvorem (v reakci na žalobu vypracovává žalobní odpověď, v reakci na repliku vypracovává dupliku, zastupuje ČR na případném ústním jednání).

V případě potřeby je VLZ oprávněn vyžadovat potřebnou součinnost i dalších dotčených subjektů (zákon č. 186/2011 Sb., o poskytování součinnosti pro účely řízení před některými mezinárodními soudy a jinými mezinárodními kontrolními orgány a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů).

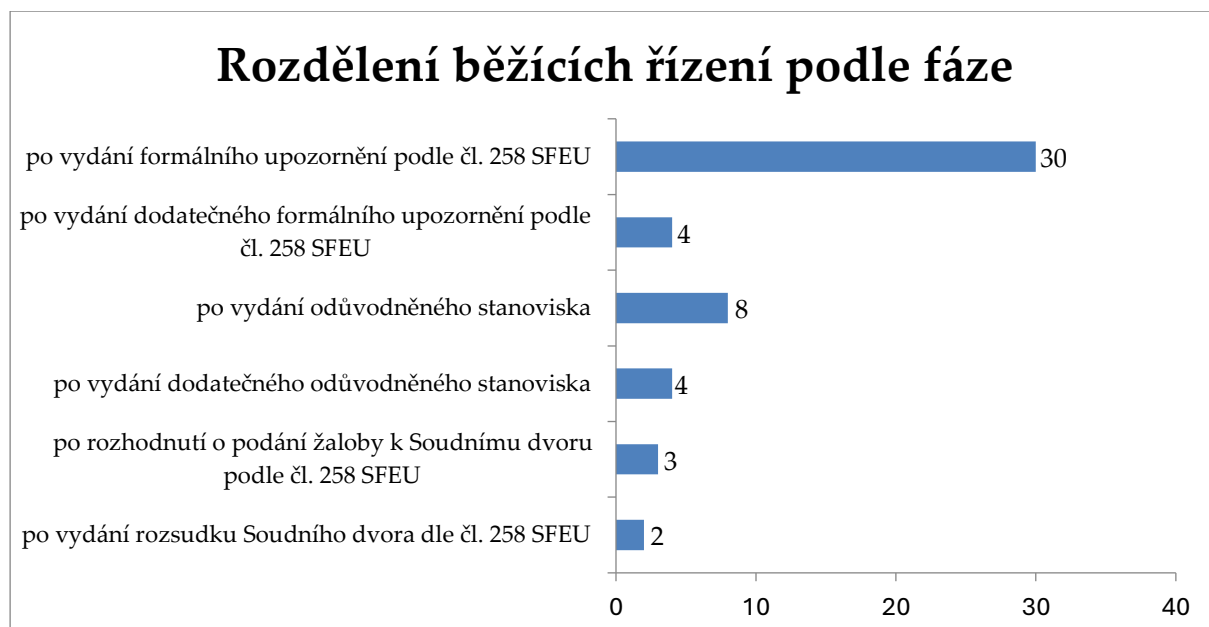
Řízení o porušení unijního práva vedená proti ČR

Celkový přehled

Do 31. prosince 2024 bylo proti ČR zahájeno (od přistoupení k Evropské unii dne 1. května 2004) celkem 913 řízení o porušení unijního práva. V posledních letech se počty nových řízení pohybují v řádu nižších desítek. Z důvodu přehlednosti se dále uvádějí pouze řízení od roku 2007 do roku 2024.

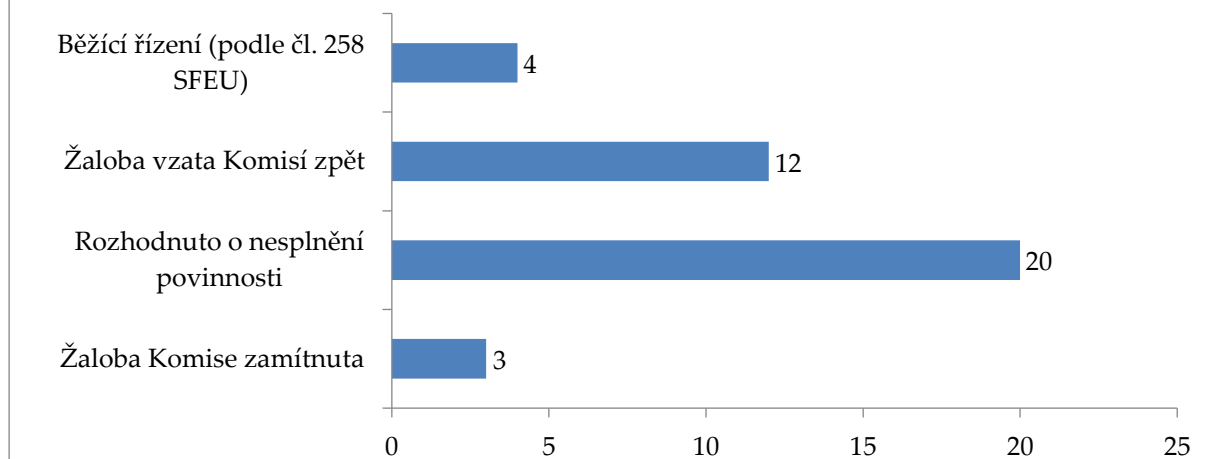
Ze všech dosud zahájených řízení probíhá k 31. prosinci 2024 celkem 51 řízení o porušení unijního práva, která se k tomuto dni nacházela v následujících fázích:

Jen 39 z celkového počtu řízení o porušení unijního práva zahájených ode dne přistoupení České republiky k EU vyústilo do 31. prosince 2024 v podání žaloby k Soudnímu dvoru podle čl. 258 SFEU či v jednom případě podle čl. 258 SFEU ve spojení s čl. 260 odst. 3 SFEU, resp. v jednom případě následně v podání žaloby dle čl. 260 odst. 2 SFEU.²⁵ Předmětem nejvíce z těchto soudních žalob (19) byla absence transpozice směrnice. Ve zbývajících případech bylo ČR vytýkáno porušení unijního práva spočívající v nesprávné (či neúplné) transpozici směrnice či nesprávné aplikaci unijního práva.

²⁵ Do této „druhé“ fáze řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU se dostalo řízení *Komise v. Česká republika*, C-241/11, EU:C:2013:423 [instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění].

Přehled řízení doposud vedených proti České republice před Soudním dvorem

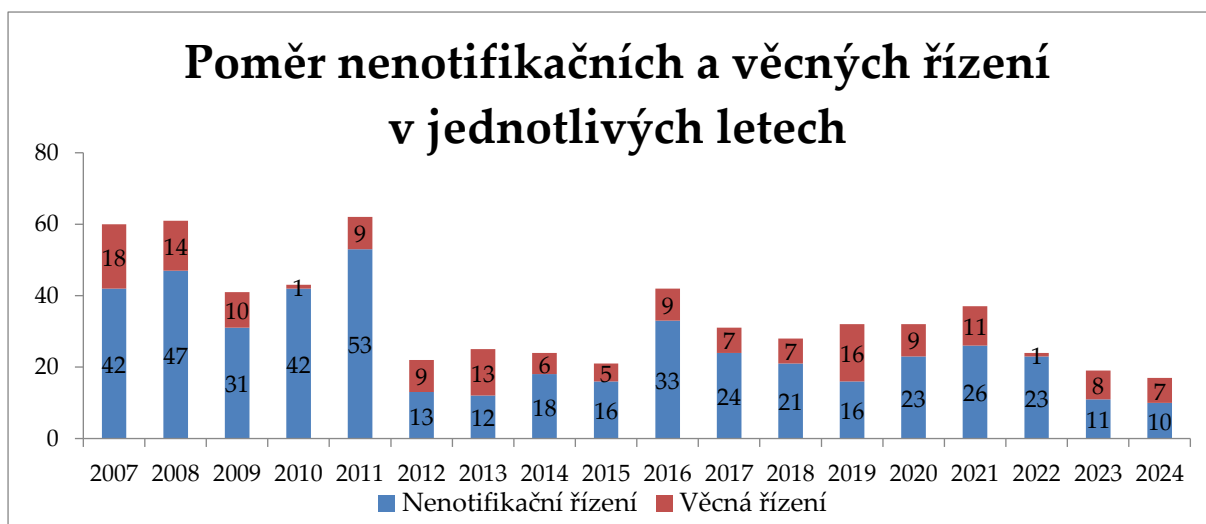
Tabulka pro přehlednost uvádí i řízení, kde Komise vzala žalobu zpět. Jde o situace, kdy dotčený členský stát v průběhu řízení před Soudním dvorem napraví vytýkané porušení práva EU. Řízení je na základě toho ukončeno bez vydání rozsudku ve věci. S ohledem na novou praxi Komise při uplatňování čl. 260 odst. 3 SFEU, v jejímž rámci Komise už nebude brát zpět žaloby v rámci nenotifikačních řízení, bude v budoucnu docházet ke zpětvzetí žalob pouze po nápravě vytýkaného porušení práva EU u věcných řízení.

Nutno dodat, že Soudní dvůr rozhodne o nesplnění povinnosti členským státem i v případě, že žalobě Komise vyhoví jen zčásti, resp. shledá za odůvodněné jen některé žalobní důvody uplatněné Komisí.²⁶

²⁶ Viz rozsudek *Komise v. Česká republika*, C-545/10, EU:C:2013:509, v němž Soudní dvůr vyhověl čtyřem ze šesti žalobních důvodů.

Nenotifikační v. věcná řízení

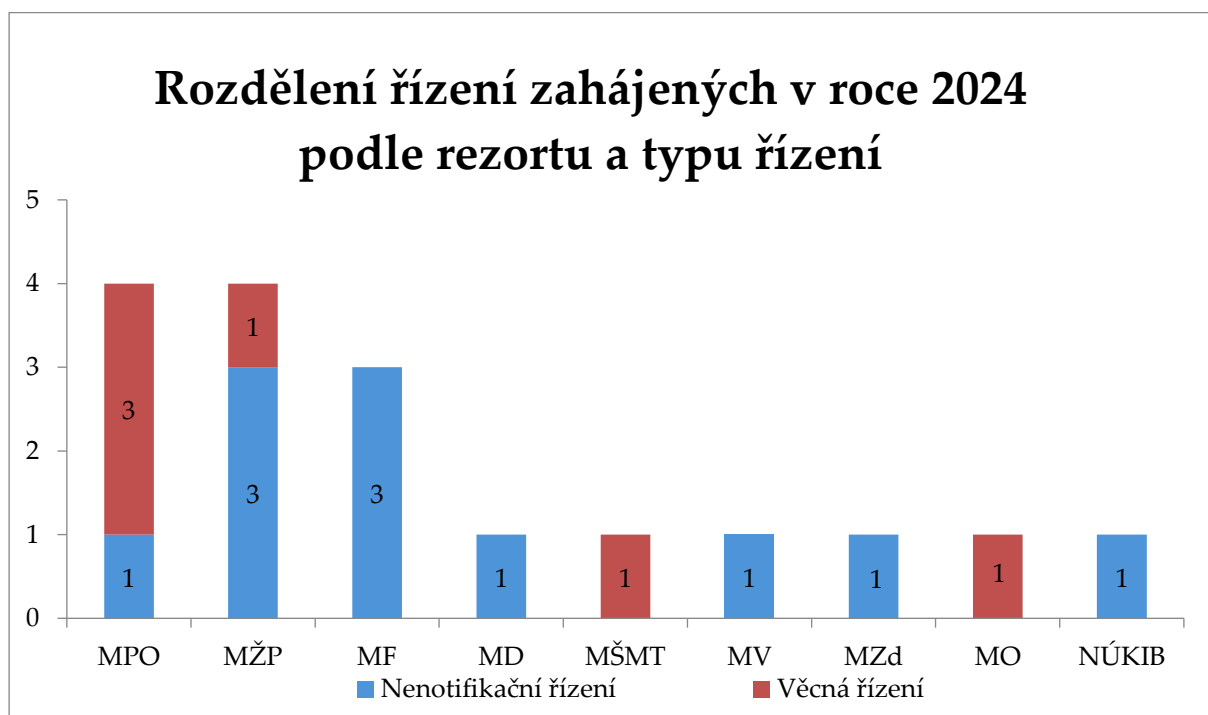
Pokud jde o celkový poměr typů řízení – nenotifikačních vůči věcným – lze konstatovat, že do 31. prosince 2024 bylo proti České republice zahájeno 704 nenotifikačních a 209 věcných řízení. Jak vyplývá z přiloženého grafu, pohybuje se počet nenotifikačních řízení v letech 2023 a 2024 v řádu desítky a to poté, co Komise v předchozích letech svou činnost při uplatňování čl. 260 odst. 3 SFEU zintenzivnila.

Vývoj v roce 2024 – nově zahájená řízení

V průběhu roku 2024 zahájila Komise proti České republice 17 nových řízení o porušení unijního práva, z toho 10 nenotifikačních a 7 věcných. Zároveň Komise vydala dvě dodatečná odůvodněná stanoviska a jedno dodatečné formální upozornění. Tato dodatečná či opakovaná rozhodnutí vydává Komise zpravidla tehdy, pokud chce rozšířit rozsah řízení o nové prvky, např. pokud v mezidobí došlo ke změně skutkových okolností, k vývoji v judikatuře Soudního dvora nebo k nahrazení unijního předpisu jiným předpisem. V takovém případě je zapotřebí zpřesnit (aktualizovat) rozsah výtek vůči členskému státu, aby mu byla dána možnost se hájit.

Všech 10 zahájených nenotifikačních řízení se týkalo směrnic přijatých řádným legislativním postupem, tedy směrnic, které spadají do působnosti čl. 260 odst. 3 SFEU. Z těchto 10 řízení bylo v průběhu roku 2024 zastaveno jedno.

Přehled nenotifikačních řízení zahájených v roce 2024

Číslo	Předmět řízení	Zahájeno
2024/0024	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2118 ze dne 24. listopadu 2021, kterou se mění směrnice 2009/103/ES o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontrole povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění	25.1.2024
2024/0025	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2167 ze dne 24. listopadu 2021 o správcích úvěru a obchodnících s úvěry a o změně směrnic 2008/48/ES a 2014/17/EU	25.1.2024
2024/0026	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/958 ze dne 10. května 2023, kterou se mění směrnice 2003/87/ES, pokud jde o příspěvek letectví k cíli Unie snížit emise v celém hospodářství a o řádné zavedení celosvětového tržního opatření	25.1.2024

2024/0027	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/959 ze dne 10. května 2023, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů	25.1.2024
2024/0152	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/431, kterou se mění směrnice 2004/37/ES o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům nebo mutagenům při práci	24.5.2024
2024/0179	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/959 ze dne 10. května 2023, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů	24.7.2024
2024/0214	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2464 ze dne 14. prosince 2022, kterou se mění nařízení (EU) č. 537/2014, směrnice 2004/109/ES, směrnice 2006/43/ES a směrnice 2013/34/EU, pokud jde o podávání zpráv podniků o udržitelnosti	26.9.2024
2024/0215	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413 ze dne 18. října 2023, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652	26.9.2024
2024/0261	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2555 ze dne 14. prosince 2022 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii a o změně nařízení (EU) č. 910/2014 a směrnice (EU) 2016/1148 (směrnice NIS2)	28.11.2024

2024/0262 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 28.11.2024
2022/2557 ze dne 14. prosince 2022 o odolnosti
kritických subjektů a o zrušení směrnice Rady
2008/114/ES

Přehled věcných řízení zahájených v roce 2024

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Zahájeno</i>
2023/4017	Porušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti a o změně směrnic 2004/17/ES a 2004/18/ES	7.2.2024
2024/2039	Nesplnění povinností vyplývajících z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách)	24.4.2024
2024/2057	Nesplnění povinností vyplývajících z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat	23.5.2024
2024/2137	Nesprávná aplikace směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2008/98 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU ze dne 4. července 2012 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ)	25.7.2024
2024/2026	Nesplnění povinností vyplývajících z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 ze dne 10. března 2004, kterým se stanoví rámec pro vytvoření jednotného evropského nebe, a prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/317 ze dne 11. února 2019, kterým se stanoví systém sledování výkonnosti a systém poplatků v jednotném evropském nebi a kterým se ruší prováděcí nařízení (EU) č. 390/2013 a (EU) č. 391/2013	25.7.2024

- 2024/2255 Nesplnění povinností vyplývajících z nařízení 14.11.2024
Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne
11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření
v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského
parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009,
směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES,
98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU,
2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES
a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského
parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 spočívající
v neoznámení integrovaných vnitrostátních plánů
v oblasti energetiky a klimatu
- 2024/2102 Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu 16.12.2024
a Rady 2005/36/ES ze dne 6. července 2005 o uznávání
odborných kvalifikací ve znění směrnice 2013/55/EU
z důvodu neodůvodněného předchozího ověřování
profesních kvalifikací

Rozhodnutí Komise o postupu v běžících řízeních učiněná v průběhu roku 2024

Během roku 2024 vydala Komise ve 3 řízeních odůvodněné stanovisko, ve 2 řízeních dodatečné odůvodněné stanovisko a v 1 řízení dodatečné formální upozornění. Dále Komise rozhodla o podání 2 žalob.

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Rozhodnutí</i>	<i>Datum</i>
2021/2201	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/958 o testu přiměřenosti před přijetím nové právní úpravy povolání	podání žaloby	24.4.2024
2021/2107	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/48/EU o právu na přístup k obhájci v trestním řízení a řízení týkajícím se evropského zatýkacího rozkazu a o právu na informování třetí strany a právu na komunikaci s třetími	podání žaloby	25.7.2024

	osobami a konzulárními úřady v případě zbavení osobní svobody		
2024/2039	Nesplnění povinností vyplývajících z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách)	odůvodněné stanovisko	3.10.2024
2022/2033	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU	odůvodněné stanovisko	3.10.2024
2012/2239	Soudní přezkum neudělení víz	dodatečné odůvodněné stanovisko	3.10.2024
2014/2174	Nesprávné uplatňování směrnice Rady 2000/43/ES, kterou se provádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, v oblasti vzdělávání	dodatečné formální upozornění	3.10.2024
2024/2057	Nesplnění povinností vyplývajících z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat	odůvodněné stanovisko	16.12.2024
2021/0520	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) o interoperabilitě elektronických systémů pro výběr mýtného a usnadnění přeshraniční výměny informací týkajících se nezaplacení silničních poplatků v Unii	dodatečné odůvodněné stanovisko	16.12.2024

Řízení ukončená v roce 2024

Celkem bylo v roce 2024 ukončeno 21 řízení (z toho 14 nenotifikačních a 7 věcných).

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Ukončeno</i>
2020/2061	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, ve znění směrnice 2014/52/EU ze dne 16. dubna 2014, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí	7.2.2024
2023/4008	Omezení volného poskytování služeb v oblasti cestovního zdravotního pojištění	7.2.2024
2019/0025	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2370 ze dne 14. prosince 2016, kterou se mění směrnice 2012/34/EU, pokud jde o otevření trhu vnitrostátních služeb v přepravě cestujících po železnici a správu a řízení železniční infrastruktury	7.2.2024
2018/2230	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/67/EU o prosazování směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu („nařízení o systému IMI“)	24.4.2024
2020/2075	Nesprávná aplikace směrnice Rady 2009/119/ES, kterou se členským státům ukládá povinnost udržovat minimální zásoby ropy nebo ropných produktů	24.4.2024
2023/0054	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2184 o jakosti vody určené k lidské spotřebě	24.4.2024
2023/0123	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2101, kterou se mění směrnice 2013/34/EU, pokud jde o zveřejňování informací o dani z příjmů některými podniky a pobočkami	24.4.2024

2023/2068	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1673 o boji vedeném trestněprávní cestou proti praní peněz	24.4.2024
2014/2104	Nesplnění požadavků nařízení 550/2004 a 549/2004 o poskytování letových navigačních služeb na jednotném evropském nebi	23.5.2024
2023/0199	Směrnice Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/2100, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/40/EU, pokud jde o zrušení některých výjimek týkajících se zahřívání tabákových výrobků	25.7.2024
2023/2047	Nesprávná aplikace prováděcího nařízení Komise (EU) č. 2021/116, o zřízení společného projektu č. 1 na podporu provádění evropského hlavního plánu uspořádání letového provozu stanoveného v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004, kterým se mění prováděcí nařízení Komise (EU) č. 409/2013 a zrušuje prováděcí nařízení Komise (EU) č. 716/2014	3.10.2024
2023/0198	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1187 o zjednodušení opatření na zlepšení realizace transevropské dopravní sítě (TEN-T)	3.10.2024
2019/0180	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/800 o procesních zárukách pro děti, které jsou podezřelými nebo obviněnými osobami v trestním řízení	3.10.2024
2024/0152	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/431, kterou se mění směrnice 2004/37/ES o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům nebo mutagenům při práci	3.10.2024
2020/0161	Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/844, kterou se mění směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov a směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti	3.10.2024

2023/0125	Směrnice Komise v přenesené pravomoci (EU) 2023/544, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES, pokud jde o výjimky pro použití olova v hliníkových slitinách pro účely strojního obrábění, ve slitinách mědi a v některých bateriích	14.11.2024
2019/0179	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/828, kterou se mění směrnice 2007/36/ES, pokud jde o podporu dlouhodobého zapojení akcionářů	14.11.2024
2022/0346	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1158 o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob a o zrušení směrnice Rady 2010/18/EU	14.11.2024
2019/2171	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany	16.12.2024
2019/2228	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/93/EU o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV	16.12.2024
2022/0344	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1023 o rámcích preventivní restrukturalizace, o oddlužení a zákazech činnosti a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice (EU) 2017/1132	16.12.2024

Řízení projednávaná v roce 2024 před Soudním dvorem

Během roku 2024 byla před Soudním dvorem projednávaná žaloba ve věci C-152/23 *Komise v. Česká republika* ohledně neprovedení směrnice o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie. Jedná se o vůbec první žalobu v režimu čl. 260 odst. 3 SFEU, která byla dosud proti České republice podána. Dne 21. října 2024 byla České republice doručena žaloba ve věci C-681/24 *Komise v. Česká republika* ohledně nesprávného provedení směrnice o právu na přístup k obhájci.

Přehled řízení o porušení unijního práva běžících ke dni 31. prosince 2024

Ke dni 31. prosince 2024 bylo proti České republice vedeno celkem 51 řízení pro porušení povinnosti, z toho 32 věcných a 19 nenotifikačních.

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	
2012/2115	Právo občanů EU stát se členy politické strany nebo ji založit	rozsudek
2018/2287	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací	rozsudek
2022/0043	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie	žaloba
2021/2107	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/48/EU o právu na přístup k obhájci v trestním řízení a řízení týkajícím se evropského zatýkacího rozkazu a o právu na informování třetí strany a právu na komunikaci s třetími osobami a konzulárními úřady v případě zbavení osobní svobody	žaloba
2021/2201	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/958 o testu přiměřenosti před přijetím nové právní úpravy povolání	podání žaloby

2008/2186	Překračování mezních limitů PM10 v ovzduší stanovených směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu	dodatečné odůvodněné stanovisko
2016/4222	Nesprávná implementace nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat	dodatečné odůvodněné stanovisko
2012/2239	Soudní přezkum neudělení víza	dodatečné odůvodněné stanovisko
2021/0520	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) o interoperabilitě elektronických systémů pro výběr mytného a usnadnění přeshraniční výměny informací týkajících se nezaplacení silničních poplatků v Unii	dodatečné odůvodněné stanovisko
2011/2077	Nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států	odůvodněné stanovisko
2016/4003	Nevyhlášení všech evropských významných lokalit v ČR dle směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin	odůvodněné stanovisko
2016/2141	Nesprávná aplikace směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod	odůvodněné stanovisko
2020/0513	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/798 o bezpečnosti železnic	odůvodněné stanovisko

2021/0181	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů	odůvodněné stanovisko
2024/2039	Nesplnění povinností vyplývajících z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách)	odůvodněné stanovisko
2022/2033	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU	odůvodněné stanovisko
2024/2057	Nesplnění povinností vyplývajících z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat	odůvodněné stanovisko
2017/4036	Nesprávná aplikace nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS, a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti v případě uvádění na trh svodidel	dodatečné formální upozornění
2020/2312	Nesprávné provedení rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy	dodatečné formální upozornění

2020/2263	Nesprávné provedení směrnice Komise (EU) 2016/1106, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech	dodatečné formální upozornění
2014/2174	Nesprávné uplatňování směrnice Rady 2000/43/ES, kterou se provádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, v oblasti vzdělávání	dodatečné formální upozornění
2011/2015	Neslučitelnost dohody mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o letecké dopravě s právem Společenství	formální upozornění
2018/2025	Nepřijetí národního programu v souladu se směrnicí Rady 2011/70/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem	formální upozornění
2020/2189	Nesprávná aplikace nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010	formální upozornění
2021/0110	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1 o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu	formální upozornění
2021/2029	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění)	formální upozornění

2021/2066	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek (SEVESO III)	formální upozornění
2021/2160	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru	formální upozornění
2022/2017	Nesprávné provedení směrnice Rady 1999/31/ES o skládkách odpadů a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech a o zrušení některých směrnic	formální upozornění
2022/0293	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882 o požadavcích na přístupnost u výrobků a služeb	formální upozornění
2022/0345	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1152 o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách v Evropské unii	formální upozornění
2023/0008	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1828 o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů	formální upozornění
2023/0053	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2121, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132, pokud jde o přeshraniční přemístění sídla, fúze a rozdělení	formální upozornění
2023/2066	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2193 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zařízení	formální upozornění

2023/2112	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1936, kterou se mění směrnice 2008/96/ES o řízení bezpečnosti silniční infrastruktury	formální upozornění
2023/2145	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851	formální upozornění
2023/2129	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2014/36/EU o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání jako sezónní pracovníci	formální upozornění
2024/0024	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2118 ze dne 24. listopadu 2021, kterou se mění směrnice 2009/103/ES o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontrole povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění	formální upozornění
2024/0025	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2167 ze dne 24. listopadu 2021 o správcích úvěru a obchodnících s úvěry a o změně směrnic 2008/48/ES a 2014/17/EU	formální upozornění
2024/0026	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/958 ze dne 10. května 2023, kterou se mění směrnice 2003/87/ES, pokud jde o příspěvek letectví k cíli Unie snížit emise v celém hospodářství a o řádné zavedení celosvětového tržního opatření	formální upozornění

2024/0027	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/959 ze dne 10. května 2023, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů	formální upozornění
2023/4017	Porušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti a o změně směrnic 2004/17/ES a 2004/18/ES	formální upozornění
2024/2137	Nesprávná aplikace směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2008/98 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU ze dne 4. července 2012 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ)	formální upozornění
2024/2026	Nesplnění povinností vyplývajících z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 ze dne 10. března 2004, kterým se stanoví rámec pro vytvoření jednotného evropského nebe, a prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/317 ze dne 11. února 2019, kterým se stanoví systém sledování výkonnosti a systém poplatků v jednotném evropském nebi a kterým se	formální upozornění

	ruší prováděcí nařízení (EU) č. 390/2013 a (EU) č. 391/2013	
2024/0179	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/959 ze dne 10. května 2023, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů	formální upozornění
2024/0214	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2464 ze dne 14. prosince 2022, kterou se mění nařízení (EU) č. 537/2014, směrnice 2004/109/ES, směrnice 2006/43/ES a směrnice 2013/34/EU, pokud jde o podávání zpráv podniků o udržitelnosti	formální upozornění
2024/0215	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413 ze dne 18. října 2023, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652	formální upozornění
2024/2255	Nesplnění povinností vyplývajících z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU	formální upozornění

	a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 spočívající v neoznámení integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu	
2024/0261	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2555 ze dne 14. prosince 2022 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii a o změně nařízení (EU) č. 910/2014 a směrnice (EU) 2016/1148 (směrnice NIS2)	formální upozornění
2024/0262	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2557 ze dne 14. prosince 2022 o odolnosti kritických subjektů a o zrušení směrnice Rady 2008/114/ES	formální upozornění
2024/2102	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 6. července 2005 o uznávání odborných kvalifikací ve znění směrnice 2013/55/EU z důvodu neodůvodněného předchozího ověřování profesních kvalifikací	formální upozornění

ŘÍZENÍ O ŽALOBĚ PROTI ORGÁNŮM EU

Do působnosti VLZ patří také tzv. přímé žaloby proti orgánům EU. Mezi tyto žaloby patří v první řadě žaloby na neplatnost aktů EU, kterými se lze domáhat zrušení právního aktu EU. Dále jde o žaloby na nečinnost, kterými se lze domáhat určení, že orgán EU porušil unijní právo tím, že právní akt EU naopak nepřijal, ač ho přijmout měl. V neposlední řadě jde o žaloby na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení.

Přímou žalobu je oprávněn podat VLZ ve spolupráci s dotčenými resorty a po předchozím souhlasu vlády. Prostřednictvím VLZ následně probíhá veškerá komunikace s Tribunálem, popř. Soudním dvorem (zasílání podání, vystupování na ústním jednání apod.).

Obecně k řízení o žalobách na neplatnost a na nečinnost

Řízení o žalobě na neplatnost aktu EU (čl. 263 SFEU)

Příslušným k projednávání těchto žalob je ve většině případů Tribunál.²⁷ Z ustálené judikatury vyplývá, že žalobu na neplatnost je možné podat „*proti veškerým aktům přijatým orgány bez ohledu na jejich povahu či formu, jejichž účelem je vyvolat závazné právní účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce tím, že podstatným způsobem změní jeho právní postavení*“.²⁸ Jinými slovy i pouhý dopis může být aktem ve smyslu čl. 263 SFEU.²⁹

Lhůta pro podání žaloby činí dva měsíce ode dne vyhlášení dotčeného aktu v Úředním věstníku EU, resp. od jeho oznámení členskému státu (čl. 263 SFEU).³⁰ Svojí povahou je řízení před Tribunálem, popř. Soudním dvorem, v případě žalob na neplatnost aktu EU sporným řízením, tj. ČR jakožto žalobce musí svá tvrzení dokazovat, zatímco snahou žalovaného orgánu EU je tato tvrzení vyvrátit. Řízení je založeno často jak na právní argumentaci, tak na skutkových okolnostech, které je nutno doložit důkazy, resp. příslušnými dokumenty.

²⁷ Srov. čl. 263 SFEU ve spojení s čl. 256 SFEU a čl. 51 Statutu Soudního dvora Evropské unie.

²⁸ Rozsudek *Komise v. Planet*, C-314/11 P, EU:C:2012:823, bod 94.

²⁹ Z toho důvodu jsou žaloby někdy formulovány alternativně (viz např. rozsudek *CTRS Laboratoires v. Komise*, T-12/12, EU:T:2012:343, kde žalobkyně požadovala konstatovat nečinnost Komise a podpůrně navrhovala zrušení rozhodnutí obsaženého v dopise), nebo je ve stejné věci podána žaloba na neplatnost i žaloba na nečinnost (ilustrací tohoto postupu jsou případy C-63/12 *Komise v. Rada*, EU:C:2013:752 a C-196/12 *Komise v. Rada*, EU:C:2013:549).

³⁰ Srov. dále čl. 50 a 51 JŘ Soudního dvora a čl. 59 a 60 JŘ Tribunálu (dostupné na www.curia.eu – sekce *Texty upravující řízení*).

Procesní pravidla řízení před Tribunálem, popř. Soudním dvorem, jsou upravena ve Statutu Soudního dvora Evropské unie, resp. JŘ Tribunálu, popř. JŘ Soudního dvora. Řízení je členěno na písemnou a ústní část. Písemné procesní kroky zpravidla zahrnují: 1) podání žaloby, 2) žalobní odpověď žalované strany, 3) repliku žalující strany a 4) dupliku žalované strany. Ústní část jednání se zpravidla koná pouze na výslovnou žádost některého z účastníků řízení (konání ústního jednání je nicméně v praxi *de facto* pravidlem). ČR může požádat další zainteresované členské státy o intervenci ve svůj prospěch, přičemž sama ve prospěch jiných členských států v některých případech intervenuje.

Řízení o žalobě na nečinnost (čl. 265 SFEU)

Pro řízení o žalobě na nečinnost platí *mutatis mutandis* to, co je výše uvedeno k řízení o žalobě na neplatnost. Odlišný je postup pro podání žaloby: příslušný orgán, instituce nebo jiný unijní subjekt musí být nejprve vyzván, aby jednal, a teprve pak, nevyjádřili se daný orgán, instituce nebo jiný subjekt ve lhůtě dvou měsíců od této výzvy, může být podána žaloba na nečinnost, a to ve lhůtě dalších dvou měsíců. Pokud daný orgán v dané lhůtě stanovisko zaujme, tvrzená nečinnost je tím ukončena a je případně nutno podat žalobu na neplatnost.³¹ V této souvislosti je třeba zdůraznit, že nečinností není přijetí rozhodnutí odlišného od rozhodnutí, o které usiluje dotčená osoba.³²

Řízení o žalobě na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení (čl. 268 a čl. 340 odst. 2 SFEU)

Jedná se o žaloby, jejichž cílem je konstatování existence mimosmluvní odpovědnosti na straně EU a dosažení náhrady škody způsobené orgány či zaměstnanci EU, příp. vydání částky, o kterou se EU bezdůvodně obohatila. Zatímco možnost podat žalobu na náhradu škody předpokládá přímo čl. 268 SFEU, možnost podat žalobu na vydání bezdůvodného obohacení vyplývá z judikatury Soudního dvora.³³ Judikatura také stanoví podmínky vzniku odpovědnosti za škodu či povinnosti vydat bezdůvodné obohacení, které vychází z obecných zásad společných právním řádům členských států. Pro vznik odpovědnosti za škodu je tak nezbytné, aby došlo k protiprávnímu jednání na straně EU a vzniku škody, a dále aby existovala příčinná souvislost mezi tímto protiprávním jednáním a vzniklou škodou. Podmínkou povinnosti vydat bezdůvodné obohacení je obohacení EU na úkor jiného subjektu

³¹ Srov. rozsudek *CTRS Laboratoires v. Komise*, T-12/12, EU:T:2012:343, bod 43.

³² Rozsudek *Deutscher Komponistenverband*, 8/71, EU:C:1971:82.

³³ Srov. rozsudek *Masdar (UK) v. Komise*, C-47/07 P, EU:C:2008:726.

bez jakéhokoliv právního základu.³⁴ Žaloby na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení projednává v prvním stupni Tribunál.³⁵ EU v těchto řízeních zastupuje orgán, z jehož jednání mimosmluvní odpovědnost EU vychází. Tyto žaloby musí být podány do pěti let od vzniku škody či bezdůvodného obohacení, přičemž tato lhůta může být dočasně přerušena na základě podání předběžné žádosti o náhradu škody či vrácení bezdůvodného obohacení k příslušnému orgánu EU.³⁶

Žaloby ČR

Od přistoupení k EU do 31. prosince 2024 podala ČR celkem 24 přímých žalob proti orgánům EU. O třinácti z nich již bylo rozhodnuto, v sedmi věcech byla žaloba stažena (ve čtyřech případech z toho důvodu, že Komise uznala své pochybení a napadený akt sama zrušila) a ve čtyřech věcech řízení k 31. prosinci 2024 stále probíhá. Níže uvádíme stručný popis aktuálních případů.

C-140/24 P *Česká republika v. Komise (aktivní zemědělec)*

Předmětem sporu je žaloba proti rozhodnutí, kterým Komise uložila ČR finanční korekci z důvodu několika údajných pochybení při administraci přímých plateb v zemědělství. Tribunál žalobě z části vyhověl a zrušil dotčenou část finanční korekce ve výši cca 17,8 mil. EUR. Ve zbývajících částech však Tribunál žalobě nevyhověl, a proto ČR proti rozsudku podala kasační opravný prostředek, přičemž Komise proti rozsudku Tribunálu podala vedlejší kasační opravný prostředek.

C-494/22 P *Česká republika v. Komise (BAIDE)*

Předmětem sporu byla žaloba na vydání bezdůvodného obohacení odpovídajícího částce nevybraného antidumpingového cla za kamínkové zapalovače z Laosu, kterou ČR dříve podmíněně odvedla na účet Komise. Věc nejprve projednával Tribunál (případ T-151/20), který žalobě ČR částečně vyhověl. Proti rozhodnutí Tribunálu podala Komise kasační opravný prostředek. Dne 5. září 2024 byl vynesena rozsudek, jímž Soudní dvůr vyhověl kasačnímu opravnému prostředku Komise. Tím byla bohužel zrušena část rozsudku Tribunálu, která vyhověla žalobě, navíc Soudní dvůr rovnou odpovídající část žaloby sám zamítl, čímž bylo řízení definitivně ukončeno.

---

³⁴ Srov. tamtéž, body 44 až 50.

³⁵ Viz čl. 256 SFEU.

³⁶ Viz čl. 46 Statutu Soudního dvora.

T-329/23 Česká republika v. Komise (Discount)

Předmětem sporu je žaloba na vydání bezdůvodného obohacení odpovídajícího částce nevybraného antidumpingového cla za dovoz textilu a obuvi z Čínské lidové republiky do ČR, kterou ČR v letech 2018 a 2022 podmíněně odvedla na účet Komise, aby zabránila narůstání úroků ze sporné částky, jež odpovídá rozdílu mezi clem, které bylo vybráno na základě deklarované hodnoty zboží, a clem, které podle názoru Komise mělo být vybráno na základě statistické hodnoty zboží. ČR trvá na tom, že dodržela všechny povinnosti plynoucí z unijního práva, neboť v případě všech dotčených dovozů provedla kontroly zboží, při kterých bylo zjištěno, že deklarovaná hodnota odpovídá velice nízké kvalitě dovezeného zboží. Rozsudek lze očekávat v první polovině roku 2025.

T-567/23 Česká republika v. Komise (korekce ze dvou auditů v zemědělství)

Předmětem sporu je žaloba proti rozhodnutí, kterým Komise uložila ČR finanční korekci z důvodu údajné chybovosti aktualizace LPIS a v souvislosti se zjištěními týkajícími se podávání žádostí o přímé platby a postupu při vymáhání pohledávek vzniklých z titulu neoprávněně vyplacených plateb, přičemž za tato pochybení byla ČR uložena finanční korekce v celkové výši 4 490 200,84 EUR. Řízení v této věci bylo přerušeno do rozhodnutí Soudního dvora ve věci C-140/24 P, kde je řešena stejná právní otázka jako v části tohoto sporu.

T-661/24 Česká republika v. Komise (úroky)

Předmětem sporu je žaloba na náhradu škody proti Komisi, která se týká úroků z částky získané zpět na základě rozsudku ve věci T-509/18 *České republika v. Komise*, neboť Komise dotčenou částku vrátila až po více než dvou letech od zaplacení bez úroků.

INTERVENTENCE

ČR má na základě čl. 40 Statutu Soudního dvora EU ve spojení s čl. 129 až 132 JŘ Soudního dvora, resp. s čl. 142 až 145 JŘ Tribunálu, možnost vstupovat jako vedlejší účastník do řízení vedených mezi jinými subjekty na podporu jedné ze stran sporu. Žádost o vstup do řízení se podává ve lhůtě šesti týdnů ode dne zveřejnění oznámení o zahájení tohoto řízení v Úředním věstníku EU.³⁷ Po vstupu do řízení a obdržení procesních písemností je vedlejšímu účastníkovi umožněno předložit k věci své písemné vyjádření, případně se účastnit ústního jednání.

Této možnosti bylo od přistoupení ČR k EU do 31. prosince 2024 využito celkem ve 143 případech, z toho v roce 2024 v osmi případech.

Nejčastějším důvodem pro intervenci ČR je podpora členských států žalovaných Evropskou komisí z obdobných důvodů, pro které podala Evropská komise žalobu proti ČR.

ČR rovněž často intervenuje v řízeních týkajících se vnějších vztahů EU či pravomocí jednotlivých orgánů Unie. Všechna tato řízení jsou charakterizována snahou těchto orgánů (zejména Evropské komise a Evropského parlamentu) o širší vymezení kompetencí.

V ostatních případech je intervence ČR založena na důvodech rozličného charakteru (v poslední době například koncepční otázky organizace výběrových řízení pro úředníky unijních institucí, unijních fondů, energetiky či státních podpor).

Věci, v nichž ČR v roce 2024 požádala o vstup do řízení

C-35/24 P Mazepin v. Rada

Pan Mazepin se domáhá zrušení rozsudku Tribunálu ve věci T-282/22, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Rady 2022/397 a prováděcímu nařízení Rady 2022/396 týkajícím se omezujících opatření vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny. ČR vstoupila do řízení na straně Rady a zaslala Soudnímu dvoru písemné vyjádření.

---

³⁷ Čl. 130 JŘ Soudního dvora a čl. 143 JŘ Tribunálu. Pro řízení o kasačním opravném prostředku činí uvedená lhůta jeden měsíc (čl. 190 odst. 2 JŘ Soudního dvora a čl. 213 odst. 2 JŘ Tribunálu).

C-377/24, C-378/24 a C-479/24 Španělsko v. Parlament a C-381/24, C-382/24 a C-478/24 Itálie v. Parlament

Itálie a Španělsko napadly vyhlášení tří výběrových řízení do Parlamentu, která byla určena pro občany podzastoupených členských států, konkrétně Lucemburska, Nizozemska a Rakouska.

C-642/24 Komise v. Německo

Komise se žalobou domáhá určení toho, že Německo tím, že ve spolkové zemi Bavorsko zavedlo a uplatňuje systém rodinných dávek, podle něhož pracovníci, jejichž děti mají bydliště v některém ze členských států uvedených v příslušných prováděcích předpisech uvedené spolkové země, obdrží nižší částky rodinných dávek, porušilo své povinnosti vyplývající z unijního práva. Česká republika do řízení vstoupila na podporu Komise.

ŘÍZENÍ O POSUDKU

ČR má na základě čl. 196 JŘ Soudního dvora rovněž možnost se vyjádřit k žádosti o posudek podle čl. 218 odst. 11 SFEU, kdy je posuzována slučitelnost zamýšlené dohody mezi EU a jedním nebo více třetími státy nebo mezinárodními organizacemi se Smlouvami.

V roce 2024 byla podána jedna žádost o posudek, k této žádosti bylo předloženo písemné vyjádření ČR.

Posudek 1/24

Komise žádá Soudní dvůr o posouzení otázky, zda má Evropská unie výlučnou pravomoc k uzavření dohody o letecké dopravě mezi Ománem na straně jedné a Evropskou unií a jejími členskými státy na straně druhé. Ve spolupráci s MD bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že Evropská unie tuto pravomoc nemá, protože pravomoci v oblasti letecké dopravy nespadají mezi její výlučné vnější pravomoci dle čl. 3 odst. 2 SFEU.

DALŠÍ AKTIVITY VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

Vedle zastupování ČR před Soudním dvorem EU vykonává VLZ celou řadu dalších úkolů, které s jeho hlavní činností přímo či nepřímo souvisí. Jedná se zejména o organizaci činnosti výboru VLZ, o zastupování ČR v rámci jednání pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“ a zastupování ČR v rámci každoročního setkání vládních zmocněnců pro Soudní dvůr z celé EU.

Výbor vládního zmocněnce v roce 2024

Jak bylo uvedeno výše, Výbor vládního zmocněnce, zřízený Statutem VLZ a složený ze zástupců jednotlivých resortů, je meziresortním poradním a konzultačním orgánem, jehož úkolem je napomáhat VLZ při plnění jeho úkolů.

Výbor slouží nejen jako platforma k výměně názorů a informací o důležitých řízeních před Soudním dvorem, resp. Komisí, ale také k zajištění efektivní komunikace mezi VLZ a odpovědným resortem při vypracovávání vyjádření ČR k jednotlivým soudním řízením, resp. řízením před Komisí.

V roce 2024 se Výbor scházel pravidelně, celkem proběhlo 6 zasedání.

Pracovní skupina Rady „Soudní dvůr“

Ze své pozice je VLZ také členem pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“. Zasedání této pracovní skupiny se konají v pravidelných intervalech v Bruselu. Tato pracovní skupina je zčásti též konzultačním místem vládních zmocněnců většiny členských států a zástupců Soudního dvora EU, v jehož rámci jsou diskutovány praktické otázky dalšího směřování rozhodovací činnosti Soudního dvora EU.

PRACOVNÍCI KANCELÁŘE VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE A SVĚŘENÉ AGENDY

Oddělení pro Soudní dvůr

Jiří Vláčil

Vedoucí oddělení pro Soudní dvůr, zástupce ředitelky OKP

V Kanceláři působí od června 2008

Tel. 224 18 2827, jiri.vlacil@mzv.gov.cz

Anna Edelmannová

V Kanceláři působí od března 2021

Specializace dle gestora: MV, MPO, ČBÚ, ČSÚ

Tel. 224 18 2923, anna.edelmannova@mzv.gov.cz

Veronika Frouzová

V Kanceláři působí od srpna 2009

Sekretariát, správa databází v ISAPu

Tel. 224 18 2761, veronika.frouzova@mzv.gov.cz

Ludmila Halajová

V Kanceláři působí od dubna 2021

Specializace dle gestora: MMR, ÚOHS

Tel. 224 18 2878, ludmila.halajova@mzv.gov.cz

Tereza Němcová

V Kanceláři působí od dubna 2025

Specializace dle gestora: MŽp, MPO, MD, ERÚ

Tel. 224 18 2821, tereza.nemcova@mzv.gov.cz

Jana Očková

V Kanceláři působí od srpna 2008

Specializace dle gestora: MF, ČNB, ČTÚ

Tel. 224 18 2309, jana.ockova@mzv.gov.cz

Anna Pagáčová

V Kanceláři působí od září 2016

Specializace dle gestora: MSp, ÚPV, MK, SÚJB

Tel. 224 18 2480, anna.pagacova@mzv.gov.cz

Oddělení pro infringementy

Thomas Müller

Vedoucí oddělení pro infringementy

V Kanceláři působí od února 2008

Specializace dle gestora: MPO, MO

Tel. 224 18 2421, thomas.muller@mzv.gov.cz

Jana Benešová

V Kanceláři působí od listopadu 2021

Specializace dle gestora: MPSV, MZe, MŠMT

Tel. 224 18 2804, jana.benesova@mzv.gov.cz

Lucie Březinová

V Kanceláři působí od června 2008

Specializace dle gestora: MF, MV, ÚOOÚ, GFŘ, GŘC

Tel. 224 18 2808, lucie.brezinova@mzv.gov.cz

Soňa Šindelková

V Kanceláři působí od ledna 2011

Specializace dle gestora: MZd, MPO, NBÚ

Tel. 224 18 2584, sona.sindelkova@mzv.gov.cz

V roce 2024 se do realizace agendy VLZ zapojili také další pracovníci OKP.

Kristýna Najmanová

Ředitelka OKP

Tel. 224 18 2528, kristyna.najmanova@mzv.gov.cz

Hana Pešková

Vedoucí oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU

V OKP působí od července 2008

Tel. 224 18 2596, hana.peskova@mzv.gov.cz

Markéta Hedvábná

Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU

V OKP působí od března 2012

Tel. 224 18 2106, marketa.hedvabna@mzv.gov.cz

Natalie Rymeš Illková

Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU

V OKP působí od května 2022

Tel. 224 18 3365, natalie.rymes-illkova@mzv.gov.cz

Ondřej Šváb

Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU

V OKP působí od listopadu 2013

Tel. 224 18 2501, ondrej.svab@mzv.gov.cz

Magdaléna Tůmová

Sekretariát

V OKP působí od listopadu 2008

Tel. 224 18 2310, magdalena.tumova@mzv.gov.cz